

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

hayvan

**LÜTFÜ
AKAD**

**GRUP
YORUM**

**HALİL
TURHANLI**

**AKİF
KURTULUŞ**

**BEN BEYNİMİN İÇİNİ SIYIRIP
SİZLERE İZLETİYORUM
ERTEM EĞİLMEZ**

GEBERTİCİ BELUSHI

Üç Dil

...

En azından üç dil bileceksin

En azından üç dilde

Ana avrat dümdüz gideceksin

En azından üç dil

Çünkü sen ne tarih ne coğrafya

Ne şu ne busun

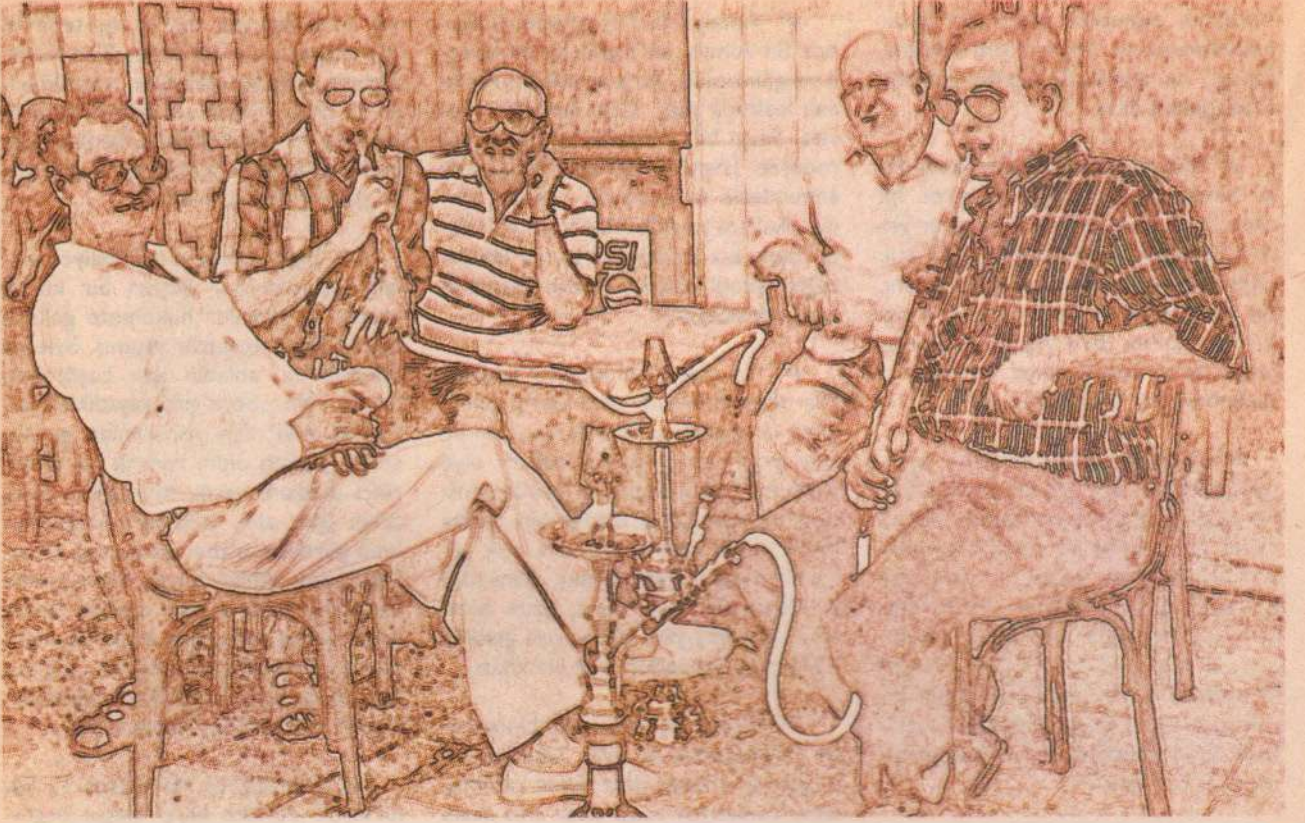
Oğlum Mernus

Sen otobüsü kaçırmış bir milletin çocuğusun.

.....

BEDRİ RAHMI EYUBOĞLU

Santrfor olmayan 9 numara, nam-ı diğer Morrison Süleyman gibi olacak ama benim işçim, benim köylüm, benim işsizim, benim esnafım, benim talebem, benim emeklim, benim hastam, benim Kürdüm, benim Almancım, benim tatilcim, benim sporcum, benim fakirim fukaram, benim haysiyetsizim, benim eski gelinim, yeni damadım, benim cahil okurum, canım gazetecim, benim dindar girişimcim, tüccarım, sanayicim, benim beceriksiz zamparam n'apıyo bu yaz sıcağında yahu...

Bölük pörçük hayatları toplayınca elde var...

RAGIP DURAN

✓ "Hukuk fakültesinden arkadaşım. Okulu son sınıfta bırakmıştı. PKK'ye katılmıştı. Şimdi pişman değil ama geri dönmek istediği halde dönmüyor. Hapislerde çürütürler diyor-muş. Belki Almanya'ya gidecekmiş."

✓ "Yengemler eskiden her yaz tatile gelirlerdi Almanya'dan. Bu sene gelmediler, tatile İspanya'ya gitmişler. 'Hem daha ucuz hem de Türkiye'den değişik' dediler."

✓ "Bizim komşu Erdemir'de çalışıyordu. Özelleştireceklermiş koca fabrikayı. Hükümet kendi adamlarını

doldurdu her yere, diyor. Bir bahane icat edip atmışlar bizim komşuyu. Şimdi işsiz. Türkiye değişik bir memleket hakikaten."

✓ "Hüseyinlerin orada bir bakkal vardı hani, çıkardın mı? O bakkalın kızı mahallede bir çocukla çıkıyor-muş, hatta bayağı ilerletmişler işi, yüzük filan da almışlar, tam kız istemeye gelecekler, gelmişler de, bakkal, çocuk Mardinli diye redetmiş kızını vermeyi. Bizim PKK'ya verecek kızımız yok demiş. Ayıp yahu... Hüseyin bile bilmiyormuş çocuğun Mardinli olduğunu..."

✓ "Kız bu yaz çok bunaltıcı geçiyor... Söyle şu kayına da bizi yaylaya yanına aldırın. Biraz temiz hava alalım. Gelsin arabasıyla alsın bizi, o taa dağ başına minibüsle gidecek halimiz yok ya..."

✓ "Müşterinin biri çantasını arabada unutmuş. Durağa dönerken gördüm, arka koltukla kapının arasına sıkışmış. Aldım baktım, ilk başta amacım sahibinin bir kimliğini, adını sanını, telefon numarasını filan bulmaktı. lade ederiz hep çünkü. Açtım baktım, bir zarf içinde 700 milyon para vardı. Vallahi dayanamadım."

Arabanın senedini zaten iki aydır ödeyemiyorum. Zarfı attım cebime, çantayı da duraktaki katibe verdim. N'aaappiiim yaaa..."

✓ "Bizim oğlan bu sene ikinci defa üniversite imtihanlarına girdi. İlk notu geldi, gene doğru dürüst bir yere girememiş. O Eskişehir'deki açık okul mu ne, ona yetiyormuş puanı. Bir sene boyunca da dershaneye gitti, o kadar da para verdik... Okuyamayacak bu çocuk galiba. N'apalım o da babası gibi fırıncı olur artık..."

✓ "Bu yaz bizim sitede bir oğlana tutuldum. Ayy görsen çok şeker bir şey, gitarcı, böyle temiz, güler yüzlü, İstanbul'da bir cafe'de çalışıyormuş. Mor ve Ötesi'nin solistine benziyor biraz. Aşağı yukarı her akşam lokalin orada arkadaşlarla buluşup laflıyorduk, beni Yeni Türkü konserine davet etti, bizimkiler bırakmadı tabii, lokal kartındaki vesikalığından çaktırmadan fotokopi almıştım, bak nasıl?"

✓ "İşletmeyi hem de ingilizce işletmeyi bitirdim ama iş yok abi, bir iki yere dosya mosya gönderdim, biz sizi ararız dediler, 'İnternet'e girdim, 5 yıl deneyim istiyorlar, askerlik istiyorlar, n'apıcaz vallahi... Master'a yazılayım dedim, babam yeter bu kadar okuduğun artık benden kapik çalışmaz dedi."

✓ "Antalya'da 3 ay garsonluk yaptım. Bir Alman, bir İngiliz bir de İsveçli sevgilim oldu. Ama iş yok bu Avrupalı kızlarda yaa... Çok benciller mesela. Sevgi bile parayla ölçülüyor neredeyse. İsveçliye gel seni Ankara'da annemlerle tanıştırayım dedim, benim Ankara'ya gidecek param yok dedi. Sanki biz kızdan yol parası isteyeceğiz. Şimdi bakalım bizim Fatma'ya nasıl döneceğim?"

✓ "Ya çok güzel kitaplar çıkıyor. Hiç okuyor musun sen? Gerçi sende kitap okuyacak surat yok ama ben de işte gırgır olsun torba dolsun diye sordum. Bak mesela adı neydi unuttum, yabancı galiba, herifin biri, yoksa kadın mıydı hatırlamıyorum, çok güzel bir hikaye kitabı yazmış, kahvedeki Okan abi verdi bana, uzun biraz ama çok hoş yani ben yarıya geldim, Karamaça kardeşler diye bir kitap..."

✓ "Niyazi abi İzmir'deki Üniversite Olimpiyatları'na gitti. Üçüncü olmuşlar ama zaten dört takım katılmış. İzmir'i anlatıyor acaip sıcak ama acaip de güzel bir şehirmiştir. Çiğdem, boyos, gevrek, trança şiş, kumru, deniz bö-rülcesi diye bir şeyler anlattı... Biz burada Konya'da ot gibi yaşıyos be..."

**Kahvedeki
Okan abi
Karamaça
diye bir kitap
verdi bana.
Uzun biraz
ama çok
hoş...**

✓ "Duydun mu, Nimet Faik'ten boşanıyormuş. Çocuk da yok nasıl olsa, denedik 5 yıldır olmuyor, demiş. Ama adli tatil olduğu için bütün yazı beraber geçirmek zorunda kalmışlar. Odaları ayrımışlar tabii... Gerçi Faik'in bir sevgilisi varmış diyorlar ama Nimet de pek çekilir bir kız değildir ha..."

✓ "Bizim kulüb'e geçen gün bir gazeteci kız geldi. Böyle çirkin ama pek süslü püslü, cibi filan var. Bizim atletizm seçmelerini izledi, not tuttu, fotoğraf çekti, her birimizle uzun uzun konuştu, teybe kaydetti, iki gün sonra Hürriyet'de spor sayfasında kenarda iki satır bir haber çıktı, seçmeler başarıyla tamamlandı diye, ne bizim söylediklerimiz var, ne de resim filan, kız çirkindi abi, öyle ciple miple olmuyor bu gazetecilik işi... Haksız mıyım abi?"

✓ "Ya ben iyiyim de bizim perdede kanser çıktı, ailece yıkıldık, sigorta emeklisi, yani sosyal sigortası

var ama kanser teşhis ve tedavisi için milyarlarca liralık ilaç filan lazım, sigorta çoğunu vermiyor, verdiklerini de zaten, önce siz ödeyin faturasını getirin sonra öderiz dediler, neredede abi bizde o kadar para, göz göre göre gidecek adam..."

✓ "Bizim kayınço işini biliyor valahi, eskiden her akşam bir küçük içerdi, bu dinciler hükümete gelince önce ablama tesettür yapmış, öyle mi deniliyordu, anladın işte başörtüsü, namaz filan, sonra gitti yaşadıkları kasabada AKP ilçe yönetimine girmiş, sonra başkan oldu, kıyırık bir elektrikli dükkânı vardı, müteahhit oldu, acaip işler aldı, İstanbul'a taşındılar, beni görünce, n'aber gomonist, diyor. Mercedes aldılar. Beyaz. Plaka yerine de adını yazdırdı. Bu dincilik işinde para varmış yahu, ama bizim kayınço da da meymenet yokmuş be... Üç kuruşa sattı kendini. Ablam da ağzını açmıyor. Günahmış...Töğbe töğbe..."

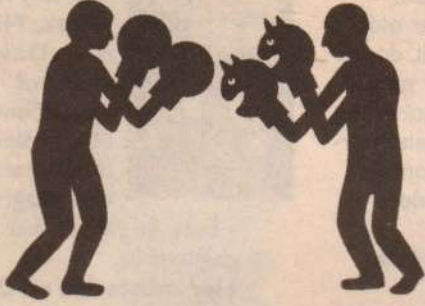
✓ "Olm biz 12 Mart'larda 12 Eylül'lerde devlete karşı illegal örgütlerde piştik. Geçende yengen aklınca benim bir açığımı yakaladı sandı, halbuki yok bir şey, kızım, bizi yıllarca devlet yakalayamadı, ben bir şey yapsam, ruhum duymaz, karda yürür iz bırakmam, dedim. İyi mi, büyük lokma yut, büyük konuşma demişler. Evvelsi akşam arkadaşlarla içmeye gideceğiz ayağına küçük yengeye takıldım, gece geldim tabii eve, saat bire geliyor, baktım bizimki masa başında beni bekliyor, hayrola dedim, neden yatmadın bu saate kadar, abi Allah inandırın, ne yaptırırsam ne söylediysem karı hepsini biliyor, ağzımı arar gibi yaptı önce, sonra tek tek bütün tafsilatı döktü ortaya rezil oldum. Ulan kim ispiyonladı dedim önce. Acaba bu küçük rakibe mi? Çünkü bütün gece başbaşıydık. Kadınlar bilirsin böyle numaralar çekerler. Ulan n'olmuş biliyor musun? Benim cep telefonu açık kalmış, en son karıyla konuşmuştum, bütün gece canlı yayın yapmışız. Rezil olduk, rezil...Tabii topyekün inkar ettim ama nafile... Bundan sonra kritik durumlarda telefonu kapatmak yetmiyor, pilini çıkaracak abi, hatta pili telefonda uzak bir yere koyca ki, kablosuz filan ayaklar var, çeker uzaktan, telefon çalışır filan... Allah korusun."

✓ "Siz gazetecisiniz bilirsiniz, n'olacak bu Kürt meselesi?" **H**

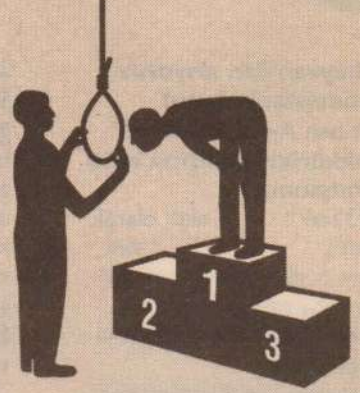

Dingbat

Cemil Cahit
cemilcahityavuz@yahoo.com

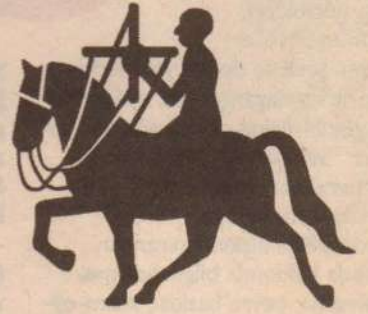
Psikolojik üstünlük

Şampiyonlarımız

Yeni dünya

Yönetim biçimi

Kültürel kimlik

Hız sınırı

Akşamsefası

ALO00000!

hayvan'dan arıyoruz

Alo hayvan'dan arıyoruz, Lambdaistanbul mu?

- Evet ben Aykut, nasılsınız?

Teşekkürler, danışma hattı kurmuşsunuz?

- 1993'ten bu yana aktif olarak faaliyet gösteren eşcinsel sivil toplum örgütü olarak eni bir proje daha gerçekleştirdik.

Böyle bir hat kurarak neyi amaçladınız?

- Arayanları kendi sorunlarına sahip çıkabilecek bireyler olarak

görüp, kendi çözümlerini bulmada

özgüvenlerini destekliyoruz. "Yaşadığınız sorunlar size özel değil". Gerçek-

ten de önyargılar her yerde ve yol

açtığı güçlükleri, bütün eşcinseller

benzer şekiller de yaşıyor. Arkadaşlarımızı dayanışmaya, mücadele için güç birliğine çağırıyoruz. Sloganımız: "Sen yoksan bir eksikiz!".

Ne tarz sorularla karşılaşıyorsunuz?

- Eşcinselliğe ilişkin kavramlar, Lambda hakkında bilgilendirme, açılama, çevre baskısı, kızım-oğlum vb. eşcinsel ne yapmalıyım, hukuki bilgiler, cinsiyet düzeltme süreci, seks bilgileri gibi başlıklar

altında toplayabiliriz soruları.

Sadece merak için arayanlar olduğu gibi, olumsuz görüşlerini, duygularını belirtenler de oluyor zaman zaman. Hattımız sadece eşcinseller için değil, bu konuyla ilgili olan herkese açık, hiçkimse soru sormak zorunda da değil, bazen sadece sohbet ettiğimiz de oluyor.

Başka ne tür etkinlikleriniz mevcut?

- Lambdaistanbul kültür merkezimizdeki eşcinsel kütüphanemiz

ödünc alabileceğiniz muhteşem kitaplarla dolu ve cumartesi

17:00'de film gösterilerinin gerçekleştiği küçük bir

salonumuz mevcut. Dayanışma için düzen-

lenen parti ve yemeklerin dışında hiçbir etkinli-

ğimiz ücretli değil. Bugünlerde pazar toplantıları başlığıyla bir di-

zi toplantı başlattık. **Son olarak söylemek istedikleriniz?**

- Eşcinsel kadınlar ve erkekler (Lezbiyen, Gay, Biseksüel, Travesti ve Transeksüeller) **NE YANLIŞ NE DE YALNIZSINIZ! DANIŞMA HATTI 0 212 244 57 62** www.lambdaistanbul.org

Alo hayvan'dan arıyoruz, Nikah Şeker-i ve Davetiye Dünyası mı?

- Ben Cemal Yeğin.

Müşterilerinize oskar ödülü veriyor musunuz, doğru mu?

- Evet, iki yıldır oskar ödülleri dağıtıyoruz.

Her müşteriye mi dağıtılıyor?

- Hem davetiye, hem nikah şekerini aynı anda yaptıranlara veriyoruz. Ama birçoğuna da hediye olarak veriyorum.

Nereden aklınıza geldi?

- Turistik amaçlı hediyeler yapan bir arkadaşım var. Oskar heykeli de yapıyor. Onda görüp aklıma geldi, ilginç olacağını düşündüm. Heykelin altına "dünyanın en iyi çifti ..." yazıyoruz.

Sırf oskar ödülü almak için nikah şekeri yaptıran oldu mu?

- Yok ama ilginç olduğu için gelen var.

Promosyon başarılı oldu mu, başka projeler de olacak mı?

- Satışlarımız arttı. Örneğin çiftlere 100 Euro'luk cilt bakım ödülü vereceğiz. İster evlerinde, ister iş yerlerinde yaptırabilecekler bu uygulamayı.

Hayırlı işler, kolay gelsin.

- Teşekkürler.

Bize Gelenler

Taşyıcı
Çagan Dikenelli

+1
kitap

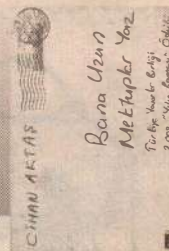
Çünkü Biz
Ankara
güçlüyüz!..
Ziya Adnan

İletişim
Yayınları

Yıldızların
Suya
Döküldüğü
Feyza
Hepçilingirler

Everest
Yayınları

Bana Uzun
Mektuplar
Yaz
Cihan
Aktaş

Kapı
Yayınları

Beyaz
Sessizlik
Jack
London

epsilon
Yayıncılık

Garipsemeler
Şakir
Özdoğan

İdil
Yayınları

Batnas
Tepelerinde
Zaman
Saffet
Tanman

YKY

her şeyin
bittiği yerden
Sami
Dündar

O
Kitaplar

Akşamsefası

Alo hayvan'dan arıyoruz, Yıldırım Yanılmaz mı?

- Evet, Yanılmaz.

FilmYönDer olarak bir kurs verdiğinizi duyduk?

- "Yardımcı Yönetmen Kursu" veriyoruz.

Niye yardımcısı yönetmen?

- Sinema ve iletişim okullarında eğitim yönetmenlik üzeri-

ne. Yardımcı yönetmenlerle ilgili herhangi bir bilgi verilmiyor. Oysa bu işe yardımcı yönetmenlikten başlanıyor.

Kimler ilgileniyor kursunuzla?

- Gariptir ki; iletişim okuyanlar pek rağbet etmiyor. Sadece meslek amaçlı değil, bilgi almak için gelenler oluyor. Genelde genç ve orta yaşlı kişiler ilgileniyor.

Sizin kursunuzun diğer kurslardan ayrılan yönleri neler?

- Ticari değil, eğitim amaçlı bir kurs. Kursa katılanlara, daha sonra meslek bulmakta da yardımcı olmaya çalışıyoruz. Şu an ikinci dönem kursumuza başlayanların hepsi çalışıyor. Bir de referans için sertifika veriyoruz. Ama duvara süs için değil, gerçekten başarılı olanlara veriyoruz.

Katılım koşulları nasıl?

- Kursumuz üç ay sürüyor. Ekimin ilk haftası yeni bir dönem başlayacak. Kontenjanımız 20 kişi. Kurs saatlerimiz; pazar günleri 12 ile 15 arası. Derneğimiz İstiklal Cad. Atlas Pasajı'nda. Daha fazla bilgiye 0212 293 90 01 no'lu telefondan ulaşabilirsiniz.

Başka projeleriniz olacak mı?

- Yakın bir zamanda senaryo, kamera, tiyatro-sinema ve tv oyunculuğu kursumuz başlayacak. Antalya Film Festivali gibi çeşitli festivallerde görev alıyoruz.

Teşekkürler, kolay gelsin.

- Biz teşekkür ederiz.

Alo hayvan'dan arıyoruz, Ortaköy ressamı mı?

- Evet ben Fethi Develioğlu ama soranlara ressamım demem. Öyle ahım şahım sanat yapmıyorum. Eski bir karikatürist, şimdinin resim emekçisiyim.

Kaç yıldır Ortaköy'desiniz?

- Aşağı yukarı 20 yıldır buradayım. 85-86'da burası Ortaköy el sanatları çarşısıydı. Herkes kendi el sanatlarını satıyordu.

Başka bir yerde de yaptınız mı bu işi?

- 8-9 sene Bodrum'da yaptım ama kışları yine Ortaköy'deydim.

Sokak ressamlığı yaygın bir şey mi yurdumuzda.

- Yok, yurtdışında yaygın. İlgili değil ki bizimkiler, burada bile turistler ilgi gösteriyor. Bizim insanımız geliyor, biri beğeniyor bir resmi, yanındaki "Ne yapacan onu, ben çizerim evde aynısını" diyor.

Sizi tanıyanlar çıkıyor mu?

- Kimsenin haberi yok. Medya ilgilenmiyor ki; daha yeni Çin ve Arjantin'den ödül aldım. İki kitabım çıktı, basına haber verdim ama valla kitap gönderme parasına yazık.

Bir gününüz nasıl geçiyor?

- Sabahları Eminönü'ne gider bir çay içip Polonya Pazarı'na uğrarım. Boya, fırça gibi resim malzemeleri alıp saat 11:00 gibi sergiyi açarım ve sonra gece 12:00'ye kadar buralardayız işte. Resimlerimi filan hep burada yaparım. Kışları da burda-

yım ama hafta içi balık tutmaya gelirim, kışın sergi hafta sonları açık.

En iyi müşterileriniz kimler?

- Mesela Japonları çok seviyorum. Onların rehberlerinde benim adımın yer alması güzel. Japon kız alıcım oğluma.

İyi para kazanıyor musunuz?

- Emekli maaşım var, buradan da üç-beş bir şey geliyor. Vücudum sağlıklı olsun yeter.

Son olarak söylemek istediğiniz bir şey?

- Anadolu Üniversitesi'nde Prof. Atilla Özer'in ön ayak olduğu bir karikatür arşiv kitaplığı var. Ben bütün kitaplarımı oraya gönderdim. İlgilenenler çıkarsa diye söylüyorum.

Teşekkürler, kolay gelsin size.

- Herkese sağlıklı sıhhatli günler diliyorum.

Karamazov Kardeşler
Dostoyevski
Alfa Yayınları

Sosyal Bilimleri Anlamak
Roger Trigg
Babil Yayınları

tekne
Sürmene Lisesi Kültür Sanat Dergisi

Karikatürk Haber Bülteni
Karikatürcüler Derneği

Ecnibi Labirenti Hesene Mete
Sel Yayıncılık

Cemresiz Günlerde Celal Soycan
Diagraf Yayıncılık

Yormalar Wezir Demir
Berfin Verlag

Güneşe Uzan Charles Bukowski
Parantez Yayınları

Bu sayımızda, 78'liler Vakfı girişim sözcüsü, başlatıcısı ve girişimin yayın organı "78'liler Tükenmez" dergisinin sorumlusu Celalettin Can ile söyleştik. Bugünleri anlamanın yolunun dünden geçtiğinin bilinciyle, özetin özetinin özeti, küçük bir anımsatma, anlama, anlatma şeklinde bir yazı çıkarmaya çalıştık.

Uzun bir hikâye, kısa bir yaşam: 78'liler

MEVLÜT GÜLVEREN

1960'lı yılların sonlarına doğru dünyada ve Türkiye'de bir hareketlilik var. Sol, birçok ülkede iktidara taşınır veya iktidarı talep eder. Genel bir sol dalgalanma ve buna bağlı olarak romantik rüzgârlar esmektedir. "68 Kuşağı" olarak adlandırılan ve merkez üssü Paris olan gençlik hareketi tüm dünyayı sarıp sarmalamıştır. Elbette ülkemiz de bundan nasibini alacaktır. TİP (Türkiye İşçi Partisi) parlamantoda temsil edilmekte, DİSK (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu) işçiler içinde muazzam ve muntazam biçimde örgütlenmekte; "15-16 Haziran" direnişi olarak adlandırılan kitlesel grev ve direnişilere ön ayak olmaktadır. Hatta, devletin beka ve her şeyi sayılabilecek CHP için

Arjantin, Şili vb. gibi darbelerde Pentagon'un izlerini sürerek USA markasını görmekteyiz.

de bile "Ortanın Solu" söylemi ile İsmet İnönü'ye karşı bir muhalefet de güçlenmektedir.

Deniz Gezmiş, Mahir Çayan, İbrahim Kaypakkaya ve arkadaşları TİP'in de ilerisinde, daha sol, daha radikal arayışlara girmişlerdir. Gerilla söylemleri gelişmektedir. Bu durumdan rahatsızlık duyan ve şimdilerde "Derin Devlet" olarak adlandırılan bazı güç odakları da boş durmaz, "12 Mart Darbesi" olarak bilinen askeri bir darbe ile iktidarı ele geçirir. İlk iş olarak 1960 Anayasası'nın verdiği tüm nispi haklar ve özgürlükler gasp edilir. Bir solcu avı başlar. Gözaltılar, tutuklamalar, işkenceler ve bildik resimler bilin-medik isimler tarafından tekrarlanmaktadır. Mahir Çayan ve on arkada-

şı 31 Mart 1972'de Kızıldere'de öldürülür. İbrahim Kaypakkaya nerede ise bir tarih yazacak kadar işkenceye direnerek 'ser verip sır vermez'. 6 Mayıs 1972 gecesi Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan 'Darağacında Üç Fidan'laşır. Böylece 1960 darbesinde idam edilen Adnan Menderes ve iki yöneticisinin de rövanşı alınmış olur. Bu arada benzer görüntüler bize benzeyen birçok ülkeden yansır deklanşörümüze. Arjantin, Şili vb. gibi darbelerde Pentagon'un izlerini sürerek USA markasını görmekteyiz 'kocaman puntolarla.'

1973 yılında CHP içerisinde yürüttüğü mücadeleden galip çıkan Ecevit, toplumun devlete küskünlüğünü yatıştırmak için umutlaştı. Dağ taş "Umudumuz Karaoğlan" sloganlarıyla bezenir. Toplum geleceğini bu genç sayılabilecek esmer insana bağlamıştır. Ondan sonra başlayan süreci Celalettin'in ağzından dinleyelim:

"1974'ten itibaren faşist hareket polisin de desteğiyle güçlenerek, demokratik mücadelenin önünü kesmeye yöneldi. Ecevit hükümeti düşürüldü. Komünizme karşı, Milliyetçi Cephe (MC)'ler kurulmaya başlandı. Cephenin amacı toplumsal hareketin tasfiyesiydi. Meclis Demirel'e, sokak Türkeş'e bırakıldı. Demokratik harekete karşı yaşamsal saldırılar başlatıldı. Aslında 1950'den itibaren, gerilla hareketlerine karşı ABD'nin eğittiği çeşitli odakların varlığını görmekteyiz, nihayet Türkeş de 1959 yılında bu ülkede kalmıştır. 1960'lı yıllarda birçok ülkede 'kontrgerilla' türü yapılanmalar oluşur. 1970'lerin ortasında bunun yasal ve siyasal yönü MHP olarak çıkar karşımıza. Amaç; 'Gayr-i Nizami Savaş' adı altında Türkiye'deki toplumsal

hareketin önünün kesilmesi idi. Bu dönemde, faşist hareket içinden devşirilen bir grup insan, Brüksel'deki NATO karargâhlarında eğitilerek ülkemize de gönderildi. Bunlar çeşitli destekleri olan katliam örgütleriydiler. O döneme baktığımızda; '16 Mart Katliamı', 'Balgat Katliamı' ve 'Maraş Olayları'na kadar uzanan bir süreç yaşandı 78'lerde. Bu katliamlar, toplumun bilincinde 'Sağ-Sol

Olayları' olarak tezahür ediyordu. Askerler de bunları gerekçe yapıp bir darbe örgütlenmesi içine girmeye başladılar. 1978 yılına gelindiğinde, 70'li yıllarda başlayan öğrenci hareketi işçi hareketi ile bütünleşerek sosyalizm hareketi olmaya başladı. 1978 yılı bu mücadelenin hem doruk hem de kırılma noktasıdır. Bizim de bu hareketin adını '78'liler' koymamızın nedeni budur. Bu yıllar, aynı zamanda bir devlet toplumu olan Türkiye toplumunun ilk defa ciddi olarak sokağa çıktığı, politikleştiği yıllardır. Bu sadece solda değil, sağlı-sollu olmuştur. Bu yıllar tüm

toplum kesimlerinin devlet dersini kıarak sokağa çıktığı yıllardır."

Bu çatışma, bu kaos ortamı, ekonomik ve siyasi istikrarsızlıklar bir darbe ortamını da hazırlamıştır ve 12 Eylül 1980 yılında beş general iktidara el koyar. Darbe gecikmeden sol iradeyi kırmaya, o temelleri yok etmeye yönelik o ağır, karanlık operasyonlarını başlatır. 650.000 kişi gözaltına alınır. Fişlenenlerin sayısı 1.683.000 kişi. 210.000 davada 230.000 kişi yargılanır. 388.000 kişiye pasaport verilmezken, 14.000 kişi vatandaşlıktan çıkartılır. 7.000 kişi idamla yargılanır, 517 kişi idam cezasına çarptırılarak 50 kişinin infazı gerçekleştirilir. 45.267 kişi çeşitli hapis cezaları alır.

Çalışma yaşamına baktığımızda ise şöyle bir tablo ile karşılaşmaktayız: 1980 yılında sendikalı işçi sayısı 5.721.074 iken, bu sayı 1985 yılında 1.711.000'e gerilemiştir. 1979 yılında bir işçinin günlük ücreti ortalama 8.4 ABD dolarıyken, 1985 yılında 4.0 ABD doları seviyesine düşürülmüştür. Dış borçlar ise katlanarak artmaktadır. O dönemi Celalettin Can'dan dinlemeye devam edelim.

"12 Eylül'le birlikte 'sağlı-sollu' adı altında yoğun bir süreklilik başladı. Anlatılması çok güç ve uzun sürecektir, rakamları bol sıfırlı, kesif bir süreç. Darbe, tarafsızlığına vurgu yapmak için MHP ve Ükü Ocakları'ndan da birçok kişiyi gözaltına aldı ve sorguladı. Bunların içinden asılanlar da oldu. Ama ben inanıyorum ki; bu kişiler kırsal kesim-

**Meclis
Demirel'e,
sokak Türkeş'e
bırakıldı.
Demokratik
harekete karşı
saldırıları
başlatıldı.**

den gelmiş veya oraya ait gariban kesimler, saf tetikçilerdi. Sonradan kanıtlarıyla önümüze çıkan 'derin devlet' dediğimiz ve hareketin eksenini oluşturan insanlar bu dönemde de başka görevlerle ödüllendirildi. 'Susurluk Çetesi' olarak adlandırılan bu insanlar ve onların bağlı olduğu, gerek ulusal gerekse uluslararası organizasyonlar tüm açıklığıyla henüz teşhir edilmemiştir. Saf dediğimiz diğer kesim ise, antikomünizm söylemi ile tam bir Amerikan zokası yuttu. Hatta şöyle bir şey bile söylediler: 'Düşüncelerimiz iktidarda biz içerdeyiz'. Belirli ölçülerde haklıydılar. Ben buna iyi niyet diyebiliyorum. Bizi 141, 142, 146 gibi siyasi maddelerden yargılayanlar, onları adli vakalardan yargılayıp bireysel suç kapsamına aldılar."

"Sol oluşturulan insanların büyük çoğunluğu 1974'ten itibaren, 17-18 yaşlarında genç insanlardı. Sol toplumsal bir kimliğe bürünmüştü ama bu genç insanlar faşizme karşı mücadelede yeterli donanıma sahip değildiler. İdealist ve romantiktiler. Hâliyle temiz ve amatörler. 1960'lı yıllara baktığımızda sol, ağırlıklı olarak solun antiemperyalistti. 1970'li yıllarda solun antifaşist yönü ağır bastı. Soğuk savaş sürecinde dengeleri elinde tutmak isteyen emperyalist odaklar, solun tamamıyla tasfiyesini hedeflemekteydi. Tüm devlet örgütlenmesi bu odak ve zemin üzerine kurgulanamıyordu. 12 Eylül darbesi bunda başarılı oldu ve toplumu edginleştirdi."

Bugünlere doğru gelim istiyoruz. Hapislerde tutulmuş, işkencelere maruz kalmış bu insanlar 90'ların başında şartlı tahliye yasasıyla dışarı çıktılar. Sonrası gelişmeleri soruyoruz, yani 78'lilerin örgütlenme sürecini:

"Dünyanın birçok yerinde darbeler sonrası bir demokratikleşme süreci yaşandığını görüyoruz. Bu süreç, ülkelere göre farklılıklar gösteriyor. Demokrasi, toplumsal uzlaşma arayışına giriyor, mağdurların hakları iade ediliyor, sorumlular yargılanıyor. Fakat bu süreç Türkiye'de farklı işledi.

Anayasa'nın 15. maddesi ile dokunulmazlık zırhına bürünen bütün darbeler korundu ve korunmakta. Biz, önce darbe mağdurlarının yasaklarının kaldırılması için mücadele ettik. Toplumun çeşitli kesimlerine; sendikalar, siyasi partiler, sivil örgütlenmeler aracılığı ile sesimize kulak vermelerini sağladık ve burada da başarılı olduk. Neydi bu yasaklar? Seçme ve seçilme hakkımız yoktu. İş kurma hakkımız yoktu.

Medeni ve yurttaşlık haklarımız yoktu.

Evlenme hakkımız yoktu örneğin. Yani devlet bizi fuhuşa teşvik ediyordu. Parti, dernek vb. gibi yerlere üye olma veya kurma hakkımız yoktu ve daha

birçok konuda kısıtlıydık. 4 Mart 2004 tarihinde bu haklarımızın iade edilmesini sağladık. Dünyanın her tarafında, demokrasi geçilirken darbe rejimleriyle hesaplaşılmıştır. Bu hesaplaşma ülkemizde gerçekleşmediği, darbe kurumları ortadan kaldırılmadığı için bir darbe kültürü gelişti. Biz bu kültürü kırmak ve başta 15. maddenin kaldırılması olmak üzere Anadolu'nun birçok yöresine ulaşarak bir örgütlenme ve mücadele gerçekleştirdik. Bu eylemliğimiz sürecekt."

Bu ekseninde '78'liler' bir de dergi

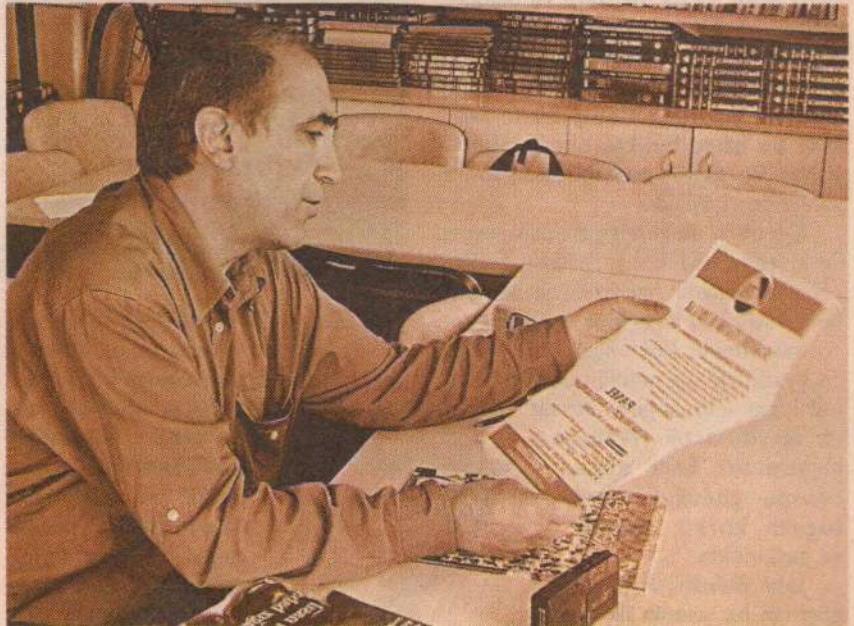
Evlenme hakkımız yoktu örneğin. Yani devlet bizi fuhuşa teşvik ediyordu.

çıkıyorlar; '78'liler Tükenmez' isminde. Dergi ile ilgili sorunları anlatıyor Celalettin Can:

"Dergi fikri, bir dizi faaliyetten sonra rüştünü ispatlayan bir hareketin zorunluluğu olarak oluştu. Dergi, çıktığı günden itibaren sevildi ve tutuldu. Bazı ekonomik nedenlerden dolayı periyodunu tam olarak oturtamadık ama olacak."

Bir de '78'lilerin' her 11-12 Eylül tarihlerinde öncelikle Marmaris'te gerçekleştirmek istedikleri 'Netekim Festivali' var amaçları arasında. Geçen yıl birçok engellemeye maruz kalan bu etkinliği geleneksel hâle getirmek istiyorlar. Haydi 'NETEKİM FESTİVALINE'. 13

Gebertici John Belushi

met üst

1982 yılının mart ayının beşinci gecesi herkes John Belushi'yi arıyor ama bulamıyordu. John Belushi, parti ve şamata ortamlarının 'aranan adamı'ydı. Çünkü, Los Angeles'ta girdiği her ortamda yaptığı gösteri ve muhabbetlerle geceyi bir anda gülme krizlerine, mide kramplarına, gülmekten altına işeme seanslarına sokuyordu.

Robin Williams, o mendebur gece saat ikide, aynı otele kaldıkları Robert De Niro ile Belushi'nin buluşup kaynahtacaklarını öğrendi. De Niro'yu arayıp, muhabbet

te kendisinin de katılmak istediğini söyledi. Belushi'nin odasında buluşmak üzere anlaştılar. Williams, gidip Belushi'yi beklemeye başladı. Az sonra

Belushi, herkesin tanıdığı eroin satıcısı Cathy

Smith ile çıkageldi. Belushi çok şişmanlamıştı. Belli ki yine depresyondaydı. Williams bu ikiliyi yan yana görünce olabileceklerden tırsı ve bir yalan uydurarak hemen oradan uzadı. O uzadıktan kısa bir süre sonra De Niro geldi. O da manzara ve olabilecekler karşısında korkuyordu. Çünkü başladıktan sonra durmak Belushi'nin lügatinde yoktu. Belushi ve habire cephaneye yükleyen Cathy Smith ikiliyle bu hâlde birlikte olmak istemiyordu. Bir saatlik muhabbetten sonra yanlarından ayrıldı.

De Niro da gidince Belushi, satıcı Smith'ten biraz kokain istedi. Smith, eroinle kokaini harmanlayıp kendisi ve Belushi için birer doz hazırladı.

Sabahleyin koruması Bill Wallace uyandırmaya geldiğinde, Belushi taş gibi soğuk, sessiz ve ölüydü artık. Wallace hiçkırarak 'Seni aptal, orospu çocuğu!' diye bağırarak korku, üzüntü ve şaşkınlıkla.

John Belushi, Arnavut göçmen bir ailenin ilk ço-

**John Belushi,
saldırgan,
psikopat,
kendine zarar veren
ilginç mizahıyla
o güne kadar
süregiden nezih,
sakar, palyaço,
şablon, yanlış
anlama üzerine kurulu
Amerikan mizahı
içine adeta bir
canlı bomba gibi
dalmış ve kaosu,
anarşinin
gülmeceğini ortaya
çıkarmıştır.**

çuğu olarak 24 Ocak 1949 yılında Illinois'te doğdu. Wheaton'da büyüdü.

Lisede çok başarılı bir öğrenciydi. Hatta okul birincisi bile oldu. Wisconsin Üniversitesi'nde uzun saçları ve disiplinsiz davranışlarıyla dikkati çekti. İçi içine sığmıyor, akacak mecra arıyordu. Wisconsin Üni-

*"bana hep ayhan ışık yanında
suphi kaner rolü verdi bu hayat
oysa ben belushi'ydim
dan akroyd, steve martin
yanında yavlum mithat"*

(metin üstünde, UGH! kitabından)

versitesi'nden atılınca College of Dupage'e gönderildi.

Bir sürü grup kurdu ve 'Gonzo' diye tanımladığı karakterle bedensel komedi tarzını aşırı uçlara taşıyıp, bu tarzda çok meşhur oldu.

Televizyon şovlarından başka Jack Nicholson, Steven Spielberg, John Landis'la filmler çevirdi. Dan Aykroyd ile birlikte o

güne kadar görülmemiş bambaşka bir komedi ikilisi oluşturdular. Akroyd durumu düzeltmeye çalışırken, Belushi durumu habire berbat eden 'sevimli balta' rolündeydi.

Belushi rollerini oynamıyor, adeta yaşıyordu. Kendisiyle, çevresiyle, her şeyle didişiyor, varolan huzur ve güven ortamını, dirlik düzenliği bozuyordu. Müthiş bir albenisi, büyüğü vardı. Görüldüğü en ufak sahnelerde bile seyredenleri kırıp geçiriyordu. Kazandığı parayla lokantacı babasına çiftlik almış, arkadaşlarını da iş sahibi yapmıştı. Kardeşi James Belushi'yi de oyunculığa bulaştırmıştı.

John Belushi, eşi benzeri olmayan müthiş bir yeteneği hovardaca uyuşturucuyla boğmuştu. Oysa on beş yıl önce henüz 18 yaşındayken daha dünyanın gümüş tepsi içinde kendisine sunulduğu bir gençti. Üniversitesinin en gözde öğrencisiydi, ona 'gebertici belushi' diyorlardı. Aynı anda okulun Amerikan futbol kaptanı, müzik grubunun beyni ve umut veren yetenekli bir aktörüydü.

Futbol bursunu geri çevirip 'stand-up' gösterilerine başladı. Daha o sıralarda çeşitli uyuşturucular deniyor, kullanıyor ve bu durum yeteneği-

nin sınırsızlığını, pervasızlığını daha da genişletiyordu.

1973 yılında 'National Lampoon' dergisiyle işbirliği yapıp onların parodi gösterilerinde sahneye çıktı. Çok acayip, seyredeni deviren gösteriler yapıyordu. Kısa sürede NBC kanalının 'Saturday Night Live' adlı programının hazırlayıcılarının dikkatini çekti ve bir anda Chevy Chase, Bill Murray ve sonra kader ortağı olan Dan Aykroyd'un da yer aldığı şovun yıldızı hâline geldi. Bu arada uyuşturucu dozajını da iyice artırmıştı.

Bazı meslektaşları onun mizahını gürültücü, sert, ben-merkezci buluyor ancak her şovunu izlediklerinde hayran kalıyorlardı.

Yaratığı "eşek arısı" ile "dilsiz, tutkulu samuray" tiplmesi Joe Cocker gibi taklitleri ve Blues Brothers Band performansları kısa sürede efsane hâline aldı. Karizması sinemaya da sıradı. Art arda çektiği filmlerle sinemada da komedi ilahı olmuştu.

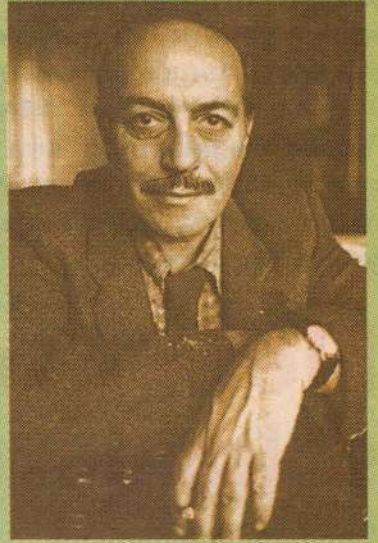
Özellikle artık bir kült hâline gelmiş Blues Brothers filminde iri cüssesine rağmen yaptığı kıvrak danslarla ve film boyunca onu öldürmeye çalışan sevgilisi rolündeki Carrie Fisher'e kara gözlemlerini çıkarıp baktığı o müthiş an Belushi'yi ölümsüz kıldı.

John Belushi, saldırgan, psikopat, kendine zarar veren ilginç mizahıyla o güne kadar süregiden nezih, sakar, palyaço, şablon, yanlış anlama üzerine kurulu Amerikan mizahı içine adeta bir canlı bomba gibi dalmış ve kaosu, anarşinin gülmeceğini ortaya çıkarmıştı. Öyle ki, tüm gösteri ve filmlerinde (sessiz geçen sahnelerde bakışları ve hat-

ta kaş oynatmalarıyla bile) adeta bir terör yaratıyor, abartıyor ve yıkıyordu. Hortum, kasırga gibi tabii bir afet olarak görünüyor. Hem mizah malzemesini, hem de seyircilerini kırıp geçiriyordu.

5 Mart 1982'de öldüğünde 33 yaşındaydı. Ancak bütün yıkıcılığına, hergeleleliğine rağmen öldüğü güne kadar hayata doğduğu ilk gün gibi bakan masum, kırılğan gözleri vardı. **h**

Cemal Süreya Şiir Ödülü

Ailesi ve dostları tarafından kurulan Cemal Süreya Kültür

Sanat Derneği'nin bu yıl şiir dalında vereceği Cemal Süreya Ödülleri için son katılım tarihi;

5 Kasım 2005. 15 Ekim 2004 -

31 Ekim 2005 tarihleri arasında

yayımlanan kitapların ve kitap bütünlüğü taşıyan dosyaların

katılabilirliği yapıtlar;

Veysel Çolak, Refik Durbaş,

Enver Ercan, Aydın Hatipoğlu

ve Mustafa Öneş'ten oluşan

jüri tarafından değerlendirilecek.

Sonuçları Aralık ayının son

haftası açıklanacak yarışmaya

katılacaklar "Cemal Süreya

Kültür Sanat Derneği, Küçük-

bakkalköy, Atatürk Cad. No:

35 Kadıköy-İstanbul" adresine

başvurabilir, daha fazla bilgi

için (0216) 469 58 87 no'lu

telefonu arayabilirler.

Ayaklarım patlayana kadar gezdim ve gezinirken sık sık farkında olmadan MFÖ ağbilerimizin "New York Sokaklarında"sını mırıldandım. Uzun'ın arada attığı soluyla ritim tuttum yolda yürürken...

New York sokaklarında

GÜNER ÖZKUL

Hani "Amerika'yı yeniden keşfetmek" derler ya, bir ben kalmıştım keşfetmeyen... Gittim, gördüm, geldim. Bizim oralarda (Beyoğlu'nda filan...) New York'tan bahsedilirken, meseleye "Fransız" kalmayayım istedim. Gerçi Lars von Trier'in; "Amerika'yı görmeme gerek yok, görmeden de Amerika filmi çekerim, hatta üçleme bile yeparım!" demesi gibi, ben de New York hakkında ahkâm kesebilirdim ama böyle şeyler yaptığınızda birilerinin "höst!" dememesi için Lars von Trier olmanız gerekiyor.

Uzun lafın kısısı; New York'a gittim. Hiç yabancılık da çekmedim... Belki bir evde kalıyor olmamdan, belki de artık filmler ve diziler sayesinde her köşesini ezberleyip biliyor gibi hissetmemizden...

Önce, kendime bir müze programı yaptım. İlk gün Metropolitan'a gittim ve hızlı hızlı gezerek altı buçuk saatte bitirdim. Sonraki günler Brooklyn, Whitney, Guggenheim, M.O.M.A., falan filan... İlk gün rüyada gibiydim, daha sonra kendimi bir garip hissetmeye başladım. Picasso, Braque, Matisse, Cezanne, Manet, Mo-

net... ve diğerleri. Her biri nasıl bu kadar çok resim yapmış olabilir ve daha; yaptıkları resimlerin hemen hemen hepsini nasıl olur da Amerikalılar ele geçirmiş olabilir? Bir gün beşinci caddede yürürken (hani şu "Sex and the City" kadınlarının yürüdüğü...) bir resim galerisi gördüm ve girip bakayım dedim. Orada bile Picasso vardı. Güvenliği falan olmayan, kapıyı çalan herkesin girebileceği bir galeri... Bir Picasso'nun ya da bir Matisse'in müzayedelerinde kaç milyon dolarlara satıldığını düşünecek olursak, gördüğüm yüzlerce resmin değerini hesaplamayı benim küçük ama koca kafam beceremiyor. Bu da bir adaletsizlikle karşı karşıya olduğum duygusunu körüklüyor da körüklüyor.

Babam yıllar önce, "İbş New York Canavarı" adlı filmin çekimleri için gitmişti New York'a. "Binalar o kadar yüksek ki, bakarken insanın kasketi düşüyor!"

demişti. Empire States'in tepesini görmek için baktığımda kafamdan düşen güneş gözlüğümü son anda tuttum.

Zaten teknik olarak, binanın tepesindeki demir konstrüksiyonu birkaç blok öteye yürümeden görmek de imkânsızmış, anlamış oldum. Evet, caddeler, sokaklar çok geniş, ama binalar da o kadar geniş ki; New

York'lular güneşi ancak tam tepedeyken gerçek anlamda hissedebiliyorlar. Işınlara biraz yatmaya başladım, binalar yüzünden yere inemez oluyor. Bu da, bir sera etkisinin oluşmasına yol açıyor. New York'un o efsanevi, bunaltıcı, Marilyn Monroe'yu mazgalların üzerinde durduran ısıcağı buradan kaynaklanıyor.

Her ne kadar her şey çok aşına gelse de, özellikle Broadway ve 42. caddenin kesiştiği civarlarda gezinirken, sık sık insanlar, binalar, arabalar, her şey ama her şey üstüme üstüme geliyormuş hissine kapıldım. Kendimi bir toplu iğnenin başı bile değil; ucu kadar hissettim ve başkalarının da aynı şeyleri hissedip hissetmediğini düşündüm. Hani vardır ya şu malum ge-yik düşünce; "Ulan, şuracıta ölüp kalsam kimin haberi olur ki...". Bir yandan bunları düşünürken bir yan-

**İnsanlar,
binalar,
arabalar, her şey
ama her şey
üstüme üstüme
geliyormuş
hissine
kapıldım.**

dan da bireyselliğin mabedine geldiği mi düşünüyordum çelişkili bir biçimde. "New York çok farklı, bütün Amerika'yı New York'a bakıp değerlendiremezsin!" diyenlere de; "Evet ama Amerikan ruhu diye bize kakaladıkları birçok şeyi New York'ta görebilirsin..." diye cevaplar yetiştiriyordum aklımdan.

Tam da o günlerde, Yıldız Ecevit'in Oğuz Atay üzerine yazdığı araştırma kitabını okuyordum. Bireycilik ve bireysellik ile ilgili fikirlerine henüz mazhar olduğum Oğuz Atay'ı da bir hayal arakadaşı olarak yanımda gezdirdim, metrolara inip binerken filan, ona göz kulak oldum. Aynı gün Londra'da bir kez daha patlamalar olduğu için, istasyonlar polis kaynıyordu ve rastgele insanların çantalarını, üzerlerini arıyorlardı. New York'lular bu durumdan çok hoşnuttu, hatta bazı büyük istasyonlarda polis olmamasını yadırgıyorlardı. Bir gün istasyonlardan birinde ufak bir gaz kaçağı oldu, -ki o kadar büyük bir şehirde bir şeylerin çatlayıp patlamaması zaten imkânsız- herkes "SARIN GAZI! SARIN GAZI!" diye kaçışmaya başladı.

Denize de gittim, New York'lular gibi, hafta sonunda Long Beach'in merkeze uzaklığı bizim Pendik ya da Kartal gibi. Oradaki bitişik düzende, basık tavanlı, hani şu altında tavanı olan, bahçesinde barbekü yapılan, müstakil, orta sınıf Amerikan ailesi evlerinde, çoğunluğu İrlandalı olan onurlu Amerikan polisleri oturuyor ve camlarına Amerikan bayrakları asıyorlar. Denize yakın oturmaktan gelen ayrıcalıklı olma duygusuyla, kurumlana kurumlana plaja geliyorlar ve en az Kilyos ya da Şile kadar dalgalı, pislik ve yosunlardan kahverengi olmuş sulara kendilerini atıyorlar. (Ama orada, denize beyaz donla girene rastlamadım).

Ne diyordum; yıllık iznimde New York'taydım. Kâh; "iyi ki geldim be!" dedim, kâh; "ulan ne işim var benim burada..." dedim. "Mamma Mia" müzikalini gördüm. "Kim Korkar Virginia Woolf'tan" da Kathleen Turner'i izledim. Ayaklarım patlayana kadar gezdim ve gezinirken sık sık farkında olmadan MFÖ ağbilerimizin "New York Sokaklarında"sını mırıldandım. Uza'yın arada attığı soloyla ritim tuttum yolda yürürken... Ve kendi kendime sordum; "Acaba MFÖ ağbilerimiz, bugünkü İstanbul'dan gitselerdi oralara, yine de bu şarkı çıkar mıydı?"

Çalışkan Amelie'ler

• Kim bilir kaç erkek, karısı ya da sevgilisi sokakta dondurma yemek istediği için kavgaya çıkarmıştır?

• Kaç kişi orda burada Türk filmlerini aşağılayıp, evinde gizli gizli izliyordur acaba?

• Acaba kaç erkek, reddedildiği kızdan soğuyabilmek için, kızın kakasını yaparkenki halini düşünüyordur?

• Şu anda kaç kişi garsonun dikkatini çekebilmek için maymunu hareketlerde bulunuyordur?

• Ohooo kim bilir kaç mizahçıya "Bizim amcaoğlu var çok komik onu yazsana/çizsene" denilmiştir?

• Kim bilir kaç sevgili, sevgilisinin tualete gitmesini fırsat bilip cep telefonunu karıştırıyordur?

• Kaç çift, çocuklarına kimin babasının ismini koyacakları konusunda kavgaya ediyordur şu anda?

• Kaç kişi komşusuna, gelen su faturasını çıkartmadan inceleyerek ayda kaç kere gusül abdesti aldığı konusunda fikir yürütüyor acaba?

• Hangimiz bir arabayı yanaştırmak için "Gel Gel!..." derken o arabanın sürücüsüne emir vermenin hazzını yaşamıyoruz ki?

• Bu yaz kaç kişi teleferiğe binip de; "Vay be teleferik yazın daha güzelmiş..." dedi acaba?

• Şu an Joy FM'de çalan şarkıyı kaç kişi "Bizim şarkımız" diye sahipleniyordur ki?

• Bugün belediye otobüslerinde toplam kaç hamileye yer verilmiştir acaba?

• Peki kaç er kişi Bulvar ve Tan gibi gazeteleri tek olarak almaya utanıp yanında bir sürü de başka gazete alıyordur acaba?

• CD'nin kullanıldığı dijital ortamda hâlâ "banttan yayın" denenin mantıksızlığı hiç kimseyi rahatsız ediyordur mudur?

• Ceset örtmede en çok hangi gazete kullanılıyordur ki?

• Argo deyimler olmasa Türk pop müziği söz yazarları ne yaparlardı acaba?

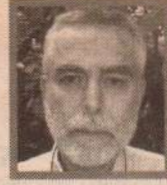
• Enine çizgili giyindiği için gerçekte şişman olmadığı halde, şişman görünen bir Allahın kulu var mıdır sahi?

• Dükkânının kapısına, "Cumaya gittim, döncem..." yazan kaç esnaf bir şekilde öldüğü için geri dönememiştir acaba?

AYŞE ÜLKER SAYGAN SOLMAZ
FATİH SOLMAZ

Karnı doyunca sorun çıkarmayan, yalnızca hayvanlardır. İnsanlar, karın tokluğu yanı sıra, özgürlük de ister.

Soru - Cevap
●●●●●●●●●●
BASKIN ORAN

Soru: Kürt sorununda barışçı çözüm hangi yollarla mümkün?

Cevap:

Kürt sorunu şiddet faktörüyle çözülmez. Çözülecek olsaydı seksen şu kadar yıldır çözüldü. PKK'nın başkaldırısı kaçınılmazdır, hesabını yapmak bile zor. Hele Erdoğan'ın son Diyarbakır gezisi ve AB ile müzakere tarihine hazırlanırken, artık kiraathane edebiyatıyla bir yere varılmayacağı çok açık. Şiddet körüklendiğinde çok önemli fırsatları kaçırdığımızın farkında olmuyoruz.

1) 1984'ten bu yana çok masum kanı döküldü. Batı illerine çok cenaze gitti. Kürtlerin 1925-38 döneminde, sonra da 1980 cuntası sırasında yaşadığı acılar artık tek taraflı değil. Acıların illa ki birebir olması gerekmez. Önemli ve yeterli olan, acıların iki tarafta da olmasıdır. Yani, ortak acıdır.

Bu diyalektik olarak sonuçta iyi bir şeydir. "Her şey kendi mahvinin tohumunu içinde barındırır" kuralı gereği Ortak Acı, bu acıların artık sona erdirilmesi konusunda bir Ortak Bilinç yaratır, bu

Ortak Acı, acıların artık sona erdirilmesi konusunda bir Ortak Bilinç yaratır.

da acıları sona erdirecek bir kurala (Norm), yani barışa varmak için insanları zorlar.

2) Diğer yandan bu karşılıklı acılar başka bir etki daha yaratabilir. Şimdiye kadar Devlet-PKK biçiminde özetlenebilecek karşıtlık, geri giden cenazeler ve kıyı kentlerindeki kavgalar vb. sonucu artık Türk-Kürt karşıtlığı gibi çok tehlikeli, iki tarafı da mahvedecek bir denkleme dönüşebilir. Ortak Acı'nın Ortak Bilinç yoluyla Norm yaratması işini fazla uzatmaya gelmez; çünkü fazla uzarsa "şiddet şiddeti doğurur" kuralı gereği Ortak Kan Davası yaratır.

3) Kentleşme ve terör gibi nedenlerle Kürtlerin Batıya göç etmiş olmaları, "boşanma"yı zorlaştırıcı bir öğedir.

4) Ders almak diye bir şey olmalıdır. Bu cumhuriyet, Kürt sorununu 80 yıl zor kullanarak çözmeye çalıştı. Yapabildi mi? 1938'den sonra bu sorun 30 yıl derin dondurucuya kondu. Dondu mu? Türkiye'nin her bakımdan AB müktesebatıyla uyumlu hale gelmeye çalıştığı bir ortamda, bu sorunun dondurulması mümkün mü?

5) Kürt sorununun yalnızca ekonomik bir sorun olduğunu, biraz yatırım yapıp insanlara biraz iş bulunca çözüleceğini sanıyorsak, işimiz gerçekten zordur. Karnı doyunca sorun çıkarmayan, yalnızca hayvanlardır. İnsanlar, karın tokluğu yanı sıra, özgürlük de ister. Hatta doyunca, daha da çok ister. Onun için, "Hadi pamuk eller cebe, yatırım yapın"la olmaz. Aynı anda Kürt insanının kendini adam hissedeceği demokratik ortam gerçekleştirilmelidir. Nasıl Bulgaristan'da bir Türk "Türk" sıfatıyla bakan olabiliyorsa, Türkiye'de de "Kürt" sıfatıyla olabilmelidir.

"Kültürel haklar verilince, Kürtler bağımsızlık mı ister?" Aynı paranoaya ortamına dönmek lazım. Bunun yanıtını Yaşar Kemal zamanında vermişti: "Kültürel haklar vermezsen, bağımsızlık istemezler mi?" İki tarafın da isteği olmadan kişilerin evliliği bile yürümüyor, ulusları mı yürüyebilecek? Ayrıca, ulus-devlet olgusunun hızla anakronikleştiği, demode olduğu bir dünyada, eğer Kürtler kendi kültürel kimliklerine tam saygı göreceklere bir ortam, bir AB ortamı buluyorsa, yarı-feodal bir bağımsız ulus-devlete gitmekte niye dirensinler? Ama, gönüllilerindeki refah ve kültürü bu ülkede bulma olanakları kalmazsa, bu analiz tam tersine döner.

Konuya bire bir uyan bir fıkra var. Adamın biri doktora gitmiş: "Doktor, parmağımı başıma bastırıyorum acıyor, göğsüme bastırıyorum acıyor, karnıma, dizime bastırıyorum acıyor. Bu nasıl iştir, bir çare bul" demiş. Doktorun tanısı: "Parmak kırık." Yani Kürt sorununda bugüne kadar demokratik çözüm hariç her yolu denedik. AB'yle uyum sürecinde demokratik çözüm fırsatı önümüze çıktı, tam bu konuda önemli adımlar atılmışken, yeni bir şiddet dalgasıyla karşı karşıyayız. PKK teröre yeniden başladı, demokrasi düşmanları da "kanunlar yetersiz" demeye...

benden ancak kapak yazarı olabilir...

şebek tan cemal

...ipek, bir büyük aşkı daha tüketmiş ve çöp kutusuna atmıştı. ama o aşkın çöplükte bir canavara dönüşeceğini nerden bilebilirdi. burun tıkatıcı bir destan olacak...

...akkuş köyünün marangozu hikmet, bir gün kendini himalaya dağlarında budist tapınağında bulur. bir ayindedir...

...azrail'in de azrail'i vardır. daha fikir halinde bu kitap aklımda ama çok iyi olcak.....

...kulağının arkasına yerleştirilen çipten habersiz olan sıtkı, çıtırtıların kaynağını bulmak için deli oluyordu. oldu da...

...karıncalarla birlikte yaşayan küçük zeynep'in pedagojik yaşam mücadelesi...

...kemal kime aşık olsa, o kız bir süre sonra zehirlenip ölüyordu. derken bi gün holywood duruma el koyar...

... bir istanbul seyahati sırasında klarnetçi yusufa gönlünü kaptıran fransız dilberinin yaşam anatomisi...

...insanlara haddini bildirmeyi kendine görev edinen yakup'un oto-trajik öyküsü...

...bilgisayarın kusurlarını ortaya çıkaracak olan bu kitap, digital dünyada tantana koparacak ehe ehe...

...yalnızlık denizinin girdabında boğulan iki insanın çıkardığı garip sesler...

...tembel bir ailenin çocuğu olan semih genlerinden hoşlanmamaktadır. riskli bir işe girer ve dna'larıyla oynar...

...kiwi hastası olan ceren, bir gün mürdüm eriği yer ve yaşamı değişir. yeni hazların esiri olmuştur artık...

Belediye otobüsünde iki bilet atan, taksi şoförüne ücreti iki kere ödeyen yolcu hakkında, şoför de bir yorum yapamaz aslında. Parayı cebe atar, "keşke herkes böyle sapıtsa," diye dilekte bulunur en fazla.

İç Dikiş

ALTAY ÖKTEM

altayoktem@yahoo.com

Takıntı

Nasıl bir dünya bu? Çevremiz, parke taşların çizgilerine basmadan yürümeye çalışan, kapı kollarını kâğıt mendille açan, çorabını kendi eksenini etrafında üç kere döndürdükten sonra giyen, kaldırımda yürürken binaların kaç katlı olduğunu sayan, gördüğü her arabanın plakasını okuyan, evden çıkarken ütüyle fişten çekip çekmediğini sekiz kez kontrol eden, sonra

"eyvah, ütü fişte bıraktım" diye koşma eve dönen insanlarla dolu. Aslına bakarsanız, herkes az ya da çok takılıyor bir şeye. Takıntısız insan yok neredeyse. Ama her şeyin de bir dozu var tabii.

Tanıdığım en tuhaf "takıntılı şahıs"lardan biri, hem yıkarım, hem sayarım modunda bir teyzeydi. Temizlik takıntısı, en yaygın takıntılardan biri aslında. Eh, sayma takıntısı da ondan eksik kalmaz. İkisi birleşti mi, Çin işkencesine bile razı gelir insan. Tek kelimeyle korkunçtur. Teyzem dikiliyor lavabonun önüne, başlıyor elini yıkmaya; o esnada da sayıyor. Bir güzel sabunluyor, duruluyor, "bir" diyor sonra. Derken bir daha sabunluyor, duruluyor, "iki" diyor. Sonra bir daha, bir daha... üç, dört, beş, altı... Üç yüzlere falan gelince beli tutulmaya başlıyor. Ayakları karıncalanıyor. Yedi yüzlerde başı dönüyor, gözü kararıyor. Ama tutamıyor kendini. Yedi yüz bir, yedi yüz iki... Birisi

fark edip de yaka paça çıkar-mazsa dışarı, öğlen oluyor, akşam oluyor, koskoca gün geçiyor lavabonun başında!

Simetri ve aşırı düzenlilik de obsesif-kompulsif bozukluğun bir çeşididir. Bu hastaların duvarlarında eğri duran bir tabloya rastlaya-

mayacağınız gibi,

ayaklarından çıkardıkları

terlikleri yan yana koy-

duklarında uçları ve

topuk kısımları aynı

hizada durur. Öyle

bir hizadır ki bu, mi-

lim fark yoktur ara-

larında. Tuhaf ama

simetriye takanların

evlerindeki çiçeklerin

yaprakları bile hep aynı

yöne bakar ve aynı boyutta-

dır. Büyük ihtimalle, çiçekler de

olayın farkındadır.

Her şeyi çift yapmak da bir çeşit

takıntıdır. Tek başına yemek yerken

bile sofraya iki tabak koymak,

her iki tabağı da eşit ölçüde

doldurmak, iki bardak

su içmek gibi akla za-

rar hareketler hep

bu hastalığın ürünü-

dür. Belediye oto-

büsünde iki bilet

atan, taksi şoförü-

ne ücreti iki kere

ödeyen yolcu hak-

kında, şoför de bir

yorum yapamaz

aslında. Parayı cebe

atar, "keşke herkes

böyle sapıtsa," diye

dilekte bulunur en fazla.

Bu tür hastalar için,

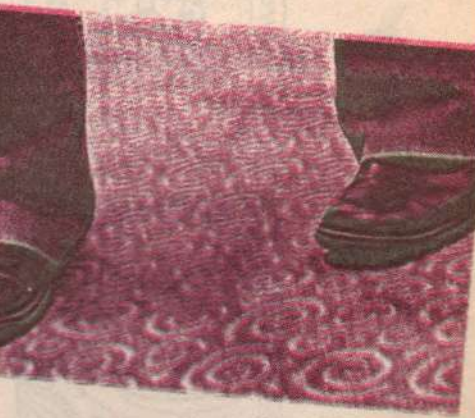
hayat sahiden zordur. Aynı

mektuptan iki tane yazmak, üst üste

iki kere banyo yapmak, sobaya her

seferinde iki odun atmak, zili iki kere

**Takıntı
insanın kendi
kendini yeyip
bitirmesidir.
Beynin
hıçkırığıdır
takıntı!**

çalmak neyse de, iki dilim ekmek doğrarken parmağını kestiğini düşünün bir de! Çare yok, diğer parmağı da kesecek. Bardağı düşürüp kırdı diyelim, bir bardak daha kıracak. Hele simetri hastalığı da varsa, aynı model bardaktan kıracak muhakkak. Ya da elini aynı uzunlukta, aynı derinlikte kesecek, aynı boy bant yapıştırarak, bandın ucu kalktı diyelim, aynı şekilde diğer bandın da ucunu kaldıracak... Delirir insan!

Takıntı, insanın kendi kendini yeyip bitirmesidir. Beynin hıçkırığıdır takıntı!

Gölge takıntısı / Thomas Dumas

Hazır konu bu kadar dallanıp budaklanmışken, oldu olacak seks obsesyonundan da söz edelim. Seksi takıntı haline getirmek, seks yapamayınca kilitlenip kalmak, hiçbir şeye elini sürememek diye tanımlayabiliriz bu tuhaf ruh halini. Seks obsesyonundan muzdarip olan bir de ünlü hastamız var: Beethoven.

Beethoven sağır olmasına karşın kadınların gözdesiydi. Çok kadın girmişti hayatına. Üstüne üstlük, ölen kardeşi Caspar Carl'ın karısı Johanna'ya da âşık oldu. Âşık oldu ama bu karşılıksız aşk kelimesinin tam anlamıyla yiyip bitirdi ünlü besteciyi. Johanna'dan karşılık görmediği 1812 ile 1817 yılları arasında bir tek yapıt çıkaramadı ortaya. Ne zaman Johanna aşkına karşılık vermeye başladı, hatta evlendi onunla; Beethoven coştı!

Beethoven ve Cinsellik adlı kitabın yazarı Derek Strahan, Beethoven'in en verimli dönemlerinin, cinsel yönden de son derece aktif olduğu zamanlara rastladığını söylüyor. Beethoven adlı biyografinin yazarı Maynard Solomon ise "Beethoven o kadar obsesifti ki, seks yapamadığı zamanlar, sanki yaratıcılık grevine girmiş gibiydi," diyor. Seks yoksa beste de yok!

Belki de görüp görebileceğimiz en tuhaf takıntı çeşidine ise Cervantes'in Camdan Mezun adlı yapıtında rastlıyoruz. Aşk yüzünden sapıtanları, sıyıranları çok duymuşuzdur. Fakat bu kez, kahramanımız büyüleyici bir kadına âşık olur ve aklını yitirir. Kendisinin camdan yapıldığını düşünmeye başlar. Kimse camdan olmadığına ikna edemez onu. Sonunda bir rahip tarafından tedavi edilir ama bu süre içinde kendini cam sanmanın bütün sıkıntılarını yaşar.

Ne demiştik; takıntı, insanın kendi kendini yiyip bitirmesidir. Beynin hıçkırığıdır takıntı!

Şu rüzgâr bir dinse

Aysel Gürel'e

şu rüzgâr bir dinse sabah olacak sanki
kaldırsan kollarını çocuklar sevinecek
ani bir halk ayaklanacak koltukaltında
dokunduğum yerlerin, sürtündüğüm, öptüğüm
nehirlere karışacak şu rüzgâr bir dinse
dar açılı yerlerimi büzüp büzüp atarım, hem de enine
keserim tenimdeki tüm eğri çizgileri
şu rüzgâr bir dinse sabah olacak sanki

bacakların tüyden ince gecenin büyüsünden
biraz daha kalınca
biraz daha kaldırıncı önümdeki sızıyı
yüzün geliyor aklıma, aklıma arsız çocukların
haylaz haylaz sevişmesi
şu rüzgâr bir dinse örtünürüm üstüme
en kuru, en hassas, en pürtüklü
en kuytu yerlerini

bu gece aysel kokuyor şehir
bu gece lavantacılar fazla mesaide
az yaş var aramızda az aşk var azalım artık
bu gece bütün ellerim senin içinde.

.....

ALTAY ÖKTEM

Oysa seksen kuşağındanım. Özal'ı, ressam Evren'i, ünlü olmak için evden kaçan kızların çekilen ibret filmlerini, gecekondulaşmayı naklen hatırlıyorum ve sonrasını da...

Fikret Kızılok / Haberin Var mı?*

Hiç tanımadım onu; yani hiç karşılaşmadık, elini sıkmadım, yüzüne gülümseyemedim, yanındaki koltuğa oturamadım. İçindeki şarkıya sadece plaklarından, albümlerinden tanık oldum. İsterdim aslında bir kez dahi olsun görmeyi, denedim de ama o çoktan denizlere açılmış, kendine dönmüştü. Geç kalmıştım! Sonrasında daha da geç kalacaktım.

Tipki şarkıdaki gibi "hain bir bıçak gibi" saplanmıştı ölüm. Bir eylül sabahı. Unutalım! Plağı başa alıyorum. Şarkı keman solosuyla başlıyor. İnce bir hüznün, derin bir sızı. Yeşilçam filmlerini andıran bir melodramla karşılaşa-

cakmışız gibi, bir heyecan içimizde. Derken şarkının ikinci pasajı; alaturka bir coşku ve vurmaları...Altmışlı, yok yok yetmişli yıllar sanki, siyah dolmuşlar, dar yokuşlu sokaklar, apartmanlaşmamış evler, Kısıklı Aile Gazinosu, Orhan Gencebay, Bülent Ecevit, Deniz Gezmiş, uzun saçlı, ispanyol paçalı çocuklar, kadınlar matinesi, hayat mecmuası, aç kalmak, susuz kalmak pahasına seni terk etmeyen sevdalar... elbette bunlara ucundan kıyısından yaklaştım. Şarkılarda, filmlerde, kitaplarda, belki çocukluğumun son günlerinde... Oysa seksen kuşağındanım. Özal'ı, ressam

Evren'i, ünlü olmak için evden kaçan kızların çekilen ibret filmlerini, gecekondulaşmayı naklen hatırlıyorum ve sonrasını da... Geçelim... Ve Fikret Kızılok'a kulak verelim:

1960 - 70'li yıllar, bizler için "dünyayı değiştirebiliriz" umutlarıyla geçen gençlik yıllarıydı. Kendimizi ifade etmemizin dışavurumuydu; şarkılarımız, türkülerimiz, öykülerimizdi. İleri-ciydik. Haklıydık. Aceleciydik. İklimi uymadı çağımızın. Bir başka bahara kaldı işimiz... Aldandık. Anladık. Doğal ki usanmadık. Ama uslandık. Elle-riyle tutmasın ateşi diye, dingin şarkılar yeğledik çocuklarımıza...

Ölümünün dördüncü yılında sevgiyle... *Söz : Ahmed Arif, F.Kızılok

SEVDİĞİM BAZI BÖLÜM ŞARKILAR 4

Ayın En Güzel Dokuzlusu 9

- 1-Replikas - Gece Kadar Rahatsız Etmiyor
- 2-Duman - Özgürlüğün Ülkesi
- 3-Babazula - Pırasa
- 4-Direc-t - Pembe Elbise
- 5-Turgut Berkes - Sensiz Şarkı
- 6-Şebnem Ferah - Can Kırıkları
- 7-Deja vu - Kendin Coş
- 8-Pamela - Çok Güçlü Olmak Lazım
- 9-Çilekeş - Y.o.k

Tuhaf şarkı sözleri / Dam Üstünde Saksığa

Tuğba Özerk - Lolo

Bana da lololo yaparsın artık
Havandan tavandan geçilmez ne yazık
Kapının önüne koyarsan yandık
Sana da birşey sorulmaz artık / Sonra..
Honore de balzac vadideki zambak
Bu çok uzun bir hikaye kaldır başını bak
Acı nedir görmek lazım gözyaşını dökmen lazım
Buna göğüs germen lazım / Anılarım acılarım
umutlarım hayallerim/ Önemli mi önemlidir /
Bişeyimi ellettirmem hiç kimseye laf ettirmem /
Mümkün değil kirllettirmem heralde yani

Ayça Tekindor / Masum Pozisyon

Aslında ne benimki kara senden
Ne de seninkinin benimkinden
Daha beyaz bir halimiz yok
Aslında ne benim fikrim şerden
Ne de seninki daha kötü benden
İnan ki masum pozisyonumuz çok
Yüce tanrının önünde eşittir taraflar
Yalan konuşma öbür tarafta
Ne der tutanaklar

Özlü Sözler

Ben bir müzik devrimcisiyim.
Erol Köse

Ben Türkiye'deki kadının bilinçaltıyım.
Aysel Gürel

Ben, yaratanla, yaratılan
arasındaki dağlarda görev
alan kişiyim, yani elçiyim.
Mustafa Topaloğlu

Ben en kültürlü assolistim.
Seren Serengil

R a f l a r d a B u A y

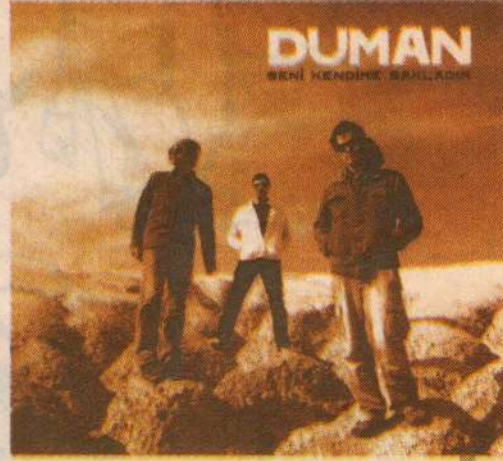
**Duman
Seni Kendime Sakladım**

Bazı anlar vardır, hiç uyanmak istemezsiniz. Üzerinize bir ağırlık çöker, vücudunuzu kaldırmak istersiniz ama tüm bedeniniz şişmiştir o yatağın içinde. Kabustur; odanın içinde atlılar dört nala koşarken si-

zin başınızın dönmesi. İşte öyle bir şey Duman'ı dinlemek. Hem hüznü, hem yok edici tarafı var bu şarkıların. Belki bazılarının beklentilerini boşa çıkaran bir albüm "Seni Kendime Sakladım". Çünkü popüler şarkılardan uzak. Ben alınıp satılmam diyor ya bu çocuklar, en başından beri içten içe inandım onların bu tavrına. Onlar Kerim Çaplı, Yavuz Çetin, Batu Mutlugil'in tayfasından. Yani canları ne isterse onu yapan, kimin ne düşündüğüne pek aldırış etmeyen bir grup Duman.

Seni Kendime Sakladım, grubun kanımca en iyi albümü. Hatta, delilik aşamasında bir çalışma. Şarkıları dinlerken onlardaki yırtılmayı hissediyorsun. Özellikle Kaan'ın sesindeki burukluğun, çatlaklığın nasıl da her şeyi kırdığını, yıktığını... Ve gitarların, davulun dev dalgalar gibi kabardığını... Öylesine içtenler, öylesine kopma noktasına gelmişler ki, bu, albümün kayıt kalitesinin kötü olmasını bile unuttu-

ruyor. Müzik onlar için bir boşalma biçimi. Kusuyorlar ne varsa, safralarına kadar çıkarıyorlar, rahatsız ediyorlar. Özgürlüğün Ülkesi'yle, Seni Kendime Sakladım'la, Sadece Koklayacaktım'la, Rüya Gidersen İnanma ve diğer şarkılarıyla oyuna gelmiyorlar. Ben Duman'ın bütün şarkılarını kendime sakladım, siz de şarkınızı seçin ve bağırın onlarla. Hemen şimdi!

**Direc-t – Olympos
(Kırılmış Bir Dalga Gibi)**

İkinci albümleri Olympos ile Direc-t çitasını yükseltiyor. İlk albümleri Rus Kozmonotları'ndan daha yetkin, daha olgun bir çalışmayla karşımıza çıkıyor.

Özellikle müzikal anlamda oldukça zengin bir çalışma Olympos. Tolga Cebi'nin nefis keman soloları, Özgür Peştamalı'nın davuldaki yetisi müthiş. Gitarlardan piyanoya kadar bütün altyapı sağlam örülmüş. Alex'in bas gitar dışındaki diğer enstrümanlardaki yetisi de etkileyici.

Ve Bilge, o muhteşem sesiyle, duru bir su gibi akıyor. O neşeli, ele avuca sığmaz görüntüsünün ardında, acısını, sıkıntısını ilk defa bu kadar net ortaya koyuyor yorumuyla. Dolayısıyla korkuları ve yalnızlığı da yansıtmış müziğe, söze. Demek ki, gittikçe daha çok kanıyor yaraları. Demek ki gittikçe pişiyor. Hayat da işte böyle bir şarkı. Sözleri annesi Vildan Kösebalaban'a ait bu şarkı, caz temaları içe-

riyor, ama final kısmı, Bilge'nin alaturka yorumuyla bitiyor. Yine Git adlı şarkıda Bilge'ye eşlik eden Harun Tekin'in vokali şaşırtıcı. Her zamankinden farklı bir üslupla şarkıyı yorumlamış. "Git" ilginç bir şarkı. Şarkının yarısını Özgür yazmış, diğer yarısını da Bilge. Dolayısıyla iki farklı karakterin ruh durumu, şarkıyı yorumlayan Harun ve Bilge'nin ifadesine yansımış. Şarkıda Harun daha sakın, daha iyi çocuk, Bilge daha hırçın, agresif. Sonuçta iyi bir kompozisyon çıkmış ortaya. Yine Pembe Elbise, Ama Aşkım-Yok, Derya albümün en iyi parçalarından. Rambo'nun sözleri de Özgür'ün kaleminden çıkmış. Bu çağın kahramanı sayılan Rambo ile kadın karakter olarak masallardaki Rapunzel'i ele alması,

bekleyen kadın, savaşçı erkek isteğinin süregelmesine de bir gönderme. Aslında Direc-t şarkılarında gerçek dünya ile

masaldaki dünyanın arasında kalmış. Daha doğrusu, masallardaki dünyanın arayışında olduğu izlenimini veriyor. Oysa ki masallar da en az gerçek dünya kadar tehlikeli. Sıyrılmak ve yürümek gerek.

AL GÖZÜM SEYREYLE

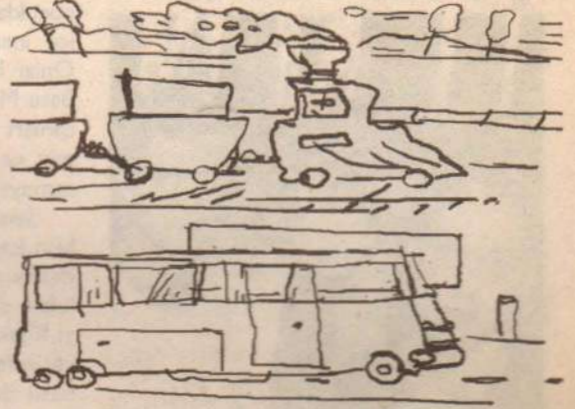
Hay! Galiba biz
bir şeyin altını
cizmeyi unuttuk.
Gel şimdi çizelim.

Burada hiçbir
anlatılan karakterlerin
gerçek hayatla çok
yakından alakası
bulunmaktadır.

Çizen: Mehmet Tekin
Yazan: ilknur Demirtepe

Yine bir otel odasıydı işte. Yalnız
şimdi gelmiş miydi yoksa gidiyor muydu?

Yine bir bilet vardı elinde.
Otobüs müydü, tren miydi? "Ne ise ne" idi.

Birden anladı hep gitmenin neye malolduğunu.
Gitmeyip kalsa neler olurdu?

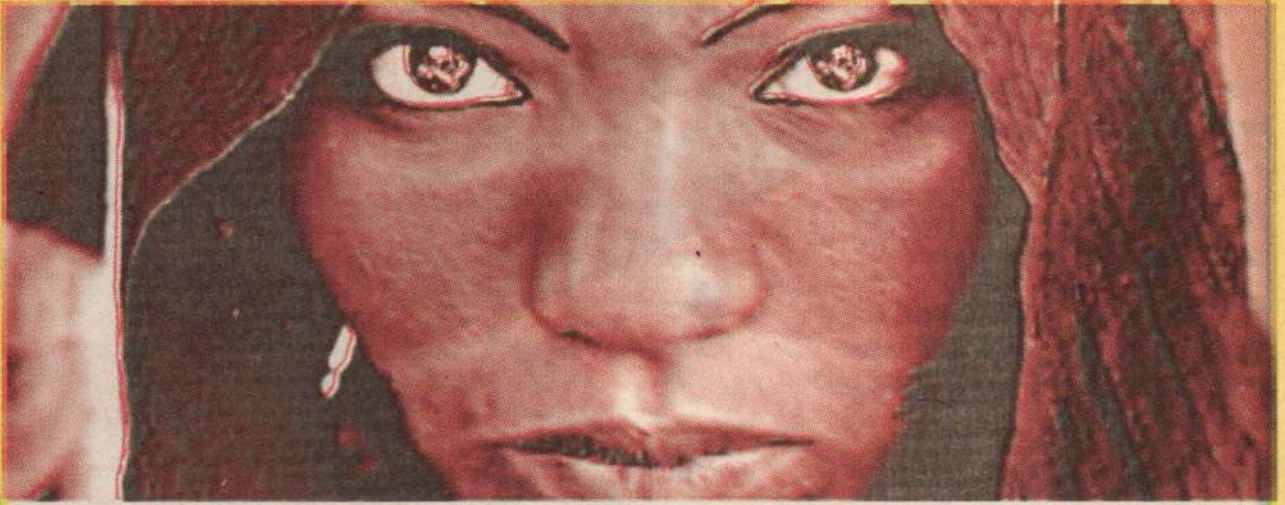
Bir sirkte trapezci olurdu belki,
sevircilerin şıgıkları duyulurdu;

Jokey olurdu, atıyla tek vücut olurdu,
Kentaur olurdu;

Bir çizgi kahramanın sesi olurdu,
sesi başka bir varlık olmuş olurdu...

Dünya bir aşğın eseridir. İlk sevgiliye verilmek üzere yaratılmış bir çeyizdir. Oysa sevmeyen sevgilinin acıması yoktur. Dünyayı alır ve aşığı kovar. Sevmeyen sevgili bilir.

**Yoklama
Vardiyaları**
●●●●●●●●
HAKAN GÜNDAY

Dünyayı satan erkek ve dünyayı satın alan kadın

Kuzey, kadına iyi gelir. Rahmini dondurur. Güneşsizlik, kemiklerinin erimesini değil ama kırılmasını engeller. Kanını serinletir. Bir Kuzey kadını, altı Güney kadını değerindedir. Bu altı kadından biri de Nazer'dir.

Ekvatora yakınlığın bütün yakınlıklarını tek tek üfleyerek on altı yaşına süzölmüş olan Nazer, Diga köyünün mezarlığından geçerken bir ses duydu. Ensesinden kayan terler Nazer'i sırtından bıçakladı çünkü çok korktu. Kavak ağaçlarının göğüslerine dokuna dokuna koştu. Ama mezarlar bahçesi büyüüp tek mezar oldu. Nazer dondu. Karşısında, sesin çıktığı ağız duruyordu. Ağız sahibineyse Dünyayı Satan Adam deniyordu.

Diga'nın sırtı yeşil, karnı çoraktır. Göbek deliğinde bir kiraathane vardır. Tozun gölgesinde oturanların en yaşlısı Nazer'in babasıydı. Konuşmazdı. Ama konuştu:

"Ben bir yürüyüp geleyim."

Ayak parmakları mezarlığı gösterdi. Diga'nın karnından sırtına geçti. Beyaz taşların arasında kızını, bacaklarının arasında adamı gördü. Sesten hızlı koşamazdı. Bağırды. Arkasından kendi gitti. Dünyayı Satan Adam doğrulup "Dur!" dedi. Nazer'in şalvarı etek, babasının kalbi mermer olmuştu. Diga Cenap bastığı toprağa yattı. Öldü. Seksen bir yaşındaydı. Dünyayı Satan Adam, Nazer'e bakmadan, Nazer'le konuştu:

"Dünya senindir. Bedeli sendin. Artık sahibisin."

Dünyayı Alan Kadın, ilk emrini hıçkırığa hıçkırığa verdi:

"Git!"

Adamın aklı, bedeninden gitti. Delirdi.

Dünya on üç yıl daha döndü. Nazer bütün yaşayanları gördü. Aklı her şeyi aldı. İstedigine sahip oldu. Geriye kör aşk kaldı.

Onu da bir sabah Doğu'da buldu. Damarları dolu, vicdanı boş Hayfa'nın kulağına fısıldadı:

"Gel!"

Dünyayı Satan Kadın, dünyasını Doğulu Hayfa'ya verdi. Dünyayı Alan Adam, kadının yüzünün içine konuştu:

"Seni sevmiyorum."

Nazer'i kimse sevmeyi ve insanlık tarafından linç edildi.

Dünya bir aşğın eseridir. İlk sevgiliye verilmek üzere yaratılmış bir çeyizdir. Oysa sevmeyen sevgilinin acıması yoktur. Dünyayı alır ve aşığı kovar. Sevmeyen sevgili bilir. Aşkın bedeli dünya değil, istemektir. İlk aşkıktan bu yana dünya ticareti, çolak aşık ve gaddar sevgilinin arasında geçer. Bu yüzden aşk lanetlidir. Lanete şerbetli olanlar da dünya dışı olanlardır. Baudelaire, Anywhere out of the world adındaki şiiri tesadüfen yazmamıştır.

???

Neden gülüyor sürülmüş tarlalar
solgun gözyaşlarına gökyüzünün?

???

Neden saklıyor dersin ağaçlar
bütün görkemini köklerinin?

???

Yağmurun altında duran bir trenden
hüzünlü daha ne var ki hem dünyada?

???

Neden güler ki karpuz ansızın
bağrına saplanınca bir bıçak?

???

Solgun iki ışık arasında
bir tünel mi yaşamımız acaba?

???

Tatlıysa bütün ırmakların suyu
nereden gelir denizin tuzu?

???

Pablo Neruda ismini taşımaktan saçma
başka bir şey olabilir mi dünyada?

???

Ve neden bu kadar cana yakın
hastane bahçelerinde güneş?

.....

PABLO NERUDA

(Sorular Kitabı'ndan)

Bu yaz leyleği
havada gördük.
Paramız yettiğince
uzaklara gittik.
Yetmeyince de
gezimize kitap
sayfalarında
devam ettik.
Alanya,
Kapadokya,
Hacı Bektaş
izlenimleri...

Haralambos'un ekmekleri vebalı Alanya

ÜMIT BAYAZOĞLU

Ömrümüzden bir yaz daha geçti. Artık Eylüldeyiz. Hatırlarsanız Temmuz sayımızda "Orada sekiz ay kış bir köy var uzakta" diyerek hep birlikte Erzincan'a gitmiştik. Dursun Gümüsoğlu'nun rehberliğinde doğduğu köy olan Eskikonak'ta misafir olmuştuk. Hani biz geldik diye bütün köy ayağa kalkmıştı da her hane bizi ağırlamak için sıraya girmişti. Hatta sevinçten çocuklara sarı leblebiyle üzüm ka-

rışık bir avuç yemiş dağıtmışlardı. Diz boyu sefalet ve cehalet içinde insanlıklarını, can havliyle sarıldıkları "Hün-kâr"da yaşatan Eskikonak sakinlerinin, sonra geçim derdiyle yurdun orasına burasına nasıl savrulduklarına tanık olmuştuk.

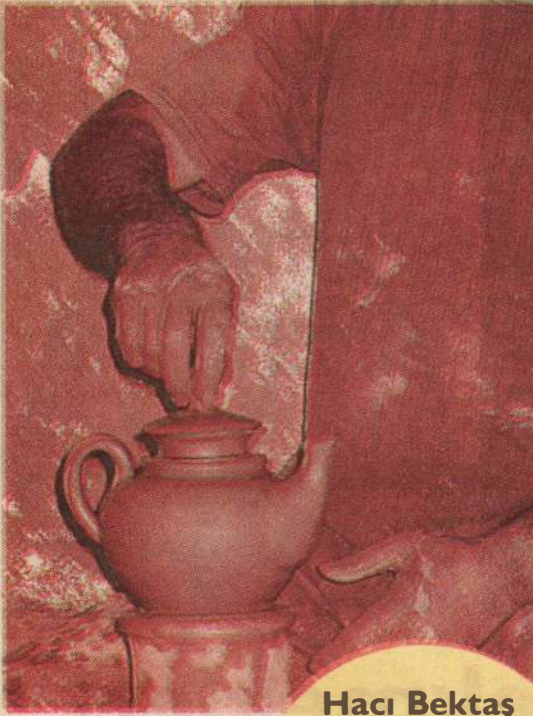
Ondan sonra leyleği havada

**Solcular
sağcı, Kürtler
Türk, göçebeler
otelci, Aleviler
Süleymancı
olmuş.**

görmüşüz ki, Ağustos sayımızda bu defa Alanya'da bulduk kendimizi. Ülkenin en derin (ve hiç bilinmeyen) çevre felaketiyle her geçen gün biraz daha yok olan Alanya'da. Hani plajlarında vızır vızır mafya kurşunları dolaşan, karanlık sermayenin önüne bir leş gibi atılmış duran Alanya'da. Rus proletaryasının 10 günlüğüne kendini milyonlar gibi hissettiği "sanki bir dünya" Alanya'da. Medya için güney, bazı lüks otellerin yüzme havuzlarından ibaret ya; bu yüzden Alanya da ancak ya havuzlarıyla ya da cinayetleri veya deniz felaketleriyle gündeme gelebiliyor medyada. Halbuki Alanya'da veba var, tanımlanmamış bir salgın Antalya'nın doğusunu İskenderun'a kadar teslim almış. Turunc bahçeleri parsellenmiş, inşaat alanı olmuş, kumsallar (binlerce km.) kapanın elinde kalmış. Ahalinin cibilliyeti değişmiş. Solcular sağcı, Kürtler Türk, göçebeler otelci (!), Aleviler Süleymancı olmuş.

Bu yer yüzü cehenneminde, el-aman diye feryat ederken vebalı köyün masalcısı gibi bir adam çıka gel-

Hacı Bektaş Veli, burnunun dibindeki Bizans emaneti medeniyetle acaba hiç ilgilendi mi?

mişti önümüze. Adı Musa soyadı Seyirci. Bir yerel tarihçi ve tabii ki şair o. Bin yıldır Toroslarda dolaşan Yörükler (Türkmenler) üzerine çalışmaları varmış. Rastlamsak hiç bilmeyecektik. Sonra hatırlarsanız, Musa Beyin rehberliğinde "Nereye gitti bu Yörükler" diye develerin izini sürmüştük. Yörüklerde İslam'ın Beş Şartının; Ala ardıçlı bir yayla, İki yüz koyun, Boynu sarı altınlı bir gelin, Bir Kara çadır ve Beş Maya (genç dişi deve) olduğunu ondan öğrenmiştik. Keza yine ondan dertsizlere develerin gözükmediğini, devenin derisinin eşeğe yük olduğunu, devenin devenin geviş öğrendiğini, deveciyle arkadaşlık edenin kapısını büyük açtığını, devenin deve yerine çöktüğünü, devenin havuduyla anıldığını, devenin Kâbe'ye gitmekle hacı sayılmadığını, devenin bir tutam ot uğruna yardan uçtuğunu da ondan öğrendik.

Maşallah, bu yaz bir de Kapadokya'ya düştü yolumuz. Kapadokya! Şu çok iyi bildiğimiz, gelip gittiğimiz "turistik" Kapadokya. Göreme'de Otman Hause adında taş ev taklidi betonarme bir apartmanda yandık kavrulduk. Ankara'dan gelirken Tuz gölünden itibaren, doğuda Erciyes dağının eteklerine, güneyde İhlara vadisine kadar tarihiyle, jeolojisiyle, mete-

orolojisiyle farklılaşan ve giderek bütünyle yabancılaşarak içine kapanan bir medeniyet kavrası üzerinde bir hafta kadar eşelendik durduk.

Sebebi ziyaretimiz, Jerzy Grotowski adlı bir faninin kurduğu öncü tiyatronun takipçilerini izlemektir. 1980'lerden itibaren Avusturya'da yaşayan ve Viyana'da tiyatro yönetmenliği yapan Gül Gürses, (Grotowski'nin "çömezi" Thomas Richards'la) Avrupa Birliği'nin hayırlı bir fonundan yararlanarak getirmişler bu insanları ülkemize. Gösteri mekânı olarak da İstanbul'un entel merkeziliğine inat bu diyarı seçmişler. Grotowski'nin tiyatro âlemini size anlatmak doğrusu bizi aşar.

Ama yine de çok merak edenlere şunları söyleyebiliriz: Bu tiyatrocular, hep bildiğimiz maaşlı memur-sanatçılardan değil. Sonra bir metni ezberlemiş ve repliğini bekleyen, sırası geldi mi de rolünü kesen bir tiyatro da değil. Bu bir "vecd" (kendini kaybedercesine ilâhi aşk) tiyatrosuydu deyip geçiyoruz.

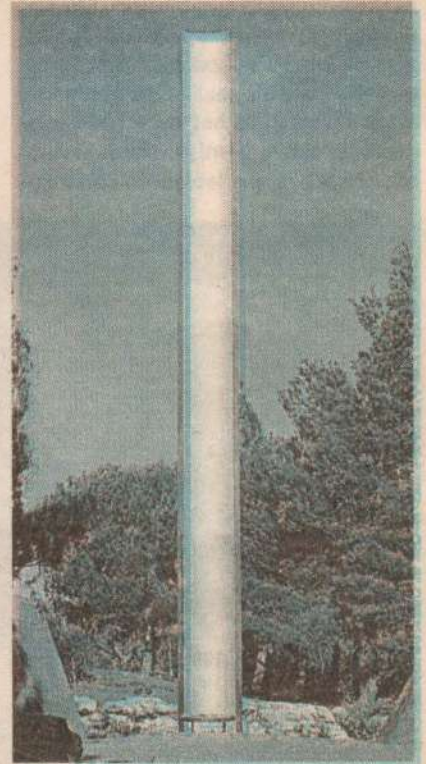
Zelve'de bir mağarada sigaramızı bağlamış, pembe Avanos ovasını kuşbakışı seyrederken, bu diyarın hemen yanı başında bir bozkır köyünü mekân tutan Hacı Bektaş Veli geldi hatırimıza. Hazret, hemen burnunun dibinde Ortodoksluklar yapan bu Bizans emaneti medeniyetle acaba hiç ilgilendi mi diye aklımıza bir soru düştü. Cehalet işte! Hiç onun gibi yüzyıllar ötesini görebilen, ülkesine ve tüm âleme karşı bu kadar sorumlu ve bu kadar açık birisi, hiç komşularına sırtını döner mi?!

Ağzımız bir karış açık bir süre döndük dolaştık o "fantastik" yörede. Sonra, paralar suyunu çekti, palas pandiras tekkeye döndük. O da ne; posta kutusunda dört ciltlik bir eser: Süryaniler ve Süryanilik. İsveç Konsolosluğu'nun maddi katkılarıyla bir Ragıp Zarakolu yapımı. Süryaniler hakkında bu memleket, bugüne kadar çeşitli kaynaklarda çıkmış makaleleri bir araya getiren kitabın 107. sayfasına gelince şafak attı:

"...Hacı Bektaş'ın ziyaret ettiği sırada bir karamet gerçekleştirdiği söylenen Rum köyü Sinason (Sinason olacak, bugünkü adı Mustafapaşa), çevrenin Rum halkı tarafından o tarihten başlayarak "aziz" sayılan Hacı Bektaş'ın anısına ziyaret edilmekteydi (Gross, 1927:43). Hacı Bektaş'ın Hristiyan azizi versiyonu, böylelikle Aziz Haralambos adıyla karşımıza çıkmaktadır."

Sonra kurcalayınca bilisizliğimizle beraber gerçek de ortaya çıktı, meğer Abdülbaki Gölpinarlı hocamız da "Vilayetname"de aynı olayı bakın nasıl anlatmış:

"Hünkâr (yani Hacı Bektaş Veli), Kayseri'den Urgüp'e gelirken yolda, Sinason adlı bir Hristiyan köyüne ulaştı. Hristiyanlar, çavdar ekmeği pişirmişlerdi. İçlerinden bir kadın, başına bir tekne (hamur tahtası) almış, ekmek götürmedeydi. Hünkâr'ı görünce hemen tekneyi başından indirdi; "Derviş" dedi, "lütfen bir lokma al ye; bizim yerimizde buğday bitmez, ayıplama." Hünkâr bu sözü duyunca, "Bereketli olsun, çavdar ekin, buğday biçin; küçük hamur yapın, büyük somun alın" dedi. Şimdi o köyde halen çavdar ekerler, buğday biçerler. Küçük hamurları yapıp fırına atarlar, büyük somun çıkarırlar. Buğday ekerlerse çavdar olur, fakat çavdar ekince buğday biçerler. Gene bu yüzden o köydeki Hristiyanlar, Hünkâr'ın

oturduğu makamı ziyaret ederler, her yıl toplanıp gelirler, kurbanlar, adaklar getirip şenlik ederler."

Bunlar, 1000'li yılların gerçekleri, akıl sır ermez. Sorgulanamaz da. Kapadokya'da bu bilgi kırıntılarından henüz habersiz turlarken Sinesos'a da uğramıştık. Hatta dönerken Hacı Bektaş Veli Hazretlerini de ziyaret etmiş, "çeyrek hacı" olmuştuk (*). İstanbul'a varıp da yukarıda anılan iki kaynağa ulaşıncı, bir Anadolu Türkmen yaratısı olan Bektaşiliğin, meğer Selçuklu-Bizans koalisyonunda ne kadar etkin bir rol üstlendiğini de biraz anlar gibi olduk. Ancak bu söylenceler âleminden (maalesef) reel âleme dönecek olursak, şunu rahatlıkla söyleyebiliriz: Sinesos'ta bugün ekmekler çok bozuk. Mübadeleyle Yunanistan'dan getirilen garibanlar yerleştirilmiş buraya. Bunların çoğu Makedon. (Makedonlar da malûm Yunanistan'ın Kürtleri gibi). O kaos günlerinde Yunanistan'ın attığı bir kazık olarak mübadillerin arasına katılmışlar. (Bulgarlar da son göçler sırasında vagon vagon Çingene yollamışlardı. Bunların bir kısmı halen İstanbul Ortaköy'de yaşar:). Bugün Sinesos'ta yaşlılar Makedonca konuşuyor. 90'lı yılların başına kadar açlıktan kırılan, sefaletin getirdiği cehaletle üstünde yaşadıkları medeniyetten bihaber köylülerin şu sıralar beli biraz doğrulmuş gibi. Rumlardan kalan ve ahıra çevirdikleri malikaneleri turizm ayağına yok pahasına satıyorlar. Ellerine geçen parayla da altlarına bir araba çekip, çocuklarını evlendiriyorlar.

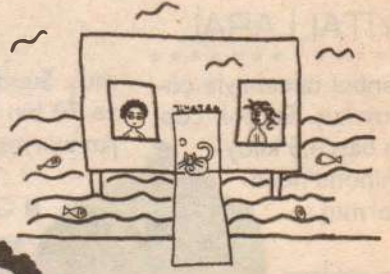
Bu konuyu bağlamadan önce; Heybeliada'dan Nikiforos Metaxas'ı aradık. O şu sıralar, Kapadokya'dan sürülen Rumların yanlarında götürdükleri türkülerini derleyip canlandırmakla meşgul olduğu için öğrendiklerimiz ilgisini çeker sandık. Rumlar arasında Hacı Bektaş Veli'ye inanıldığına ve ona Aziz Haralambos dendiğine şiddetle itiraz etti. Ona göre bu bir "Türk palavrası". Evet, Aziz Haralambos diye bir aziz varmış fakat o Konyalı bir Rum ve kerameti de yağmur yağdırmamış.

İnsanlık ne kadar zengin değil mi? **h**

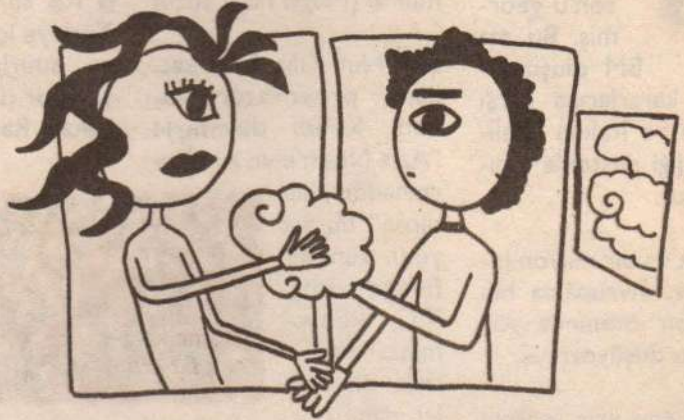
(*) Yine Hacı Bektaş'ta Balım Sultan'ın türbesini ziyaret ettik. Türbenin önünde bin yaşında bir dut ağacı var, kırmızı. Gölgesinde de ak mermerden 3-4 metrelik kırık bir sütun. Evde kalmış, çocuğu olmayan ya da tez elden evlenmek isteyen kadınlar (çarşafı var, blue-jean'lı, hatta g-string külotlu da) bu sütuna bir fallusa sarılır gibi sarılıp aşağı yukarı gidip gelirken kendilerinden geçiyorlar. (Thomas Richards'in kulakları çınlasın.)

Rüya tabirleri Selva Bayyurt

Rüyamda bir sayfiye yerinde, denizin üstünde bungalov misali bir tiyatro gördüm. Tiyatronun saçmalığı denize bakan penceresi bulunmamasıydı. İçerde de sadece kıvrık saçlı Fransız bir kukla oynatıcısı vardı. Bir gece kıvrık saçlı Fransız kukla oynatıcısı benim için kukla oynattı. Sonra da beni öptü. Biz birbirimize aşık olduk. Sonra da ben kıvrık saçlı Fransız kukla oynatıcısıyla onun memleketine gitmeye karar verdim. Birlikteyken hangi dili konuştuğumuz belli değildi. Ben ve Fransız atladık uçağa. Fransa'ya doğru yola çıktık. Uçak bulutların içinden geçerken havada durdu.

Kıvrık saçlı Fransız (ki kuzu gibi gözleri vardı) bana baktı ve uçağın camını açtı. Cam kenarını neden ona kapattığımı sorgulamadım tabii. Neyse, Fransız camı açtı, bir parça bulut koparıp bana verdi. Birlikte pamuk helva gibi bulut yedik. Çok aşıkım. çok.

Bu rüyanın anlamı:

7 sene önce sabah işe giderken havada duran bir uçak görmüş idim ya da öyle sanmış idim. Bunu arkadaşlarıma anlatınca "gerizekalı, uçaklar havada durmaz, durursa yere düşer, deyip beni rencide etmişlerdi. İçimde yer etmiş olan bu durum rüyalarımda kendi gösterdi. O uçak havada durdu mu durdu, oh canıma deşsin. Demek ki neymiş, isteyince oluyormuş.

RAPORU

SEYİTALİ ARAL

İstanbul tamamiyle çöpe doymuş. En çok çöp adam başı 4,5 kiloyle Eminönü'nden çıkıyormuş.

İran nükleer tesislerini faaliyete geçirdi, AB verdiği destek sözünü tutmadı. İran'ın nükleer silah yapmasından korkuluyor. İran tehditleri ipeleiyor, bu arada; bölgede tek nükleer silah sahibi ülke, İsrail. Bush başkanlığının ikinci döneminde İran için bir hayli iyilik düşünüyormuş.

Bush BM dairesi başkanlığına John Bolton'u getirmiş. Bu zat BM oluşumuna ve kararlarına karşı tavırları ve Irak'ın işgaline verdiği destekle tanınıyormuş.

Afrika'da bir milyon insana bir, Avrupa'da bin kişiye bir oranında göz doktoru düşüyormuş.

Bu sene hac görevi için 350 bin başvuru ol-

muş. Suudi Arabistan bize 70 bin kişilik konteyner ayırmış.

Günde 600 milyar değerindeki ekmeği çöpe atıyormuşuz, İstanbul halk ekmeğe de 30 çeşit ekmeğe üretecekmış. Değişik türleri çöpe atmak doğru bir tüketim bilinci tabii.

AKP belediyesi Atatürk'ün çiftliğini maalesef Araplara satamamış. Hazineye devredilmiş, sosyal gecekondular tesisi yapılar herhal...

Görgüsüzden hamur alacağına, eğil yerden çamur al (Muğla Halk sözü)

M. Nuh Kılıç, Sivas katliamı provokatörlerinden. Kendi deyimiyle "Aziz Nesin'e ve Alevilere haddini bildiren" bu zat yedi senedir firardaymış.

T.C. konsolosluğu, dolayısıyla da devlet dahil herkes onun orada olduğunu biliyor. Bir gazetede zevzekliği ve dangalakça fırın kürekli pozu yüzünden devlet kurumları topu birbirlerine atsa dahi, lütfen, maalesef ve mecburen 181 ülkede kimisi bülten ile arıyor, bürokratik sebeplerden

dolayı Almanlar iade etmemiş.

2005 ilk altı ay 230.347 kaza 1028 ölüm (kaynak emniyet verileri).

AB genel sekreteri büyük elçi Murat Songar, vizyon ve eleman yoksunluğu, bakanlıklar arası kopukluk, Ali Babacan'ın kadro kuramaması nedeniyle istifa etmiş. Polonya ve Romanya görüşmelere 400 kişilik ekiplerle, Hırvatistan kurduğu AB bakanlığıyla hazırlamış ev ödevlerini. Yaz tahtaya alırsın gelecek yüzyıla.

AB sınırlarını, sadece Türkiye için Irak ve Suriye sınırlarına taşımak çok zor (Danimarka başbakanı Rasmussen).

Çekoslovakya'ya gönderilen 20 ton fındık afrotoksini çıkmış. Tarım bakanı Mehdi Eker "Olabilir, bir şey çıkıyor geri gönderiyorlar, biz de iç piyasada değerlendiriyoruz" diyecek hali yok herhalde. Ah Cahit Aral kulakların çınlasın.

Jandarmanın baskınında 67 yabancı uyruklu hayat kadını yakalanmış.

6 Kadın AIDS hastasıymış ve 5 senedir ülkeyimizdeymiş ve ortalama 2000 müşteri ile birlikte olmuşlar.

100 liralık benzinin %87'si vergiyymiş.

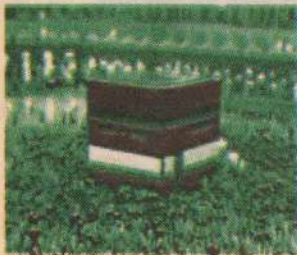
Hâlâ bebekler ölüyor. Ağrı ilinde ishalden insanlar perişan ve sağlık bakanı Recep Akdağ'ın umurunda değil. Bebekler gömüldükten sonra "durum kontrol altında" deyip akabinde kurulan komisyonla, topu personele atması için çok meziyetli bir insan olmayı gerek yok ki...

Hiroşima'nın bombalanmasının yıl dönümü. Kuzey Kore'yi nükleer silahlardan vazgeçirme toplantılarıyla aynı güne denk gelmiş.

ABD Ankara eski büyükelçisi Edelman artık savunma bakan yardımcısı. Ona göre.

Irak'ta Tuz kenti yakınında bombalı saldırıya uğrayan ABD askeri konvoyu, Cuma namazından çıkan insanları ve 8 çocuğu öldürmeyi uygun görmüş. Ridley Scott, Spielberg, Sam Raimi bu anların filmlerini yapmayı düşünüyor mu ilerde merak ediyorum.

Küfürler insanın kişiliğini belirler (Hükümdar Atilla).

📌 Turizm ve Kültür Bakanı Atilla Koç, Mansur Şebboy'un "uyuyan bakan" yazısı dolayısıyla Penguen aleyhine yirmi milyarlık tazminat davası açması yetmiyormuş gibi, Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Lemi Bilgin'i de, görevden aldı. Tüm Devlet Tiyatroları'nın bölge müdürleri de istifa etti. Çok fazla sanat üretmeyen, dolayısıyla da tüketmeyen ülkemiz açısından, dikkat çekici derecede vahim bir durum. Tüm bu giden insanların yerlerine kimler gelecek? Havada kadrolaşma kokusu var! Ayrıca tüm memleket her kanalda, gazete, orada burada bakanın uykusu hâlini görmedi mi? Ah, Mansur Ağabey uyuyan devi uyardırdık iyi mi?

📌 Ülkelerin kaderi oradaki gençlerin göreceği eğitime bağlıdır (Einstein).

📌 Rus ve Çeçen savaşında sivil kayıpların 160 bin olduğu tahmin ediliyormuş

📌 İnsanoğlu MÖ 8000'

den beri ineklere bağımlı yaşıyormuş.

📌 The Independent gazetesi baş yazarlarından Elliot Fisk'in Irak'ta yaptığı araştırmaya göre, Irak'ta başta Bağdat olmak üzere birçok morgta yer bulunmuyormuş. ABD emrediyor, resmi rakamların kayda geçmesini engelliyor ve morga gelen birçok ceset üzerinde otopsi yaptırmıyor, herhangi bir açıklamada da bulunulmuyormuş. Cesetlerin çoğu işkence izleri taşıyormuş ve elleri arkadan bağlı şekilde imiş. Tanrının çarpacağı insan ve toplum sayısı giderek artıyor.

📌 Materyalizmin mutluluk ve insan hayatı üzerindeki ölümcül etkisini anlamamız daha kaç bin yıl sürecek acaba?

📌 Depreme karşı belki en önemli kozumuz yapı denetimleri, mütahitle-

rin insafına kalmış. Çıkan kanun sadece 19 ilde geçerliymiş. Denetçi firmalar rüşvet de alıyormuş. Sonraki depremlerde de akıllanmayacağız galiba.

📌 Eskişehir'de bir kızın elinde cep telefonu patladı, bir bina da patlayan cep telefonu yüzünden kül oldu. Sebebi, kaçak kalitesiz piller ve şarj cihazları. Sanırım korsan CD almaya benzemiyor, çizdirmeyelim bünyelerimizi.

📌 Şehirdeki biz insanlar için müthiş, inanılmaz ve yetenekli endüstriyel ölüm çeşitleri mevcut. Çevrenizi koruyun.

📌 Ay etrafında ve uzayda bir haftalık tur bedeli 20 milyon dolar ve 6 ay eğitimmiş.

📌 Şırnak, Cizre de devletin böbrek hastaları için açtığı diyaliz bölümünde aletleri çalıştıracak kimse yokmuş. Hastalar hâlâ çevre illere taşıınıyormuş. Denetlemelerde, valinin azarladığı başhekim onurlu davranıp istifa etmiş.

📌 Deniz kaplumbağalarının üzerine kamyon kamyon moloz döken girişimcilerin, belediye ve bürokratların tıpkı AKSA firması gibi, 2006 çevre ödülüyle taçlandırılması lazım. Bu arada

her bir yere golf sahası yapalım. Vatan hainliğinin çok çeşitli şekilleri varmış.

📌 Formula 1 çok mu ge-

rekliydi memleketim insanına, bitmeyen Bolu tüneli, yollardaki mıcır kepezeliği, önümüzdeki kış Güneydoğu'da kapanacak onca yol, bir sürü şehrin ulaşım sorunu varken. İstanbul bu ülkenin pezevengi galiba.

📌 Ardahan Ak Parti il başkanlığının musluklarından solucanlar akıyormuş. Olay Ardahan halkı için alışılmış bir durum (parti ve binasına has bir şey değil) zaten yıllarca şebeke suyuna ne karışıyorsa?

📌 Yemişim sıcakları, döner ustası da olmak var bu havada şükret haline...

📌 Alternatif kedi isimleri. Dişi: Arz. Erkek: Talep.

Oku okut: Okumayın kardeşim, hiçbir şey okutmayın da. h

Tiryakinin izmariti olmaz

küçük
ISKENDER

Öğrenci işi Winston'ın kenarortayları

Samsun'a Çıkmak'la Beyoğlu'na Çıkmak arasındaki fark kadariz sanki; cephede asker, masada alkol var. 'Komünist ve kapitalist götdelikleri karman çorman bi duruma düştüğünde hani çomaklanınca Doğru Kişi ya tutuklanır ya soyulur ya da kellesi vurdurulur, / ama Kabir gibi değil, mavi göğün sağlığına bi selamdır Doğru Kişinin öksürüğü, sigaradan tabii, bulutların üzerinde pasparıldık günışığında.' diyor ya Allen Ginsberg, sırf alternatif değil, aslında gitgide sıradanlaşmayı seven yanlarımızın da ağrıdığı yerlerde, siyasetin bitip yeniden siyasetin başladığı öğrenci masalarında, sokaklara dökülmemiş, sokaklara dökülürken militan mı, çöp mü olacağını baştan kestirememiş kafası karışıkların masalarında ortak simge gibi duruyor tek bir sigara paketi: Winston. Bazen yumuşak, bazen kutu. Bazen kenarları yumuşatılmış sohbetler, bazen matematiksel keskinliklerle can yakma hevesli saptamalar. Kimse memleketi de kurtarmıyor artık; kendini kurtarma hesabında. En ucuz ile en pahalı arasında duran Winston'ın iddiasızlığı, 'yaman çelişkiler'den yola çıkıp sonu aşk romanları'nda biten klasik Türk Gençliği'nin izdüşümü oluveriyor rock birahanelerinde. Dört kişinin oturduğu masaya dört Winston, üç solcu, iki gün kurtarıcı, bir anarşist, bilmemkaç tane bira ve izmarit düşüyor. İzdüşüm, iz ve düşüş olarak ikiye ayrılıyor: Hatıralardan kaynaklanan, vicdani bir iz ve looser olmanın telaşındaki kalite düşüşünün genel aydınlanma çabasına oranı. Birer bira daha içeriz değil mi, yak bir Winston. Gelip geçen kızların emperyalizmden nasibini almamış yuvarlak hatlarına bakmayı da ihmal etme. Dört yanı okyanuslarla çevrili gizemli adalardır kızlar. Oysa...

Kendi dibini aydınlatamayan mum 'aydın'lığı Winston'ın hiç umurunda değildi. Biz oyduk, o bizdi.

Hatıralardan kaynaklanan, vicdani bir iz ve looser olmanın telaşındaki kalite düşüşünün genel aydınlanma çabasına oranı. Birer bira daha içeriz değil mi, yak bir Winston. Gelip geçen kızların emperyalizmden nasibini almamış yuvarlak hatlarına bakmayı da ihmal etme. Dört yanı okyanuslarla çevrili gizemli adalardır kızlar. Oysa...

Winston'ın yabancılığı, bizden olmayışı, yadırgatmıyor artık gençliği: Sivilleşmiş sayıyoruz onu da. En tehlikeli, en afili sohbetlerin yanına yerleştiriyoruz o küçük paketi. Hani yurtdışından gelip yıllarca bu coğrafyada yaşayan, Türkçe öğrenen, adetlerimizi, mutfağımızı, çocuksu duygusallığımızı, yer yer şapşallıklarımızı sevip benimseyen, bizler gibi davranan yabancılar vardır ya, Winston da aynı edaya bürünmüş. Yani 'o bizim kankamız' durumu. Bizden biri, içimizden biri, dışımızda şekillenmiş / şeklini kabulletmiş-dayatmış biri açıkcası. Nerdeyse, Müslüman olup adını değiştirecek. Ondan bunu, bu

ne işe yarayacağı belirsiz cesareti bekliyoruz gizli gizli. Çünkü ne işe yarayacağı belirsiz cesaretlerle çoğalıyoruz bizler de. Bizim de filtremiz var hayatımızın bir ucunda: Çekilen acılar, hüznünler, filtreden geçip öyle yer ediniyor hafızamızda. Dozajı, etkisi azalıyor. Azaltarak seviyor, azaltarak anıyoruz. Azaltarak düşünmekle geçiyor ömrümüz ve biz bu hayatı ıskalamaya 'temkinli olmak ya da metanetini kaybetmemek' gibi abuk subuk fiiller takıp keyfimizden ödün vermeme lüksümüzü kullanıyoruz.

Azalmayı azınlık olmak sanıyoruz. Sonra... bir bira daha söylüyoruz, bir Winston daha yakıyor ve kızların yuvarlak hatlarındaki arızanın giderilmesini bekliyor, iletişimin ondan itibaren kurulacağını iddia ediyoruz. Winston'ın Churchill bir yanı kalmış mıdır; aklımız bilmiyor.

Üç beş şaşalı şair, Amerika'nın Irak'ı işgalini protesto için bir basın

bildirisi hazırlamıştı; Nâzım Hikmet Vakfı'nda toplanıp açıklama yapılacaktı. O gece telefon trafiğindeki esas konu şuydu: 'Aman dikkat, kot giymeyelim, yabancı sigara içilmesin, Amerikan malı taşınmasın!' Bir elzem bildirinin hayatımızdaki yarım saatinde yıkanıldı, temizlenildi, steril duruma geçildi; bildiri okundu, alkış aldı ve ardından herkes evine gidip kotlarını giydi, ayakkabılarını

değiştirdi, sigarasını yaktı. Nescafesini yudumladı. Kendi dibini aydınlatamayan mum 'aydın'lığı Winston'ın hiç umurunda değildi. Biz oyduk, o bizdi. Tıpkı savaş karşıtı müzisyenlerin kullandıkları mikrofonların, müzik aletlerinin de yabancı markalar olması gibi içimiz hakikiyse de dışımızda bir cidiyetsizlik, bir salaklık vardı.

Yalnızca yapmış olmayı, sorumluluğu bir biçimde üstünden atmayı ilke edinmiş, buna bir Winston melezliği getirmiştik. Winston, bizim öğrenci yanımıza denk gelmişti. Vurmuş, öldürmemiş, yaralayıp kanatmıştı.

Samsun'a Çıkmak'la Beyoğlu'na Çıkmak arasındaki fark kadardık. Bu, tarihi değiştirebilecek kuvvette bir farktı. Bir bira içmiş, bir Winston yakmış, kızları ayarlamış, bu küçük 'nüans farkı'nın farkına varamamıştık. h

Son kitabım burç hikâyeleri Sel Yayınları'ndan çıktı!

Sibelâlem

SİBEL TORUNOĞLU

Bugüne dek yakın çevresiyle söyleşen Sibel Torunoğlu'nun bu ayki konusu Haydar Dümen.

Evrenin varoluşunun kökeninin ta kendisi: Annelik

Ben hayvan dergisi'nden geliyorum. İsmim Sibel Torunoğlu. Bazı sorular hazırladım, sizi fazla yormayayım. Memleket neresi?

- Uşak.

Kaç kardeşsiniz?

- Tek.

Annenin büyüsunü yaşadınız mı?

- Sevgisini mi?

Evet büyü gibi bir şey bu sevgi.

- Çok çok.

Babanız?

- Okuma yazmayı kendi kendine öğrenen bir dâhi idi. Çağdaş bir dâhi.

Evet, öyle insanlar var gerçekten. Yetişkin ile çocuk arasındaki fark nedir? Bu benim özel sorum? Hiç büyü müyorum.

- Çocuklar deneyim kazanmamış birer yetişkindir. Bu kadar.

Şöyle bir şey merak ediyorum. Çok fazla deneyim kazandığı halde, deneyimlerin çocuklaştırdığı kişiler var?

- Bu kişilikle alakalı.

Mesleğiniz dışında hoşlandığınız konular?

- Yazarım. Yirmi kitap yazdım. Şöyle diyeyim; sosyoloji, psikoloji, tarih gibi konular. Bir de doğa ve hayvanlar.

Benim çok sevdiğim bir konu var; antropoloji.

- Antropoloji benim ilgi alanım içerisinde. Ama çok ciddi bir konu.

Sizce kadınlar mı daha güzel, erkekler mi? Mesela doğada erkekler daha güzel ve süslüdür.

- Valla ben, erkekler diyeyim de, kadınları çok harika buluyorum. Mesela sokakta gördüğüm güzel kadına, "Ey Allahım" diyorum; "bunu niye gönderdin?"

Rekabet?

- Evrenin yaşam değerlerinin gelişmesinde bir yarış, bir araçtır.

Sizinle birlikte olmak isteyen, bir bilinçaltınız var mı?

- Tabii ki çok şey var ama sosyal yapının dizginleri var. Bu frenler bende çok gelişmiş durumda. Ve yürürken bile o frenlere basmak zorundayım; çünkü tanıyorum.

Din nedir?

- Allah da kendimim, kul da. Evren, her şey kendimim. İnancım yok; ateizmden çok daha ileri bir durumdayım.

Hastalarınızdan öğrendiğiniz tecrübeler göre; koca mı tatlı, karı mı? Bence koca tatlı, 'Oy nenni koçarı' diye şarkılar var.

- Hanımlar daha yüce. Kadınlar oyunu kuralına göre oynuyor; erkekler öyle değil.

İnsanların, bir konuda donanımlı olmaları, o konuda iyi olmaları manası

na g e m

Allah da kendimim, kul da. Evren, her şey kendimim. İnancım yok.

- Hayır.

Aşk ve cinsellik, bu ikisi nedir?

- Aşk bir hedefe varmak istiyor, bir duygu, bir tutku. Cinsellik sonunda o hedefe ulaşmaktır.

Bedenin onayladığı ile ruhun onayladığı farklı mı. Ben ruha acı çektirebilir mi?

- Ruh beynin fonksiyonudur. Ruh ve beden arasında sürekli çelişki vardır. Bu uyumu sağlayan kişi mutludur. Bedenin isyan etmesi normal, aç kalmışsa yemek yiyecek.

Bu benim özel sorum; histeri nedir, halk ağzıyla isterik?

- Olmak istediğiniz nokta ile olduğunuz arasında fark varsa, bedende ve

ruhta görülecek bir reaksiyon, bir isyan türüdür.

Çocukta erken yaşta cinsellikle tanışmış olmak erken yaşta buluşa neden olabilir mi?

-Evet.

Cinsellik hormonlarından bahsedelim. Bir kadına erkeklik hormonu ne gibi durumlarda verilir?

- Lezbiyenlikte. Kılınma olur, ses kalınlaşır.

Cinsel arzuyu hangi hormon belirliyor? Benim bu konuda yanlış olabilecek fikrime göre; erkekte de, kadında da cinsel arzuyu erkeklik hormonu belirliyor?

- Evet ama ben kadında östrojen diyorum. Kadında da bir miktar testosteron cinsel arzunun tuzu biberi.

Orgazm bedeni sağlıklı ve genç tutar mı?

- Evet.

Yaşlılara masturbasyon yapmayı tavsiye edebilir miyiz yani?

- Evet.

Şartlanmaların sonucu cinsellik? Cinsellik sosyal bir rol olabilir mi?

- Cinsellikte şartlanmalar çok önemlidir.

Eşyaya karşı, bir tabure, bir ayakkabı, deniz, tren, televizyon vs. duyulan cinsellik.

- Cinseliğin yolundan sapması. Fetişizm külotla başlıyor ya da ayakkabıyla, ama ne yaparsın ayakkabıyı?

Kadın haklarını çok ön planda tutanlar, erkeğin çok ağır bir durumda olduğunu görüyorlar mı?

- Nesi var erkeğin?

Erkek olmak çok zor bir durum bence.

- Erkek krallığını paylaşmak istemiyor ama kadınlara hak vermedin mi huzur bulmuyorsun.

Bir erkeğin incinmesi çok kötü durumlar doğurabiliyor. Ecinsellik ya da biseksüellik demiyoruz; şizofreni olabilir mi?

- Olmaz, tercihtir. Şizofreni aklın dengelerinin kaybolması, fay hattının kırık olması gibi. Eşcinsellik bir tercihtir. Daha çok sorunuz var mı?

Biraz. Eşcinsellikte, yaşananların etkisi olduğu söyleniyor. Bu bağlamda bir kereden bir şey olur mu?

- Olmaz.

Cinsel organı küçük olduğu için mahvolmuş erkekler var. Ne yapmalı? Bu bir kişilik sorunu mu, yoksa erkek ille de acıtmalı mı?

- Kişilik sorunu çünkü doğa çok ters şeyler yaratmıyor.

Cinselliğin içinde pezevenlikte var mı, zevk verir mi?

- Paranın olduğu her yerde pezevenklik olur.

Erkek, uzun zaman cinsellik yaşamasa olur mu?

- Olur.

Ağızına çöp almış, yuva kuralım diye cik cik öten dişi bir kuş bütün erkekleri baştan çıkarabilir mi?

- Çıkaramaz.

Annelik?

- Evrenin varoluş kökeninin ta kendisi.

Erkeklerde me-me? Acaba evrim mi geçirildi, önce erkek mi vardı?

- Önce kadın. Çocukları birlikte emziriyorlarmış. Galiba bu çözülmüş bir konu değil.

Açlık ya da tokluk, cinselliği etkiler mi?

- Tokken keyif artar, daha iyi olur.

Yılanlarda cinsellik? Dişi yılan yumurtayı bırakıyor, erkek de döllüyor, nasıl zevk alıyorlar?

- Yılanlar birbirine dolanır, sevişirler.

Aaa, bilmiyordum. Kırmızı rengin cinsellikle bağlantısı?

- Çok sert bir renk, ben kırmızı rengi sevmem.

Krallığınızı bırakacak bir veliaht belirlediniz mi?

- Çok değerli bir kişi var ama kabul edeceğinden emin değilim.

Benim hakkımda ne düşündünüz?

- Dünyada ne kadar olay varsa hepsini kafasına doldurmuş ve onların arasında birtakım arayışlar içinde olan bir insan.

Ben şizofrenim.

- Geçmiş, kalmamış sosyal uyumunu sağlamışsın.

Çok teşekkür ederim. h

Hanımlar daha yüce. Kadınlar oyunu kuralına göre oynuyor; erkekler öyle değil.

Gerçek ustu az kuru edioral

hayat çorbası önce bayat
olmayan bir ruh alınıp,
içine acı, tatlı, tuzlu,
serbetli, kekikli, kremalı,
pulu biberli anılardan
biter tutam atılır, karıştırılır.
Şansına nasıl birşey çıkarsa
artık... razıdır... afiyet

Gece sıcakta uyanıp da
gerçekten ensenin yandığını
zannettiğin zaman...

..gidersin uzaklara..
Ermek kırıntısı verdiğin
şanki bişeyler
söyleyen o
tuhaf serçeden
hemen sonra..

..yeter
ermek
ötme
birazdan
görünen
ebeninkini
benden
söylemesi..

Formül 1'den önce; Yokuş aşığı
Fren tutmazken 'adrenalin
işte bu! diyorsan - tabii ve
spontan - işte o an..

hayatın yaramaz bi hiper
aktif çocuk gibi söz
geçirilemez ama yine de
Tanrının lütfu olduğunu
anladığını zannediyorsan..

Deniz kenarı güneşlenir-
ken 9-5 rutin bi işte
galısmayı hayal ediyorsan..

işte o zaman vedalaşmak
gerekir denizle...

Ertem Eğilmez, yerli sinemanın hem atar, hem toplar damarlarından biri. Pervasız bir girişimci, sınır ve kural tanımaz bir öncü. Aşk, komedi ve aile filmleri, Hababam Sınıfı serisi artık birer klasik. Hele hele ölmeden önce çektiği ve kendi kendi kültürünün cılkını çıkardığı "Arabesk" filmine kaynaklık yapan "Sürtük" filmi neredeyse Yeşilçam'ın birçok klişesinin de başlangıç filmidir. Filmleri sinemada olduğu gibi, öldükten sonra televizyon kanallarında da tekrar tekrar seyredilme rekorları kırıyor. Ancak, Yeşilçam Sokağı'nın göbeğine Yılmaz Güney'le beraber heykeli dikilecek bu deli dâhi adam hakkında hâlâ ne bir kitap, ne bir belgesel var. Ölümünün 16. yıldönümünde, üstadın çeşitli söyleşilerinden bir derleme yaptık. Genç nesiller tanısin, eski nesiller hatırlasın diye bu özel adamı.

.....
met üst

Kendi ağzından Ertem Eğilmez

✓ Ben aslında rejisör değil, rejisör taklidiyim. Eğer bu işe soyunmuşsam, çevremdeki insanlardan daha başarılı olmalıyım diye düşündüğümüdür. Eksiklerimi hırsımla kapattım. Ama ben anladığım mânâda sanatçı yapı bir rejisör değilim. Ana rahminden sanatçılık almamışım. Ertemcilik almışım, başarıya susuzluk almışım. Ne iş yapmam bu değişmemiş. Çağlayan Yayınları olmuş, langirt makinesi ticareti olmuş, rejisörlük olmuş... Benim için farketmemiş. Çevremdekilerde, bendeki hırsın onda biri olmadığından, emsallerimi geride bırakmış görünebilirim. Bunlar çok samimi duygularım. Ben sadece yaptığı işi en iyi yapıp, en çok alkış isteyen adamım. İşin niteliği ne olursa olsun. Korkunç bir aşağılık duygusu ya da tersine müthiş bir megalomani. Yani ben yenik düşmem. Ben ben ben. Ben, öyle ben merkezli bir adamım ki, Ertem'in başarısı için, Ertem'in bile anasını bellerim.

✓ Yeşilçam'la benim aramda her zaman her konuda uzlaşmazlık vardır. Bir defa insanların, kitlenin anlamadığı o festivallik filmlere karşıyım. Bunun güzelini kötüsünü izleyici batıda sahiden ayırt edebilir; bizde 'festivallik' dedin mi, bir avuç yarı aydın, en kötü filmi bile göklere çıkarır. Bir de "sinema, ticarettir" diye yola çıkanlar var, sömürdükçe, sömürdüler. Onlara büsbütün karşıyım. Ben Şarlo'nun tırnağı bile değilim, ama onun yolunda yürüdüm. Yapımcılar, yönetmenler bizde o kadar cahil ki, o kadar kötü niyetli ki, sonunda uçurumun dibine doğru giddi. Hep birlikte gittik.

✓ Herkes ne derse desin, bizim sinemanın bir tek sorunu var: Yeternekli, kültürlü, artniyetsiz ve sinemaya kendini adanmış beyin yokluğu... Galiba, bu bütün Türkiye'nin de sorunu.

✓ Bu mesleğe giren kişilere diyorum ki, sinema her şeydir, sinema sizin her şeyiniz olursa, o da size bağlanır. Mesleğin özelliklerine tam anlamıyla bağlanmadınız mı, geçici, sahte başarılar sağlayabilirsiniz. Ama gerçekten sinemacı olamazsınız.

✓ Sinema, içerik artı dil demektir. Dil, teknik imkanlarımızın kısıtlılığı dolayısıyla sekteye mi uğruyor; o zaman senaryoya ağırlık vereceğiz. Senaryo bizim sinemacılarımızın umurunda değildir. 1960'tan beri 400 film çekilmiştir, 40 öykü yoktur ortada, gerçek anlamıyla 40 senaryo yazılmamıştır. Senaryo, dramatik yapı diye feryat ettim mi, matematikten bahsettiğim zannediliyor. Hayır efendim!. Boş yere kuram öğrenmeye çalışmıyorum. Duygumu bir temele oturtmak ve içinde yaşadığım toplumun insanlarına hitap edebilmek, onları oyalamak, kandırmamak istiyorum.

✓ Ben önce Türk sinemasına sıcaklık getirdim, olmayan insanı getirdim. Türk sineması fotoroman çekiyordu. Kendimi en başarılı gördüğüm yer, ben yaşamı sinemaya getirdim. İnsan sinemaya gelince gözyaşı da geldi, dram da geldi ve insanın büyük hasreti olan gülmece de geldi. Gülmece benim tek özelliğim değil.

✓ Arzu Film, ekip sineması, oraya hesapla mı gelindi bilemiyorum. Matematiksel yaklaşımlar var ama tesadüflerin de yardımı oldu. O kadronun ilk nüvesi 1960'da Münir Özkul'la atıldı. 70'li yılların başında bir Adile Naşit'le tanışıldı. O dönemde ben aşk filmlerinin unutulmaz ünlü yönetmeniyim. Bu oyuncular da aşk filmlerinin komik süsleri o zaman. Adile Naşit geldi, o da kaldı. Etti iki. Tarık Akan geldi, o da kaldı. Hülya Koçyiğit de kadroda. Kalabalık kadrolu bir komedi çektik. "Sev Kardeşim" diye. Birtakım yan oyuncular gerekli. Halit Akçatepe de, ilk bir "işportacı çocuk" diye geldi, o da kaldı. Zeki Alasya geldi, iki üç günlük bir rol oynadı, kaldı. Bir sonraki filmde Zeki Alasya, Metin Akpınar ile Kemal Sunal'ı getirdi, kaldılar. Mesela Şener Şen, bu kadroya 75-76 yıllarında Hababam'da jimnastik hocası rolüyle girdi. Daha sonra İlyas Salman çıktı, gel dedik; Metin-Zeki gitti, Kemal gitti. Gelen kalıyor. Kimseyi de git demedim ben. Hâlâ kendini o kadronun adamı sayanlar vardır.

✓ Aile, Türkiye'de hâlâ bir oluşum. Dünyada 'aile' diye birşey yok, Türkiye'de var. Bundan 50-60 yıl önce 13-14 kişi olan aile, büyük aile, bugün bile sıfıra inmemiş hâlâ 6-7 kişinin bir arada yaşadığı, bir eve 2-3 kişinin ekmek getirdiği, aile sofrası, bu sofraya hep beraber oturup kalkma gibi birtakım töreleri hâlâ yoğun bir biçimde içeren bir kurum. Binanaleyh buna aile dersek ve ana, baba, çocuklar desek, bunun tek eğlencesi 70'lere kadar sinemaydı. Ailenin fertleri sinemaya ayrı ayrı gitse de, ailenin tüm fertlerinin gittiği film, en çok iş yapan film. Hüner, ailenin dört ferdinden

birden para almaktı. Hâlâ usul öyledir. Çocuk starlı filmler en çok iş yapan filmlerdir. Türkiye'de Ayşecik, dünyada Shirley Temple. "E.T"nin başarısı da "Aile filmi" oluşundandır. "Aile filmi" bir aşkı da içerebilir. Ancak ailenin tüm fertlerinin seyredip anlayacağı bir aşk. Gülmece filmi de yaparsan gene ailenin tüm üyelerinin kavrayabileceği bir film yapmak zorundasın. Bu da senaryo çalışmasında birtakım çapaklar, zorluklar doğuruyor.

✓ Sinema insanların beyninin içinde olan bir şey, ben beynimin içini sıyırıp sizlere seyrettiriyorum. Ben insan yetiştirmeye çalışıyorum, yeni işler yapabilecek insan. Önce kendimi yetiştirmeye çalışıyorum. Arkadaşlarımla çalışıyorum.

✓ Ben bazı yönetmenleri sevmem. Bazı yönetmenleri de hiç sevmem. Bakın size bir şey anlatayım. Ertem Eğilmez ikiye bölündü. Çok ilginç. Yeni Ertem Eğilmez, eski Ertem Eğilmez'i öldürdü. Şunun için öldürdüm, eski Ertem Eğilmez'de bir sürü kusurlar vardı. Ben kusursuz yaşamın kurallarını biliyorum. Tatbik etmiyorum.

✓ Ben sanatı, bir üçgen sayardım. Üçgenin en tepesi sanattır. Tabanı da hayvani duygulardır. Tabanda hepimiz beraberiz. Tanrı bazı şanslı kullarına bu üçgenin üzerine tırmanma şansı vermiştir. En tepeye tırmananlar da sanatçılar. Sanatçının hayatında

kadınları ve cinselliği dengede tutan adam olması lazım. Ben Münir Özkul'la şöyle bir espri yapardım, "Bende büyük bir cinsel dürtü var Münir. Sinemayı da çok seviyorum. Bir mucize olsa da meni kanallarımı kestirip damarlarıma bağlasam ve damarlarımda kanla beraber meni aksa hem cinsellikten kurtulsam hem de o meniyle de sanatsal bir şeyler yapsam" derdim. Ben hep bunu diye diye Tanrı mı duydu, yardım mı etti? Bundan evvelki aptal cinsel yaşamımdan mı kaynaklandı? Size bir sır açıyorum. Bir olayı halletmem lazımdı. İşin içinden çıkamayınca libidoyu öldürmüştüm. Allahım ne şanslı günmüş, 8 senedir bu olaylara gülüyorum. Şimdi cinsel dürtü olmadığı için, erkek desen erkek değilim, kadın desen kadın değilim, papaz değilim. Bir acaip herifim. 8 senedir kısır, pipisi kalkmadığı için saçmalıyor deyin, Ertem cinselliğini yitirdiği için fittirdi deyin, gayet aklım başımda.

✓ Ben dünyanın en kalabalık adamıyım. Aynı zamanda aşağılık duyguları içinde bir adamım. İstediğim zaman yukarı çıkan, istediğim zaman da onların altına yatan, aşağılık duygusu içinde bir adamım. Ben insanların hem üstündeyim, hem altındayım.

Ben kusursuz yaşamın kurallarını biliyorum. Tatbik etmiyorum.

✓ Bir, ben gülmeyi çok severim. İki, ben güldürmeyi de çok severim. Üç, zaten insanlar gülmelidir. Sinema salonlarından genellikle ağlamayı seven, aşkı seven, bizim ortadirek dediğimiz ailelerin kadınları çekilince yerlerini yeni bir kuşak aldı. Bu kuşak gülmece ağırlıklı filmleri beğeniyordu. Bütün bu nedenler gülmeceye ağırlık vermeme neden oldu. Bir de baktım başarılıyım. Benim için o film, bu film farketmiyor. Çünkü ben zaten istediğim filmi yapmıyordum. Kendime gülmece filmleri ısmarladım, gülmece filmleri yaptım. O zaman adım "Komedi filmleri ustası" oldu. Halbuki ben 1965'den 1970'e kadar

"aşk filmlerinin unutulmaz yönetmeni" Ertem Eğilmez'dim. Ben 70'ten sonra komedi filmlerinin unutulmaz yönetmeni oldum.

✓ Gözyaşıyla, hüznün ortak şeylerdir. İnsanlar bunları saklarlar, ben saklamam. Allah insana gerçek gözyaşı döktürmesin. Onun dışındaki gözyaşı duygusallığın simgesidir. Gülmek de zekanın simgesidir. Yani hem dünyanın en duygusal, hem dünyanın en zeki 2-3 insanından biriyim. Bilmiyorum bendekinden daha marazi duygular var mıdır? Ben hastalık hududuna gelip de geçmeyen biriyim. Duygusallık iyidir. Kimisi duygu filmi, kimisi gülmece filmi yaptığını zanneder. İkisi de film değildir. Onun için dünyanın en güzel sinema türü, klasifiye edilirse, duygusal komedilerdir.

✓ Arkadaşın tanımı şudur: Arkadaş, insanın kendi gibi bir kişidir. Babam da öyleydi, biz yanlış adamlarızdır. Deliyizdir. Şizoid tipler deniyor böylelerine.

Çok şizoidizdir. Birtakım şizofrenlerde rastlanan, kavram karmaşası hariç... Çekingenlik, şüphencilik, kişiden utanmak... Dünyanın en utangaç adamıydım. Ben hayatım boyunca bir dük-

**İsterseniz
aşâğılık duygusu
da diyebilirsiniz.
Aşâğılık duygusu
olduğuna da
kani değilim,
çünkü ben
dahiyim.**

kana girip de "Şuradan bir çorap ver" diyemedim. Ben insanlara çok saygı duyarım. Tezgahtar da benim için mukaddes bir mahluktur. Korktuğum için, hayatım boyunca birisi bana çorap alırsa giydim, almadıysa giymedim. Bu giydiklerimi eşim aldı. Allah razı olsun. Tuttuğu altın olsun. Ben hazır elbise giymeyi sevmiyorum, hâlâ sevmiyorum. Terzime giderim. Yıllarca kolalı gömlek giydim.

✓ Küfür, maskenin, bağırıp çağırmanın arkasına saklanmaktır. Ben kimsenin karşısında bacak bacak üzerine atıp oturamam. Saygısızlık gibi gelir. Bu galiba insan sevgi saygısından geliyor. İsterseniz aşâğılık duygusu da diyebilirsiniz. Aşâğılık duygusu olduğuna da kani değilim, çünkü ben dahiyim.

✓ Ben kafamı ikiye bölerim. Kendi aptallığıma bir isim bulmam lazım ya, zeka ayrı şey, akıl ayrı şey derim. Ben zekiyim, akılsızım. Rahatladım.

Bir baktım benim aklım da varmış. Ben akli kullanmaya pek karar vermemişim. Zeka daha işime gelmiş. İnsan neyi severse onu kullanmalıdır. Bundan sonra hem zekamı, hem aklımlı kullanacağım. Ben aklıma, zekayla kullanırsam ve zekamı aklın denetimine veririm benden korkun. Korkun derken, kötü bir şey yapmayacağım.

✓ Arabesk bir müzik deyimi değildir, bir hayata bakış felsefesidir. Arabeskten önce de batılı olmak ve olmamak diye ikiye ayrılırdı. Türkiye'de 1900'lü yıllardan 1970'li yıllara kadar doğuya yönelik olanlar ala-turka, batıya dönük olanlar da alafranga diye tabir edilirdi. 70'den sonra katlar daha iyi ayrıldı. Türkiye'nin bir kısmı arabesk oldu, diğer kısmı kendine bir isim veremedi, ben "İlericiler" diyorum onlara. Türkiye de, ekonomi de ikiye bölündü; din de, ilericilik de, gericilik de. Kim kimden ileri, kim kimden geri belli değil artık.

Filmlerinden Seçmeler

1964: Fatoş'un Fendi Tayfur'u Yendi

1965: Helal Adanalı Celal, Kart Horoz, Senede Bir Gün, Sürtük

1966: Ben Bir Sokak Kadınıym, Bir Millet Uyanıyor, Seni Seviyorum, Seni Bekleyeceğim

1967: Ölünceye Kadar, Ömre Bedel Kız, Sürtüğün Kızı, Yaşlı Gözler

1968: İngiliz Kemal, Nilgün, Sevemez Kimse Seni

1969: Boş Çerçeve

1970: Küçük Hanımefendi, Kalbimin Efendisi, Sürtük (ikinci çekim)

1971: Beyoğlu Güzeli, Senede Bir Gün (ikinci çekim), Son Hıçkırık

1972: Sev Kardeşim, Tatlı Dillim

1973: Canım Kardeşim, Oh Olsun, Yalancı Yarım

1974: Köyden İndim Şehire, Mavi Boncuk, Salak Milyoner

1975: Hababam Sınıfı, Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı, Hababam Sınıfı Uyanıyor

1977: Gülen Gözler, Hababam Sınıfı Tatilde, Şaban Oğlu Şaban

1979: Erkek Güzeli Sefil Bilo

1980: Banker Bilo

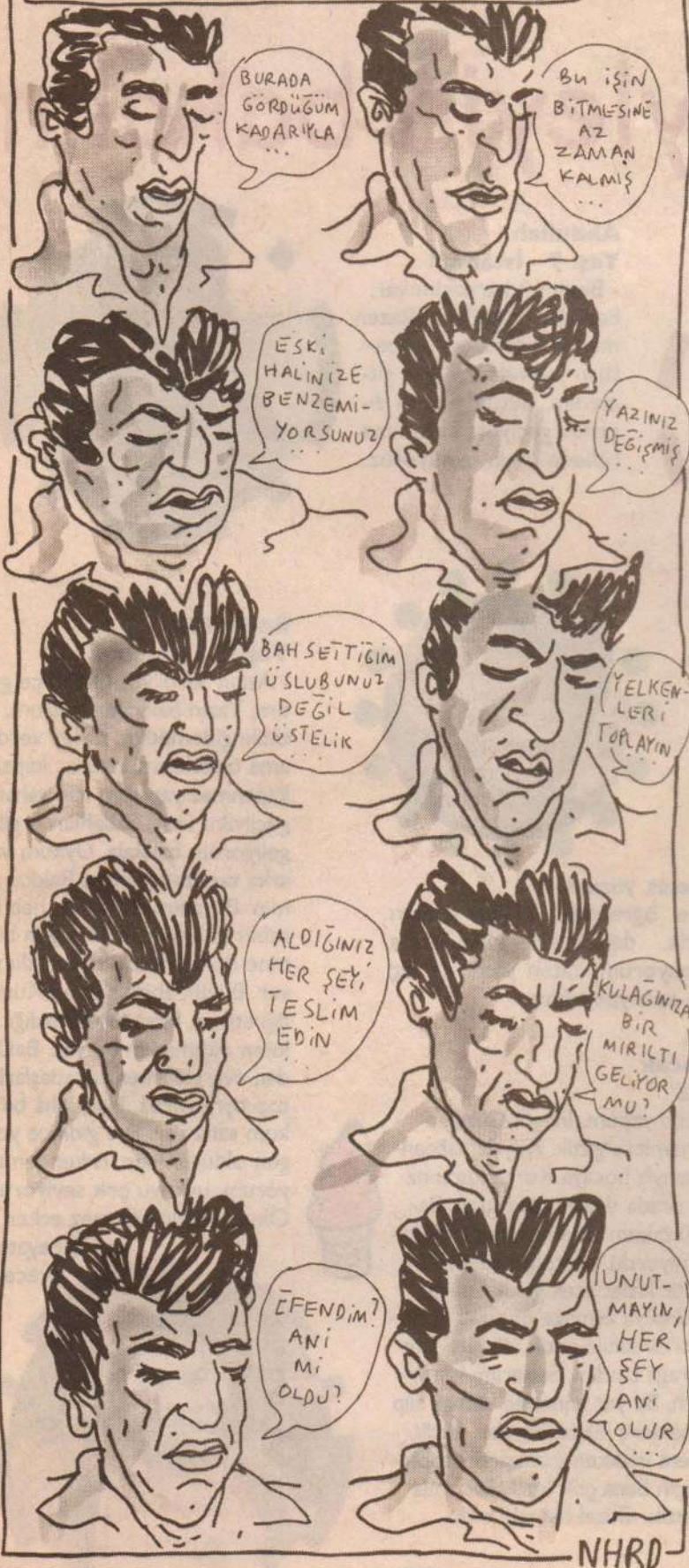
1981: Hababam Sınıfı Güle Güle

1984: Namuslu

1985: Aşık Oldum

1988: Arabesk

AZZA-MAN!

TARIK 2000 ZİYAD

6 Nisan Çarşamba

Beyaz sardunya

Sabah erken kalktım. 06:40 Çay içtim. Kapalı camcanlı balkonda. Zeytin Ve ekmek yedim. Kitabımı yazmaya devam ettim. Evdeki Eşyaların Tarihi: "Ütü tahtası. Altı yaşında. Mithat amcanın kızının hediyesi. Almanyadan geldiği ilk yaz tatilinde aldı. Halam rahat etsin diye. Mavi beyaz çizgili. Önce koridorda durdu. İki yıl. Sonra yatak odasındaki balkon kapısının arkasına yerleşti. "Bugün bu kadar" dedim. Bıraktım. Çıktım. işe gittim. İbrahim Bey "Toner azalıyor. Sirkeci'den al" dedi. Para verdi. Dükandan çıktım. İskelede yürüdüm. Motora bindim. Üst kata çıktım. Güneş ve rüzgârla Beşiktaş'a geldim. Otobüse bindim. Eminönü'nde indim. Mısır Çarşısı'nın yanından geçtim. Çiçekçiler Pazarı'nın içinden. İki beyaz sardunya aldım. Siyah naylon torbaya sardılar. Yürüye yürüye Sirkeci'ye gittim. Bir taksi yüksek sesle Melih Gökçün'ün şarkısını çalıyordu. Geçerken duydum: "Ah seni bekleyeli 14 yıl geçti." Karttaki adresi buldum. Üç bobin toner aldım. Vapurla Üsküdar'a döndüm.

Taze hamsi

Nişanım telefon etti. Yemeğe çağırdım. "Olur" dedi. İşten çıktım. 18:15 Balıkçılardan hamsi aldım. 5 lira. Yeşillik de aldım manavdan. Eve geldim. Halam evde yoktu. Balıkları mutfağa bıraktım. Balkona çıktım. Eski bir saksıya aldığım beyaz sardunyalıyı diktim. Suladım. Etrafı temizledim. Bu arada halam geldi. "Neredeydin" dedim. Alt kattaki şişman teyze ile birlikte bir komşu ziyaretine gitmişler. "Sana hediye aldım" dedim. Sardunyalı saksıyı gösterdim. Önce gözlerime baktı. Sonra gülümsedi. Salona geçerken "balık var mutfakta" dedim. "Sekize doğru nişanım yemeğe gelecek" diye de ekledim. Başını salladı, iç geçirdi.

Kabak tatlısı

Yemekte hep nişanım konuştu. Reklam şirketindeki işlerin yoğunluğundan, maaşının yetmediğinden, kardeşinin hastalıklarından bahsetti. Ben şişman komşu teyzenin bulmaca fotoğrafları dolu defterinden bahsettim. Halam kaşlarını çatı bana. Nişanıma çaktırmadan. "Defteri al bir bakalım" dedi nişanım. "Olur mu?" dedim halama. "Nasıl istersen" dedi gri bir sesle. "Hadi hadi" dedi nişanım. Kalktım. Aşağı kata indim. Kapıyı çaldım. Şişman komşu teyze "nişanım defterini görmek istiyor mümkün mü?" dedim. "Aaa tabi olur" dedi. 21:45 "Ben getiririm biraz sonra." Yukarı çıktım. "Biraz sonra getirecek" dedim ortaya. Nişanım sevindi. Halam masayı toparlamaya başladı. Biraz sonra şişman komşu teyze koltuğunun altında kalın bir Harita Metot defteri ve elinde büyük bir tabak dolusu kabak tatlısı ile geldi.

NHRD

Söyleyin bakalım

Allattin
Yaş: 10
İstanbul

- Ben yazın mendil sattım, kolye sattım. Okula gidiyorum. Bitlisli'yiz. 11 kardeşiz. Her zaman buraya gelmiyorum. Başka yerlerde de oluyorum. Denize gittim, halk plajına gittim ağabeylerimle.

Abdullah

Yaş: 9 - İstanbul

- Benim 3 kardeşim var, ben de Bitlisli'yim. Bazen mendil satıyorum arabaların yanında. Denize gitmedim. Bütün günüm dışarıda geçiyor. Bazen mahallede oyun oynuyoruz.

Enver Eriş

Yaş: 13 - İstanbul

- Aslen Siirtli'yiz. Orta üçe geçtim. Yazın bakkalda çalıştım, hiç tatile gidemedim. Ödev verdiler ama ödevlerimi okullar kapanır kapanmaz yaptığım için rahat geçirdim tatili. Sabahları 8 gibi geliyorum bakkala. Uykum varsa arka tarafta uyurum. Bakkal abimin. Bir abim daha var, hep beraber çalışıyoruz. Her gün bir tane dondurma yeme hakkım var. Büyük abim Kur'an Kursu öğretiyor. Fırsatım olmadığı için kitap okumadım bu yaz. Bakkaldan eve giderken arkadaşlarla top oynuyoruz. Halı saha bir de kum saha var. Eve gidince yorgun olduğumdan, erkenden uyuyorum, uykuyu çok seviyorum. Okulu bitirir bitirmez erken erken iş hayatına girecem.

Emre Can Yalçın
Yaş: 6 - İstanbul

- Bu yaz, yaz okuluna gittim. Orada tenis, yüzme vardı. Bilgisayar da vardı. İngilizce öğrendim. Hafta sonları Kınalıada'da yazlığa gittik. Babamlarla, dedemlerle Mavi Tur'a çıktık bir hafta. Okullar başlıyor sıkılıyorum, zaten yazın da hiç dinlenip istediğim gibi arkadaşlarımla oynayamadım.

Gizem Karabacak
Yaş: 10 - Bursa

- Tatilde ödevlerimi yaptım. Inegöl Güzelce köyüne babannemlere gittik. Köyde babaannemin ısrarıyla hocaya Kuran kursuna gittim, orada dualar öğrendim. Başörtü taktım ama hocamız pek karışmıyordu, pantolon da giydim, öbür kızlar etek giydi. Sonra Bursa'ya evimize döndük. İstanbul'da sahile gittik, dönerli kaydırığa bindim. Saçlarımı kestirdim. Bu yaz annemle kumaş alıp bebeklere küçük eşyalar diktik. Annem ıslakken çamaşırları topladığım için bana çok kızdı. Babamla film seyrettik. Güzel bir tatil oldu.

tatilde ne yaptınız

Serkan

Yaş: 13 - İstanbul

- Selpak satıyorum, biz beş kardeşiz. Bitlisli'yiz. Bütün selpakçılar Bitlisli'dir. Diğer ağabeylerim de çalışıyor, bu yaz mendil iyi gitti. Her gün çalışıyorum. Bazen ağabeylerimle denize gidiyoruz. İstinye plajına gittik, orada denize girdim bazı pazar günleri.

İlayda

Nakip

Yaş: 8

İstanbul

- Bu sene 2'ye geçtim. Karnemin hepsi 5. Tatilde kitap okudum, günlük yazdım, problem çözdüm, arkadaşlarımla oynadım, salıncaklara bindim, dondurma yedim. Bafra'da kuzenim var, oraya gittim. Dayımın traktörüne bindik, ineklere yemek verdik. Ben büyük ineklerden korkuyorum, küçük inekleri sevdim. İstanbul'a dönünce arkadaşlarımla sokakta renkli istop, saklambaç, lastik oynadım. Babam beni Kemerburgaz'a gezmeye götürdü. Toplu parka, Karfur'a gittik, oradan deniz kolluğu aldık, marketten kürek, kova aldım. Denizin kenarında oynadım çünkü simitle yüzebiliyorum. Anneme yemek yaparken yardım ettim, bamya yapıyorduk, karıştırdım bir saat ama yine de dibi tuttu.

Abidin

Yaş: 11 - İstanbul

- Biz 10 kardeşiz. Ben de Bitlisli'yim. Selpak sattım bu yaz, bazen de evde dinlendim, top oynadım mahallede. Durumumuz iyi Allah'tan. Denize hiç gitmedim hayatımda, çok korkuyorum. Ağabeyimler arada denize gittiler ama ben gitmedim. Ağabey bana ayakkabı alır mısın...

Müjgan Rabia Şahiner

Yaş: 13 - İstanbul

- Dedem rahatsızlandığı için tatilimin bir ayını köyde geçirdim. Anneannem ve dedem, Erzincan'ın Ilıç ilçesinin Doruksaray Köyü'nde oturuyor. Ahırda yeni gelen dana'yı seveyim derken pirelendim. Dedemle ilgilendim; ilaçlarının saatini karıştırıyor çünkü. Raziye ve Naciye isimli iki eşşeğimiz var. İkisi de çok güzeller. Bazen köydeki parka gidip eğlendim, bazen de bahçemizdeki hamağa bindim. Tarhana yaptık. Tarhanaları kuruturken kuşlar yemesin diye ben başlarında bekliyordum. İşte o zaman gözüme toz kaçmış, sabah bir uyandım gözüm davul gibi. Yani tatilim böyle geçti.

MILITAN ORYANTAL KÜLTÜR FİZİK SAYFASI

no: 10

2/5 BZ 'Gegen die Bridge' 2005 Sonbahar TURU (Köprüye Karsi)

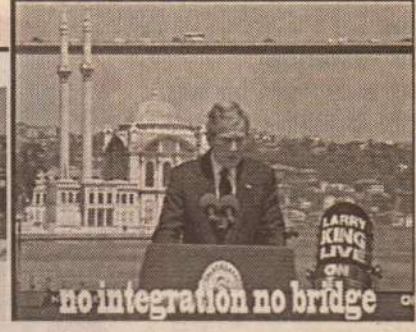
* 14 Eylül Ludwigsburg film Bienalinde ve 16 Eylül Freiburg Film Forum Festivalinde kolaj , egzotizm , türk sineması , hazır materyaller , yeniden yapım ve performans üzerine workshop yapicak ayrıca 'No Ethnic Market' adlı görsel işitsel performansını gerçekleştirecek .

* 20 eylül'de Berlin Podewil'de Tesla Sound-Art procesi kapsamında konser verecek . 27 eylül'de Berlin Reboot Fm'de calacak

tur haberleri; <http://conkzine.2-5bz.com>

no ethnic market

<http://2-5bz.com>

ENTEGRASYONA HAYIR KÖPRÜYE HAYIR

" Hayal gibi görünebilir ama dünyamız bir zamanlar hayal olan çok şeyin gerçekleştiğine tanık olmuştur. Hayal kurmuyorum sayıklamıyorum. " Abdurrahman Palay'ın dublajı ve Yılmaz Güney'in filminden alınan replik .
'bir 1994 yılı 2/5 BZ kaseti manifestosu.

Atilla Aydoğdudan e-mail var Çeşme'de yaşıyor olmama rağmen İstanbul'dan kasetleri

Takma isimleri Meyra ve Derya olan iki travesti onlar. İkisi de hem dizi oyunculuğu hem de sokaklarda seks işçiliği yapıyor. Yaşadıkları hayatın zorluklarını ve inceliklerini anlattılar.

Sebeğim İmar Bankası

MEHMET DURU

Kendinizi tanıtır mısınız?

- Ben Emre Sam; aslen Edirne Uzun-köprülüyüm. İzmir Bornova'da 1977'de doğmuşum.

Travesti olarak ne isim kullanıyorsun?

- Meyra.

Kaç yaşından beri kendini travesti hissediyorsun?

Meyra- Beş yaşımdayken bile hep kız gibi davranırdım. Erkekleri daha çok seviyordum, kızlardan nefret ediyordum.

Kaç yaşında kendi cinsinle ilişkiye girdin?

Meyra- On iki yaşımdayken bir akrabamla girdim, o da 16 yaşındaydı. O askere gidene kadar ilişkimiz devam etti. Aynı evi paylaştık, karı koca gibiydik.

O birlikte olduğun kişi şimdi ne durumda?

Meyra- Evli, çocuğu çocuğu var. Sonra ben de askere gittim.

Nerede yaptın askerliği?

Meyra- Acemi birliğim Isparta, usta birliğim; Hatay. Askerlik bitince İstanbul'a geldim. Aşağı yukarı 7-8 senedir buradayım. Beyoğlu'ndaki gay barlarda takıldım, tek başıma ayakta durmaya çalıştım. Kahpe Bizans, Asansör, Çiçek Taksi gibi film ve dizlerde, kliplerde oynadım. Yeni çekilen 'Meleğim' dizisinde arkadaşım Derya ile kendi hayatımızı oynuyoruz. Yani iki travesti arkadaşın günlük yaşamını konu alıyor.

Galiba hormon tedavisi yaptırmışsın.

Bu kadınısı görüntüye neden gerek duyuyorsun?

Meyra- Gay'lik artık rağbet görmüyor. İnsanlar daha çok travestiye yöneliyor, tabii önlerine gelen travestiye değil. Mesela oturmasını kalkmasını bilen travestiyle olmak istiyorlar. Bazı travestiler var, içip içip, haplanıp haplanıp pislik çıkarıyor.

Eskiden barlarda takılırken şimdi otostopa çıkıyorsun, neden?

Meyra- Beyoğlu'ndaki travesti barları hırsızların yatağı oldu. Geçen gün gözümle gördüm, küçücük çocuk adamın telefonunu kapığı gibi kaçı. Ne yapıyorlar biliyor musun; bu ufak çocukları Güneydoğu Anadolu'dan getiriyorlar, çocuğa tecavüz ediyorlar, tecavüz edilirken fotoğraflarını da çekiyorlar. Sonra da çocuğa gösteriyorlar ve diyorlar ki "Bize karşı ufak bir yanlış yaparsan bu fotoğrafları ailene göndeririz". Sonuçta çocuklar bu işi yapmak zorunda kalıyorlar.

'Otostop'a çıktığınız yerler de pek emin değil ki. Ayrıca; otostop'ta da 'yaticam' diyerek adamlarla anlaşp, daha sonra onları bayıltıp gasp edenler var.

Meyra- Onları yapanlar zaten cezalarını buluyor. Çekirge bir zıplar, iki zıplar, üçüncü de kendinden güçlü biri çıkar, çeker silahı vurur ayağından.

Şimdi de diğer arkadaşımızı tanıyalım.

- Ben Derya Deniz Gürsoy. 1971 yi-

İlinda İstanbul'da doğdum. Küçüklüğümde hiçbir zaman kadınlara ilgi duymadım. İlk ilişki 6-7 yaşındayken, 12 yaşında bir partnerle yaşadım.. O acemi ben acemi, bayağı kötü bir tecrübe oldu.

Madem o kadar acı duydun, daha sonra niye devam ettin?

Derya- 12-13 yaşındaykenki ilişkim de akrabamla oldu. Hani acemi kızlar gelin olunca yatağa girdikten sonra etraf kan revan olunca, zangir zangir titrer ve de bağırır ya... O pozisyonu ikinci defa yaşadım.

Kaç yaşına kadar ara verdin ilişkilerine, sonra nasıl oldu?

Derya- 18 yaşına kadar. Tekrar o akrabam devreye girdi. Ama bu sefer kremler, vazelinler kullandık. O kendi erkeklik organına, ben kendi kadınlık organıma sürdüm. İlk ilişkimde onu altı defa boşalttım.

Şimdi o akraban nerde, ne yapıyor?

Derya- Şu anda 4 çocuğu var. Sonra ben de üniversitede fındık kırmaya başladım.

Hangi üniversitedeydin?

Derya- Önce Mimar Sinan, sonra Marmara Üniversitesi Resim Öğretmenliği ve Dekorasyonluğu'nu bitirdim. Birçok sergim oldu. Ama millet, resimden çok bana geliyordu.

Bu esnada... Gayri müslimsin galiba.

Derya- Evet. Zaten size verdiğim gerçek adım değil. Tüm cemaat benim ailemi tanıdığı için bir şeyleri zedelemek istemiyorum.

Gay'im diyorsun ama senin aktifliğin yok. Yani alıcı-verici anten değilsin. Peki nasıl gay olabiliyorsun?

Derya- Haklısın, ilişki anında erkeklik organımla ilgilenen çok oldu ama başaramadılar. Hatta doktor bunun teşhisini koydu. Kadınlık hormonu olan östrojen bende %93.

Östrojen fazlalığı sizin camiada gurur kaynağı mıdır?

Meyra- Tabii canım.

Normal erkek görünümündeyken, travesti olmana bu durum mu sebep oldu?

Derya- Hayır. Travesti olmamın tek sebebi; İmar Bankası'dır. Yani ben bir İmarzedeyim.

Ne alakası var şimdi İmar Bankası'yla yahu?

Derya- Nişantaşı'nda 3 apartman katı parasına yakın parayı İmar Bankası'na kaptırınca artık tamamdedim, ben bittim. Tek çarem çok para kazanmaktı. Ne diyorlardı müşterilerim bana "Tüysüz olursan, memmen olursa, sana iyi para veririm". Eczaneye gidip, ilaçlar hangileri bana direkt söyleyeceksiniz dedim ve başladık hormon kullanmaya. Pişman

Travesti olmamın tek sebebi; İmar Bankası'dır. Yani ben bir İmarzedeyim.

değilim çünkü cinsel tercihim erkeklerle beraber olmak.

Peki kendi aralarında ilişkiye giren travestiler var mı?

Derya - Tabii var. Her ikisi de haplanıyor, birbirlerini düzüyorlar.

Otostopçuluk işinin inceliklerini anlatacağınızı söylemiştiniz.

Meyra- Otostopçuluğun inceliklerinden çok, ibneliklerinden bahsedeyim. Mesela ilk olarak "babacım ayağı". Bu ayak göt ayağı. Mesela ben travestiyim ya da parlak bir oğlanım, siz ikiniz de sotaya yatıyorsunuz. Ben müşteriye bulup, birlikte olmak için eve götürüyorum. Siz de biz ilişkiyken gelip bizi basıyorsunuz. Kendinize polis süsü verip, heriften rüşvet koparıyorsunuz.

Bu işin adı neden "babacım ayağı"?

Meyra- Travestiyle birlikte yakalanan şahıs, polis zannettiği kişilere, "Aman babacım, yapma etme babacım" gibi laflar ediyor ya ondan.

Şimdi bu alemin jargonunu bana anlatır mısınız? Örneğin otostopa çıkmak çarka çıkmak oluyor. Başka neler var?

Meyra- Önce işin tehlikelerini anlatım; tinerçiler, hırsızlar, gaspçılar.

Sizin de elinizde bir göz yaşartıcı spray var.

Meyra- Ama bunu koruma amacıyla taşıyoruz. Normalim diyen insanların bile saldırılarına maruz kalıyoruz.

Müşterilerden bir tehlike oluyor mu?

Meyra- Müşterilerin her dediği yere gitmem. Otel varsa otele. Olmadı çalışan evlere gideriz. Ama benim dediğim yere gidilir.

Travestilerin yanında motorize ekipten bir sürü kız oluyor. Çok mu iyi anlaşıyorsunuz bunlarla?

Meyra- Onlardan bikan ya da onları istemeyen erkekler bizimle yatıyor ya. Akılları sıra bizimle yatan erkekleri tavlayacaklar, onun için yanımıza takılıyorlar işte. Tabii çoğuna yüz vermiyorum. A.G.D. olarak geri dönüyorlar.

Nedir bu AGD?

Meyra- A.ı G.tü Dağıtmak

Jigololuk konusunda ne söyleyeceksiniz?

Meyra- Erkeğin değil, kadının jigololuğu olur. Erkeğe giden jigolo olmaz. Erkeğe gidiyorsa, sonuçta onun da içinde bir şey var demektir. Sonra travesti olarak piyasaya çıkıyorlar.

Bildiğin örnek var mı, önce jigolo olup da sonra travesti olan?

Meyra- Çatlak Zinnur. Bundan iki sene önce Gayrettepe Emniyeti'nde Ahlak Masası'nın bütün camlarını aşağıya indiren bir travesti. 8-9 sene öncesine kadar jigoloydu. Sonra gay sonra da travesti oldu.

Travesti genelevi kurulsun istiyor musunuz?

Meyra- Sarıyer tarafında öyle bir yerin kurulacağı söylentisi vardı.

Derya- Maalesef oraya kadar da kimse gidemez. Cehennem'in bir ucunda yer. Devletin amacı İstanbul'un göbeğindeki bu travesti genelevlerini kaldırmak.

Travestiler olarak devletten beklentilerinizi nelerdir?

Meyra- Bizler için genelevler açılsın. Ben bir genelevde çalışarak devlete vergimi de vermek istiyorum.

Derya- Paramızı meşru yollardan kazanmış oluruz. Kötü mü olur, suç oranı düşer. Lütfen sayın başbakanımız sesimize kulak versin.

İstanbul'da aşağı yukarı bilinen travesti sayısı nedir?

Derya- Şu anda benim bildiğim yedi yüz travesti var. Bir o kadar da travesti adayı var. Beyoğlu Sadri Alışık Sokak'taki Sahra bara gitseniz en azından yüz tanesiyle karşılaşabilirsiniz.

Diğer illerde nasıl durum?

Derya- Başka illerde o kadar çok travesti yok.

Meyra- İzmir'de mesela az var ama öz var. İzmir'de bir travesti bir bara girdiği zaman hanfendi olarak karşılanır. Burada, çoğu barda göz süzüyor, beğenmiyor, içeriye almıyorlar.

Müşteri potansiyeliniz nedir? Genellikle hangi meslek erbabları sizi buluyor?

Meyra- Hiç belli olmuyor. Avukatından tut, doktoruna kadar. Hatta cami imamı bile var.

O imama hiç sormadın mı; günah değil mi, senin anlayışına göre benimle ilişkide bulunmak diye?

Meyra- Sordum. Karım bana zevk vermiyor. Ters ilişkide bulunmuyor, ben de sizleri buluyorum, diyor. Bu iş, Allah'la kul arasındadır, kimse karışamaz diyor.

Kendi aranızda kadınlara ne isim takıyorsunuz?

Meyra- Gacı, Kanlıkova, Aybaşı, Regl...

Ücretler nasıl?

Meyra- Mesela adamın son model arabası var, kalkıp bana gecelik yüz milyon veriyor.

Ne yani bir gecede yüz milyon az para mı?

Meyra- Akşam sekizden sabah sekize kadar çok para mı!

Adamın en fazla attıracağı iki turdur, ondan sonra dönüp arkasını yatıyorsun ne ki?

Meyra- Sen öyle san. Ne azgın boğalar geliyor bize, biliyor musun?

Derya- Ben beş günde yirmi yedi defa boşalttım adamı, sen ne diyorsun!

Hadi bırak yaaa... Delikten değil, ilikten geliyor bu. Sen ne diyorsun!

Derya- Viagra denilen bir şey var, n'aber...

Peki siz nasıl boşalıyorsunuz?

Derya- Ben hiçbir zaman boşalmam.

Peki nerenizde depoluyorsunuz o kadar dökü?

Derya- Ama ben hormon alıyorum.

Meyra- Benimki gece uyurken gelir; o da su gibi.

Heteroseksüellerin göremediği birçok sorunlarınızın olduğunu söylüyorsunuz, neler onlar?

Meyra- Mesela bir yere yemek yemeye giriyorsunuz. Sonra aynı yere iki tane dengesiz lubinya geliyor. Ortalığı karıştırıyorlar, nedense biz de alıyoruz ağızımızın payını. Yani dengesizler geldi mi, bize karşı olan bakış açıları değişiyor insanların.

Genel olarak toplumdan rahatsızlıklarınız neler?

Meyra- Mesela otobüse binsek kadınlar kendi aralarında kıkır kıkır gülerler, garip garip bakıyorlar.

Yahu sizinle röportaj için elli metre birlikte yürüdüm. Laf atandan tutun da, el kol hareketleri yapanlar, böğürenler vardı. Bunları söyleseyenize kardeşim.

Meyra- Kaç defa kimliğimi çaldırdım. Gasp ettiler falan. Kimlik çıkarmak için nüfus idaresine gittiğimde çok ki-bar karşılaşıyorlar beni.

Kardeşim onu demiyorum sana... Suçsuz yere götürülmüyor musunuz? Alıkonulmuyor musunuz? Onları anlatsana! Kestik abi röportajı. Teşekkürler arkadaşalar. h

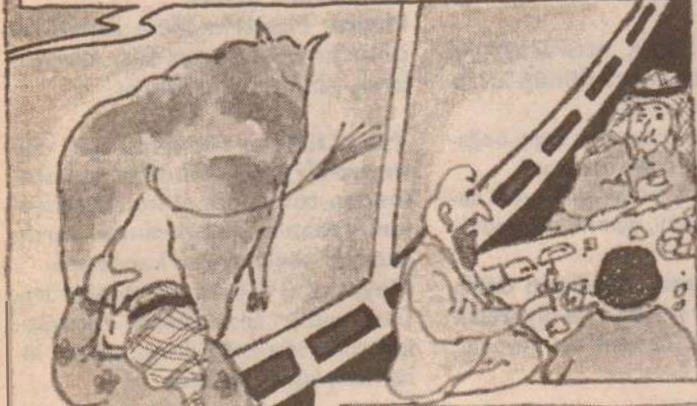
Bana hep "Aney kurbanı" der sürekli atla dârtınala köye gidip gelirdi. Erkeklerle bile bilek güresi tutuşabiliyor oluşu beni hep heyecanlandırırdı.

Her yıl bir, bilemedin iki pazen ve empirmeden diki elbiseyle yetmiş yaşında bile üzüm bağlarına gider. Üzümleri kasalara doldurup onları suyu ile pestiller sucuklar yaparak kışın bütün ailenin yemesini sağlardı...

En doğal sade yağlar, yoğurtlar, sütler, yumurtalar, peynirlerle kolesterol bilmeden yetmiş yaşına kadar gelmiş dünyada sadece İstanbul, Ankara, Urfa ve Diyarbakırın varlığını bilmesi onun mutlu bilgili olmasına yetmişti...

Vah babaannem vah..! Seksenbeşine geldiğinde bile ölmeye niyeti yoktu. Aşırı kanlı oluşu tansiyonunun çıkmasına neden olmuş ve çekmeden ölmüştü. Dedem de doksan yaşlarında, 1980 lerde vefat etti...

DAADIIDAA

Eee o zaman...! Yahu ben kırkbeşinde neden bu durumdayım Belkide siz bilirsiniz hıı neden olabilir?..

Abe Vallane diyek... Burası İstanbul radyasyon, stres, hormon, kolesterol, daha sayayım mı, bunlardan olabilir belkim...!

Yok be kardeşim, bu kadar öğebildiğine göre seninkisi olsa olsa panik atak ama birde seni doktor görsün..!

Yıllardır sürdürdükleri müzik maratonunun 20. yılını kutlayan Grup Yorum'la dünden bugüne hem grubun bayrak yarışını hem de memleketin hallerini konuştuk.

Grup Yorum 20. yıl

SERAY ŞAHİNER

Grup Yorum'un kuruluş amacı neydi ve amacına ulaştı mı?

- 20 yıl önce, 1980 askeri cuntasının ülkeye kurduğu baskıdan dolayı hiçbir toplumsal hareket yoktu ülkede. Bir ses, bir soluk olmak için yola çıktı ve müzikle halkın sesi olmaya çalıştı Grup Yorum. Türkiye'nin büyük bir bölümüne ulaştık ama hâlâ eksiklikler var.

Nedir bu eksik yönler?

- Önümüze konan engellerden dolayı herkese ulaşmış değiliz ama ulaşacağımıza inanıyoruz. Bizi ülkücü camiadan insanlar da dinliyor, konserlerimizde türbanlılar da geliyor. Birçok islami müzik grubu, Yorum'u örnek aldığı dile getiriyor. Türban sorunu yaşayan bir türbanlı, Grup Yorum'u da kendi etkinliğinde buna destek olarak görüyorsa konserine gelebiliyor. Grup Yorum'u, şarkılarda kendi sıkıntısını ve bunun çözümünü gören, aynı zamanda müziğini beğenen insanlar dinliyor.

İslami kesim ve ülkücülerin Grup Yorum dinlemesi sizi rahatsız etmiyor mu?

Müziğimiz var olan egemen anlayışı korkutuyor. Şimdi yaşadığımız baskılar da bunun bir parçası.

- Bu, birçok kesime ulaştığımızı gösterir. 'Oy Dere Kızılder' gibi devrimcilerle malolmuş bir şarkıyı, bu kesimlerin söylemesi olumluluktur. Türkiye'de var olan tüm halklar, bizim ulaşmak istediğimiz insanlar. MHP'lilerin kemikleşmiş kadrosu haricindekiler; ezilen yoksul insanlar. AKP'nin çevresindeki kalburüstü kesimi bir yana bıraktığında, onlar da ezilen insanlar. Bütün yoksullara hitap eden bir müzik yapıyoruz. Sadece alevi şovenizmi yapıp, kasetlerimize de alevi deyişleri okuyup solculuk yapmıyoruz.

Türban meselesine nasıl bakıyorsunuz?

- Herkes kendi inancı doğruysa belli şeyler giyebilir. Türbanın giyilmesi bizim için abes ya da üzerine baskı kurulabilecek bir sorun değil. Tersine; insanlar bunu talep ediyorsa o verilmesi gereken bir hak. Herkes özgürce, kendi inancına göre yaşamalı.

Sizi sünnet düğünlerinde, miting alanlarında ya da 23 nisan şenliklerinde konser verirken görmek mümkün...

- Bir yere çağrıldığımızda oraya gidişimiz ne anlam ifade eder, onu ölçer öyle gideriz. Müziğimiz var olan egemen anlayışı korkutuyor. Şimdi yaşadığımız baskılar da bunun bir parçası. 97'de MGK susturulması gereken sanatçılar diye bir liste yaptığında, Grup Yorum listenin başındaydı.

2000 yılında Sadettin Tantan "Grup Yorum susturulması gerekenlerin başında, örgüt propogandası yapan örgüt grubudur" diye basın açıklaması yaptı. Bizi teşhir ediyorlar. Provakasyon yapan Grup Yorum değil, bu tip açıklamalar yapanlardır. 12 yıl İstanbul'da konser veremedik. Biz de ev konserleri verdik, düğünlerde şarkılarımızı söyledik. 500 kişi düğün var diye geliyorsa, 500 kişi de Yorum konserine geliyordu. Yasaklara karşı böyle yöntemler bulduk.

Müziğinizi nasıl tanımlıyorsunuz?

- Belli bir kalıp ya da isimle sınırlamıyoruz. Devrimci bir bakış açısıyla harmanladığımız bir müzik tarzımız var. Bununla birlikte değişik müzik akımlarından faydalıyoruz. Müziği araç olarak kullanarak, insanlara ulaşmak için belli şeylerin mücadelesini veriyoruz.

Müzik yapmanızın temel sebebi müziği sevmeniz mi, fikirlerinizi ulaştırmak istemeniz mi?

- Devrimci mücadele yürüten sanatçılarız ve müzikle mücadeleyi iç içe kullanıyoruz. Hedef ne kadar büyürse, müzikal çalışmalar da o kadar ilerlemek zorunda. Sıyrılıp Gelen albümünden bu güne baktığınızda, ilerlememiz görülebilir. Amacımız bağımsız demokratik bir Türkiye. Sosyalizm için emperyalizme karşı mücadele yürütüyoruz.

20 yılda Grup Yorum Türkiye'de bir şeyleri değiştirdi mi?

- Grup Yorum'un direkt değiştirme işlevi olmasa bile insanların değişmesinde önemli bir payı vardır. Mücadele geleneğinin güçlü bir kapısı ol-

muştur. Türkiye'deki devrimci mücadelenin tarihi, Grup Yorum'un tarihiyle eşdeğerdir. Her kaset bir dönemi ifade eder. Amacımız; insanları yaşadığı sıkıntılar için mücadeleye davet etmek.

Boran Fırtınası'ndan itibaren albümlerinizi için ölümü kutsuyorlar, eleştirileri yapıyor. Bununla ilgili ne düşünüyorsunuz?

- Ölümü yüceltme kaygımız yok, ölüme karşıyız. Türkiye'de bir şeyler yaşanıyor ve bunun bedelini ölümle ödeyen insanlar varsa, biz o insanları sahipleniyoruz. Yaşamını bir mücadele uğruna verebilenlerin sayısı çok az ve bu insanları da bağımıza basmak zorundayız. Yaptığımız, ölümü kutsamak değil, bir gerçeği anlatmaya çalışmak. TAYAD'lı ailelerin mücadelesine destek veriyoruz. Asıl, hâlen devam eden ölüm oruçlarını gündeme getirmemek, ölümü kutsamaktır.

Grup Yorum'un ilk kurucuları kimler ve şimdi ne yapıyorlar?

- Ali, Raşit Tecim, Orhan Emek, Metin Kahraman... Müzikle uğraşanlar, televizyonlarda müdür olanlar, nerde

ne yaptıklarını bilmediklerimiz var. Bugüne kadar, yaklaşık 50 kişi katıldı Grup Yorum'a. Mesela; kuruculardan bir abimiz şimdi Lüleburgaz Belediye-si'nde, belediye orkestrasında çalışıyor ve geçen yıl ziyaretimize gelmişti.

Ayrılanlar kendi seçimleriyle mi gitti yoksa grup içinde bir karar mekanizması mı var?

- Kendi seçimleri. Soluğu yetmeyenler mücadelenin bir yerinde kopuyorlar. Bedel istiyor Grup Yorum elemanı olmak, birçok şeyi göze almayı gerektiriyor. Ekonomik sıkıntılar, baskılar... Bunu göğüsleyemeyenler ayrılıyor.

Fikirler değil şartlar mı ayrılık getiriyor?

- Evet. Ortak bir fikir olduğunda o sıkıntıları çok dert etmiyoruz ama şimdiye kadar ben şu mücadele anlayışını değil, böyle bir mücadeleyi yürüteceğim diyerek ayrılan hiç rastlamadık.

Ayrılıp da sizi destekleyenlere ne diyorsunuz?

- Hilmi ve Efkan konserlerimize gelerek müzikal anlamda katkıda bulunuyor. Grup Yorum tarihinde hepsinin emeği var. Ayrılıp bireysel kaset yapanların içinde şarkı verdiğimiz, desteklediğimiz insanlar mevcut. Ama Grup Yorum'dan ayrılan kişinin nerededir durduğu da ilişkilerimizde belirleyicidir. Bu ülkenin sanatçı dediğiniz kesimini bir noktaya getirme gibi bir derdimiz var ve Grup Yorum'dan ayrılanlar da bunun dışında değil.

Grup içerisinde usta çırac ilişki-si, abilik müessesesi var mı?

**Bedel istiyor
Grup Yorum
elemanı olmak,
birçok şeyi göze
almayı gerektiriyor.
Ekonomik sıkıntılar,
baskılar... Bunu
göğüsleyemeyenler
ayrılıyor.**

Grup Yorum 2005: Ali Aracı, Cihan Keşkek, Ercan Şeker, Selma Kil

- Yeni gelenler, bizden öncekilerden mutlaka bir şeyler aldı, ama hepimizin kaynağını aldığı başka bir yer var: Kollektif yaşamımız, ortak kültürümüz, ideolojimiz. Önemli olan gruba harcanan emektir. Grup Yorum elemanı olduktan sonra usta çırak ayrımını benimsemiyoruz.

Değişen üyelerle birlikte grup da evriliyor mu?

- İnsanların beğenisi etkili ama bu durum grubun genel felsefesini çok etkilemiyor. Grup Yorum ilk çıktığı gün ne diyorsa hâlâ aynı şeyi söylüyor. Burası özel beğenilerin çok ön plana çıktığı bir grup değil. Yeni gelen arkadaşlar da yıllardır Grup Yorum'u bilen, tanıyan ve devam ettirmeyi hedefleyen insanlar.

Müziğinizle insanları birlikte hareket etmeye çağırıyorsunuz ama kendi içinizde ayrılıp bireysel işler yapıyorsunuz...

- Bir bakıma tezat. Ama bu Grup Yorum'la ilgili bir çelişki değil, ayrılan kişinin şahsıyla ilgili bir durum. Grup Yorum, sadece sahneye çıkanlardan ibaret değil. İdil Kültür Merkezi'nde çalışma yürüten bir sürü arkadaşımız var. Anadolu'daki müzik gruplarından da bize şarkı geliyor. Görünenden daha geniş bir kadroya sahibiz.

En eski üyeniz kaç yıldır grupla müzik yapıyor?

- 8 yıldır ama 87'den beri içerde olan Grup Yorumcu arkadaşımız, ülke dışında sürgün yaşayan arkadaşlarımız mevcut.

Eskilerden kimse kalmadıysa Grup Yorum 20. yılını kutluyor diyebilir miyiz?

- İlk elemanların hiçbiri uzun yıllar kalmamış, üç ay kalan var, 5 ay kalan var. Bu Grup Yorum'un 20. Yılı, Ali'nin Veli'nin değil. 20 yılı kendimiz yaşamışız gibi hissediyoruz. O bizim artık, bizim değerimiz, onu devam ettiren, burada olan insanların.

Gruba yeni eleman alırken düşünceler mi, yetenekler mi ön planda?

- Türkiye'de yetenekli insan çok ama sadece yetenek yetmiyor. 89'dan beri var olan Grup Yorum korusu, Grup Yorum'un en önemli ayaklarından biri. İki amaç var: Birincisi Grup Yorum'a eleman kazandırmak, ikincisi doğru müzik nedir, nerde durulması gerekir ve yozlaşmaya karşı neler

yapılması gerekir...

Amaç bunları anlatmak. Grup Yorum korosuna katılmak için illa Grup Yorum'la aynı düşüncüyü paylaşmak gerekmiyor. İslami düşüncüyü paylaşan arkadaşlar gelmişti. Koro için hayır demedik ama Grup Yorum'un içerisine almayız. Müziğin gelişimini Marksizm-Leninizm nasıl değerlendirise öyle değerlendiriyoruz. Koroda çok önemli değil ama Grup Yorum elemanı olmak istiyorsa, düşüncelerin uyması gerekir.

Türkiye'de kimlik sorununa nasıl bakıyorsunuz?

- Arap, Kürt ve Türk grup elemanlarımız var ve birçok kültürümüzde yaşamaya çalışıyoruz. Kimlik kaygımız yok. Halkların kardeşliğini savunuyoruz.

20. yıl etkinlikleriniz neler?

- Harbiye konseri ve sırada 20. kasetimiz var. Grup Yorum'u anlatan DVD ve VCD çıkardık. 20. yıl dolayısıyla Yorum'la ilgili eylemler yaptık. Bir gece düzenlendi ve 35'in üzerinde sanatçı katılarak kendi düşüncelerini söyledi.

Abdurrahman Dilipak da konuşma yapmış...

- Solcuyum diyen insanlardan gelmeyenler olurken, Dilipak'ın oraya gelmesi anlamlıydı. Grup Yorum'a özgürlük isteyen biri olarak konuştu. Biz nasıl islamı yaşamıyoruz ama yapılan baskılarda türbanlıları sahipleniyorsak, Abdurrahman Dilipak'ın gelip Grup Yorum'a özgürlük durumudur. Is-

Solcuyum diyen insanlardan gelmeyenler olurken, Abdurrahman Dilipak'ın oraya gelmesi anlamlıydı.

lami müzik yapan Grup Yürüyüş de geceye katılarak Arapça şarkılar söyledi. Seka işçilerinin çoğu AKP'lidir ama biz de gidip gece gündüz onlarla birlikte kalmıştık.

Konser biletlerinizin Biletix'ten satılıyor olması tepki görüyor mu?

- Alternatif bir devrimci firma olsaydı gider onlarla çalışırdık ama bütün iletişim ulaşım araçları emperyalistlerin elinde. Biz bu şekilde pek çok insana ulaşacağız. Biletix'ten bilet alındığı zaman insanın solculuğu gitmez.

Kaset satışları nasıl?

- Şu ana kadar birçok albümü müz bir milyonun üzerine çıktı. Bizim albümlerimiz genelde elden ele çoğaltılarak paylaşılır ama ona rağmen satışlar iyi.

Televizyona çıkmak istiyor musunuz?

- Grup Yorum televizyona çıkmaz diye bir yasa maddesi yok ama bir televizyonun haber müdürü şöyle demişti; "Grup Yorumu çıkarırsız çıkarmasına da, 'love story' yapsalar bile biz çalamayız". Şu an Grup Yorum kapı zili olarak kullanılıyor, magazin programlarında, haberlerde müziklerimiz kullanılıyor. İnsanlara ulaşabileceğimiz en güçlü araç televizyon ama bunu bir varlık-yokluk meselesi haline getirmiyoruz. Televizyon olmasa da, biz ulaşmak istediğimiz yere bir şekilde ulaşıyoruz.

20. yılınız kutlu olsun, başarılar.

- Teşekkürler

Küçük Sinema Dükkanı

SABRİ KALIŞ

Tırıvırı gerçekler

• Oynadığı "sert adam" tipleriyle bize kendini sevdirmiş olan Tommy Lee Jones sinemadaki kariyerine unutulmaz **Aşk Hikayesi** filmiyle başlamıştı.

• **Francis Ford Coppola** usta seksenlere damgasını vuran **Outsiders** filmiyle kaç genç oyuncuyu megastar yaptı dersiniz? Sayalım: Emilio Estevez, Patrick Swayze, Matt Dillon, Rob Lowe, Ralph Macchio ve Tom Cruise. Evet, hepsi bir tek filmden zıplayıp geldiler!

• Tom Cruise film kariyerine başlamadan önce rahip olmak için bir yıl süreyle bir Fransisken kilisesinde ders görmüştü.

• Tüm zamanların en seksi kadınlarından biri kabul edilen Demi Moore film kariyerine 1981 yılında çekilen bir futbol filmiyle başlamış-

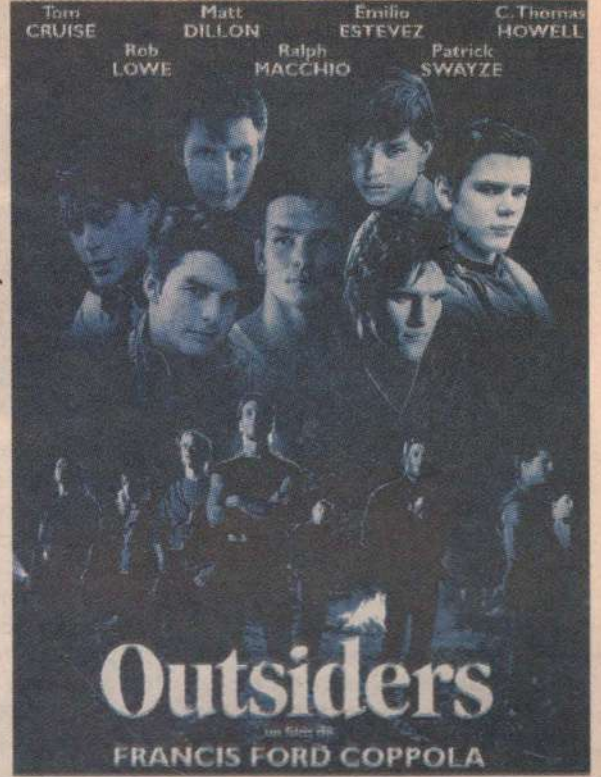
tı: **Choices** (Seçimler).

• Genç oyuncu adayı Michael Douglas ilk filmi keçeği sırada bir sorun çıktı; çünkü zaten

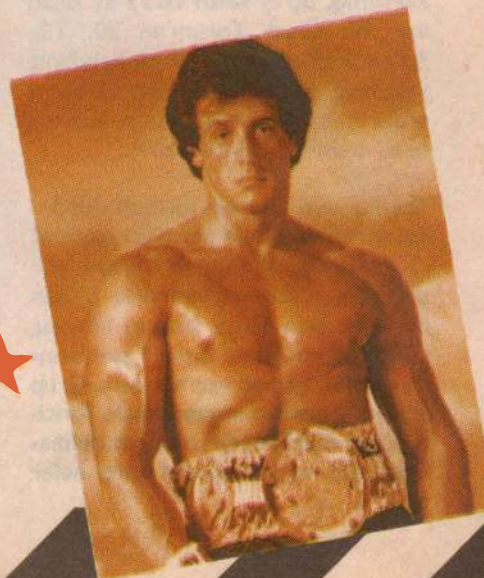
Michael Douglas adında ünlü bir oyuncu vardı. O da mecburen soyadını değiştirdi ve adı Michael Keaton oldu. Aynı şeyi genç oyuncu Diane Hall da yaşadı ve annesinin soyadını alarak, aynı soyadıyla ünlü oldu: Diane Keaton! Rastlantıya bakın ki Diane Keaton'ın Oscar aldığı ilk filminin adı da Annie Hall'du.

• Gerçek adı ünlü biriyle aynı olduğu için ad değiştiren bir oyuncu da Albert Brooks'tu. Adamcağız adını değiştirmek zorundaydı çünkü adı "Albert Einstein" olan bir oyuncuyla kim görüşmek isterdi ki!

• Sylvester Stallone kendini ünlü eden **Rocky** filmi çekmeyi başarmadan önce, Woody Allen'in Bananas filminde bir serseri rolünde figüranlık yapmıştı. Stallone bir kere sinde Rocky'nin senaryosunu üç günde yazdığını söy-

lemişti. Stüdyonun biri senaryoyu 400.000 dolara satın alıp başrolde **Aşk Hikayesi'nin** yıldızı Ryan O'Neill'i oynamak isteyince Sly itiraz etti ve sonunda senaryo için 50.000 dolar ve filmin gelirinden %10 vermek şartıyla baş rolü ona vermeye razı oldular. Film dünya çapında 150.000.000 dolar hasılat yapınca Sylvester Stallone 15.000.000 dolar ve dev bir şöhet sahibi oldu.

Yeşilçam ve Hollywood Klişeleri

Yeşilçam:

• **Orhan Çoban sendromu:** Oyuncu Orhan Çoban 200 kadar filmde ve sadece "garson" rolünde oynamıştır.

• **Bu ne lan!** Cüneyt Arkın, kameranın altından aleni biçimde görünen bir tramboline atlaya zıplaya, havalarda uçup karate yapar, kimsenin aklına "Ne işi var lan o trambolinin hangarın ortasında?" sorusu gelmez.

• **Paris faktörü:** Fakir ve cahil köylü kızı Paris'e bir ziyaret yapar, döndüğü anda birdenbire son derece şık ve elit bir genç kadın oluverir. (Ayşecan Kızıl-Hamburg)

• **Moda Vak-kodur!:** Bir biçimde aniden zengin olan Yeşilçam kahramanlarının ilk işi Vak-ko'ya uğrayıp yeni elbiseler almak ve sonra da bir restorana gidip hayatında ilk kez yemek görmüş gibi tıknamak olur.

• **Yeşilçam klişe lafı:** Oğlum deme bana! Sana en ihtiyaç duyduğum günlerde nerdeydin ha, nerdeydin?

Hollywood:

• **Zaman ayarlı televizyon:** Bir arkadaşı esas oğlanı veya kızı arayıp televizyonu açmasını söyler. Telefonu kapatan oyuncumuz televizyonu açar ve arkadaşının söylediği haberi BAŞINDAN yakalar.

• **Emre amade arkadaş:** Filmelerde hiçbir telefon üç kereden fazla çalmaz, hemen açılır. (İstisna: Once Upon A Time In America-Sergio Leoni)

• **Diininitttttttttttttt!** Biri filmdeki konuşma sırasında aniden telefonu kapatırsa hat sinyalini duymaya başlarız. Oysa bu, teknik olarak olanaksızdır.

• **Yasalardan muaf kahraman:** Filmin esas oğlanı film boyunca kaç kişiyi öldürürse öldürsün, kaç arabayı parçalarsa parçalasın, kaç binayı havaya uçursun, film bittiği anda her şey biter. Kimse onu sorguya bile çekmez.

• **Hollywood klişe lafı:** Sizi bir yerden tanıyor muyum?

Yeşilçam ve Hollywood klişelerini göndermeye devam edin. İlginize teşekkürler:
filmman@mynet.com

Ünlülerin Asıl Adları

Shirley Maclaine
(Shirley Beaty)

Anne Bancroft
(Anna Maria Luisa Italiano)

Spike Lee
(Shelton Lee Jackson)

Mike Nichols
(Michael Peschkowsky)

Agatha Christie
(Agatha Marie Clarissa Miller)

Bela Lugosi
(Béla Ferenc Dezső Blaskó)

Charleton Heston
(Charles Carter)

Stan Laurel
(Arthur Stanley Jefferson)

Stan Laurel

• GAZEN DÖŞÜNE
BİR KİLİT TAKAR
LE AKAŞSIN...

• ANAHTAR
• ANAHTARIN KAY-
BEDİNCE BİR BEDENİN
GÖNÜLÜ AÇUT BAHİN
KİLİTİ AÇUT BAHİN
ANAHTARIDIR
DİZİYİN...

• ANAHTAR VE KİLİT
YERYÜZÜNDEKİ EN
SEVİŞEN ÇİFTTİR
DİZİYİN...

• BİRİN KİLİTİ
SARAY YONUNUN
TERİSİNE DÖKÜ
AÇILIR DİZİYİN

• MERAK PRİYAT
SİZ VE MERAK PRİYAT
KİLİTİ, BİRİNİN
MERAKI İSTELE SİZ
DİN BİR ANAHTAR
DİZİYİN...

• ANAHTAR
• ANAHTARIN KAY-
BEDİNCE BİR BEDENİN
GÖNÜLÜ AÇUT BAHİN
KİLİTİ AÇUT BAHİN
ANAHTARIDIR
DİZİYİN...

"Cennete gideyim
diye ölmeyi
istemek olmaz"

İSTANBUL VELEDİ
SEHRİN
GÜNAHI

Türk Vücut çöpçüsü

ANAHTAR KELİMESİNDEN
HİÇ HARF ARTTIR MADAN
TARHANA YAZABİLİYORUM
BEN

OO! KRALİÇE
OLDU BUNUL KADAR
AKILLIYINIZDA

NATİKLİYAHADIM
BİMD'AMA,
Bİşey Denizi,

(BU AN) • BANCACAL DÜRMÜLÜD

İSTANBUL AHLAKI SODOM
VE GOMOREYE TAŞ ÇIKARTIYOR
YANI...

★ KIZILMARS ÇİMENİ ★
Sunar: ♀
Super Test
Anahtar yapan satan
alan kopyalayan hangisisin?

1. ANAHTAR NEDİR? a) SİD LORDU b) KİLİTİN SEVGİLİSİ
c) ÇABUK KAYBOLAN BİŞEY d) DENİZ ATI

2. KİLİT ANAHTARIN NESİDİR?

3. DARTWEDİRİ b) SEVGİLİSİ c) ARADA ÖYLE TAKILYORUZU d) KARDEŞİ

3. GÜNGİR KİMDİR?

4. FRODO BAGİNS b) HANDE YENER c) AMERİKA d) HİRSİZ

4. HER KAPINI AÇAN ANAHTAR NEDİR??

a) NİYET b) PARA c) EVET d) Terbiyesiz

SİZ BİR ANAHTAR MISINIZ, KAPIMI YOKSA KİLİTMİKİ?

a) KİLİT b) ANAHTAR c) KAPİ d) HEPSİ BİRDENİM

6. İNSAN ANAHTAR KULLANMA İHTİYACINI NEDEN

DUYAR? a) MERAKTAN b) KORKUDAN c) DOKTORUNDAN

d) YALANDAN..

7. KAC ÇEŞİT ANAHTAR VAR?

a) MERAKLI b) UNKUCU c) UTANGAÇ d) ÖFKELİ

8. İNGİLİZ ANAHTARI KİM?

a) SÖR WINSTİN TEĞ b) DOKTOR FRANKSTAYN

c) GARIOK HOLMS d) İNGİLİZ HASTA

9. DÜŞÜNCÜN ANAHTARI NEDİR??

a) GÖNÜL GÖZÜ b) 3 GÖZ c) ÇEKMECE GÖZÜ

d) NAZAR BONCUKU SEKİNDE

10. DİZİLİ ANAHTAR DEĞİŞME NAPARIZ?

a) AYIP EDERİZ b) LO LO LO YAPARIZ

c) GÖZÜMÜZÜ GÖNÜLÜMÜZÜ

ACABIZ d) AK BİFİYİZ

Nihayet lendirelim

a) Er çoksa, siz yaptığınız
yüzbin tane anahtardan han-
gisi kendinizin bilebilirsiniz
HAYBET BİŞEY YANI...

b) Er çoksa, siz boş çekmece
bolsanız ona kilit takıp satan
lördansınız, kadrolu değil gönüllü
emlakçısınız BRAVO!

c) Er çoksa, siz terbi-
yesizsiniz önde gidenist-
niz hep abayım hep
anlatayım, bi dır bi..

d) Er çoksa, Ah yavrum
ah yavrum! yakalanıcan
bi gün, bu işlerin sonu
yok...

• BANADA LOLOLO YAPARSIN ARTIK

HiçYüz

KOH!

"Tipimiz değişse de
özümüz değişmez"

fettan

BUNYA TÜRK OLSUN

Esineket@hotmail.com

**Tipitip'ten
iki tane alıyorduk
bakkaldan.
Bir yandan da
çizgilerine
bakıyorduk.**

**Senelerce
Atom Karınca
olmak istedim.
Barni Moloztaş
idolümdü.**

Cengiz ve Bülent Üstün son dönem çizgi romancılığın parlak isimlerinden. Üstün Biraderler'le hep beraber hayvan'da buluşup bir berber muhabeti çevirdik.

İkimiz bir fidanın güller açan dalıyız

Tanışma

Cengiz: Aramızda iki yaş var. O kadar iyi hatırlamıyorum.

Bülent: Benim hafıza ilkokula başlamamla başlıyor. İlkokul öncesi dönem sanki mantar kafası gibi. (Gülüşmeler.) Gülüşmelerrrrr!!!

İlkokulun son yılları

Cengiz: Aslında Penguen'de Üstün Kardeşler'i yazıp-çizmeye başlayınca o hafıza biraz daha canlandı. Neredeyse biz karikatür olmuşuz da habirimiz yok. Benden dokuz yaş büyük bir abimiz var.

Bülent: Eve karikatür dergilerini getiren oydu aslında. Gırgır'dan bakıp sigara paketleri üzerine En Kahraman Rıdvan falan da çiziyordu. Şimdi tekstille ilgili bambaşka bir iş yapıyor. Ondan sonra da Cengiz eve dergiler getirmeye başladı. O sıralarda Cengiz Çarşaf'ı da keşfediyordu bir yandan.

Cengiz: Karikatür postalıyordum. Yayınlandı mı, yayınlanmadı mı acaba diye heyecanla bakıyordum Çarşaf'ı. Ortaokulun ilk yılları. Milliyet Çocuk'u takip ediyordum. Çizgi romanlara göz atıyordum. Geçenlerde, çizgiyi ilk olarak ne zaman kafaya koy-

duk diye düşünüyorduk da; işte o dergide Turist Amca diye bant vardı. Ta o zamanlardan yani.

Barni Moloztaş'tan idol olur mu

Bülent: Şizofrenik anılarımız da var ama ona girmeyelim istersen. Mesela ikimiz de aynı anda 'konuşan fare' görmüşüz. Tabii bir yerden sonra çizgiyle ilgili bir kardeşliğe dönüştü ilişkimiz. "N'aptın hikaye buldun mu!" "Ne çizcez!" Aynı dergilerde çalışmadık ama sonra LeManyak'ta beraber çizdik. Çizgi öncesi anılar... Arabaya takıldık da, yere kapaklandık. Pazarda kaybolduk da portakal kasaları-

nın üstünde bulunduk gibi çok naif anılar.

Cengiz: Bülent Arabacıoğlu'nun Tipitip'inden iki tane alıyorduk bakkaldan. Bir yandan da çizgilerine bakıyorduk.

Bülent: Galiba ikimizde de çizgi duyarlılığı vardı. Ben senelerce Atom Karınca olmak istedim. "A" yapıyordum tişörtlere, kask buluyordum kendime. Barni Moloztaş idolümdü. Mr. No ya da Zagor'a özenirsin de Barni Moloztaş'a niye özenir insan? Daha abartılı şeylere düşkünlüğümüz vardı. (Gülüşmeler)

Mescitte break dans

Bülent : Ben serserilik yapıp eve geç dönerken, Cengiz daha düzenli, daha disiplinliydi. Gerçekten çok kötü arkadaşlarım oldu küçükken. Ben aslında "kötü" seyretmeyi çok seviyorum. Kötü bir arkadaşınla bir yere gidersin ve acayip eğlenirsin. Sosyopat-psikopat karışımı arkadaşlarla acayip eğlenirdim. Soruyorlar, "Kötü kedi Şerafettin siz misiniz? O kadar kötü müsünüz?" Halbuki gözlemciyim ben. O zamanın gözlemlerinden Kötü Kedi Şero çıktı. Bu herifler atlıyor zıplıyor, dört ayak üstüne düşüyorlar. Üstelik

**Şizofrenik
anılarımız da
var. Mesela
ikimiz de
aynı anda
'konuşan fare'
görmüşüz.**

seviliyorlar, popülerler. Sonra, kriminale biraz eğilimli olduğum fark edilince İmam Hatip'e yönlendirildim aile tarafından. Çünkü gidiş iyi değildi. Orda çok garip tezat oldu tabii. Bir yandan yaramazsın, bir yandan Sızıntı dergisi satıyorsun. O zaman saçmalık başlıyor işte. Mescitte break dans yapmaya başlıyorsun. "Mücahit çiz" diyorlar, sen zonta çiziyorsun. "Lan böyle olur mu!" diyorlar. Karikatür çizmeye çalışıyor adam; İmam Hatip reaksiyonu ile karşılaşılıyor, "Allah'ın en güzel surette yarattığı yüzü sen nasıl patlıcan suratlı çizersin!" diye. Komik tepkilerdi. Gidene kadar biraz takılıyordum. Nasıl olsa bir gün gidecektim oradan. Türkçe punk yapıyorsun, köprüaltına gidip içiyorsun. İmam Hatip'e tepki olarak saçmasapan mohikan saçlarla geziyorduk bir ara. Tepki olarak çok sert karikatürler çiziyorsun. Hocalı, camili... Sanki böyle bir kinin varmış gibi. Gösteririm size der gibi... Ya, inanırsın da; ben o ciddiyete hiç kaptırmadım kendimi. İnanmanın ciddi olmakla hiç ilgisi yok ki. İnanmakla, inanıyor gibi gözükme başka bir şey.

Kaos ve Disiplin

Bülent: İmam Hatip'ten düz liseye geçtiğim sıralarda Cengiz de Mimar Sinan Grafik'i kazandı. Cengiz eve ödev getiriyor. "Şu Rönesans resminin aynısını kurşun kalemle çiz!" felan gibi. "Bu ne!" diyorum. Tamam eğitim hayatı süperdir, çizerin amacı da odur. Gidersin resim okursun, grafik okursun ama...

Cengiz: Ben ilk yıllarda temel sanat eğitimi dersini bayağı ciddiye almıştım. Özer Kabaş geliyordu derse. Çok iyi bir hocaydı. Ders anlatmıyordu zaten. Etkileşim süperdi yani. Derslere dikkat etmek ben de liseden gelme bir alışkanlıktı.

Bülent: Odası çok düzenliydi Cengiz'in. Süperdi süper. Ben çöplerin arasında. Bok götürüyor odayı.

Cengiz: Ben, işte bir rengin on tonunu buluyordum. Skala hazırlıyordum. Rönesans resimlerini kurşun kalemle çiziyordum.

Bülent: Benim orda gözüm korktu abi. Düşün, sen çok yaramazsın, başından binbir vukuat geçmiş, başın belada, akşam kaos içinde eve dönüyor-

sun. Cengiz temiz kağıtlar, kalemler, müzikler, kasetler içinde... Sen saklanıyorsun. Aslında rahatlatıyordu da. Kafamdakini kağıda dökmek fikri belki de öyle oluştu.

Tanrıkentimsi bir yer:

Gaziosmanpaşa

Cengiz: Aslında ders çalışırken dinlediğim müzikler çok sert müziklerdi. Konserlere gidiyordum.

Bülent: Taksim'e gidiyordu Cengiz. Taksim diye bir yer yoktu ki benim için. Cengiz Çarşaf'ta yazıyor, çiziyor. "Öğlen tabldot yemek çıkıyor" diyor akşamları. "Lan! tabldot ne? diyorum, Ben de geleyim!" Aslında şöyle bir problemimiz de vardı bizim. Gaziosmanpaşa hafif tanrıkentimsi bir yerdi.

Bir yandan yaramazsın, bir yandan Sızıntı dergisi satıyorsun. O zaman saçmalık başlıyor işte. Mescitte break dans yapmaya başlıyorsun.

Topkapı'dan bir dere yatağına göç ettirilmiş çingenelerin mahallesi. Hemen yanında biz göçmenler. Ayrı kültürler. Biz hayalperestiz, onlar böyle ubuahhh ubuahhh! diye. Sen kılıç yapıp sulu boyayla boyuyorsun. "Hayyy!" diye çıkıyorsun, kayayla vurup parçalıyorlar. Tamam ama hayalle nasıl olacak. İşte buna karşı jargon oluşturmaya çalışıyorsun. Yani hayalperest çocuklar için pek ideal bir mahalle değildi oturduğumuz yer. Bir yandan da Çarşaf karikatür okuluna gidiyorduk Çağaloğlu'na. Orada hayalperest çocuklar olabiliyorduk. Ancak eve gidip gelmek zordu. "Vay baba okuyoruz sizi!" dediler. Hani entelektüel bir çizerlik değil de, çizdiğimiz karakterlerle bir bağlantı kurduk heriflerle.

Metaforun hastasıyım

Cengiz: Sonra Avni'de çizdim, Bülent Hıbrı'daydı. Avni'de At Sineği diye bir köşe yapıyordum.

Bülent: Dişlek ve Yalnız diye bir tip yapmıştım ben de Hıbrı'da. Sonra 'sentetik' dediler. "Hayır! Sentetik değil" dedim ki o zamanlar sentetiğin ne anlama geldiğini bilmiyordum. (Gülüşmeler) Sonra Kabız Kuğu'yu çizdim. Kuğu güzel bir şey ama zıt bir şey olsun istedim. Gökhan Dabak'ın Ziftli Sütlaç'ı vardı. Çok beğenmiştim. Aklımda kalmış. Benzeşen bir şeydi kendimce. Metaforun hastasıyım.

Utanmaz Adam'dan Kötü Kedi Şero'ya bir tur

Cengiz: Ben çizdiklerimi çok anlamlandırmadım aslında. Kafanda tartılıp biçiliyor kendiliğinden.

Bülent: Sektörel bir durum aslında. Bir şey yapmaya niyetlisin. Gırgır, Çarşaf dergilerini okuyorsun ve bir yerinden kaynaşmak için yanaşıyorsun. Tam sırası gelmiş olanı, sanki antenleriyle buluyorsun. Kötü bir karakter yapalım gibi değil tabii. Sen bütün enerjini patlatacağın sadece. Sırası gelmiş gibi. Kötüyü de sanki biraz Limon'da denediler. Ama bayağı bırakılmış, ellenmemiş bir "kötü" vardı. Kötü çok eğlenceliydi. Biz o çok ellenmemiş kötüyle oynadık. Bu yeni göründü. Bana Utanmaz Adam'dan Kötü Kedi Şero'ya kadar sektör bir tur atmış gibi geldi. Hani mini etek yeniden moda olur ya. Kötü Kedi Şero'yu yaparken sanki on sene sonra Utanmaz Adam daha da

sertleşmiş, biraz daha sürreelleşmiş olarak geri gelmiş gibi geldi bana. O turlar hâlâ da devam ediyor. Mesela Penguen de biraz Hıbrî'nin o "hoop sakın olalım"ına denk geliyor. Biz o vulgar, sert karakterlerimizi yaptık. Şimdi sıra Muhlis beye geldi. Bir şeyin sırası gelmiş, çıkacağı varmış, olacağı varmış gibi. Mesela Umut Sarıkaya'nın yazılarının Can yayınlarından çıkıp bir edebiyatçı olarak sunulması gerekiyor. Mizahçı olarak değil. Latife Tekin'i mizahçı olarak sunsaydınız Latife Tekin olmazdı. Sallinger mizahçı olarak sunulsaydı olmazdı, baba edebiyatçı. Umut'a hep aynı şeyi söylüyorum. "Aman abi sen bunu mizah kitabı olarak çıkarma, çünkü edebiyat yani."

Arzu benzerliği

Bülent: LeManyak'ı oluşturan ilk grupta arzu benzerliği vardı. Kendini ispatlamak için dolmuş, daha önceki çizirler de hayranlıkla karışık 'ben de yapıcım' duygusu...

Cengiz: İlk olarak eve çıkma macerasında Memo Tembelçizer de vardı. Kafaların bir araya geldiği bir ortamdı. Bülent'le de Lemanyak'ta bir araya geldik.

Bülent: Gece yarısı salonda otuz adam olurdu. Kimseyi tanıyamazdın. Onlar Memo'nun getirileriydi. Bu da bizim marjinal dünyamız işte.

Cengiz: Komiklik benim kafamda akış halinde olan bir şeydir. Bülent'in bahsettiği dönüyü izliyor ben de komik. Komikliğin de modası var.

Bülent : Yeni insanlar yeni okurlar yaratır. Öyle bir şey. Ben de bugün başlayacak olsam hiç Şero'yla uğraşmam. İsmimi duyurmak için en bebeto mizahı yapardım. Daha işlenmemiş çocukluk ve saflık. Ama kendi komiklik anlayışım olan kötüye gülüyorum ben. En kötü insana, çok sinirlenmiş adama gülüyorum. Bir de küçükse, hani sinirinden zarar gelmeyecekse... Şero'da biraz onu hissediyorum. Küçük ve sinirli. Küçük ve sinirli olan her şey çok komik. (gülüşmeler)

Cengiz: Ben tam öyle düşünmüyorum. Son dönem için daha kolaj şeyler olsa daha iyi olur. Yani çok kötü ya da çok romantik bir adam değil de hepsini barındıran bir şey. Birkaç hali gözlemlemek daha komik gibi.

Bülent: Ben hatırlıyorum, sen Cüneyt Arkin'a çok gülüyordun.

Cengiz: Evet. Dünyayı Kurtaran Adam'ı seyredirken bir sürü halini görüyorsun. Birden romantik oluyor, çok sert, çok absürd oluyor. Çok eğleniyordum.

Kağıt üzerinde illüzyon

Bülent: Ressamları inceliyorsun. Çizmek nasıl bir şey... Bunları düşünüyorsun. Hayvanbüstün köşesinde sadece imgeyle oynayayım gibi bir şey

**Arabaya
takıldık da,
yere kapaklandık.
Pazarda kaybolduk da
portakal kasalarının
üstünde
bulunduk.**

düşündüm. Zar atayım şiir olsun yani. Aslında biz altı sayfalık çizgi roman diye bir şey icat ediverdik Lemanyak'ta. Sanki altı sayfa akar, ekşin'dir diye bir kalıp da çıktı ortaya. Öyle bir anlatmak zorundasın ki hikayeyi çizgiyle fazla uğraşmıyorsun. "Sanata vaktim yok abi, çünkü altı sayfam var" diye hızlı bir anlatıma geçiyorsun. Kağıt üzerine illüzyon dizi çekiyorsun aslında. Jübilesi olabilir bu işin. Otuz beşten sonra zorlayabilir çizgi roman.

Cengiz: Tam guru gibi bir noktaya geliyorsun. Çizgi roman çok iletişim-sel. Sanki sosyal ortamdaki reaksiyona devamlı dikkat ediyorsun.

Bülent: Bir sektör devam ediyor. Senin yaptığın bir şey var. Bundan sonra onu devam ettirmek, kültleştirmek, klasik haline getirmek var. Bir de aniden oynak cıva gibi yeni bir şey icat etme durumu var. Yaratıcılığı ayakta tutmak adına. Mesela tip olarak Kunteler ve Şero da klasikleşme var. O kültleşmiş aslında ama sen çizme çizme daha da kültleştiriyorsun. Bir de zamanına göre yeni bir şeyler dizayn etmek var. Bir yıl Şero çizdikten sonra birden hayvanbüstün diye bir şey yapıyorum. Biraz işin döngüsü böyle. Bir yıl kültleştirmeye çalışıyorum, şımarıyorum. Şımarmam sanat denemelerine daha yakın oluyor. Sanatta şımarmaya da yer olsun. Şımaralım güzelleşelim abi.

Kitaplar, yazarlar

Cengiz: Stephen King okuyorduk. Onun kitaplarını bugün bırakırsın, sonra yarın kaldığın yerden rahat rahat devam edersin.

Bülent: Çok eğleneliydi Stephen King. Camus'ya rastlayana kadar tabii. Adam bizi bitirdi. Bir ergene bu yapılır mı.

Sonra şunu düşünüyorsun; madem bu kadar intihar meyillisin ve berbat bir şey yaşıyorsun, o zaman nasıl bir yazarlık zevkiyle bu kitabı ortaya çıkarıp herkese okutuyorsun. Orada gizlediği bir eğlencesi var adamın. 'Biraz da eğleniyorum'u vermesi lazım. O açıdan Stephen King beni eğlendirdi, hayal gücümü genişletti. Fakat Camus'da durdum, devam edemiyorum. Kafam kilitlendi. Üstüne, Sartre diye bir kankasını da buluyorsun. O da ondan beter çıkıyor.

Cengiz: Albert Camus'u, romanları

üzerine uzun uzun konuşuyorduk. En son şunda karar kıldık da rahatladık. O da sonunda bir roman yazmış işte. **Bülent:** Michael Jackson hayranlığının bittiği gün vardır ya. Onun da kakasını yaptığını anladığın gün. O zaman kurtuluyorsun. Ama o zamana kadar Michael Jackson. Camus'da da aynı şey. Aman kutsal kitap, ne kadar da doğru söylüyor diye takılıyorsun. Ancak o da bir roman ya da hikaye yazarı diye düşününce kurtuluyorsun. "Nietzsche sakıncalıdır gençler için." Böyle bir şeyi duymuştum ben. En sakıncalı zamanlarımda da okudum. Bayağı sakıncalı oldu benim için. Kamçı var mı diye geziyordum Kapalıçarşı'da. Sonra Oğuz Atay kible ettirdi. Uçümüz (Cengiz, Memo Tembelçizer, Bülent) Tutunamayanlar'ı bitirdikten sonra... Erken doğum gibi. Başka bir yerden gelmiş gibi... Nasıl oluyor da TRT'den ödül almış...

Cengiz: Boyalı Kuş'u zaten birkaç defa okudum. Üzerine günlerce konuşmuştuk.

Bülent: Kaşıkla göz çıkarma sahnesi vardı...

Ağır Abi Kediler

Bülent: Beş kediyle uyurduk küçükken. 'Ay, kedi mi, atın dışarı' diyen steril bir annemiz yoktu o yüzden çok

İdol olarak kafamda 60'lı yılların filmlerindeki Clark adamlar var.

şanslıydık. Şimdi izin vermiyor, torunu için kedileri sakıncalı buluyor ama bizim için bulmamıştı. Hissiyat olarak bütün kedi tiplerini tanıyorum. En çok Şeromsuları seviyorum. İri kafalı oluyorlar. İri elmacık kemikleri var. Insandan korkmuyorlar. Refleksleri zayıf ama zaten buna gerek yok. Yiyor bütün mahalleyi. Bayağı ortamın kralı. Uzaktan geçiyor diğer kediler. Ve "Tamam abi! Tamam abi!" diyorlar. Testesteron manyağı olmuşlar. Kafa böyle garip, kısa tüylü. Yaşlandıkça da daha garip oluyorlar. Ben bayramda elini öpüyordum bu ağır abilerin.

En keriz graffitici

Bülent: Abi, çizmişsin, çizmişsin yetmemiş, bir enerji var içinde. Eve gidiyorsun. Uyuyamıyorsun. Ne yapsak acaba. Duvarda devam edelim. Bir de ben en keriz graffitizyenim. Graffitinin altına imza atıyorum. Dünyada eşi benzeri yok. Rumuz var kardeşim. Nerde olsa buluyorlar seni. Biri gelip buluyor "Bizim duvarı sen mi yaptın!" Hatta telefon nu-

Michael Jackson hayranlığının bittiği gün vardır ya. Onun da kakasını yaptığını anladığın gün.

maramı yazıp "hatalysam arayın" diyecem. Cihangir'de kiralari Kötü Kedi Şero arttırmadı. Mustafa Sandal taşındı ya, ondan arttı kiralalar.

Cengiz: 60'lı yılların korku filmlerinin daha vurucu, daha korkunç olduğunu düşünüyorum. İçlerinde daha çok karakter, daha çok romantizm var. Şu anda Japon sinemasında o tip filmler var. Aile içinde küçük bir kızın iç dünyasını izliyoruz. Yani idol olarak kafamda 60'lı yılların filmlerindeki Clark adamlar var. Sinema afişleri, pop art, band, gazete, Dedektif Nick falan...

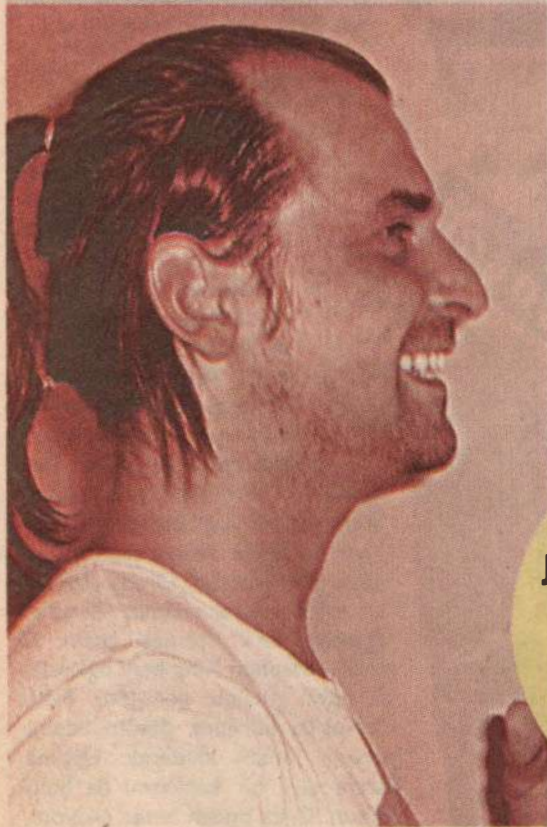
Bülent: Bir ara Tribal Enfeksiyon adamlarıyla hazırlanmış bir grafik sergisi konuşmuştuk. Aslında Cengiz'in akademisyenliğiyle de birleşip öyle bir şeyler olabilir. Sanat yapmayı düşünmüyoruz ki... Ertesi güne yetiştirmen gereken sürekli iki sayfa oluyor. Gö-tümde ayı bağıyor. Buldun mu abi espriyi. Bızzzz. Hep son anda çıkan şeyler.

Cengiz : Sergi açsak da, işte son bir resmim kaldı abi. Sabah altıda salondan bekliyorlar falan gibi resim üretilmiyor ya.

Çizgi ve müzik

Cengiz: Animasyon, müzik ve çizgiyi yaklaşıyor. Manga çizgi filmler, klipler falan.

Bülent : Erkin Koray ve Barış Manço'nun sıkı bir dinleyicisiyim. Aslında Gaziosmanpaşa'daki sokaktaki insan-

larda şunu görebiliyorum. Mesela ben punk dinlerim ama oranın punkları belli. Kültürel motif değil ama onlar o yani. Bana "gel lan buraya" diyen adamlar ama onlardan bir üretim çıkıyor. Amerika'da sokak çeteleri break dans ile atışmaya başlıyorlar. "You you" diye döktürüyorlar, şiir döşüyorlar. Pis bir enerji var. "Gel lan buraya" diyen adam eline gitar alıp "Gel lan buraya cıncığını cıncığını gel" diye bir şeye dönüştüremiyor. Aslında Oğuz Aral'ın yaptığı tam buydu. Hani oradaki adamın eline kalem veriyorsun, o da "you you" diye o muhabbetleri çizmeye başlıyor. Negatif yıkıcı şey pozitif yapıcılığa dönüşüyor.

Maceralar

Bülent: Herkes kendi modunda oluyor. İlkokul öncesi de öyleydi. Herkes kendi hayatını yaşıyor. Arada keşiliyorduk. Çok da kaynaşmış birbirimize dikkat eder bir durum yoktu. Ben Cengiz'den dergiler mergiler, o anlattığım mevzularda kop-ya çekiyordum. . Şimdi de farklı tonlarda olmakla beraber yine acayip bir denge var. Ben de bir dağınıklık varken Cengiz

Çizgi roman da biraz Tarantino mantığı gibi. Sekiz sayfayı mutlaka okutacağım, diyorsun.

de istikrar, düzeni sürdürmeye yönelik bir direnç hep vardı.

Cengiz : Bülent'le mizah dergilerinde karşılaşmadan önce maceralar yaşadık. Onları anlatırdık. Ama karşılıklı oturmaya başladığımız zaman ben ayrıntıları gördüm. Bilmediğim maceraları da dergide öğrendim. Mahallede tanıdığım o hiperaktif elemanın maceralarını gördüm. Yani mizah dergileri ayrıntıları konuşmak için çok ayrı bir ortam oluşturdu.

Bülent : Mizah dergilerinde üretmeye başlayınca onun gazıyla hızla bir şeyler geliyordu aklıma. Cengiz bir film anlatır gibi anlatıyordu mesela. Ben de -kötülerle gezmişiz ya- trenin altından kurtuluyoruz, motorsiklet çalıp kaçıyoruz da, oradan eve gelmişiz onu anlatıyorum. Dışarıda az daha götü kaptırıyordum ama sağ salım eve geldim, diyen bir adam.

Cengiz : Dergide oluştu o çok eğlenceli ortam.

Bülent : Ben de alarmlar çalmaya başlayınca "dur kitap okuyayım, gışat iyi değil" dedim. Her gün bir lokma ölümden dönmek çok eğlenceli bir şeydi benim için. Apartmandan aşağı bakıyordun. Atlasam ölü müyüm acaba. Macera

takıntısı vardı bizde. "Hadi dışarı çıkıp kepenklere tırmanalım!"

Cengiz : Bülent'le beraber şahit olmuştuk, üç katlı bir apartmanın çok ince pervazının üzerinde bir adam yürüyordu. Biz heyecan içerisinde takip ettiğimiz için adam şovuna devam edip parmaklarıyla asılıp sarkıyordu. Neden yapıyordu bunu. Biz seyreliyorduk çünkü.

Bülent : Çocukluk kahramanları var. Mesela Murat diye bir çocuk vardı. Sonra onu mafya vurdu. Bir de İlker vardı. Cesaretlerine inanmıyorsun. Sürekli ölümler oynuyorlar. Ben onlarla olan hikayelerimi anlatıyordum Cengiz'e. Ama hep dört ayak üzerine düşüyor. Daha yeni, üç sene önce nüfus cüzdanımı kaptırıp Beyoğlu birinci ağır sulh mahkemesinde market soymaktan yargılandım. Ben yapmadım diyorum ama arkadaşım sağolsun nüfus cüzdanımı polise verip sıyrılıyor aradan. Kriminal kafa, süper yaratıcı yani action, pof diye yok oluyor sonra. Babası, "Alın bunu da götürün Çarşafa" demişti. Ben de bir gün Hıbr'a götürdüm onu. "Televizyon güzeli" dedi. Soymayı kafaya koymuş. "Abi yapma, ben yeniyim, kariyerimin başındayım" diyorum. Sonra "Bu kim!", "dövücem onu!" Bitirecekti herif benim hayatımı. Bir daha da bir yere götürmedim onu.

Cengiz : Benim de Pişmiş Kelle'de öyle bir vakam olmuştu. Sabah, herkes hummalı bir çalışma içinde. Kapı çaldı. "Cengiz seni bir arkadaşın arıyor" dediler. Baktım üç yıl önce mezun olduğum liseden arkadaşım ama o saatte nasıl buldu orayı. Çok acayip. Ben de çok tedirgin oldum. Direkt "Kaç para veriyorlar!" dedi sorguya çeker gibi.

Pompei'nin Son Günleri

Bülent : Penguen imzalarında gençleri görüyorum. Daha içe dönük, naif... Diyorum ya Muhlis bey dönüyor mizaha. Mizah okuru deyince "harrr", enerjisini tutamayan bir okur geliyor aklıma. LeManyak zamanında biraz öyleydi. "Abi biz de psikopatız, hadi gidelim" diyorlardı. Şimdi çok böyle "hımmm mmm him, peki"...

Cengiz : Girgir her yere ulaşıyordu, mahallede herkese gidiyordu. Girgir'in bir ailesi vardı o dönem.

Bülent : Bir soğukluk geldi böyle. Avrupa ülkesi insanları gibi. Dışarıyla ilgilenmeyen, ırgalanmayan. Bizim kuşağın 68'le bağlantısı var. Şero'nun ba-

bası o dönemden. Köprüaltı'nı, Led Zeppelin'i biliyoruz. Erkin Koray bize biraz değdi ucundan. Kimyamıza karıştı. Ama bizden sonra o dönemi hiç tanımayanlar var mesela. Aslında Kemal Sunal'ın çıkışı da öyle değil mi. Sen bir kerizsin, kerizleniyorsun ne yaparsan yap. Elinden bir şey gelmez çünkü dünyanın kötülüğüyle başa çıkacak bir kötülük üretmenin manası yok. En iyisi kerizliğini kabul edip buna gülelim. Pompei'nin son günlerinde coşarsın ya "hadi eğlenelim zımtaka zım zım"... Ben şeyden korktum. Lan bizden daha serti ne olacak, yani öyle bir şey çıkarsa yandık yani. Rap mafyası var ya hani, bir ara mizah mafyası falan olacak diye düşündüm. Herkes agresif. Ama şahane bir kuşak geldi. Ersin Karabulut, Emrah Ablak şahane, Umut Sarıkaya tam o tip bir şeyler yapıyorlar. Çok güzel şeyler yapıyorlar yani.

Başka türlü bir dergi

Cengiz : Yaptığımız işte departmansızlık olduğu için bütün enerjimizi birkaç koldan o işe vermemiz gerekiyor. Tasarımının, hikayesinin, kurgusunun, ışığının bir anda bütün zamanını aldığını fark ediyorsun.

Bülent : Çizgi roman ticari olmaktan kaçamaz. Onu sanat gibi gösteremez. Bir de özyaşam öyküsü çok satılık bir şeydir ya. Satan senaryo kurallarına göre ekşin koyarsın. Seyirciyi sıkmamak için ticari bir mantık. Çizgi roman da biraz Tarantino mantığı gibi. Sekiz sayfayı mutlaka okutacağım, diyorsun. Aslında eskiden Nankör, Deli denemeleri vardı. Öyle bir dergi lazım. Penguen evet; ama öylesi de olmalı.

Cengiz : Şizofreni ile Penguen karışsa ya mesela.

Bülent: Çok doğru şeyler yapıyor. Mesela Yiğit Özgür, Ersin Karabulut piyasada konuyu tak diye buluyorlar yani Okur popüler olarak da algılıyor ve satabiliyor o işler. Bir yandan da satmayan dergimiz olsa. 2000 satsın; biz de daha sonra kendi aramızda eğlenelim gibi. İşin içinde kurnazlık yok. Olayı süper hale getirmek değil de tamamen doğaçlama, çok satmayı hedeflemeyen bir şey. Oradan aslında yeni bir şey çıkabilir.

Cengiz: Dergicilik bu yöne gidiyor belki de.

Bülent: Aynı yerde dönüp duruyorum aslında.

Cengiz: Hadi, bitsin.

Bülent: Bitti.

Ç a L ı Ş ı R k E n ®

- Tanga giymeye alışmış dötte, paçalı don durmaz!
- Bugün sol tarafımdan kalktım, acayip Grup Yorum dinleyişim geldi!
- Bidils stili saç kesimi 1964 yılında yasaklanmış, aynen gidip bidils kestiriyorum kafayı!
- Şair Doğanlar diye bir şiir köşesi yapalım!
- Ben küçükken toprak yiyodum!
- Esin baba en çok rakınbok dinlemeyi seviyormuş!
- Gogil gibi adamsın, ne sorsak cevap veriyon!
- Ben yapınca alışverişi, zaten alıyorum satış fişiii!
- FI'in fon fünlerde iyice foku fıktı, fu fonuda fana efiri yafmayın!
- Ara Güler bir benim fotoğrafı çekmemiş, bi de çift Kaşgarlı Mahmut'un!
- Hamur açıp pide yapmak out, Nizam'a telefon açıp pide istemek in!
- Bilgisayarlar bile uyku moduna geçti, biz hâlâ dergi yapıyoruz!
- Mevlüt abi mevlûde gitmiş!
- Beni yolumdan çevirip anket dolduracak bir anketör doğmamıştır daha annesinin ankötünden!
- Biz de kask kafalılık yapmayalım da, çalışırken de baret giyelim kaseye!
- Pablo burada, kablo Neruda!
- Deniz kenarında bir tatil köyüne gidince oranın sörf ve aletlerine uymak lazım!

- Patrik Şvayzeneger ile Feridun Düzağaç'ı ne zaman görsem yalınayaklar. Motoru bozmazlar inşallah!
- Evlenince dinginleşeceğine, iyice dingilleştin sen!
- Tashihte kalitenin adı Hacı Seyidoğulları!
- Midyeli Abdullah diye bir midyeci olsun, her gün oradayım!
- Telefon kabloları ayağıma dolaşıyor, iletişim ağı dedikleri bu olsa gerek!
- Bir arkadaş bel soğukluktan daşşakları donarak ölmüş!
- Erol Evgin peruğu nerden aldıysa bir milim kaymadı mübarek, dergiyi de orda bastırsak renkler kaymasa!
- Benim ossuruğum bir kere kadın parfümü gibi güzel kokar genç!
- Bu sahte sigara, Bulgar Samsun'u almışsın!
- Bi kere de anneannemin sigarasında kurt çıktı, çevirip yedik!
- Misvak yu, yine dişleri fırçalamayı unuttuk!
- Ben bu dergide on punto gücündeyim!
- Mali tablom çok bozuk, Pablo Neruda'nın telifini bu ay ben alabilir miyim!
- Burası fotoşop, burdan çıkış yok!
- Dergi 96 sayfa oldu ama 'Solaklar' dosyası yine öbür aya kaldı!
- Dergi bitse de mi içmeye gitsek, içmeye gitsek de mi dergi bitse!

Bazen günün popüler şarkıları maçlara uyarlanıyor, kimi kez de karşılaşmanın anlam ve önemine uygun beste güfte çalışmasına girişiliyor. Zaten, galiba tribün müdaviminin diline dolanan şarkıların daha bir özelleştğini ve güzelleştğini de kabul etmek gerekiyor.

Türk Tribün Müziği Korosu-II

FİLİZ BİNGÖLÇE

“Futbolsever hangi şarkıyı sever” sorusuna yanıt arayanlar için tribünlerde malzeme zebil. Orada türlü taraftar marifetiyle üretilmiş envai çeşit beste ile güfte çalışması çin çin çinliyor. İnsanlar “uysa da söyledim uymasa da söyledim” kuralına en fazla orada uyuyor.

Bir kere tribüne çıkan kişinin tıpkı sahne tozu yutmuş uvertür şarkıcıya dönmesini ya dırgamak bana düşmüyor. Orada kendinden geçip ter ter tepinen ile son moda dansların âlâsını yapıp hayatının konserini veren bir arada görmek mümkün. Bazen günün popüler şarkıları maçlara uyarlanıyor, kimi kez de karşılaşmanın anlam ve önemine uygun beste güfte çalışmasına girişiliyor. Zaten, galiba tribün müdaviminin diline dolanan şarkıların daha bir özelleştğini ve güzelleştğini de kabul etmek gerekiyor.

Öyle ki tribünde taraftar zaman zaman soloya bile heveslense; “asla yalnız şarkı söylemiyor”.

Önce beraber ve solo şarkılar:

bu dünyada kamil büyük ihtiyaç / kamil sevmeye sevlmeye muhtaç / kamille dost ol kamille arkadaş / bak kamil geliyor kaç yavaş yavaş / orda burda şurdadır / şurda burda ordadır / ankaragücü nerdeyse / bütün kamiller ordadır (Cici Kızlar Grubu’nun, “Bu dünyada sevgi büyük ihtiyaç” adlı şarkısından uyarlama.)

akmerkez’de kızlar burda açlık var / kızların üstünde borbur mont var/ ayaklarında harley deyyidsınlar / ananızı s..sin tüm garibanlar (Nilüfer’in “Caddelerde rüzgâr” adlı şarkısının melodisi ile.)

Akmerkez’de kızlar burda açlık var / kızların üstünde borbur mont var/ ayaklarında harley deyyidsınlar

bir efsaneydi efsaneydi senle beraber olmak / fulyayı dağıtıp samiyende çatışmak / çekeriz emaneti, s..eriz elalemi / fenerbahçe diyerek inletiriz heryeri (Hakan Peker’in “Bir efsaneydi” adlı şarkısının melodisi ile...)

cimbom seni kötü kadın gördüler / bütün âlem her gün seni düzdüler / cim bom / çalgıcı karısı cimbom / esnaf karısı cimbom / kumarcı karısı cimbom / ciiliimbom (Ciguli’nin “Çalgıcı karısı Binnaz” adlı şarkısından uyarlama.)

göztepenin taraftarı çok piskopatmış / kaf sin kafı alsancaka sokmayacakmış / hayal mi görüyorsun yoksa rüya mı / çarşı geliyor çarşı, s..er ananını (Barış Manço’nun “Arkadaşım eşşek” adlı şarkısından uyarlama.)

oynatmaya az kaldı / cimbomum nerde / koyamazsam o g.te / çıldıracağım (Harun Kolçak’ın “Oynatmaya az kaldı” adlı şarkısından uyarlama.)

bugün stat dolar mı / dolar dolar taşar mı / şu cimbomlu uşaklar / fener sensiz yaşar mı / oy fenerim fenerim / ananızı s..erim / inanmıyorsan bize / gelsene gelsene gelsene samiye-ne (Davut Güloğlu’nun “Nurcanum” adlı şarkısından uyarlama.)

Şimdi de türkülerden bir demet:

kara basma iz olur / güzellerde naz olur / cimbom aldı babayı / alışması güç olur (“Kara basma iz olur” adlı türküden uyarlama.)

maça gittik tribün dolmuş / kartal fenere koymuş / onbeşinci dakikada nasıl koydu madıda / ulan i..e kanarya (“Onbeş yaşında Nazife de gelin” adlı halk türküsünden uyarlama.)

maçlar olur biz maçlara gideriz / feneri de cimbomu da s..eriz / kaptan rıza takım sana emanet / ihtiyarı sağlam durur etmez bize ihanet (“Yangın olur biz yangına gideriz” adlı halk türküsünden uyarlama.)

oy farfara farfara / cimbom koy-sun kartala / şampiyonluk yakışır / bu büyük taraftara (“Oy farfara” adlı halk türküsünden uyarlama.)

portakal soyulur mu / tadına doyulur mu / cimbom sana bir koy-sam / madriden duyulur mu (“Mendilimde gül oya” adlı halk türküsünden uyarlama.)

bu gece barda / herkes hovarda / bir kuş s..tik adı kanarya- (“Bu gece barda, gönlüm hovarda” adlı türküden uyarlama.)

Ulus Baker'e bu ay, Ankara'da meclis dışı muhalefetin merkezi Konur Sokak'ta rastladık.

Son durumlar üzerine konuşurken kayıttaydık.

Dış Mühraklar

ULUS BAKER

Suni gerilim filmi

Ordunun manevra alanının da-
raltıldığını zannetmiyorum.
Şöyle bir not düşelim, Türk ordu-
su, bir tür profesyonel ordu olma-
ya çalışıyor. Yani sürecin henüz
başlarında ama 20 yıl sonra Türk
Ordusunun formatının ne olacağı-
nı bilmiyoruz. Siyasi etkinlik içinde
bir güç olarak kalacak mı kalmaya-
cak mı?

Yanlış teşhis

Ulusalıcıların ya da orduların
diyelim zorladığı bir yanlış teşhis
var; globalleşmeye karşı olan tek
ya da en büyük güç Türkiye'de.
Bununla TSK'yı kastediyorlar.

Türk ordusunun en global olu-
şum olduğunu unutmaya dayanan
bir görüş. Sonuçta OYAK, Renault
üretiyor. ASELSAN'ın

yine uluslararası bir üretime sahip
olduğu göz ardı ediliyor. Ordu ku-
rumlarıyla zaten bu görüşü tekzip
ediyor.

Aydınların kabulü

Erdoğan, Aydın Girişimini ka-
bul ettikten sonra, ordu buna na-
sıl katlanacak sohbeti döndü ya,
ordu bence katlanır buna. Niye
katlanamam?

Çünkü Güneydoğu'yu en iyi ta-
nıyan ordudur. Böyle bir dolayım
etrafında ordu, açıkçası belli bir sü-
re savaştan kendi iç bütünleşmesi-
ni sağlamıştır, vazgeçilmezliğini du-
yurmuştur. Ama şu anda savaşın
yeniden başlaması ya da yaygınlaş-
ması ordunun pek karına olmaz.

Erdoğan'ın sözleri muğlaklı.
Daha önce de söylenmemiş şeyler
değil. Zaten Di-
yarbakır'da ne
söylediğini ben pek
anlamadım. Kalabalığı
karşısında görünce, bağır-
dı durdu.

Demokratikleşme dediği
şeyden anladığı nedir ki?

Hadi ciddiye alınması ge-
reken bir süreçtir diye-
lim, ama şu andaki hü-
kümetin bu süreci ta-
şıyacak güçte olduğu
manasına gelmez bu.

Demokratikleşme
dediği de bir "laf" so-
nuçta. Elbette AB'nin da-
yattığı birtakım zorunluluk-
lar var ama, muhtemelen AB
çok uzun bir sürece yaymak isti-
yor bunu.

Manevra dönemi

Karşılıklı manevraların bir tür
süreklilik kazanacağı bir döneme
giriyoruz ki, bu da yıllar sürece.

Hatta on yıllar. Doğrusu bu süreç
içinde TSK, profesyonel bir ordu
haline gelmek zorunda. İleride, za-
ten bütün orduların organizasyo-
nunda böyle bir eğilim olacak. Bu-
günden anlaşıyor bu.

AB'nin pozisyonu

AB, siyasal alanda bu derece
etkin bir orduyla Türkiye'yi ala-
maz. Yalnız şu da var ki, ipleri de
koparamaz artık.

Zira kendi iç problemleri
AB'nin bütünlüğünü uzun vadede
sarsacak şeyler. Özellikle İngiltere'de referandumdan vazgeçilmesi.
Türkiye'nin entegre sürecini de
etkileyecek bunlar.

Şimdiden bir alt bölgeleşme
başladı zaten. AB'de referandum
sorunu ortaya çıkmasaydı bile,
uzun vadede alt bölgelere ayrılac-
aktı. İskandinavya, Britanya, Fran-
sa ve Almanya'nın denetimi altın-
daki bölgelerde çok açık bir saflaş-
ma var. Kaçınılmaz ve öngörülebi-
lir bir bölünme var uzun vadede.
Belki de biz girene kadar AB bölü-
nür. Bu işin esprisi ama gerçek
boyutu da var. Bölünme derken
tabi, araya duvar yapıp, ülkeler
ayrılmayacak.

AKP / CHP

Sağ demokratikleşme sorunu
var derken, sol terörle flört etme-
yin diyor. Pek çok kanaat önderi
de buna, sanki sağın ne kadar sağ,
solun ne kadar sol olduğunu bilmi-
yormuş gibi, şaşırtıp duruyor. Şaşı-
lacak hiçbir şey yok.

Bu durum, AB sürecinde çok
doğal. Demokratikleşme denilen
sürecin şu andaki AKP kadrolarıyla yapılması, bu şaşırtılmaması ge-
reken durumu gayri ihtiyari dayat-
mıştır.

**Yoksulluğun
haritasıyla
Kürtlüğün
haritasını üst üste
koyduğunuzda
çakıştığını
görürsünüz.**

Demokratikleşmeden ne anladıkları ayrı bir sorun. Tayyip gibi birisinin demokratikleşme söylemi, herhalde bizim anladığımız manada bir şey değil.

Denetlemeye gelecekler

AB bir süre sonra, çıkan demokratikleşme yasalarını denetleme talebiyle gelecek. AB'nin doğru dürüst çevrilemeyen Türkiye raporunu okursak, güzel adımlar attınız gibi bir iki aferinin dışında, temel olarak uygulama üzerinde durduklarını anlarız. Bekleyeceğiz, göreceğiz diyorlar.

Erdoğan'ın bu çıkışları 3 Ekim yaklaştıkça sürecektir. Üç temel sorun üzerinde ısrar edecek. Kürt sorunu, Kıbrıs meselesi, Ermeni soykırımı. AB bunları çok açık bir şekilde dile getirdi. "Üye olmak istiyorsanız bu sorunları çözeceksiniz" dedi.

Bugüne kadar lafla katedilen yolda uygulama bekliyorlar artık.

Mesele sadece Kıbrıs'ın tanınması değil, sorunun da çözülmesi. Bunun için de ordunun çekilme takvimine sahip olması lazım.

Bütün bunlar yapılmazsa ne olur? Yani büsbütün müzakerre tarihi vermemek gibi bir lüksleri yok. Her türlü ilişkiyi kesmeleri mümkün değil. Bundan sonra küçük manevralarla yürüyecek görüşmeler. Şu anda zaten referandum sonuçlarından ötürü, Brüksel bürokrasisi de çok zayıflamış durumda.

Örnek teşkil etmez

Kürt sorununda yurtdışından ithal örnekler vermek çok moda oldu. İspanya'nın BASK sorununu çözdüğü gibi çözelim diyorlar. İspanya BASK sorununu çözdü mü? Çözemedi. Fransa Korsika'yı çözdü mü? Hayır. Fildişi'nde savaş var bugün. Bunlar örnek alınacak modeller değil.

Kürt sorununda bir temsiliyet problemi var. Parlamentoda temsilcileri yok. Bu da ancak bu ülkenin iç dinamikleriyle çözülebilecek bir sorun, benim de pek anladığım konular değil zaten.

Ancak şunu not düşelim, bölge esasıyla çözülebilecek bir şey değil. Kürdistan'ın büyük bir kısmı İstanbul'da yaşıyor. Yoksulluğun haritasıyla Kürtlüğün haritasını üst üste koyduğunuzda çakıştığını görürsünüz. Ama bu temsiliyet bağında Kürtlerden oy alamayan bir DEHAP var.

Yoksulluk üzerine vurgu yapılmadıkları manasına geliyor bu. Yoksullar Kürt milliyetçiliğiyle beslenebilecek bir yapıya oy vermek durumunda değil, Kürt olsalar bile. AKP'ye oy vermelerinin sebebi de bu.

Haritayı incelemek lazım, Doğu'da Diyarbakır gibi şehirlere göç etmiş Kürtlerle, Batı'ya göç etmiş Kürtlerin dağılımına bakmak lazım. Metropollerde eylem yapmak, PKK açısından yoksulların sorununa derman olmaz.

Kürt sorununda ithal örnekler vermek moda oldu. İspanya BASK sorununu çözdü mü? Fransa Korsika'yı çözdü mü?

Ordu ve siyaset

Ordu, uzun vadede profesyonelleşmek istiyor. AB siyaset alanı üzerinde bu kadar baskın olan bir orduyu kabul etmeyeceğinden, bunu zaten gerçekleştirmek zorunda.

Ancak bugüne kadar ki geleneği düşündüğümüzde ordu siyasetten vazgeçebilir mi? Vazgeçer elbette ama bunu da mümkün olduğunca sessiz sedasız yapacaktır.

Ordu uzun vadede, kendi kurumlarını kurarak bir kapanma sürecine girecektir ve kapitalizme tam anlamıyla entegre olmaya çalışacaktır. Tıpkı Amerika'da olduğu gibi.

Ondan sonra, çok daha etkin ekonomik bir güç haline geldiğinde, siyaset alanını o kadar takmaz.

Ordu siyaset alanını boş bırakmaya razı olur, ama başka türden ekonomik bir güç olduğunda. Yani ipleri elinde tutmaya devam ettiğinde. Uzun vadede bütün orduların geleceği böyledir.

Bu tarz bir yapıyla, AB'nin bir sorunu olmaz. Kapitalizmle bütünleşmiş bir orduyu niye istemesin.

Suni gerilim filmi

Bütün bu gerilimler, daha en başından beri suni. Yani hükümetle ordu çekişiyor, ondan sonra AB'yle hükümet. Ama günümüzde bütün kurumlar küresel sermayenin ipiyle birbirine bağlıdır. Kimse ipini koparıp bir yere gidemez. Ancak ipi biraz kendine çekmeye çalışırsın o kadar. İpler kopacak diye heyecanlanıyoruz, suni gerilim filmi bunlar.

Saflaşma var mı? Erdoğan'ın orduya karşı oynadığı pozisyonlar açısından olabilir. Kıbrıs'ta çözüm, Kürt sorununda demokratikleşme, diyor. Yani bir şeyi söylemesi, öyle düşündüğü ya da o konuda eyleme geçeceği manasına gelmiyor. Söyledikleri şeylerin temsil gücü ne kadar bilmiyorum.

Bir tek Ermeni soykırımında direniyor, o da İslamcı tabandan kaynaklanan bir şey. Ki o sorununda da yumuşak açıklamalar yapmaya başladı. Çünkü Erdoğan kendi siyasi geleceğinin de AB'ye bağlı olduğunu biliyor. ¹

Birlikte bir tahliye yemeği yiyeceğimiz o nazik davetinizi reddetmemdeki nedeni size nasıl anlatabilirdim? Bir süre daha paylaşacağım annemle babamın oturduğu apartmanın ağır demir kapısını iterek merdivenleri çıkarken, hava kararmak üzereydi. Sanki ertesi gün yine Oğuz Bey'in cebir sınavı vardı. Ben yine Büyük Otel'in çaprazındaki Yıldız sinemasının karanlık salonuna nerdeyse bir suç işlemek için süzülüyordum. Çıktığımda yaralı değil, yara almış oluyordum. Çok yalnızdım. Tomris Uyar'ın bir öyküsünde konuştuğu gibi, "ölmeyecek kadar yaralıydım."

Çok korkuyorum Mine Hanım

AKİF KURTULUŞ

Mine Hanım, sizi ilk gördüğümde 15 yaşındaydım. Belki daha önce de görmüşümdür. Antalya'nın yıkılana kadar uzun yıllar, ünlü Yivli Minaresi kadar sembolü olmuş Büyük Otel'in çapraz solundaki Yıldız Sineması'nın çitlenmiş çıkılan tahta koltuklarında karşılaştığım sahneler vardı da, ben sonra büyüdüm, o görüntülere "kare"ler demeye başladım. İnanmazsınız ama, o yıllar ben de sizin kadar küçüktüm. O kareler kalmış aklımda Mine Hanım.

Siz yine inanmazsınız: ben o filmin adını da hatırlıyorum. "Çilli"yi seyrettikten sonra ben, sizin ve iş arkadaşlarınızın üç beş yıl oyunculuk yaptığınız filmlerin hiçbirisini seyretmedim. Şimdi yanbaşımdaydınız da, size bunu biraz anlatabilseydim. Deseydim ki size, "siz çok güzeldiniz, sizin gamzeleğiniz vardı, iri siyah gözleriniz, gözbebeklerinizde gülücükleriniz, simsiyah saçlarınız, saçlarınızın arasında kumrular, kumruların kanadında çiğ tanele-

Kendimi bu kadar yalnız, öksüz, kimsesiz hissetmemi başka nasıl açıklayabilirim?

ri..." Siz o şen şakrak kahkahalarınızla lafımı ağızımdan alsaydınız; sizi inandırmak için elimdeki tek silahı kullansaydım. Uzun uzun sussaydım. Siz karşılarızdaki hazeren sandalyede oturan bu çocuğa önce, "soğuk bir şey içer miydin" diye sorsanız, "hayır sağolun" deyince de, benim o filmlere bir daha neden gitmediğimi anlasydınız.

Ben galiba şehir stadının altındaki bizim masatenisi antrenman salonundan çıkmıştım. Okul - idman - ev üçlüsü arasına sıkışmış bir ergenliğin labirentlerinde boğuşup duran bir çocuk olarak karşılaştığım dünyanın acemisiydim. Ertesi günkü cebir sınavına Fatih'le çalışmaya karar vermiştik. Ama önce "14:30'a Yıldız'a mı gitseydik?" Suarede lüks lambaya dönecek sinemanın önündeki çekirdekçilerin arasından geçerek girdiğimiz salonunda karşılaştığım "temaşa"nın benim ergenliğimde açacağı yabancılığın, şimdi tabii ki farkındayım. Yoksa Mine Ha-

nım, size bunları yazdığım sıralar bir televizyon kanalında karşılaştığım Arzu Okay belgeselinde, kendimi bu kadar yalnız, öksüz, kimsesiz hissetmemi başka nasıl açıklayabilirim?

O gece cebir çalışmadan evlerimize döndük. "Unutma beni"de Esmeray, "dünya dönüyor"da Nilüfer, "ah kalbim ben senden çok çektim"de Cici Kızlar, "tamirci çırağı"nda Cem Karaca ile geçen bir gecenin sabahında geldiğimiz lise'nin duvarları artık iyiden iyiye "kurtuluşa kadar savaş" yazılarıyla donanmaya başlamıştı. Deniz'ler asıllı bir iki yıl olmuş, uyanmamız Kıbrıs çıkarmasının sonuna ertelenmişti. Biz uykudayken, eğer hala Burdur'da tabipse, oyunu DSP'ye verdiğini adım gibi bildiğim Ahmet Yaman, bir 6 Mayıs günü birden ağlamaya başlamıştı. "Manyak" demiştik ona birkaç kişi. O aralar benim içimde, Fenerbahçe'nin sekiz kişi kalmış Ankaragücü'ne Türkiye Kupasında; Fatih'inse Beşiktaş'ın son üç dakikada yediği üç golle Steagul Rosu'ya elenmesinin dinmez ızdırabı vardı.

Kömür deposunun Mamak'ta nasıl bir yer olduğunu Can Yücel'in şiirinden, Yeni Türkü'nün türküsünden bili-

yordum. Toplu kaçakçılıktan tutuklu yargılanan müvekkilim, benim vekaletini aldığım ilk oturumda tahliye olmuştu. Ağbisi Ünsal Bey'le kömür deposunun önüne çektiğimiz bir arabada, nizamiyeden çıktı çıkacak birinin henüz bir "emanet" olduğunu bilmiyordum. Yanımıza yaklaşan bir arabadan inerek yanımıza yaklaştığınızda, nizamiyeden her an çıktı çıkacak o adamın bana bir emanet olduğunu ifade edecek bir zerafet ile ilk kez karşılaşıyordum.

1983 yılının bir güz günüyü. "Size ne kadar teşekkür etsem azdır" dediniz bana, "Ünal'ımı bana bağışladınız". Emaneti size teslim ettim.

Tunalı Hilmi Caddesi'nde, Milka Pastanesi'nin karşısında beni bıraktınız. Birlikte bir tahliye yemeği yiyeceğimiz o nazik davetinizi reddetmemdeki nedeni size nasıl anlatabilirdim? Bir süre daha paylaşıcağım annemle babamın oturduğu apartmanın ağır demir kapısını iterek merdivenleri çıkarken, hava kararmak üzereydi. Sanki ertesi gün yine Oğuz Bey'in cebir sınavı vardı. Ben yine Büyük Otel'in çaprazındaki Yıldız sinemasının karanlık salonuna nerdeyse bir suç işlemek için süzülüyordum. Çıktığımda yaralı değil, yara almış oluyordum. Çok yalnızdım. Tomris Uyar'ın bir öyküsünde konuştuğu gibi, "ölmeyecek kadar yaralıydım."

Hani çok sonra da Me-

tin Altıok, "ölmem ya kanarım, / Kanarım seve seve" diye eklemişti bir şiirinde. Sevgiliyle birbirimizi terk edemeyecek kadar tüketmiştik ilişkimizi. "Kanını içine akıtan bir aşk"tı artık bizimkisi. Bir yerlerde birbirine sarılan kadın ve erkek gördüğümde yaşadığım duygu, sevinç miydi? Sevinçle geçiririli verilen umut muydu? Yoksunlukla cıllanmış bir hüznü müydü yoksa? Ayırdedemiyordum. Ama neden sizi, Ünal Bey'i beklerken yanı başımda gördüğümde bu kadar heyecanlandım? Kömür deposu'nun önünde kucaklaştığınız sevgilinizle ikinize bakarken, neden şu an bile sokaktan yağmur yemiş bir toprak kokusu geliyor? Hâlâ!

O belgeselde Arzu Hanım, kendisinin biraz kötüye kullanıldığından şikayetçiydi. Şikayetçi diyorsam, biraz abartıyorum; "o da bir hayattı"! Böyle bir ses duydum. Diyelim ki, o ölümcül hastalık aramızdan almasaydı sizi; benzer bir programın konuğu olur muydunuz, olabilir miydiniz? Siz ne derdiniz acaba? Bu sözcüğü

biliyorum çok sık kullanıyorum ve yine diyorum ki, "inanır mısınız", size baktığım zaman, "bu da bir hayattı" diye bir fısıltının çıktığını görüyordum dudaklarınızdan. Siz, belki de hiç böyle bir cümle kurmadınız. "O da bir hayattı" diye belki de ağızınızdan hiç çıkmamış bir cümleyi size yakıştırdım.

Hayatınızı hiç merak etmedim. Siz de "oyunculuk" gibi bir sıfat bulmak gibi bir beklentim de olmadı. "Filmografi" dedikleri şey neyse, siz de böyle bir şey aramadıysam, bundandır. Sizinle tanıştım, ama sizi tanıma fırsatım olmadı. Sizinle tanıştığım 1984 yılında, bir insanı tanımak konusunda pek iyi sayılmayacak bir sicilim olsa bile, cahil sayılmazdım. Yine de sizi tanımaya çalışmadım.

O nazik "tahliye yemeği" davetinize "uygun" bir mazeret bulduğumda da, birkaç hafta sonra beni İstanbul'da sevgilinizle birlikte ağırladığınız o akşam Boğaz'da üçümüz yemek yerken de; ilk gençliğiyle boğuşan bir çocuk olduğumu biliyordum da, bunu şimdi daha iyi anlıyorum.

Sizin gözbebeklerinizde karşılaşacağım görüntülerle hesaplaşmaktan korkuyordum.

Ben sizle, efendimiz pirimiz Freud'un, aşkın sınır tanımadığı, 'hep'ten daha azıyla yetinmediği, aslında bir hedefi olmadığı için de tam bir doyum sağlamayı beceremediği, esas olarak da bu nedenle düş kırıklığına mahkum olduğu diye tanımladığı bir zaman aralığında karşılaştım. Bilinmeyen yarattığı bir korku vardır ya; ben hayatımın ne olduğunun cahiliydim, korkum kendimeydi. Gözlerinize bakamıyordum, gözbebeklerinizde göreceğim gözlerle hesaplaşmaktan korkuyordum. Göze alabileceğim bir hayat vardı oysa. Bazen üstümde taşıdığım yazılarla yakalansam hayatımın kaç yılını nerde geçireceğime ilişkin hesaplar bile yapıyordum. Kızılay'da Gima'nın önünde buluşacağım bir arkadaşımı beklerken gözüm onlarca insanın üstünde geziniyordu. Mamak'ta uzun süren duruşmalar ve avukat görüşlerinden çıkıp, geceyarıları eve ulaşırdım. Tunalı Hilmi Caddesi'nin seyreli trafiğindeki tek tük taşıt seslerinden hangisi beyaz Renault'uydu? Nerdeyse bütün ilişkilerim dağılmıştı. Kalanlarla da birbirimize yetemiyorduk. Eksiklik desem haksızlık olur. Aradan geçen "kanaattan" yirmi yıl ise, bunun fazlalık olduğuna kimi inandırabilir?

Mine Hanım, bir şey daha var! Şimdi söyleyecek olsam, hani ne kadar tüketmiş filan da olsam: "hayatımda bir kadın vardı" derim herhalde. O zaman buna "ben bir kıza aşkıttım" diyordum. O zamanlar ben, onu daha çok sevmeye değil de, beni terkettiğinde ne yapmam gerektiğine kuruyordum kendimi. Hayat o zamanlarım, yaşanacak değil de korunacak bir şeymiş; çünkü sizin gözbebeklerinizde karşılaşacağım görüntülerle hesaplaşmaktan korkuyordum.

Ben belki de size haksızlık yapıyorum. Hiç istememe rağmen büyük haksızlık yapıyorum. İçimden atamadığım bir korku var ve siz bana bunu hatırlatıyorsunuz. Bunun üstüne bir kitap da yazdığına göre işin erbabı sayılacak birinin dediği gibi, belki de "aşık olduğumuzda aşık olmayı" hatırlıyorum.

Hatırlarken, hayatı yaşamayı değil de, hala bir şeyleri mi korumak istiyorum? Bir cebir sınavını, Yıldız sinemasını, Çilli'yi, Kömür Deposu'nu, Beyaz Renault'yu, "emanet" diye bir sözcüğü, tahliye yemeğini?

Çok utanıyordum Mine Hanım!

Siz yoksunuz. Hayatta olsaydınız da beni utandırıyordunuz.

Keşke hayatta olsaydınız. Başka hiçbir şey yapmasaydınız.

Metropollerde azınlık geleneklerine resmi itiraz yöneltildiğinde bu genellikle kamusal ve özel alanlar arasında beliren bölünme ile gerekçelendiriliyor.

Eşitliğe Uzak Çokkültürlülük

HALİL TURHANLI

Geçen yıl, ani ölümüyle aramızdan ayrılan feminist siyaset kuramcısı Susan Moller Okin, 1999'da yayımlanan **"Çokkültürlülük Kadınlar**

"İçin Kötü mü?" başlıklı, eşitlikçilik adına çokkültürlülük politikalarını eleştirdiği kışkırtıcı yazısında, hem komüniteryenleri, hem de Rawlsçı liberalleri karşısına alıyordu.

Çokkültürlülük, devletlerin homojenleştirme, farklılıklarını asimile etme politikalarına alternatif olarak kuşkusuz önemli. Farklı kültürlerin korunması, farklı geleneklere saygı duyulması bakımından çokkültürlülük elbette savunulmalı.

On sekizinci yüz yıl sonlarından itibaren ulus-devletler, çoğu kez baskı ve şiddet yoluyla, asimilasyon politikaları yürürlüğe koydular. Örneğin, **Michael Walzer**, klasik bir ulus-devlet olan Fransa'nın asla çoğulcu bir toplum olarak düşünülemediğini, cumhuriyetçi ulus-devlet yapısı içinde kültü-

rel farklılıklara yer olmadığını belirtir. Bu yapının içindeki yabancılar, yurttaşlar topluluğunun değerlerini paylaşmayı öğrenmeli ve kültürel bütünlüğe uygun davranmalıdırlar. Fransız dilini öğrenmeli, Bastille günü kutlamalarına katılmalı, çocuklarını devlet okullarına göndererek orada Napoleon'un zaferleri konusunda bilgilenmeleri sağlanmalıdır

(Bkz. Michael Walzer, *Hoşgörü Üzerine*, Ayrıntı Yayınları, s.54-55).

Fransa örneğinde dikkat edilmesi gereken bir başka nokta, kiliseye ve eski rejime karşı yürütülen siyasi mücadele sürecinde bir davaya adanmış yurttaşlar topluluğu olarak; halkın ve popülist milliyetçiliğin ortaya çıkmış olmasıdır. Michael Walzer'in de belirttiği gibi, bu cumhuriyetçi olmak kadar Fransız da olmak davasıdır (Walzer,

Grup, kural çiğneyerek bütünlüğü bozan üyeye karşı hoşgörüsüzdür, acımasızca cezalandırır onu.

a.g.y.). Sömürgelerin bağımsızlık mücadelesi karşısında sözkonusu popülist milliyetçilik en çirkin, en kanlı çehresini gösterecekti.

Susan Moller Okin, günümüzde asimilasyona karşı savunulan çokkültürlülüğü, kimi durumlarda azınlıklar içindeki kırılan azınlıkların baskı altında tutulmasına ve dolayısıyla evrensel eşitlik ilkesinin ihlaline yol açtığı gerekçesiyle eleştiriyordu.

Kültürel ve dinsel azınlıkların değerleri, gelenekleri bu toplulukların bazı üyeleri üzerinde baskı uygulanmasına zemin hazırlıyor. Bu durumda, hem azınlık geleneklerine müdahaleye izin vermeyen komüniteryen düşünce, hem de liberallerin "bırakınız yap-sınlar" anlayışı yetersiz kalıyor, zayıf düşüyor.

Kültürel grupların, dinsel cemaatlerin gönüllü birlikler olduğu, üyelerin bunlara kendi iradeleriyle katıldıkları savı, en azından bazı üyeler açısından gerçeği yansıtmıyor. Bazı üyeler bu grupların içinde doğuyor ve doğdukları andan itibaren grupların gelenekleriyle bağlı sayılıyorlar.

Sözkonusu gruplardan bazılarının katı kurallarla korunan baskıcı değerler ve gelenekler egemendir. Bunların çiğnenmesi grubun varlığı ve bütünlüğü açısından tehlike olarak görülür. Grup, kural çiğneyerek bütünlüğü bozan üyeye

karşı hoşgörüsüzdür, acımasızca cezalandırır onu.

Şimdilerde, metropollerde yaşayan eski koloni halklarının oluşturduğu dinsel, etnik, kültürel grupların gelenek ve değerleri dayanışma sağlamanın yanı sıra, onların anlamlı hayatlar yaşamalarına da yardımcı oluyor. Ancak, bu gelenekler arasında özerk bireye, benlik duygusu gelişmiş insana hayat alanı tanımayanları da var. Kuşaktan kuşağa geçen ve kadının ezilmesine izin veren cinsiyetçi gelenekler de... İşte, Susan Moller Okin'in çokkültürlülüğü eleştirisi bu noktada odaklanıyor ve azınlıklar içindeki kırılan azınlıkların ezilmesine zemin sağladığı ölçüde çokkültürlülüğünün kötü kabul ediyor.

Yirmi-otuz kişilik poligom aileler, evlerine kapandıkları müddetçe sorun yoktu.

Metropollerde azınlık geleneklerine resmi itiraz yöneltildiğinde bu genellikle kamusal ve özel alanlar arasında beliren bölünme ile gerekçelendiriliyor.

Ancak, Susan Moller Okin'in de vurguladığı üzere, bu tür resmi itirazlar, azınlıklar içindeki kırılan azınlıkları koruma yönünde ciddi ve içtenlikli çabalar olmaktan hayli uzak kalıyor.

1990'ların ortalarına değin Fransa'da, özellikle Kuzey Afrika'dan göç eden müslüman erkeklerin, birden

fazla eşlerini ülkeye getirmelerine herhangi bir resmi engel konulmamış, çokeşlilik özel alana özgü sayılarak, buna örtülü izin verilmişti. Oysa, aynı dönemde türbanlı müslüman kız öğrencilere karşı seküler eğitimin katı savunucuları ile bazı feminist çevreler kamusal alanda omuz omuza vermiş, onları türban çıkarmaya zorlama konusunda ittifak kurmuşlardı.

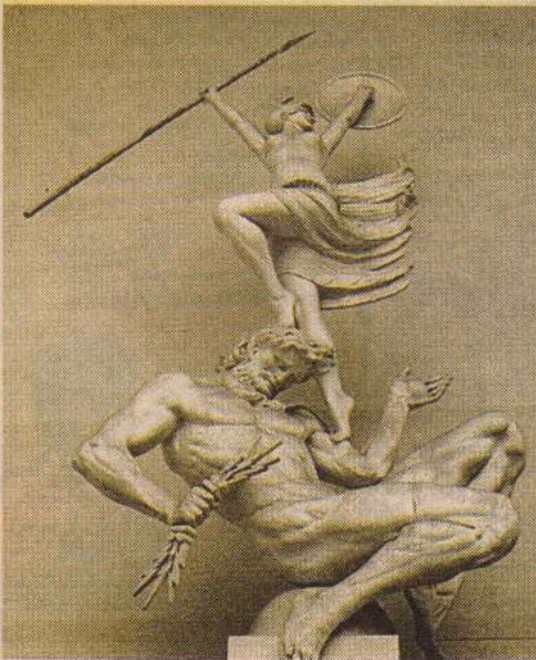
Yirmi-otuz kişilik poligom aileler, şehrin yoksullara ayrılmış bölgelerindeki evlerine kapandıkları müddetçe sorun yoktu. Evin içinde kadınlar, çocuklar arasında yapılan ayırım, uygulanan şiddet Fransız hü-

kümetini pek ilgilendirmiyordu. Sorun, bu aileler sosyal yardım alırlarken çıktı. Hükümet o zaman eşlerden sadece birini yasal eş olarak tanıyacağını, diğer evlilikleri Fransız yasalarına göre yok hükmünde sayacağını duyurdu.

Batının mitolojisinde de, dinsel inancında da kadın erkeğe tabi konumdadır. Rasyonel davranmayan, aşırı duygusal, cinsel yönden tehlikeli bir varlık olarak kabul edilmiştir. Athena'nın Zeus'un başından doğduğu, Zeus'un aklın gücünü simgeleyen Metis'i yutarak bu gücü tekeline aldığı, Remus ve Romulus kardeşlerin bir kurt tarafından emzirildikleri efsaneleri kadının doğurganlığını, bereketini, anne olarak besleyiciliğini inkar ediyor ve kadını salt duygularıyla davranan bir varlık olarak resmediyordu.

Ancak, bu mitolojilerin, feminist hareketin bazı dönemlerde yükselen eşitlik mücadelesiyle ivme kazansa da, genelde yavaş işleyen bir süreç içinde sarsıldığı, giderek temelini zayıfladığı da bir gerçek. Batılı kadının eşitlik mücadelesi tamamlanmış olmaktan henüz çok uzak. Bütün baskılananlar gibi onun da kat etmesi gereken nice yollar var, fakat elde etmiş olduğu azımsanmayacak haklar da var. Susan Moller Okin, sözkonusu hakların azınlık grupları içindeki kadınlara doğru genişletilmesi, onları da mutlaka kapsaması gerektiğini savunuyor.

Politik açıdan kendilerini ilerici (progressive) olarak tanımlayanlar, her türlü baskıya karşı çıkmak, bireyin özgürlüğünü kurumlar ve topluluklar karşısında savunmak zorundalar.

Bizim de bir çift sözümüz var

Bu memlekette hırsız hırsız.. diyemeyeceksek namuslu yaşamının ne anlamı kalır ki?..

İLKELERİNDEN SAPAN KALEMİNİ UÇ KURUŞA SATTIĞINI SANAN GAZETECİLER VARSA YANILIYORLAR... KAYBETTİKLERİ İLKELERİ VE KALEMLERİ DEĞİL ŞEREFLERİDİR. ÇÜNKÜ İLKELER SAPMAZ KALEMLER SATILMAZ. İLKELİ GAZETECİLER ŞAŞMAZ

SEVKİ ZOR Grafikçi MERSİN
ALEV ÇUKURKAVAKLI "Gazeteci Yazar"
GARİBİN ÇİLESİ ÖLÜNCE BİTER..

ESKİDEN TİYATRODA OLSUN SINEMADA OLSUN TÖM SANAT CAMİASINDA BÜYÜKLERE SAYGI YARDI.. SİMİDİ NERDEGE ÖĞÜNLER?

Osman Gıblıoğlu "Oyuncu"
Değirim geliyor beyler değirim
Yunus Tektaşoğlu "Şair"
BEN POLİS ASKER ROLLERİNİN ADAMIYIM ABİ..

YILMAZARTAR "FİLM OYUNCUSU"
Hayatı dair ne söyleyeyim abi? ÇALIŞMAK ÇALIŞMAK SONUÇTA YİNE KAZANAMAMAK....

Yusuf Kulca "Mümt Çocukları Derneği Başkanı"
ÖZLEM DURMAZ "SERVİS ELEMANI"
DEDİKODULARA DEĞİL FALA BAKIYORUM YOLUMU BULUYORUM..OH CANIMA DEYSİN

BİR ÜLKE NİN İQ ÖLÇÜSÜNÜ O ÜLKENİN FALCİ VE BÜYÜCÜLERİNİN GÖKLÜŞÜNDAN YADA YOKLUŞÜNDAN ORTAYA ÇIKARTABİLİRSİNİZ..

Susmak sessizlik değildir.. Ben susayım gözlerim konuşsun.. HAFTASONLARI BES GÜNE ÇIKARILSIN!

YESİLCAMI MERSİN'E DAVET EDİYORUM.. MERSİN'DE FİLM ÇEKMEK İSTEYENLERE HER KONUDA YARDIMI OLABİLİRİM... 0535 980 6594 NOLU TELEFONDAN BANA ULAŞABİLİRLER

Hayri Cihan Dede Avrupa Aleviler Birliği Kurucu meclis üyesi..

ARIZA DİLANER "Büroçesi"

Silan Vargan "Müşahid"

MEHMET DURU

SİNEMA EMEKÇİLERİNİN EMEKLİLİK HAKLARI VERİLENE KADAR HER PLATFORMDA BU GÖRÜNÜ DİLE GETİRECEĞİM. "SONUNA KADAR"

BİZ NURİ ALÇOYU BOŞU BOŞUNA SEVMİYORUZ NAROLULAR

SİZLER

SİZLER..! HAY ATT A YAŞAMAKTAN BAŞKA GAYESİ KALMAYANLAR, COĞRAFYA BİLMEYEN ÖPİŞMEYE ÇALIŞANLAR..

SİZLER..! YAPISALCIYAR, RUHSALCIYAR, MASALCIYAR, HACCİCIYAR, FALCIYAR, PAZARCIYAR İZLEBİTİR, DÜŞÜNCÜYAR İTALİK OLANLAR. ARTIK DEĞERİ CİNİNE TONIK YAPANLAR.. MUHTELİF, MUHTEREM DAZİFELER.. HEVESLERDE, TUTKULARDA PÜR İHTİLAL GEÇİNERLER..

SİZLER..! GEÇİNEYEMİYER, NEME GEREKÇİLER, EMEKÇİLER, EMZİKÇİLER.. HAINLER, HALTİLER, OĞANLAR.. YOLDA SAATİ SORAN, SİGARASINA ATEŞ İSTEYEN, SENDİKALARIN APİŞARASINDA ELLE DOPU MA ULAŞANLAR..

SİZLER..! AYDINLAR, AYDINGERLER, KOLAY GEÇİNCİLER.. ASİMETRİK ESİNCİLER, OROSPULAR, OSURUKÇULAR.. UFDURUKÇULAR, GERİ ZEKALİ COÇUKÇILAR.. MAYİSTLER, SEPTEMBERİSTLER..

SİZLER..! FREE GİTARİSTLER, PEACE VELETİLER.. MARİNİSTLER, DİN SÜLHİLERİ, VAROLUŞÇULAR, KAPİ KOMŞULARIM, SOSYAL YANLARI KAPİTİ ALLERİ.. KAPİTİ ALLERİ YANITCA SOĞAN EKMEK, SOSYALİZM OLANLAR.. İ OTUZ YAŞINA KADAR SOĞU, OTUZ-ELLİ ARASI SOSYAL ADALETÇİ, ELLİNDEN SONRA BUNAYIP OTOBÜSLERDE BAYANLARA ARKADAN YAŞANARAK MUTLU OLABİLEN FEVKALADE ENTELEKTÜELLERİMİZ, CAPTAIN BLACK'ÇILAR, BAFRA'ÇILAR, BİRAFRA, BİRTAFRACILAR, TAŞRACILAR, VAY GÜLÜM DOĞRU DİYENLER, YESİLER SEHİN MÜŞTEHCEN YAZINI İMANTİĞINA YAPIŞANLAR..

SİZLER..! PİYANİST ŞANTÖRLERİM, HORMONLARIM, MARKİST ŞANTÖRLERİM, KADA ETİRLİMİN KENARLARI..

VE SİZLER..! GERÇEK DOSTLARIM, DOĞRU BİLDİĞİNDEN ŞAŞMAYANLAR, YALANDAN DOLANDAN UZAK DURANLAR, ELÜNDEN GELENİ ARDINA KOYMAYANLAR, SANAT KILAR, ZANAATKILAR

SİZİNDE BİRÇİFT SÖZÜNÜZ YOKMU BUALEMDE? E HADİİİİİ DAHA NEVİ BEKLİYORSUNUZ?

MEHMET DURU | mehmetduru2005@yahoo.com

Not: Sizin de söyleyecek bir çift lafınız ve fiyakalı bir fotoğrafınız varsa bize gönderin. Adres: İstiklal Cad. Turhol Han. No:373 D:7 Beyoğlu / İST.

Akşamsetası

Şen Profesörler bu ay,
memleketi kütükleştirmesinin
25. yılında 12 Eylül'ü konuştular.

Ortada kütük gibi bir memleket kaldı

Ahmet: Bekliyor muydun 12 Eylül'ü?
Cengiz: İşaretleri vardı.

Ahmet: Ecevit pek çok sinyal vermişti. Şimdi arkasından herkes 'bu darbe nereden geldi' diyor ama, birçok entelektüel istemişti. Bazıları da hiç şikayet etmedi.

Cengiz: Solun 12 Mart'a tepkisiyle 12 Eylül'e tepkisi birbirinden çok farklı. 12 Mart'ta da bir beklenti vardı ama bu darbenin sol renkli olacağı düşünülüyordu. Milli Demokratik Devrimciler denilen grup, tam bağımsızlık sağlanamadan sosyalizmin kurulamayacağını düşünüyordu. "Önce tam bağımsızlık" eğiliminin içinde askere de düşünsel bir yatırım vardı. MDD'nin karşısında; "emek ve sermaye arasındaki çelişkiler artmış, kapitalizm olgunlaşmasını tamamlamıştır, bu yüzden sosyalizme geçilebilir" eğilimi vardı ki, gerçek solu temsil eden görüş de buydu.

Ahmet: Devrimi hızlandırma teorisi de olamaz mı bu? Askerler gelmeli ki çelişki daha artsın, gerginlik daha artsın, devrim imkanı daha kolay olsun.

Cengiz: Türk solunun MDD'ci kısmı o açıdan bakmıyordu meseleye. Onlara göre, askerler iktidara el koyacak, sağ iktidarı uzaklaştıracak ve kısa sürede de sol güçlere iktidarı teslim edecekler. 12 Mart'tan önceki beklenti buydu. İlhan Selçuk'un, Mümtaz Sosyal'in o dönemde yazdıkları bu yöndeydi. Ancak 12 Mart'tan önce askerler içindeki sol eğilim tasfiye edildi, büyük kurmayların el koymasıyla müdahale faşizan bir renk kazandı. Bu beklenti solun çocukluğu.

Bir zaman sonra darbenin tabiatının toplumsal muhalefeti bastırmak olduğu anlaşıldı. 12 Mart'ta sola yapılan kıyım 12 Eylül'deki kadar değil. 12 Eylül, bırakalım solu, demokratik kanallardan siyasetin akmasına bile engeldi.

Ahmet: Sağdan da pek çok adamı aldılar içeri.

Cengiz: O göstermeliydi. Zaten silahlı devlet vermiş sağcıya. Tabii onlar açısından da çok saçma bir durum var ortada. Önce silahı vermişsin eline, "Vur şu komünistleri," diye. Sonra da içeri atmışsin adamı. "Fikrimiz iktidarda, biz hapisteyiz," sözü bu psikolojiyle söylenmiştir.

Ahmet: 12 Eylül olduğunda ben hiç şaşırmadım; çünkü darbe yapacağının açık belirtilerini vermişti ordu. Günde beş on adam ölürken, her şey bir anda kesildi. Bu nasıl oldu? Planlı mıydı?

Cengiz: Sokaklarda her şeyin bir anda süt liman olması, bu darbenin planlı yapıldığını gösterir. Demek ki uzun bir süreçtir hazırlanıyordu.

12 Mart'ta çok sivri isimler tutuklanmıştı, 12 Eylül'de herkesi topladılar. Bütün toplumsal muhalefete yönelik bir hareketti. Tabii sokaklar süt liman ken binlerce insan işkence görüyordu.

**Bu ülkede
bunca okumuş
odunun
bulunmasında
12 Eylül'ün
etkisi olduğunu
düşünüyorum.**

Ahmet: Sol 12 Eylül'den önce kitlel bir taban bulmuştu. Ancak tavan da bir sorun vardı ve taban, tavanın yaptıklarına katılmadığı durumlarda bile destek vermek zorunda kaldı.

Cengiz: O kitle psikolojisidir. Aynı bir tartışma konusu. Ama kitlelilik diyorsan, bu 12 Eylül'den değil, 12 Mart'tan öncesine dayanır. 68'de yükselen sol dalga, asıl 65'te TİP'in kurulmasıyla başlamıştır. Solun kitlel bir taban bulması öyle etkiledi ki, CHP bile ortanın solu demeye başladı.

12 Mart Marksist solun budandığı, ama sosyal demokrasiye yakın çevrelerin biraz kollandığı bir darbedir. O zaman Latin Amerika modeline göre, kırdan kente yönelecek bir devrim perspektifi egemendi.

Ahmet: Dağcılar diye bir grup vardı bizim okulda. Dağcı kulübü değil bu, çoğu vuruldu, jandarma vurdu.

Cengiz: Darbenin mantığı aykırı dalları budamaktır. Darbeyi yapanlar ağacın kendilerine ait olduğunu düşünür. 12 Mart 68 kuşağını

budadı; 12 Eylül de 78 kuşağını. Ama 78 kuşağında kıyım olağanüstü bir boyuttaydı, acılar daha büyüktü. Ne dal bıraktılar ne yaprak, ortada kütük gibi bir ülke kaldı.

Ahmet: Bu ülkede bunca okumuş odunun bulunmasında 12 Eylül'ün etkisi olduğunu düşünüyorum. Çünkü 12 Eylül'den sonra, şunları okutacaksın, bunları okutmayacaksın diye talimat gelirdi bize. Okuttuğumuz her dersin özetini istiyorlardı.

Cengiz: YÖK, 12 Eylül faşizminin üniversitelerdeki uzantısıydı. Askeri iktidar üniversitelere müdahale etmek için YÖK'ü taşeron olarak kullandı.

Ahmet: 1402'likler işte. Üst düzey asker bir tanıdığımız vardı, "Üniversiteden atılacak adamların saptamasını nasıl yapıyorsunuz," dedim. Dedi ki: "Sizin içinizde ihbar edenler var. Kesinlikle biz bilmiyoruz, kendi kendinizi yediniz." Onun iddiası buydu yani. Bütünüyle böyle olmasa da bu iddianın doğruluk payı taşıdığını biliyorum. Çok yakın tanıdığım arkadaşlarımdan neden 1402'lik olduğunu ve onları kimlerin ihbar etmiş olduğunu tahmin edebiliyorum. Bunların çoğunun dünya görüşüyle ilgisi yok, kişisel çekişmeler yüzünden. Bir hoca senden daha akıllıysa ya da yolda görüp selam vermediyse, "Bu komünisttir!" diye ihbar ediyorsun, kurtuluyorsun. 12 Eylül, akademik kurumlarda, egosu tatmin olmayanların birbirini yemesi yönünde bir ortam da hazırladı.

Cengiz: 12 Mart beklenmiyordu ama 12 Eylül'de 'müdahale edin' sesleri de vardı. Geniş kitleler nezdinde, bir terör ortamı vardı, ya da daha doğrusu böyle bir ortam hazırlandı. Darbeyi meşru gösterecek.

Ahmet: Toplum denize düşüp yılana sarıldı.

Cengiz: Sol çevreler, böyle bir askeri müdahalenin çok ağır bir balyoz olacağı-

nı biliyordu. Çünkü daha önce iki kez yönetime el koymuş, askeri müdahale konusunda uzmanlaşmış bir ordu vardı.

Ahmet: Sol ne yapabilirdi?

Cengiz: Sol o dönemde artık meşru müdafaa durumundaydı. Yani devletin desteğiyle silahlandırılan sağa karşı, solun açıkçası kendini koruma dışında bir yolu da kalmamıştı. Bu açıdan solun darbeyi önlemesine imkan yoktu. Yine de çok kararlı bir şekilde ve ortak bir çatı altında durulsaydı, yani birlik olmasa da konjonktür icabı beraber hareket etme, meclis dışı solla Ecevit arasında böyle bir mutabakata varılsaydı, ne olurdu bilmiyorum. Çünkü ordunun elinde müdahaleyi meşru gösterecek çok fazla taş vardı. Ecevit-Demirel çekişmesinden ötürü parlamento çalışmıyor. Cumhurbaşkanı seçilemiyor. Toplumsal çalkantı, liselere ortaokullara kadar yayılmış. Yani, çocuğunu liseye gönderiyorsun akşama dönüp dönmeyeceğini bilmeden. Bu sadece büyük kentlerde de değil, her tarafta böyle. Bu şartlarda ortalama akıl, kutuplaşmada can vereceğine, faşist de olsa bir gücün gelip bütün çatışmalara son vermesini ister. Öyle de oldu. Bunun siyasi olarak bedelini hala ödemekteyiz. 25 yılda açılan yaralar sarılmadı, sarılamaz. Zaten sarmak için açmadılar o yaraları.

Ahmet: 12 Eylül'den önce asker, ortamı yatıştırmak için müdahale edebilirdi.

**12 Eylül
bir bakıma
tembel aydınların
savunma mekanizması
oldu. Çünkü neyi
yapamadılarsa,
hocam elektrikler
kesikti denmesi gibi
bir mazerete
dönüştü.**

Görevini yapmadı. Amaç darbe yapmak olunca böyle oluyor. Ancak ben şunu da eklemek istiyorum, 12 Eylül bir bakıma tembel aydınların savunma mekanizması oldu. Çünkü neyi yapamadılarsa, hocam elektrikler kesikti denmesi gibi bir mazerete dönüştü.

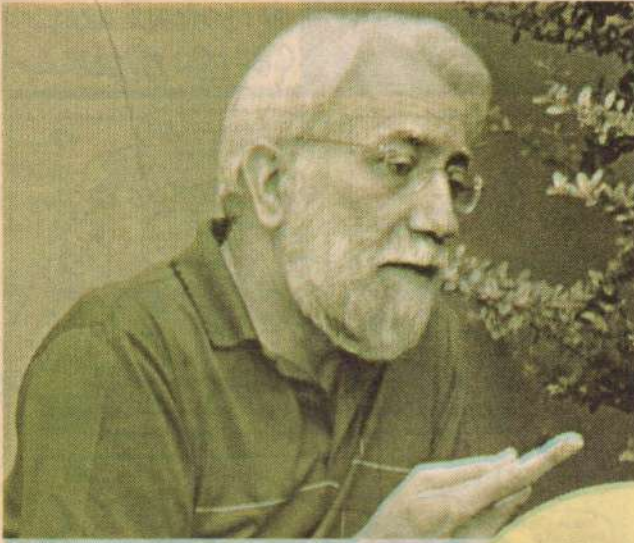
12 Eylül'den önce kimi devrimcilerin, kızlarla erkekler ele tutuşmayacak, cinsellikten söz edilmeyecek gibi yobazlık içinde olduğunu da unutmamak lazım. Bunları söylüyorum diye bana kızmama. Pek çok fraksiyona bireyi yok eden, baskıcı ekipler hakimdi. Türkiye devrim meselesine fikri olarak hazırlıksız girdi. Donanımlı adam yoktu. Marksizmi el kitabından okumuş, parti programından başka bir şey bilmiyor. Hepsi öyleydi demiyorum ama ortada bozuk bir devrimci psikolojisi olduğunu da kabul etmek lazım. 12 Eylül öncesinden sol adına bir ders çıkarmak gerekiyorsa; "devrimcilerin, kendi iç sorunlarıyla Türkiye'nin sorunlarını birbirine karıştırmamaları gerekir," diyebiliriz.

Cengiz: Sana bir yönüyle katılıyorum, ama şöyle bir şerh de düşünüyorum. Küçük bir grubun dışında, devrime gönül vermiş büyük kitleleri böyle keskin psikolojik yargılarla değerlendiremeyiz. Klasik Leninist model ile Latin Amerika'daki efsane devrimcileri örnek alan, bu açıdan önderliğe birinci derecede önem atfeden yapılar vardı. Bu yüzden onların kişisel hataları kitlelere mal olmaya başlamıştı.

Ahmet: Geniş kitleler bunları uyara-

bilirdi. **Cengiz:** Grup psikolojisi açısından baktığımızda, öncüler geniş kitleleri hemen her zaman etkiler. Çoğu zaman akıl sesin o kitlenin içinde duyulmadığı olur. Sınıf bilincini taşıyan ve kitlelere aşılacak olan öncü grup modelinin bizim idealize ettiğimiz anlamda sosyalizmi kurmaya yetmediğini anladık.

**Anadolu'nun
bin yıllık pratiğinde
toplumsal muhalefetin,
merkezi iktidara karşı
mücadele tarihi
dünyanın hiçbir
yerinde olmadığı
kadar zengin.**

Ahmet: Devrimci her zaman akli ve eleştirel olmalı. Bizde eleştirel olmakla ayrı bir fraksiyon olmak aynı anlama geliyor, ya da o zaman öyleydi.

Cengiz: Troçki senin dediğin modelle yakındı. Ama devrim evlatlarını yer, Troçki'yi de yediler.

Ahmet: Beni biraz zor yerler.

Cengiz: Orası öyle. Benim dediğim şudur Ahmetçiğim, sürekli dönüşüm ve değişimden yana olan sonunda yalnız kalır. Silahı olan kazanır, grubu onlar yönlendirir. Tarihteki devrimci hareketlerin dinamiğine bakmadan, Türkiye'deki özel durumu anlayamayız. Şerh koyuyorum sana.

Ahmet: Bir sürü şey yanlış yapıldı.

Cengiz: Bir sürü şey yanlış yapıldı diye, doğruları görmezden gelemeyiz. Dönüştürücü bir ideoloji bir yerden sonra, iktidar olunca tutucu oluyor.

Ahmet: Öyle olmamalı diyorum.

Cengiz: Biliyorum öyle dediğini. Bu psikanalizin öyküsüne benzer. Freud'da devrimciydi, yani siyasi anlamda değil, insanın doğasını anlama ve özgür kılma anlamında. Victoria ahlakını alt üst ediyor, tutucu çevreleri üstüne çekiyordu. İnsanın özgürleşmesinin bilinç dışının keşfiyle olacağını söylüyordu. Psikanaliz ne zaman ki teori-den çıktı, pratik bir tedavi olarak kurumsallaşmaya başladı, işte o zaman bir tarikat haline geldi. Kuram tutucu hale gelince, dönüştürücü öz çöküyor. Devrim de böyle bir şey.

Devrimci pratik, devrimci yapılanmanın bizatihi kendisi; ilişkileri, anlayışları ve kitlelerle kurulan ilişkilerin tarzı, zaten iktidarı aldığı anda ne yapacağını bir çeşit göstergesidir. Bu konu özellikle Fatsa deneyiminden sonra, DEV-YOL ve DEV-SOL arasında, çok tartışıldı. Fatsa'da Türkiye pratiğinde

hiç olmayan bir tecrübe yaşandı. O tecrübenin derin devlet tarafından nasıl boğulduğu da malum. Fatsa, devrimcilerin öncü bir grupla toplum mühendisliği yapmamaları gerektiğinin bir göstergesiydi. Bir kasabada terzinin, insanların güvenini kazanarak, gerçekten emeğe dönük örgütlenmeye bele diye başkanı olmasını, halkla kaynaşmasını, devrimci beklentilerin gerçekleşebileceğini gördük. Ideale yakın çözümlerinizi olabilir, ama bunun ne kadarının gerçekleşebileceği belli değildir. Bu açıdan Fatsa örneği çok mühim, ve yaygınlaşabilecek bir örnekti. Fatsa'nın yerle bir edilmesinin sebebi bu.

Ahmet: İşte bize böyle tarziler lazım. Ama konfeksiyon üretimi tercih ediyoruz.

Cengiz: Anadolu'nun bin yıllık pratiğinde toplumsal muhalefetin, merkezi iktidara karşı mücadele tarihi dünyanın hiçbir yerinde olmadığı kadar zengin. Böyle bir muhalefet 19. yüzyılda Meksika'da var sadece. 13. yüzyıldan Osmanlı'nın sonuna kadar kesintisiz ayaklanmalar olmuş bir coğrafyadayız. Birçoğu dinsel fikirlerle karışık ol-

duğu için örnek olamaz gibi gözüküyor. Ama toplumsal her hareket siyasi bir içerik taşır. Bunun yanında bin yıldır toplumsal muhalefet var ama bunun karşısında çok güçlü merkezi bir iktidar da var. O güçlü iktidara geleneği bozulmuş değil. Dolayısıyla cumhuriyetin böyle zaman zaman faşizan renkler taşıması, Kemalizmin milliyetçi unsurunun öne çıkması da bundan.

Ahmet: Bana göre, gerçek bu kadar mantıklı olamaz. Sen şimdi o kadar tutarlısın ki söylediklerin doğru olamaz. Psikiyatr olmana rağmen, mantıkçıktan taviz vermiyorsun. Halbuki fittırman lazım.

Cengiz: Niye fittırayım ki!

Ahmet: Şaka yaptım.

Cengiz: Bu konuda şaka olmaz.

Ahmet: Tamam abi, sen devam et.

Cengiz: 12 Eylül'den konuşurken mizahi bir şeyler söylemenin imkanı yok.

Ahmet: Abi, her acı şey mizahtır be!

Cengiz: Öyle ama, sulandırmaya gelmez.

Ahmet: Ortada kan var, o yüzden 12 Eylül sulandırılmaz zaten. **h**

Kapattık abi!!!

YAZ: SEYİDALI ARAL
ÇİZ: ESİN ÖZBEK

İnsan bir hikayeyi
neden sever? Aslında
önce ona inandığı için...
Sonra da onun
güzelliğine vurulur.
Ondaki seslere,
ondan esene,
onun ismine.

Tarık Dursun K. 'Hasangiller'

ONUR CAYMAZ

Sayın Tarık Dursun K.,
Bütün bunları neden yazdınız?
Acılar vardı. Koskocaman, ne yana
dönseniz acıtacak cinsten; akşam acı-
ları, mor yalnızlıklar, geçmez saatler.
Sizi okuduktan sonra inceldiler. Hü-
zün oldular. Ülkü Tamer o dizeyi şi-
ir için söylemişti, ondan kalan boşlu-
ğu hüznü doldurur demişti hani. Sa-
tırlarınız hüznü doldurdu, yitip gi-
denlerin bıraktığı boşluğu. Ömrüm
Ömrüm'den, Ağaçlar Ayakta Ölür'e;
Aşk Allaha İsmarladık'tan Rıza Bey
Ailevi'ne; Alçaktan Uçan
Güvercin'den, Bahriyeli
Çocuk'a...

İnsan bir hikayeyi
neden sever? Aslin-
da önce ona inandığı için... Sonra da
onun güzelliğine vu-
rulur. Ondaki sesle-
re, ondan esene,
onun ismine: Sahi Pe-
rihan Var mıydı?, Anne-
ciğini Hatırladıkça Bak, Ni-
nemin İki Kumrusu, Mokasen
Giyen Kızlar Balladı, İmbatla Dol Kal-
bim, Ona Sevdigimi Söyle.

Seni Hatırlatan Yıldızlar'ı yazıyor-
dum. Kitabın birinci bölümü bitmişti.
Bir romana kalkışmıştım işte. Yaz usul
usul bitiyordu. Güneşli güzel günleri,
yazdan başımı kaldırdığımda, gider-
ken görüyordum. Geçiyorlardı... O
kadar sayfa yazmıştım ama sanki kay-
da değer hiçbir şey yok gibi geliyordu.

Hep sabahları. Eski evimden, beni
yapayalnız bir hayata yolcu eden uy-
kulu gözleri öpmeden çıkıp servise
biniyordum. Kurtuluş, Pangaltı; hep o
sokaklar satırlarımda. Ama bir yerde

durmuştu işte roman. Devam edemi-
yordum. Tükenmişim sanki.

Sonra bir gün ansızın bir sahafta,
sizin bir kitabınız. Adam Yayınları, Ey-
lül 1982'de yayınlamış ama çok daha
eski... Kapağında bir demire takılı ol-
duğu sezilen, kasaplarda etlerin dizil-
diği kancalar... Kancalardan birinin
ucuna takılı bir kalp; tam ortasından
sipsivri bir iğnenin deldiği. Canımın
yandığını hissetmişim. Bir Erkal Yavi
çalışması tabii ki.

Akşamına yarılamaştım Hasangil-
ler'i. Geç vakit. Evin karşısın-
daki çocuk parkından yine
de yazın sesleri; çocuk-
lar çılginlar gibi hâlâ,
kadınlar çekirdek çi-
liyor, erkekler kah-
velerde, çöp kamyo-
nu pazardan arta ka-
lan çöpleri toparlı-
yor, sulanan cadde...
O sözler dökülüyor
içime.

Kasap Hasan, nam-ı di-
ğer Sinço (kalbi şu çengel-
de asılı kalan genç adam), yedi yıl sonra
hapisten çıkıp (Roman kahramanım
Erdal gibi... Şaşırtıcıydı) kasabaya geri
döner. Annesi bir gün önce ölmüştür.
Yüksel'i (sevdiği kızı) çok özlemişti.
En yakın arkadaşı Amerikalı, kızın ev-
lendiğini söyler. Çoluk çocuk sahibi
bir kadındır artık mazideki genç kız.
Yaşadığım yaz gecesine çok benzer bir
gecede şunları konuşurlar:

"Çok iyi kadındı annen."

"Evet öyleydi."

"Ölümün önünde durulmuyor
ki..." dedi

"Aşkın da," dedim içimden. "Hiç-

bir şeyin önünde durulmuyor zaten.
İnsan kolayca yeniliveriyor. Bu bok
dünyada bir türlü yendiği yok..."

"Gidiyorum..." dedi.

"Güle güle. Geldiğine iyi ettin..."

Kitabı okşarcasına bir köşeye bı-
rakıp romanıma geri döndüğümü
anımsıyorum.

Bundan bir kaç yıl sonra Kopuk
Takımı diye başka bir roman. Yine si-
zin. Cem Yayınları 1969'da basmış;
Fono Matbaasında. Sinço ile Amerika-
lı'nın gençliğinin izini sürüyor kitap.
Hasangiller'in devamı evet. Okudukça
şaşıırıyordum. İstanbul'a gelirler. Tav-
samış bir ilişki düzeninde, her şeyin
kirlendiği bir hayatta bulurlar kendile-
rini. Gençlik bitmektedir.

Ayfer sonsuza dek Hasan'ın yanın-
dan ayrılırken... Bakın nasıl bir veda
yazmışsınız. Neden yazdınız bunları?
Sabahtı. Servisteydim yine. Başını cama
dayayıp, uyuyan o kıza bakarken oku-
dum bu satırları. Hayatın ne kadar da
bağışlanmaya ihtiyacı vardı: "İki eliyle
topladı saçlarını... Yürüdü. Asfaltı geç-
ti, köşeyi döndü, yokuşu ince ince in-
meye başladı. Ardından öyle baktım.
Kıpırdamadım hiç. Canım korkunç ci-
gara içmek istiyordu. İçsem içerdim.
Benim için çocuk oyuncacı bir şeydi.
Ama içmedim. Hiç içmedim."

Böyle işte. Sizin yazdıklarınızı çok
sevdim hep. Belirsiz bir maziye sizinle
birlikte aradım. Bu yazıyı yazmak için
bendeki kitaplarınıza tek tek göz atar-
ken Ağaçlar Ayakta Ölür'ün Gönül'ü,
nasıl da yıllar sonra benim gibi kötü
bir hikayecinin Hüzün liyidir adlı yeni
hikayesinin Gönül'ü olmuş; bunu gör-
düm. İyi ki varsınız.

Gönlümüzdesiniz...

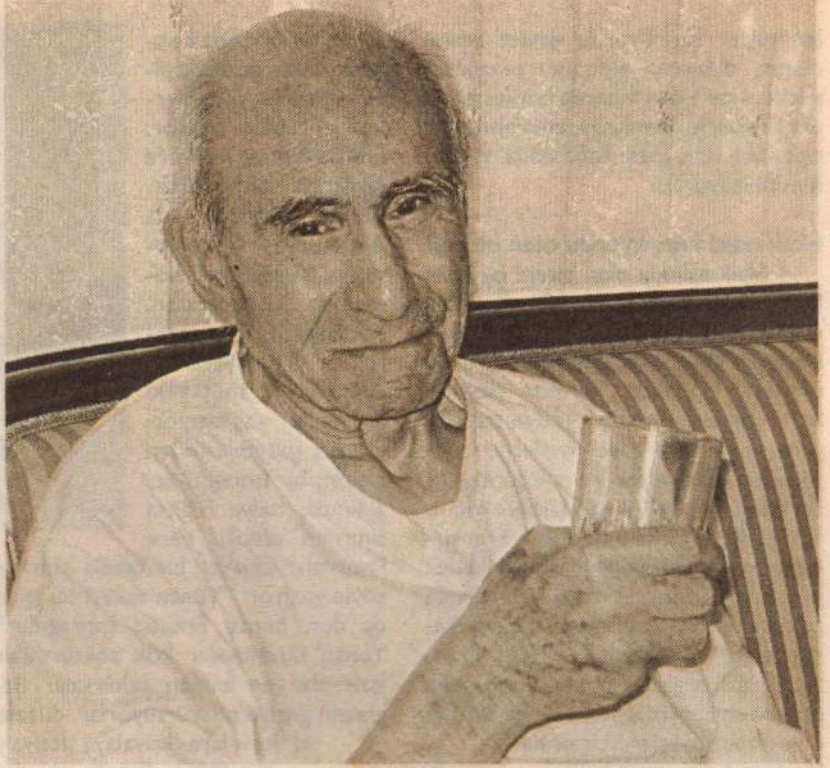
Godwin,
1793 yılında yayımlanan
Political Justice adlı yapıtında,
insanlığın ahlakını bozduğu için
devlet kurumunun ortadan kaldırılmasını
ileri sürmüştü.

Başsızlık: (Os. Fevzâ, İhtilal, Ademî intizâm) Başta devlet olmak üzere bütün baskıcı kurumların yokluğu.

www.extramucadele.com

Akşamsefası

1939 yılı Eylül başında Almanya'nın Polonya'ya girmesi ile başlayan ve Uzak Doğu'ya kadar neredeyse tüm ülkeleri kana boğan ikinci dünya savaşı, elli milyon ölü, yıkılan ülkeler ve tiranlarıyla tarihin en acımasız anılarını yaşattı insanlara. Biz de savaş sırasında askerliğini yapan efsane yönetmen Lütfü Akad ile ülkemizin o yıllardaki halini konuştuk.

2. Dünya Savaşı şükür Türkiye'siz başladı ve bitti

SEYİTALİ ARAL

**Savaşın başlangıcını nasıl duydu-
nuz, neler yapıyordunuz o za-
manlar?**

- 1939 baharıydı, final sınavları için derslere çalışıyorduk. Şuradan çıkarıyorum; bahar aylarında sınavlar olur. O zamanlar başka bir haber alma aracı olmadığı için radyodan duymuştum. Nasıl olsa savaşa gireceğiz diye ders çalışmayı bıraktım, son iki sınav kalmıştı, onlara girmedim. Bıraktık her şeyi, bir arkadaşım-
la birlikte Yalova'daki kaplıcalara gittik; bu kadar ciddiydi yani (gülümsüyor). Dinlendik vakit geçirdik. Sonra Eylül ayı geldi ve Eylül sınavları başladı. Baktık hâlâ savaşa girmiyoruz, vurduk kafaları o iki sınavı da verdik.

**Çevreniz nasıl etkilendi bu sa-
vaştan?**

- Bu genel bir kaniydi, nasıl olsa

**İsmet Paşa
savaş yokken
bile, gençliği
muhtemel bir
çatışmaya,
bir savaşa
hazırlıyordu.**

savaşa gireceğiz düşüncesi. Benimle tatile giden arkadaşımın ait bir beklenti değildi. Başlangıçta ölümlü, ağır çatışmalı, kanlı bir şeyler oluyordu. Savaş yeni yeni başlamıştı. Fransızlar Maginot Hattı'nda* bekliyorlar, İngilizler zart zurt ediyor, diplomasi ve söz çatışmaları yaşanıyor bir yandan. Çok büyük bir karpışma, savaş daha yok, Varşova alınmış, Alman orduları oraya girmiş. Avusturya gitmiş, ittifaklar ve savunmalar var ama hareket yok. Bu gerilim ve başlangıcı üç yıl kadar sürdü.

Toplumdaki kesimler nasıl bir beklenti içindeydiler, mesela Yahudi vatandaşlar?

- Yahudiler'de tabii bir tedirginlik vardı; Türkiye'de oldukları ve Almanlar işgale başlayabilirler diye ama bizlere dokunmadılar. Korkulu anlar ya-

şandı ama Türkiye'de ilk başta çok büyük çatışmalar yoktu.

Kuyruklar, karneye bağlanan malzemeler ne zaman oluşmaya başladı?

- Yavaş yavaş, özellikle üçüncü yıldan sonra çok şey hissetmeye başladık. İlk iki senesi okula gidip geliyorduk, öyle kendini hissettiren karne ve yokluk yaşanmadı. Sonra üçüncü yılla birlikte iş gerçekten ciddiye bindi ve savaş çok şiddetli bir biçimde her yerde tırmanışa geçti. İşte o zamanlarda ekmek kuyrukları, karneler, şeker, yağ, gaz, Sümerbank'ın ürettiği her şey, çünkü Türkiye'de her şeyi o kurum üretiyordu. Askeriye'ye de çalışıyordu. Asıl önemlisi biz asker oluncaya kadar üç yıl lise, üç yıl da yüksek okulda olmak üzere altı yıl boyunca yazları birer ay, tüfekli, kasaturalı, miğferli, tam teçhizatlı askeri eğitim ve askerlik yaptık. Yani İsmet Paşa savaş yokken bile, gençliği muhtemel bir çatışmaya, bir savaşa hazırlıyordu. Demek ki Paşa

bir şeyler sezinliyordu devlet adamı olarak, dünyanın gidişatını okuyabiliyordu. Lise I'den itibaren herkes en az altı yıl silah kullanmasını, ateş etmesini, siper almasını, yatıp kalkmasını, sürünmesini biliyordu.

Halk nasıl karşılıyordu olan biteni?

- Halk aslında olan biteni bireysel bir memleket meselesi gibi görüyordu; korku ve telaş içinde değildi. Futbol maçı takip eder gibi seyrediyordu olayları. Haritalar, kırmızı çizgiler, mavi çizgiler, akşamları radyo başında gelen haberlere göre çizgilerde değişiklikler. Tartışanlar 'Alman şurayı alır Afrika'yı da alır' Alman tarafını tutanlar, İngiltere tarafını tutanlar, Fransızların meşhur Maginot Hattı geçilemez diyenler. Sonra Alman ordularının aniden Belçika üzerinden geçip arkadan bum! diye Fransa'ya girişi. Fransa'ya tahsile gitmiş öğrencilerin gelip bizlere anlattıkları. Stuka** uçaklarının pike yapıp dalışları. Uçak dalışa geçtiğinde uçağın pike yaptığı yönün aksi tarafındaki hendeğe atıyorlarmış canlarını. Geçtikten sonra öbür tarafa koşuyorlarmış; çünkü uçak geri dönüp üstlerine tekrar ateş ederek dalışa başlıyormuş. Fransız askerlerinin yüzlerindeki korkuyu ve telaşlı hallerini anlatıyorlardı.

Almanların muazzam bir ordusu vardı değil mi?

- İnanılmazdı. Tüm dünyanın dehşet dolu bakışları arasında yıldırım gibi geliyorlar, her yere saldırıyorlar, herkesle savaşıyorlardı. Önlerinde kimse duramıyor ve kıyamet kopuyordu seyirciler arasında. Aynen öyle,

eyvah ne olacağız başımıza neler gelecek diye bir korku yok. Derken Fransa bitiyor; Fransa bitince İngiltere kıyılarına saldırıyorlar. Öbür taraftan da Avusturya, Çekoslovakya, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Yunanistan. O zamanlarda Yunanistan'da Almanların müttefiki İtalyanlar savaşıyor. Fransız gazetelerinden alınmış bir fotoğraf var aklımda; İtalya Fransa sınırının olduğu yere Fransızlar kinayeli bir tabela asmışlar şöyle yazıyor: "Yunan askeri bu sınırda dur, burası Fransız toprağıdır!". Yunan direnişçiler kök söktürdüler. İtalyanlar ne zaman saldırırsalar hep gerisin geriye püskürtüyorlar, düşmanı kovalaya kovalaya İtalya'ya geçmişler, Fransa sınırına kadar gelmişler gibi. Ama sonra Almanlar geliyor, önlerinde hiçbir şey bırakmayarak bizim sınırımızın burnunun dibine gelip Bulgaristan'a geçiyorlar.

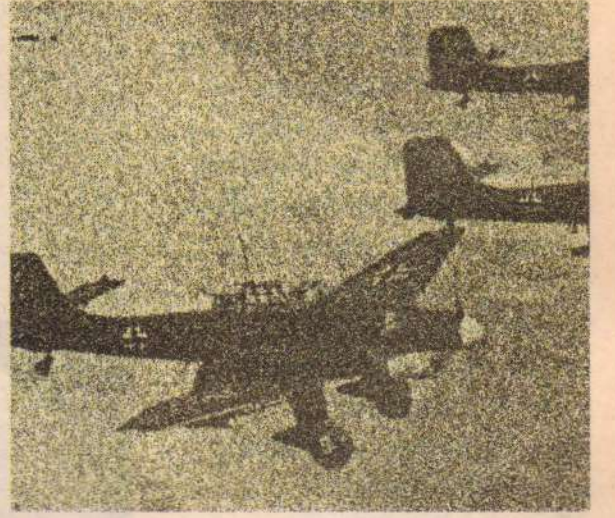
**Tüm
gençliğim
boyunca,
ellilere kadar
onurlu
insanların
şehriydi
İstanbul.**

İşte o zaman ne oldu?

- O zaman, bizde de panik başladı. Trakya'daki Türk askeri geri çekilmeye başlıyor ve İstanbul'u terk ediyorlar. Bizde de o sıralar mareşal Fevzi Çakmak 'Çakmak hattı' diye bir şey yapmış. Marmara'dan Karadeniz'e uzayan, Çatalca'dan geçen kazamatlı, dikenli telli, hendekli, tank engelli bir hat. Ve tabii rezalet; ben orada da film çektim. Dikenli tellerden yapılmış engeller duruyordu. Urfa'da çekilmesi gereken sahneyi orada çektim. Filmde, bizim Urfa ve Suriye arasındaki sınırdan koyun geçiriyor kaçakçılar; o sahneyi orada çektim. Sonuçta asker Trakya'dan çekilmeye başlayınca göç başlıyor oralarından. Edirne ve çevresi halyalet şehir gibi kalıyor.

Bizim topraklarımızda ya da sınırda hiç çatışma oldu mu?

- Romanya'nın Poliesti şehrinde, Almanların çok büyük petrol depoları ve nakil istasyonları vardı. Müttefik uçakları oraya yaptıkları hava akınlardan yaralı biçimde dönerken İstanbul üzerine gelip iniş yapacak yer arı-

yorlar. İkaz atışları yapıyor, sonra bir tanesini düşürüyorlar. Bir kısmı arazilere inmeyi becerirse ya da paraşütle atlamayı başarırlarsa, personel hemen yakalanıp konsantrasyon kamplarına alınıyor, çünkü Türkiye savaşta tarafsız bir ülke konumunda. O sırada da İngilizler bizi sıkıştırmaya devam ediyor. Churchill Adana'ya geliyor İsmet Paşa'yla görüşmeye. Türkiye'nin bir an önce savaşa girmesi için baskı uyguluyor. Fakat İsmet Paşa'nın ön koştuğu şartlar kabul edilir gibi değil. İngilizler, hiçbir şekilde işin altından kalkamayacaklarını anlıyorlar. Bizde silah yok!. Askerin elinde 1914'ten kalma tüfekler var. Toplarımız iyi, özellikle uçaksavar topları, İngilizler vermişti; ben o toplarda görev yapıyordum. Sonra, Alman orduları Sovyet Rusya'ya girince, maç izleme heyecanı yeniden başladı. Bu sefer Kafkasya'da Elbruz dağı var; Almanlar oraya bayraklarını diktiler, sadece oraya da değil Ege Denizi'ndeki bütün on iki adalara. Bizi çepeçevre sardılar, ama bize dokunmadılar. Ne oluyor, neden oluyor bilinmez? Şeytan tüyü vardı bizde asla yaklaşmadılar.

Nasıl yaşıyordunuz o yoklukta?

- O eksiklikler, insanın mutluluğunu çok fazla etkilemiyordu. İnsan mutlu olacaksa o yoklukta da mutlu olabiliyordu. Tüm gençliğim boyunca ellilere kadar onurlu insanların şehriydi İstanbul. Akşama kadar çalışan didinen insanlar, bir işçi yevmiyesi eli kuruşturdu yani bir liranın yarısı. Herkesin evinde kısa bacaklı siyah sacdan yapılmış mangal vardı, bu ne demek biliyor musun, çok şey demekti. Burada et kızartılırdı, koyun eti sığır diye bir şey yok o zamanlar. İki türlü vardı, kıvrırcık ve dağlıç. Karaman ko-

yunun eti kokardı. Kasımpaşa fakir mahallesiydi o zamanlar. Teneke mahallesi derdik, gecekondu yoktu. Fakirlerin iki ahşap direk arasına çaktıkları tenekelerden yapılmış evler. İşte her evde o mangal, hindi tüyünden yapılmış yelpaze, çingene maşası. Bu mangalı da çingeneler yapardı zaten. "Öldüren Şehir" filmimin bir sahnesinde o mangalı kullanmıştım. Fakir bir işçi ailesinde evdeki kızın başından geçer olay. Akşam baba rakı içer mangalın başında, gerçekçi bir sahnedir. Sonra her şey gibi kalktı o mangallar. Böyle bir halktı İstanbullu. Fakir, üstü başı düzgün, umutlu, gösterişsiz, temiz. Tramvaylar daima salkım saçak, insanlar sarkıyor kapılarından. Araç az, dolmuşlar çok sonraları başladı. Eminönü'den Perşembe pazarı ile Karaköy'deki yağ iskelesi arasında kürekli dolmuş sandallar vardı. Galata köprüsünü yürüyerek geçeneğine sandalla, üç kuruş ya da ne ise ücreti onu verip geçerdin, altı kişi alırdı sandallar.

Savaş sırasında askerlik göreviniz nasıldı?

- Ankara'da topçu birliğindeki temel eğitimimden sonra kurada uçaksavar birliğine tayinim çıktı, yedek subay olarak. İspartakule denilen bir tepe. Halkalı tren istasyonundan sonra yukarıya çıkılan bir köy var, Hoşdere köyünün orada. Tabur merkezi oradaydı. Orada topçu bataryasına verdiler beni. Sonraki tayinime kadar altı ay orada kaldım. Yine aynı yere tayinim çıktı ama bu sefer kırk milimetrelilik sey-yar uçaksavar toparına geçiştim. Çok seri ve yoğun ateş gücü olan toplardı bu silahlar. İlk tayinimin olduğu yerde, dokuz onda dörtlük top-

lar vardı. Nişangahlı, altimet-reli, komuta aletli karmaşık bir şeydi o silahlar.

Çatışma yaşadınız mı?

- Dediğim gibi hava saldırılarından dönen yaralı veya rotasını şaşırmış bombardıman uçakları oluyordu. Onlara uyarı veya direkt atış yapılıyordu. Onlar tren vadisinden bizlerin bulunduğu bölgenin aşağısından çok alçaktan geçiyorlardı. Bizler yüksekteydik, namlularımız belli bir dereceye çıkmadan ateş etmezdi ve bizde sıfır derecede ateş edemiyorduk. İngilizler taburu eğitim için Mısır'a göndermişti; dönüşte gelenleri ben komuta etmişim, dokuz ay sürdü bu.

Savaş, ölme ve öldürme üzerine kurulu; bu fikre hazır mıydınız?

- Bu ne biçim soru ki böyle. (yüzünü ekşitiyor) Savaş var, sende orday-san, ortadaysan savaşır-sın işte dü-şünmez-sin! Belki askerlikte, askere cesaret veren konuşmalar olabilir, ama onun dışında tıraş gibi gelir askere bu laflar. Ancak göğüs göğüse saldırının arifesinde söylenecek şeyler vardır, hatta belki o bile fazladır.

Haberleri nasıl alıyordunuz?

- İki kaynaktan gelirdi, savaşan taraflardan. Her ikisi de çelişirdi, bunları ayıklamak, olabilecekleri görmek size aittir.

Savaş bitince peki?

- Bizler zaten kanlı bir savaşın içinde değildik, ama gene de insanlarda genel bir rahatlama oldu. Çünkü Almanlar'ın Stalingrad'ı geçip Moskova yakınlarına gelmesi, sonra orada durduklarında korku kalmadı bizlerde. Ağır kış şartları şu-bu nedenle orada yenilmeye başlamalarını, sonra da Berlin önlerine kadar kovalanışını büyük bir spor maçı gibi izledik.

Hiroşima, Nagazaki atom bombaları?

- O iş bizler için çoktan bitmişti. Almanya Avrupa'da yenilince Uzak Doğu hiç umu-

rumuzda değildi. Tabii atom bombasını da inanamayarak seyrettik, bombalamadan sonra o yerlerin ve insanların resimlerini görünce herkes dehşete kapıldı. Ama biliyorsun İtalyan bir yazarın bir sözü vardır şöyle der: "İnsanların, başka insanların felaketine katlanma yeteneği sonsuzdur."

İsanda o mekanizma hep çalışıyor; senden ne kadar uzaksa, başkalarının felaketine katlanma yetisi o kadar fazla.

Klasik bir soru ama savaşmadan yaşayabilecek miyiz bir gün?

- Her savaştan ya da çatışmadan sonra "savaş çok kötüdür" diye büyük sözler, söylevler, filmler, romanlar, oyunlar. Ama yine de savaş hep devam ediyor. Belki ileride çok uzak bir gelecekte savaş ve öldürme, işgal etme fikrini ortaya koyan insanlar veya toplumlar bir yerlere kapatılacak, tedavi edilecek ya da tecrit edilecekler, insanlığa karşı işlenmiş bir suçun faileri olarak. Bilemiyorum ama insanlar var oldukça savaşlar sürecektir gibi geliyor bana. ¹

*Maginot hattı: Fransız kıyılarına kurulan, ağır top mevzileri ve şarap mahzenlerinden cephaneliklere kadar karmaşık bir yer altı tünel sistemiyle inşa edilmiş çok güçlü bir savunma hattı. Fransızlar arka kapıyı açık bıraktıklarından, Almanlar da hattı arkasından kuşatıp tüm savunmayı bir anda çöktürtiler ve Fransa hemen düştü. Savaştan kırk yıl sonra bile içeride tünellerde yaşayan ve yıllar sonra dışarıya çıkan Fransız askerleri vardı.

**Junkers Ju- 87 Stuka: İki kişilik pike bombardıman uçağı. İspanya iç savaşından Stalingrad'a tüm Alman operasyonlarında görev aldı. Kanatlarının altındaki sirenler ile dolgu geçerken kulakları sağır eden bir sesle insanları ve askerleri korku ve teröre boğan, ağır silahlı Alman taktiği, yıldırm savaşının (Blitzkrieg) en tanınmış sembollerinden biri.

Her birimiz, bugüne kadar yapmamakta direndiklerimizi unutmamalı, müziğin bir milliyeti, cinsiyeti olmadığına kendimizi ikna etmeliyiz.

Evet diyor muyuz, demiyor muyuz?

Nilüfer Akbal'ın, epey bir zaman önce Almanya'da kaydedilmiş-bi- tirilmiş albümü "**Şewa-Gece**" niha- yet gün yüzü görebildi. Sanatçının, tıpkı bir önceki çalışma "**Ray'e**" gibi, **Ayhan Evcî** ile çalışarak yaptığı bu albüm tamamen hesapta olmayan ne- denler-gelişmeler nedeniyle gecikti. Akbal ve Evcî, bir zaman önce Uni- versal'ın yaptığı teklif üzerine uzun bir zamandır çalışıyor oldukları Ada'dan ayrılmış ve bu uluslararası firma ile

anlaşmıştı. Bu değişiklik ile her iki mü- zisyen de şunu öngörmüştü: Yaptıkla- rı ve yapacakları çalışmalar başta Av- rupa olmak üzere ülke dışına taşabilir, çok daha geniş bir kesime ulaşabilirdi. Ama olmadı. Hiç umulmayan-beklen- meyen bir gelişme sonrası Akbal'ın al- bümü beklemek, başka ihtimalleri yoklamak zorunda kaldı. Başında, ger- çekten müziği seven ve bilen **Hasan Ferit Giresunlu**'nun bulunduğu Universal Türkiye'nin apansız kapanı- şı, çoğu insan gibi Nilü- fer Akbal ve arkadaşla- rını da kararsız bir du- rumda bıraktı. Bir süre beklemek ve gelişmele- rin ne yönde olacağını görmek gerekiyordu. Bu yapıldıktan sonra da albümü yayınlamak bir firma arandı ve Stardi- um adlı yeni ve bağımsız bir firmada karar kılındı. Prodüktörlüğünü Ayhan Evcî'nin yaptığı "**Şewa-Gece**" adlı albüm, bir önceki albüm "**Ray'e**" gibi, yalnızca bu ülkede yaşayanlara değil, dün- yanın herhangi bir ye- rindeki, herhangi bir müzik tutkununa hitap

edecek bir albüm olmuş. Başta caz, funk ve reggae olmak üzere epeyce müzikal anlayış ve alt türlerinin har- manlanmasından oluşan bir müzik bu. Akbal ve Evcî ikilisi, "**Ray'e**"yi yaratır- ken olduğu gibi, bu sefer de büyük bir tutku ile bu Akbal'a özgü sound'u ge- liştirmeye, daha da farklı kılmaya gay- ret etmiş. Evcî, albümün kaydı sırasın- da, Türk, Kürt ve Avrupalı müzisyen- lerin en kayda değerlerini stüdyoya toplayıp; yapmayı tasarladıkları müziği gerçekleştirirken oluşabilecek kayıp ya da sapmaları asgariye indirmiş; hat- ta tamamen yok etmiş. Başta **Chris Control** olmak üzere, Avrupalı mü- zisyenlerin bizim buralı müzisyenlerle uyumu olağanüstü. Evet, müzikte 'or- yantal' havalar, dünyanın her yanındaki müzisyenler için artık tanınmaz-bilin- mez değil. Ama bu tür müziğe ilgi du- yan yabancı müzisyenlerin büyük bir kısmı, iş uygulamaya geldiğinde duru- mu abartıyor ve yapıları planlananın çok daha uzağında bir noktaya düşü- rek bir biçime ('belly-dance' olarak özetlenebilecek bir yere) eviriyorlar. Ayhan Evcî (ayrıntıları www.ayhan-evci.com adlı siteden de görülebileceği gibi) çok deneyimli bir isim ve çoğu müzisyenin aksine, daha stüdyoya giril- meden nasıl bir şey yapmak istediğini ince ince planlayan biri. Bu plan ve

Bulursanız kaçırmayın

- Nilüfer Akbal'ın bütün şarkıları.
- Civan Haco ve Rojin'in her yaptıkları-yapacakları.
- (Başta "The Best Of Kurdish Pop-Folk" olmak üzere) Kürtçe derleme albümlerin tamamına yakını.
- (Başta Çar Newa olmak üzere) Kürtçe müzik yapan grupların büyük bir kısmı.
- Mehmet Atlı'nın her şeyi.

Sakin yaklaşmayın

- Tek klavye eşliğinde müzik yapıp, Ümit Besen'in 'Kürtçe şubesi' olmaya niyetlenenler.
- Rojin, Nilüfer Akbal ve benzerlerinin yaptığı müziği Kürtçe müziğe 'ihanet' gibi görenler.

Keşke olsa

- Herhangi bir biçimde, Rojin-Nilüfer Akbal düeti.
- Nasıl olursa olsun, nerden gelirse gelsin, birlikte söylenmiş ve Ayhan Evcî tarafından düzenlenmiş bir Civan Haco-Rojin-Nilüfer Akbal şarkısı.

naimdilmener@gmail.com

dev kuştüyü

program, Evc'i'ye, her türden sapmayı anında görmek-yakalamak ve müdahale etmek imkanını veriyor.

Aklım özgür olmazsa...

Akbal ve Evc'i'nin birlikte yarattıkları bir şarkı olan "Yanarız Ha", aslında bu büyük bir uyum içindeki ikilinin düşündüklerini, yapmak istediklerini mükemmel bir biçimde sergiliyor. Evet, farklı ama yine de bu topraklara ait bir müzik yapmak niyetinde olanlara "Şeva-Gece" adlı albüm, bundan böyle yol gösterici olacak. Alt yapıdaki enstrüman zenginliği, icradaki müthiş coşku, 'sentez' denilen ve genellikle çıkmaz bir sokakta nihayete eren çabaların; bundan sonra daha ileri bir noktaya çekilebilmesine yardımcı olacak. Bizim buralarda, başkalarının yaptıklarını önünüze alıp bir ders ya da el kitabı gibi incelemeniz pek yaygın bir davranış biçimi değildir. Bizim buralarda, her zaman "En iyisini ben yaparım" anlayışı hakimdir; başkalarına kulak tıkar, yapılanları görmezden gelirsiniz. Ama yine de (yorumcular arasında olmasa bile) genç kuşak müzisyenler arasında, iyi olana, emek harcanarak yaratılmış olana gerekli ihtimamı göstermek giderek daha

yaygın bir davranış biçimi olmaktadır. Bu albüm, bu tür müzisyenleri çıkarmaz sokaklardan kurtaracak, caddelere-bulvarlara çıkartacak. Hiç şüphesiz, daha ferah yerlere çıkmak için dinleyicilerin de çabası şart. Her birimiz, bugüne kadar (başta 'Kürtçe' müzik dinleme konusu olmak üzere) yapmamakta direndiklerimizi unutmamalı, müziğin bir milliyeti-cinsiyeti olmadığını kendimizi ikna etmeliyiz. Etmeliyiz ki, bu tür çalışmalara yeni kapılar açabilelim, Akbal ve Evc'i gibi müzisyenler kendilerini daha 'iyi' hissetsin, çalışmalarına ara vermesin.

"Şewa (Gece)" adlı şarkıda, Nilüfer Akbal, "Gecenin karanlığında, üzerimize yağmur yağıyor, kar yağıyor; bana doğru gel, evet mi hayır mı?" diyor, soruyor. Bu soruyu, bu memlekette yaşayan herkes kendisine sorulmuş kabul etmeli. Bir tek 'dil'de söyleyip coşmak hiçbirimize yetmemeli. "Hasretinden prangalar eskittiğimiz" bir 'dil', artık gerçekten serbest kalmalı. "Evet mi, hayır mı?"

Akşamsefası

POPÜLER ANSİKLOPEDI

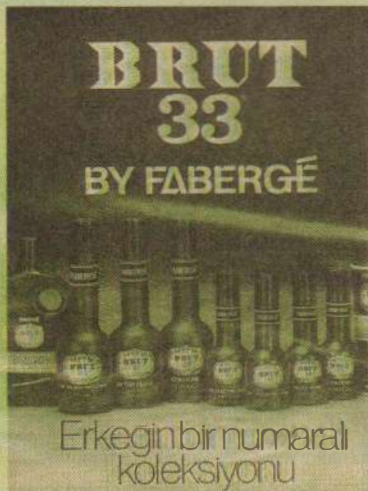
Fecri'nin 'F'si (Ya da SCÖ'nün yakın rakibi):

Şözlerini yazdığı "Bak Bir Varmış Bir Yokmuş" adlı şarkı ile Türk Popunu başlatan adam olarak ün yapmış Fecri Ebcioglu, 1927 İstanbul doğumlu. Ülkemizin 'on parmağında on marifet' adamlarının başında gelen Fecri Ebcioglu, müziğe başlamadan önce uzun bir süre, muhtelif spor kulüplerinde kalecilik; 60'lı yılların hemen başında da İstanbul Radyosu'nda DJ'lik yapmıştır. Tam bu sıralarda da; sahneye çıkan bütün pop şarkıcılarımızın neden Türkçe şarkı söylemiyor olduklarının üzerinde kafa yormuş ve yabancı şarkılara Türkçe söz yazarak bunun yapılabileceğini görerek şarkı sözü yazmaya başlamıştır. Fransız şarkıcı Bob Azzam'ın bir şarkısı üzerine yazdığı "Bak Bir Varmış Bir Yokmuş" adlı şarkının (1961 yılında) İlham Gencer tarafından seslendirilmesi ile Türk popu 'resmen' başlamış, şarkının gördüğü büyük ilgi üzerine de bu alana (başta Sezen Cumhuriyet Önal olmak üzere) başka isimler girmiş, kısa sürede bu konudaki örnekler artmış ve Türk popu epeyce yol almıştır. Yazdığı şarkı-

FECRI SHOW DEMEK, unlu'nun buluşması demektir. O yalın starları bu showlardan birinde - Gönül Yazar, Alpay, Gönül Turgut, unutulmaz kemancı Darpaş, Fecri Ebcioglu - Özgür Serengil - Dekor, (tavır TV alıcısı... Sadete onyuzu var - Görüntülen yüzde yüz canlı).

larla, başta Ajda Pekkan olmak üzere, epeyce şarkıcının ünlenmesini sağlamış olan Fecri Ebcioglu, yalnız bizden değil, aynı zamanda dışardan da bazı starlara şarkı yazmıştır. Adamo'nun "Her Yerde Kar Var" ve Dario Moreno'nun "Aşkımız Bitti (Deniz ve Mehtap)" adlı şarkıları bunların arasında en önemli olanları. Televizyonun ülkemizde henüz yaygınlaşmaya başladığı ilk yıllarda, müziğe katkısı epeyce fazla olmuş ve (aralarında İlhan İrem ile 'Olmaz Böyle Şey' Yeşim'in de olduğu) genç şarkıcıların seslerini duyurabilmelerine yaramış programlar yapmış olan Fecri Ebcioglu, yazdığı şarkıların bir kısmını kendisi de seslendirmiştir.

Ayın 'koleksiyon'u

Artık parfüm, losyon kullanması gerektiğine zar zor kanaat getirmiş 70'li yılların erkeğinin, bu kararının hemen ardından tanıştığı (Old Spice ile birlikte) ilk markalardan oldu Brut. İlginç kutu ve şişesi ile, tasarım-masarım nedir pek bilinmeyen o yıllarda banyo dolaplarını, ayna önlerini, hatta hatta televizyon sehpaalarını süsledi-şenlendirdi. O zamanlar, kimi 'tuhaflar' adamlar plak-dergi biriktirirken, kimilerinin (her niyeyle) 'bir numaralı' koleksiyon nesnesi Brut 33 (By Fabergé) oldu (ya da, ilana göre olmuş).

ARABA

Tekerlekli,
motorlu veya
motsuz
her türlü
kara taşıtı.

Aile arabaları
genellikle
çekirdek aile
düşünüldükçe
tasarlanır.
Bu arabalar
bizim aileler
için pek
uygun
değil...

leventgonenc@yahoo.com

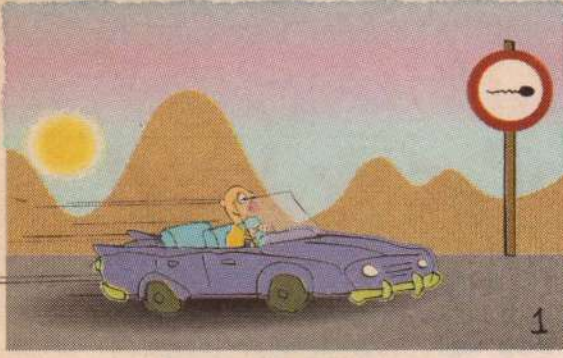
Araba kalkınmışlığın bir göstergesidir;
kalkınma raporlarında kişi başına düşen
araba sayısı hesaplanır. Bizde bazıları,
bırakın araba sahibi olmak, yakından araba
bile görmemiştir.

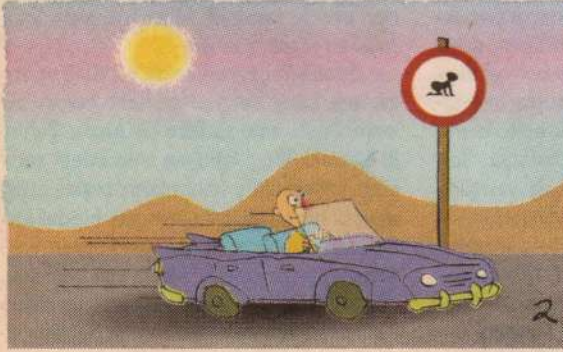
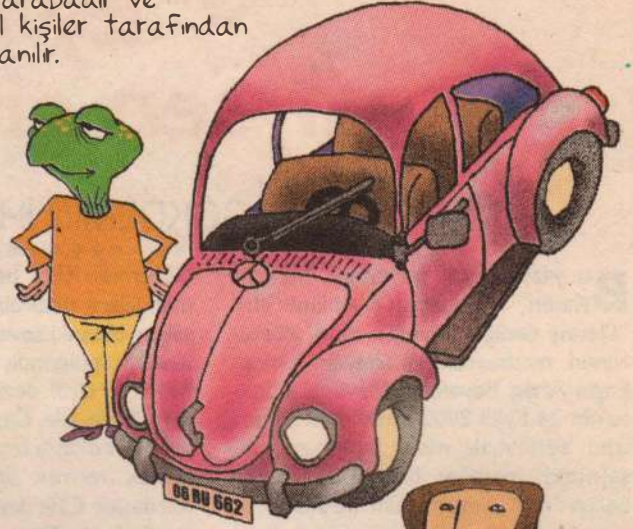
Şöförsüz, benzsinsiz,
tekerleksiz
araba derken,
araba teknolojisi aldı başını
gitti. Yarın öbürğün
ne yapacakları bilinmez...

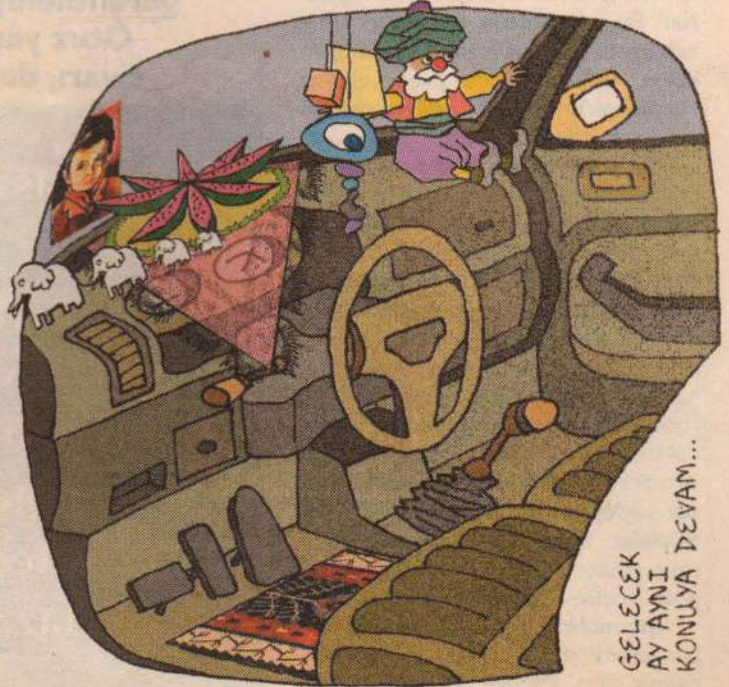
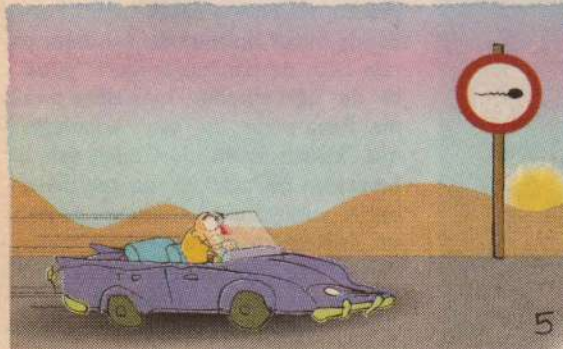
Bazıları yemez-içmez araba alır. Anlamak mümkün değil!

Herhalde şuna kimsenin itirazı olmaz: Vosvos özel bir arabadır ve özel kişiler tarafından kullanılır.

Biz bu araba üretme işini pek beceremiyoruz ama yabancıların ürettiklerini kendimize uydurmakta üstümüze yok.

GELECEK
AY AYNI
KONUYA DEVAM...

Ey ruh! Geldiysen git bi' çay koy!

GÖKDEMİR İHSAN GÜRSOY

Bu yazının gizli serlevhası "İtinayla Kadın Ruhundan Anlanır" dır. "Derviş dediğin sövegân olur" düstûrunun matbuattaki müheykel timsali Engin Ardıç Beyefendi Mevkute-i Sitâre'nin 24 Eylül 2002 tarihli nüshasında işbu serlevhalı nefis bir fıkra döşe[n]miş, meseleyi bit-talâkat ve bit-belâgat izah etmişti. Fakir de sitayış, ilham ve hatta intihali bu izahla "gizler" ki "çaldımsa da mirî malı çaldım", ben de hâlimce Galibem demiş ola. İmdi, madem Engin Bey mükemmelen yazmış, sen daha ne kalem oynatırsın diye soracaksınız. Bazen öyle sorular soruyorsun ki ey okur, dönüp ilişkimizi gözden geçiresim geliyor!

Önümüzde rekortmen bir roman duruyor: Seni Nasıl da Sevdigimi Dinle Öyle Vur Yoksa Kuş Ölülere Düşecek Göğsüme ve Yaz Bitecek ve Hazan. Nevciân muharririmiz Alpagut Yaşar Bey daha ilk romanıyla en uzun isimli kitap rekorunu kırarken bu alanın tartışmasız lideri Doğanca Yayınları rekortmenliğini perçinlemiş oldu. Aynı zamanda bu kitap emir kipli kitap isimleri koleksiyonunun da nadide bir parçasını teşkil edecek. Bir de şu -nereyseye bir ekole dönüşmüş- kuş ölülere mevzuu var ki anlayabilene aşkol-sun! Bu arkadaşların dramatize etme kabiliyetlerine hayranlık duyduğum halde, kuş denilince naçar aklıma Hitchcock'un Kuşlar'ı gelir ki ona da drama diyemeyiz.

Bu kitaba bir romandan ziyade bir "proje" olarak yaklaşmak daha doğru olacak. Çünkü kötü bir romana rağmen mükemmel bir projeyle karşı karşıyayız. Şimdilik kadın ruhundan anlayan yazarlar tanımla anacağımız ekolün çok-satar örnekleri bir araya toplanmış. Türlün yazılmamış kurallarına harfiyen riayet edilmiş: Devrik cümle romansı —kurmak, daha romantik dursun diye, devrik cümle—, imlada yalnızca üç nokta kullanma ısrarı... çok şey söyleyen ama anlaşılamayan uzun cümleler kurma mecburiyeti, metni uzun göstermek için birer cümlelik —göstermelik— paragraflar, vesaire.

İşte muhalif, toplumcu, sert ve çarpıcı yazarımızdan mülhem —aparılmış demek daha doğru— bir sevdâ tanımı:

"Göçmen Kürt bebelerin sattığı kağıt mendillere tükürülmüş bir ince hastalık salgısıydı sanki sevdamız. Tinerici çocukların üstüplerinde içime çektiğim, doya doya..." Haydi devamını da ben getireyim: "Hale, Jale, Özge! Mektuplarınızı aldım. Çift okeyle bitememe emekçilerine destek vermek amacıyla haftaya Şen Kardeşler Café'deyim." Bu da yakışıklı, steril, Beyaz Türk romantiklerinden —teşhis edemiyorum, çünkü bunlardan birkaç tane var— bir aşırma: "Kelimelelerinin tınısı okşar kulak zarımı, anlamlarını kavramadan henüz... Her bir harfi ayımsamakla boğuşurken ben, bazıları eski yaralarımın batırır çengellerini, kanatır... Belki eski yaraların kanayışıdır, bazen hüznün sandığımız... Bende de dile gelir, eski aşklar kırkbeşliği... Kanatır onu... Belki de bu kanatışımdır, aşkın başka bir adı..." Git kendini kritik ettirmeden mi demeli, yoksa eleştirisi müessesesinde budaklı meşe odununa mı yer açmalı, karar veremedim. Yetmedi mi? Bir de tatlısı solcusu, tarihi dekorlu pembe dizi yaza-

nı öykünmesi var ki Şeyh Efendi'nin fantezilerinde pembeden kan kırmızıya dönen erotik taşkınlık sebebiyle alıntı yapmaktan hicab ederim.

Edebiyat çevrelerinde bu türe ve yazarlara karşı sergilenen sert tavrın bir kısmı haklı, ama sadece bir kısmı. Şehirli, eğitilmiş, kitap okuyan ama edebî seçiciliği gelişmemiş hanımların teşkil ettiği devâsâ bir piyasa söz konusu. Hedef kitleyi daralttıkça satış garantileniyor: Otuz yaş civarı, dul. Hatta tek çocuklu. Hatta bir çatı katında yaşayan, tercihen kedi besleyen ve arada sırada berbat resimler çizen hanımlar... Böyle coşkun bir talep varken uygun arzı sağlayan yazarları suçlamak niye?

İmdi vuralım "ipek abalı"ya: Bu türe ucuz demek romanın kendisini pahalandırır. Oysa roman bizzat ucuzdur — derken dahi "Balzac'ın onuru"nu çiğnemem ve "İnebahtı'nın bahtsız çolağı"nı (El Manco de Lepanto) tenzih ederim. Ama en mutantan günlerini yaşayan romana —en azından bugün— dil uzatacak kadar cesur değilim. Gelenekte de bu türde —beyaz, pembe, mor, kırmızı— rengârenk eserler mevcuttur. Ama bu eserlerin ayırt edici vasfı, yazarlarının yaptığı ucuzluğun farkında oluşudur. İmzasını "has edebiyat" ürünleri için saklayan yazar, "ucuz" işlerini müstear isimlerle imzalardı. Bu türden kazandıklarıyla da para getirmeyecek "has" işlerini finanse etmiş olurdu. Heyhat, zamane hem hamliğin farkında değil hem de pespaye eserini has deyu satıyor. Bir de bu pespayeliği entelektüel sosa bulayıp caka satmaz mı! Gel de "ağır entel" er kişilere hak verme! Bu muharrir'in ki "şandan, şöhetten, paradan, puldan geçtim; edebiyatın hasını seçtim" deyu derviş misali dolanırken, sen hem parayı hem de hanımefendileri "götür", bir de "ağır entelliği" kimselere bırakma! Reva mıdır, bu "ağır" arkadaşlarımız "kaktüs feministleri"nden dahi bir tebessüm çalamazken, on sekizlik dilberler size mahrem libaslarını postalasın. —Kendim için istiyorsam namerdim— "ağır" arkadaşlarım adına hanım okurlara seslenmek isterim: İç çamaşırından geçtik, bari sümüklü bir mendil yolla be kadın! **H**

**Hedef kitleyi
daralttıkça satış
garantileniyor:
Otuz yaş
civarı, dul.**

Akşamsefası

Zamanında Anlaşılmamış Filmlere Yeniden Bir Bakış Denemesi (XXXI)

Hizmetçi kostümü (siyah mini elbise, beyaz önlük, başında kep) kostümcüden kiralanmıştır. Evin beyinin tecavüz etmesini bekler. Ya da bu bir mafya patronudur. Hizmetçiler hiç itiraz etmezler bu sevişmelere.

Hizmetçiler ve otel odalarında basılan kadınlar

OSMAN CAVCI

Arzu, bir gün eve erken gelir. Yaşlı, zengin, göbekli kocasını yataktaki başka bir kadınla yakalar. Yakalanan kadın (Nilgün Ceylan) bütün filmlerde aynı biçimde sevişmekte ve aynı biçimde yakalanmaktadır.

Bu paragraf haziran sayısında ki yazımdan alınma. Basılan kadın rollerinde kadrolu soyunan oyuncular var sanki. Bu kızlar başrol artistleri kadar güzel değillerdir. Şansları iyi gitmemiştir ve seks filmlerinde bile başrole yükselememişlerdir. Oynadıkları sahnelerin çekimleri yarım gün ya da iki saattir. Çırılçıplak bir otel odasında yatmaktadır. Üzerinde beyaz donlu, göbekli kıllı bir adam. Aniden kapı açılır. İç-

ri polisler girer. Kadın çığlık atar. Çarşafı üstüne çeker. Veya adamın karısı oteli basmıştır, aynı mizansen tekrarlanır. Bitmiştir

rol, parasını alır (75-100 milyon civarı). Evine, otele, randevuevine dönecektir. Biraz önce setin ortasında çırılçıplaktır ama şimdi giyinirken odadan herkesin çıkmasını ister. Şimdi belki de öbür sete gidip hizmetçi rolünü oynayacaktır. Hizmetçi kostümü (siyah mini elbise, beyaz önlük, başında kep) kostümcüden kiralanmıştır. Evin beyinin tecavüz etmesini bekler. Ya da bu bir mafya patronudur. Hizmetçiler hiç itiraz etmezler bu sevişmelere. Asıl işi çay kahve sunmak, bulaşık yıkamak,

camları silmek değil evin beyi tarafından taciz edilmektir. Yine kapı açılır. Hanfendi gelir. Hizmetçi bağırır, "Eyvah hanfendi!" Gerçek hayattaki hizmetçiler hiç de bu seks filmlerindeki gibi değildir. Kocaları kahvede okey oynarken onlar yaşadıkları varoşlardan iyi korunan köpekli, bekçili sitelere girip akşama kadar çalışırlar. Vücutları pörsümüştür, gayet çirkinlerdir, hanfendinin verdiği kıyafetleri üzerlerine geçirdiklerinde gülünç bir palyaçoya dönerler, gayet kisch (kiç) olurlar. Bir gün hizmetçi dağılma saatinde Ulus semtinden geçerken aynı otobüste yolculuk yapmıştım onlarla. Hepsinin tek parfümü çamaşır suyu Fabilozo'ydu.

Oysa seks filmlerindeki hizmetçiler güzel olmasına güzel değillerdir ama; ucuz bir orospu kıvamındadırlar. Bu filmlerde oyna-

**Seks
filmlerindeki
hizmetçiler güzel
olmasına güzel
değillerdir ama;
ucuz bir orospu
kıvamındadırlar.**

Akşamsefası

yan kadınlar o dönemde küçük seks artistleridir (Nilgün Ceylan, Filiz Şeker, Perihan Ateş, Canan Candan gibi). Arzu Okay, Zerrin Egeliler kadar para kazanamadıklarından daha fazla taviz vermek zorunda kalmışlardır. Aralarından porno parçalarında oynayanları vardır. Hep aynı çığılı atarlar. "Eyvah polis, eyvah hanfendi, eyvah kocam". Hiçbir film onlar için ders değildir, aynı hatayı bir diğer filmde de tekrarlarlar, yine basılırlar. Bu kadınların gerçek hayatta da huzurları yoktur; ya otelede, ya bir iğreti evde, güvensiz kapıların ardında basılırlar. Aynı çığılıkları atarlar. Seyirciler bu basılan kadınların sahnelerinden asla hoşlanmaz, fermuarını bile açmazlar çünkü sevişen kadın birazdan basılacak ve sevişme yarım kalacaktır. Tabii otuzbir de. Adamın biri her gün aynı filmdeki bu sevişirken basılma sahnesini seyretmektedir. Kadın basıldığında "Tüh!" deyip çıkmaktadır sinemadan. Yer

Bu kadınların gerçek hayatta da huzurları yoktur; güvensiz kapıların ardında basılırlar.

göstericinin dikkatini çeker. "Niye her gün bu sahneyi izleyip çıkıyorsun sinemadan?" Adam cevap verir: "Belki bir gün trafik sıkışır, polis geç gelir, ben de bu sevişme sahnesini sonuna kadar izlerim!" der.

Çılgın Ama Tatlı, Hadi Çaman ve Figen Han'ın başrol oynadıkları bu filmde de bir hizmetçili sahne vardır. Hadi'nin babası hizmetçiye Hadi'yi uyandırmasını söyler. Hizmetçi söyleneni yapmak için nüst kata çıkıp kapıyı çalar. "Küçük beyyyyyy" Sonra kapıyı açar. İçeri girer. Hadi uyuma rolü yapıyor. Hizmetçi kolundan çekip yatağa atar. "Ama belimi kıracağsın" der hizmetçi. Bu sahne filmin ilk sevişme sahnesidir. Hizmetçi soyar. Külodunu bile çıkarır. Mıncıklayıp sevişiyor gibi yapmaktadırlar. Kapı çalınır. Bu kez gelen anesidir, sevişme yarım kalır. Hizmetçi söylenir. "Pısırik ne olacak!"

Yani kısacası Yeşilçam seks filmlerinde bütün hizmetçiler potansiyel orospudur.

Neler gördüm?

> Saçlarımdan küpelerimi kimsenin fark etmediğini

> Hep açık olduğunu fazla da düşünmediğim çıkış kapısının artık kapanmakta olduğunu

> Biz öyle herkesi öpmicez derken, otomatige bağlayıp sadece elini uzatanları bile nasıl şapır şupur öptüğümüzü

> Bi şey yemeye vaktiniz olmaz diyenlerin kesinlikle haklı çıktığını

> Aç karnına alkol almanın fazla sorun çıkarmadığını, sadece masaya çıkmamı kolaylaştırdığını

> O koca etekle bile bayaa iyi göbek atabildiğimi

> O kadar para bayılıp dalgalı yaptırdığım saçlarımın kısa sürede düzleştiğini

> Buzdağının tepesinde iki penguenden ibaret pastamızın, gelirken yamulmuş olduğunu

> Ayakkabımın altına yazdığım çoğu ismin silinmediğini

> Hem telli hem duvaklı hem de koca etekli bi gelin olmanın harbiden eğlenceli bi şey olduğunu

5 yıllık sevgilimden kocan diye bahsettikleri düğünümde

BAKANGÖR

Biz yayıncı olarak bu romanı yok saymak için elimizden gelen çabayı gösterdik. Ama olmuyor! Olmuyor!

Hiçbir iş yapmayan ve bu durumu pek ciddiye alan,
hayat üzerine düşünmeyi hayatın kendisine tercih eden,
ruhunu Latin atalarından miras almış, kanındaki Amerikalılığı tümünden
es geçen bir genç adam, yaşamını kalori hesapları yaparak geçiren,
sağlıklı yaşam kitaplarının sadık okuru Amerikalı bir kadına
âşık olmasaydı bu romanı fırlatıp bir kenara atabilirdik.

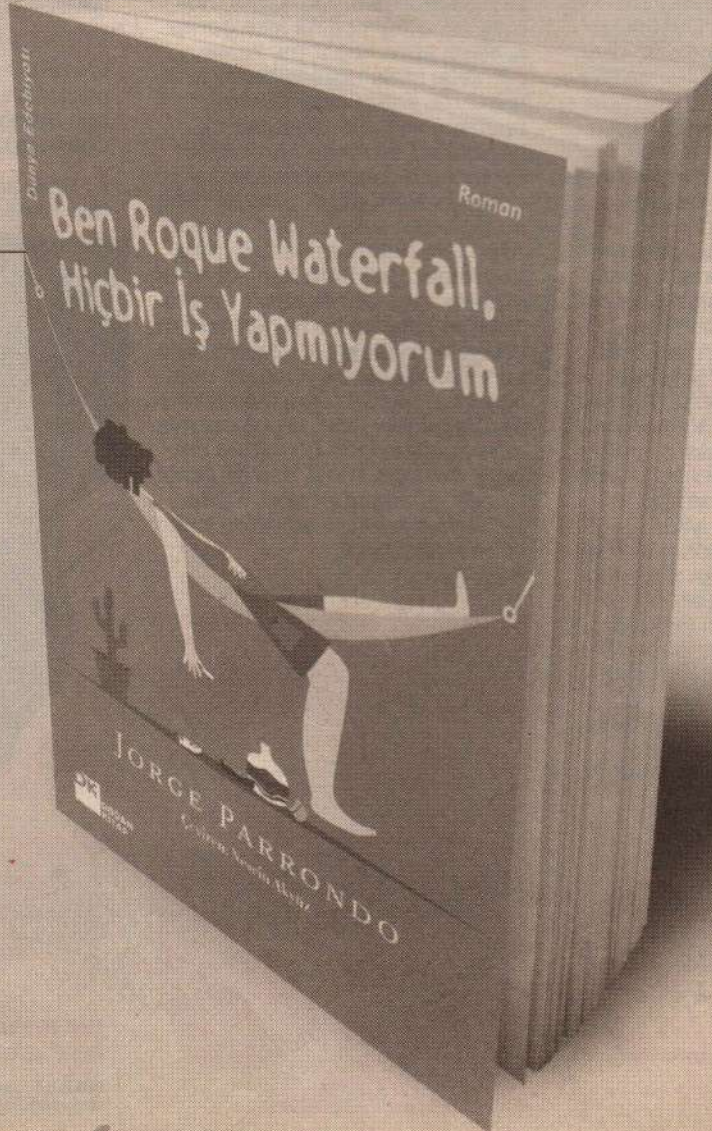
Ama çaresiz okuyacağız!

Biz yayıncı olarak onu yok saymak için elimizden geleni yaptık.

Ama başaramadık. Ne yapalım, siz de okuyacaksınız.

Roque Waterfall

düdü'ten SIKI-SIK

olsa da durumlar sıkışık
bizim kızlar her zaman şık

Merhaba kızlar! Nasılsınız, şık mısınız?

Hazan mevsiminin yaklaştığı şu günlerde
sizlere kuşburnu şifasında sıcak bir karışım hazırladım.
İçin için, güzelleşsin anacım...

DÜRNEV KIRIÇ

Hassas Kantar!

Günlerden bir gün Nöri Kantar'ın kızı Cilvenaz koluna dövme yaptırmak ister. Aslında Cilvenaz'ın dövme tutkusu çok eskilere dayanır. O uzun bi hikaye olduğu için şu an değinmiyoruz. Ama dövme sevdası uğruna kaç kez babası Nöri Kantar tarafından dövülme tehlikesi geçirdiğini, sevgilisinden ayrıldığını, askerde başına gelebilecek kaka olayları bin bir kişiden nasıl da hayalleri suya düşerek dinlediğini söylemeden geçmiyoruz. Geceleri yatağına yattığında öyle hayallere dalar ki bizim eee... siz deyin Cilve ben diyeyim Naz, vücudunun her yeri dövme içindedir. Düşünüp düşünüp duruu! ne yaptırısam diye. Bir türlü karar veremez. Grafikerlik yapan amcasının kızı Ecesu'nun kopye çekmek için yurtdışından bilmem kaç avroya getirttiği kitapları bile arayıp taramıştır. Ama nafile bir türlü kendine uygun, Cilvenaz'ı anlatan bi dövme bulamamıştır. Günleri böyle dövme arayarak geçen Cilvenaz'ın nasıl olduğu bilinmez, karşısına bir cin çıkar. Işık saçan bir cindir bu. Ağzında 46 dişi, gözleri fındıktan... Burnuysa prezervatif şeklinde. Neyse efendim bu cinimiz Cilvenaz kızımızı pek bi sever. Ve tam onu anlatan, onun gibi hassas, onun gibi kırılğan, onun gibi narin, onun gibi duyarlı, çevreye saygılı prodizel 69, insancıl, iyilik yapmadan sıçmaya gidemeyen bir kızın yaptırabileceği en güzel dövme buluverir. Burnunu bir kaldırır, dövme hooop Cilvenaz'ın omzunda vücut bulur. Omzuna baka kalan Cilvenaz bizim cine aşık olur. İşte o gün bugündür, sahil kasabalarında Hassas Kantar adıyla geçici, dandik, yalancı dövme yaparak geçinip giderler. Ne diyelim onlar ermiş muradlarına, biz çıkalım kerevetine... Cilvenaz'ın omzundaki dövme gelince, o da yanda canım, ellerinizden öper yaniii. Ne diyim

Site sakinlerine duyurulur!

Ay ay ay ay, abi girdim gene gözlerim doldu yaaa. Bunlar nasıl siteler böyle? Servet düşmanı valla. İnsanın acil alışverişe çıkması, kart geri tepene kadar alması geliyo. Neler moda olacaksa hepsi bunlarda. Süper fikirler veriyö insana. Alışverişe çıkmadan girilmesi farz olan sitelerden. İnanılmaz kombine kıyafetler var. Acaip ayakkabılar var. Son moda takılar var. Çıldırtan bulözler var. Atkı, şapka, iç çamaşırı bilem var. Evet aynılarını bulamazsın burada ama, hangi ayakkabılardan, nasıl eteklerden alman gerektiğini şavullayabilirsin. Kırmızıyla mor uyar mı, eteğin altına kısa çorap giyilirse abes kaçır mı, kareli gömleğe stras taşlarla bezeli broş takılır mı, kotun üstüne klasik bulüze millet dik dik bakar mı, hepsini bu sitelerde görebilirsin. Ee sonuçta sanayi sitesi değil yani di mi güzelim, olcak o kadar. Bak bu adresleri sana baban vermez. "Ben tarz hatunum, kimse bana benzemez, farklıyım ben" diyerek giyinen, ortamlarda kasım kasım dolaşan hatunlar bu fikirleri nereden buluyo sanıyosun? Al güzelim sana adresleri de vereyim, sonra dua edersin... Bir de bizim memlekete sipariş gönderseler, şık olacakmış amma, olsun bize bu kadarı da yeter di mi şekerim? Sen gir şimdi siteye, kafana göre takıl. Fazla kimseye de verme adresleri bak bozuşuruz sonra... Hadi öptüm...

Şık Şık Öneriler

- A) Saçlara şu eski dandik paramana tokalardan takmak çok moda. Hemen bir avuç edin, hem de yok pahasına...
- B) Eski görünümlü her şey yeniden piyasada. Eee almak gerek yükselmek için piyasada...
- C) Parmakları delinen yün çoraplarını ayaklarından keserek geri kalan kısmını eldiven olarak kullanabilirsin.
- D) Gelinlikçiden aldığın dantel eldivenin parmaklarını keserek, kısa kollu buluzunla birlikte ellerine takabilirsin.
- E) Ümraniye ve Maltepe Carrefour'da PeaCocks diye bi mağaza var. Derhal git, son moda kıyafetlerin aynısını daha ucuza kap.
- F) Şapkanın etrafına bi sürü rozet tak, hareket gelsin.

Bir dahaki Hayvan'a kadar
mutlaka gidin, alırsın, giyin.

Düdü'ten sevgiler. Görüş, istek ve eleştirileriniz için
dudut1@hotmail.com

DEPİSTİK 38

Halil İNCESU hincusu@hotmail.com

KÖYÜMÜZE ATLI SİLAHLI KALABALIK BİR GRUP
GELMİŞTİ EN ÖNDE BEYAZ BİR ATIN ÜZERİNDE AK
SAKALLI BİRİ VARDI HERKES ÇOK HURMET EDİYORDU...

BEN O ZAMANLAR 10 YAŞINDAYDIM
ÇOCUK AKLIYLA HERHALDE
BU DÜZGÜN
BABA BU DİYE
DÜŞÜNDÜM
SORDUM
KİM DİYE!

SEYİD RIZA DEDİLER.

BİZİMKİLER SEYİD RIZAYA SONUNA KADAR
SİZİNLEYİZ DEDİLER AMA SONRADAN NE
OLDUYSA OLDU BİZİM AŞİRET KATILMADI.

VUR EMRİ GELMİŞ. SONRA DAĞ TAŞ DOLDU.
ÇOK ZULÜM YAPTILAR. DEDEMİN TABİRİYLE YER
VE GÖK ARASINDAKİ HER ŞEY YANIYORDU. EVLER,
İNSANLAR, ORMANLAR, HAYVANLAR HER ŞEY

YİNE BÖYLE BİR GÜN, YANAN EVLERİN BİRİNDEN
SARI ÖRGÜLÜ, SAÇLARI TUTUŞMUŞ EL KADAR
BİR KIZ COCUĞU, KANADI YANAN BİR KELEBEK MİSALİ

DEDEM BU OLAYI ANLATIRKEN ELİNİ
GÖĞSÜNÜN ÜSTÜNE KOYUP SESLİ SESLİ
AĞLAYARAK O KIZIN ACISI BİRAMDA DERDİ.

KENDİNİ YANAN
EVİN DIŞINA ATIYOR,
ATIYOR ATMASINA
AMA GEL GÖR Kİ
DIŞARDAKİLERLE BURLUN
BURLUNA GELİYOR.
KORKUYOR ŞAŞKIN
BİR AN DÖNÜP
KALİYOR. SONRA
SANKİ BÜTÜN BİR
ÖMRÜNÜ, O BİR AN
İÇİNDE YAŞAYIP
TÜKETMİŞ GİBİ...

DÖNÜP GERİSİN GERİ BİR SANİYE
BİLE TEREDDÜT ETMEDEN
KOŞARAK, YANAN EVE GİRİYOR...

SONRA KOMUTAN ELİNİ
BELİNE ATIP SİLAHINI ÇIKARIP
KENDİ BAŞINA DAYIYOR...

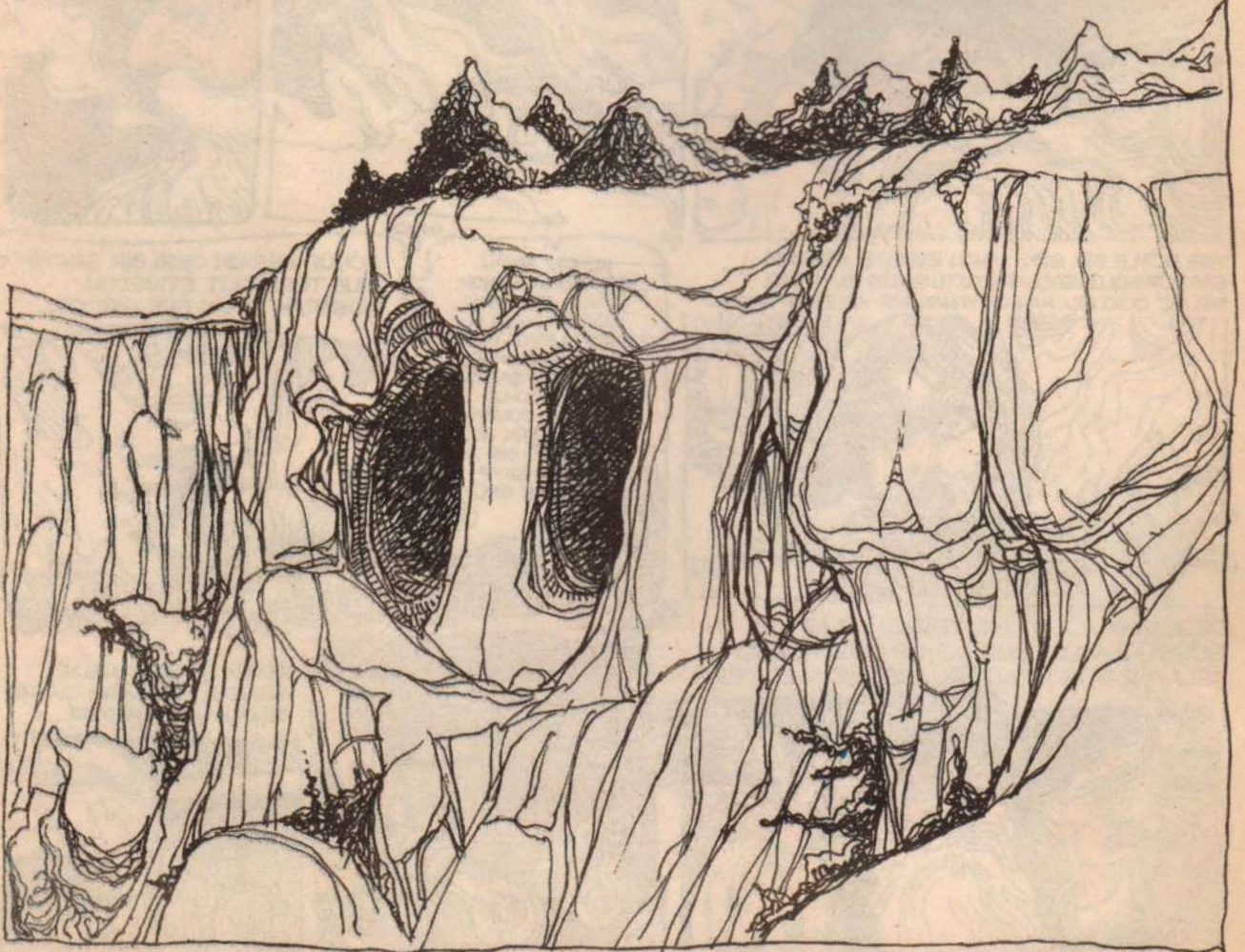
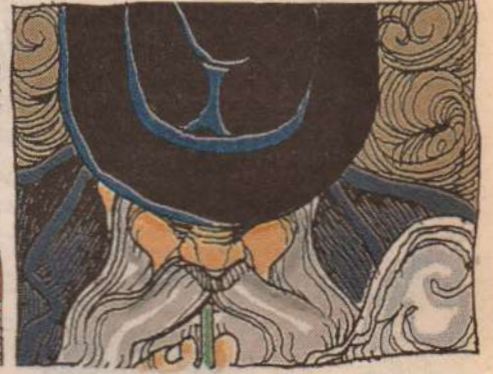

DEMEK Kİ İÇLERİNDE VİCDAN
TAŞIYANLAR DA VARMIŞ Kİ
ÇEVRESİNDEKİLERE
DÖNÜP ŞÖYLE DİYOR...

"LAKİN ZALİM İNSANIN MERHAMETİ ÇOK DERİNDİR, DIŞA ÇIKMASI İÇİN
ÇOK BÜYÜK ACILAR GEREKİR" DEDİ VE DAHA NELER NELER...

HELE HİÇ UNUTMAM BİR QUTU DERESİ
OLAYI VAR Kİ AKLIYDAN ÇIKMAZ...

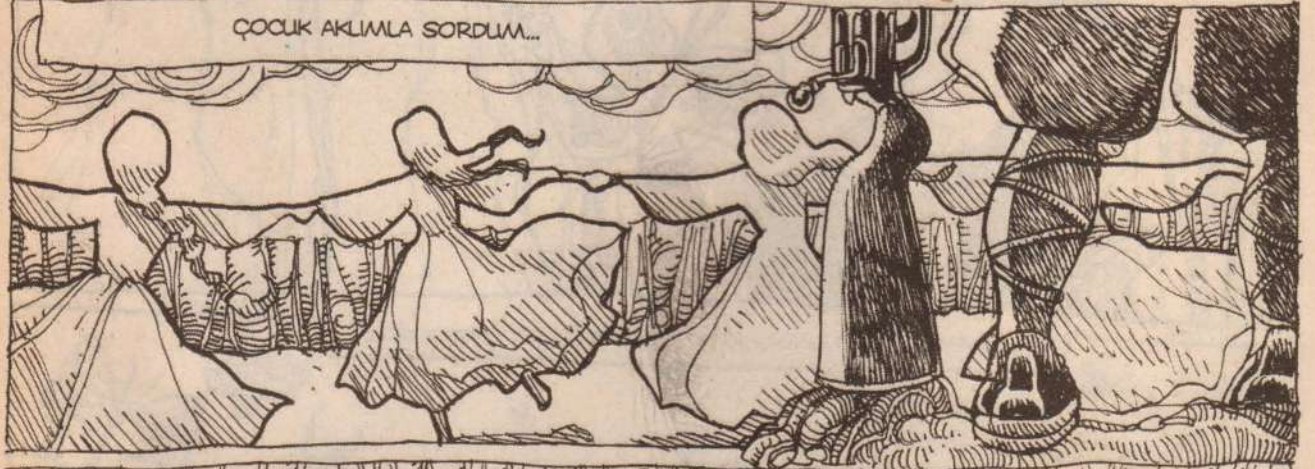

ONLARIN ELİNE GEÇMEMEK İÇİN...

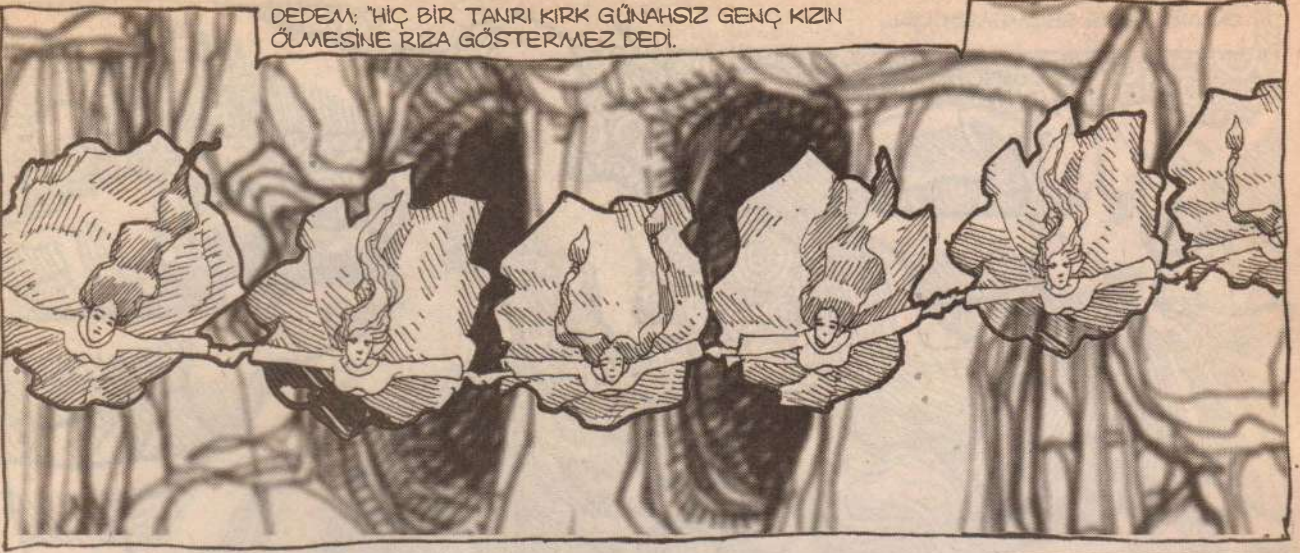
GELİNLİK ÇAĞINDA KIRK GENÇ KIZ EL ELE TUTUŞUP
UÇURUMDAN AŞAĞI ATTIYORLAR KENDİLERİNİ,
ÇUTU DERESİNDE

ÇOCUK AKILLA SORDUM...

ÖLDÜLER Mİ?

DEDEM: "HİÇ BİR TANRI KIRK GÜNAHSIZ GENÇ KIZIN
ÖLMESİNE RIZA GÖSTERMEZ DEDİ."

BAKTIK UÇURULUMUN DİBİNDE NE KAN VARDI, NE DE KIZLARIN ÖLÜSÜ...

VADİDEN, BAKMAYA KIYAMAZSIN. ÖYLE ALIMLI
ÖYLE GÜZEL KIRK KELEBEK HAVALANDI.

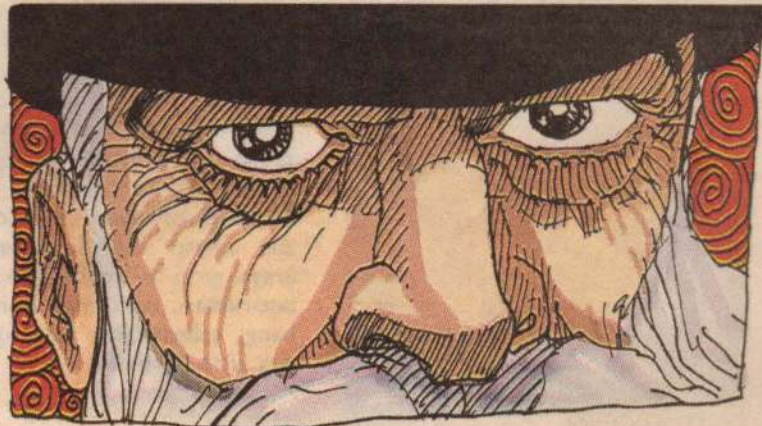

BEN HEYECANLA "KELEBEKLERİ Mİ ÜRKÜTTÜLER?" DİYE SORDUM.

O GÜNDEN SONRA HEP DİKKAT ETTİM FAKAT BU YAŞIMA KADAR TEK BİR KELEBEK ÖLÜSÜNE RASTLAMADIM.

Sıra, sanırım sokak çocuklarının itlafına gelecek. Başboş hayvanları öldürenler, sokak çocuklarında da aynı yöntemi gözlerini kırpmadan deneyebilirler. Çünkü onlar da güçsüz ve öteki...

Canlı Hakları
.....
PANTER EMEL

Sırada çocuklar var

Yeniden düzenlenen TCK'nın 90. maddesi, çocukların kobay olarak kullanılmasına ve üzerlerinde ruhsatsız ilaçların denenmesine izin veriyor. Yasa ile ilgili olarak milletvekilleri, "Bilimin gereğini yaptık, uzmanlar, doktorlar ve bilim adamlarının istediği bir düzenlemeydi" demişler. Örneğin Trabzon milletvekili Cevdet Erdöl, "6 yaşındakinin sorununu çözmek için yetişkinlerin kullanılması mümkün değildir" diyor. (O halde insan ilaçlarının yıllardır hayvanlar üzerinde denenmesi nasıl oluyordu?) Selçuk Üniversitesi'nden Dr. Onursal Cin ise "İlaç firmalarının Afrika'daki siyah çocuk-

lara uyguladıkları deneyler şimdi Türkiye'ye taşınacak" buyurmuş.

İnsan ne diyeceğini şaşıyor. Dr. Cin, Afrika'daki çocukların kobay olmasına karşı değil de Türk çocuklarının kullanılmasına bozuluyor aslında. Milletvekili ise, 6 yaşındakinin sorununu çözmek için yine o yaşta-kilerin kobay olmasını savunmakta sakınca görmüyor.

Yıllardan beri ifade etmeye çalıştığım tehlike, şimdi ete kemiğe büründü ve yasal olarak önümüze kondu: "yaşam hakkı karşısında insan-hayvan ayrımı yapılırsa, ileride aynı ayrım kolaylıkla insanlar arasında da yapılır" demiştim. Şimdi hayvan de-

neylerine sessiz kalanlar, çocuklara yapılacak deneylere nasıl inandırıcı bir karşı duruş sergileyebilirler.

Son günlerdeki başucu kitabım Peter Singer'in "Hayvan Özgürleşmesi". Bu konuda bakın ne diyor: "Dünyada milyonlarca hayvan, hiçbir somut fayda beklentisi olmadan deneylerde ısıtılıyor, donduruluyor, zehirleniyor, aç bırakılıyor, parçalanıyor. Her yıl yaklaşık 50 milyar hayvan eti için öldürülüyor. Bunların büyük kısmı "sınai hayvancılık" teknikleriyle yetiştiriliyor, hayatlarının her saniyesinde acı çekip bazen hiç güneş ışığı görmeden ya da toprağa ayak basmadan öldürülüyorlar. Dün-

Ölümün boynuzu kaç santim

Geçen akşam, Habertürk kanalında Gülgün Feyman'ın sunduğu haberleri izliyordum. Domuz avı izniyle ceylanları vurdular diye bir başlık verdiler. Domuz avlamak için Türkiye'ye gelen av turistleri çok sayıda ceylan vurmuş. Hemen Milli Parklar Daire Başkanı'nı tele-

fona bağladılar: Yaşar Türkleş adında bir zat. Başladı kanalın habercilik anlayışını methetmeye. Uzun bir yağlama seramonisinden sonra konuya girdi. Av turizminin, ülkeye bırakacağı paranın tatil turizminden kat kat fazla olduğundan girip, bu turistleri getiren turizm şirketlerinin domuz iznini yanlış kullanmış olabileceklerinden çıktı.

Şimdi zaten öldürülen ceylanlar küçükmüş, ölmesi uygun görülen ceylanlar yaşlılar olup doğaya, üreme gibi hiçbir katkıları olmayanlar mı. Zaten onların boynuz uzunlukları 50-60 cm'nin üstünde ve çok çatallı olmuştur. Avcıların bu özellikleri dikkate almaları gerekirmiş. Doğaya faydası olmayan yaşlı ceylanların avlanmadıkları zaman zaten kendikendilerine ölmeleri söz konusuymuş. Türkleş bu ayrıntıları uzun uzun ama upuzun anlattı. Gülgün Feyman da araya girip av turizminin yaygınlaştırılması, tanıtılması konusunda hangi çalışmaların yapıldığını sorup iyice öğrendi.

1-) Bence, domuzların öldürülmesiyle, ceylanların öldürülmesi arasında hiçbir fark yok. Yaşam karşısında insanların da, domuzların da, ceylanların da eşit olduklarına inanıyorum. Ortaya çıkan eşitsizliğin tek sebebi ve sorumlusu insan türüdür.

2-) Türkleş, doğaya katkısı olmayan, üremeyen ceylanların öldürülmesini buyuruyor. Peki, bu zihniyet örneğin Darülaceze'dekilere nasıl bakıyor. Doğaya katkıdan anladığı üremekse menapozlu kadınlar, kısır erkekler yandı. Hem zaten ceylanların üremesi daha fazla avın olması için isteniyor. Doğaya katkıdan kastedilen, daha fazla öldürülecek hayvan, gelsin turistler, kalsın dolarlar. Doğa zaten bu işe yarayan bişey.

3-) Avcılar, uzaklarda gördükleri ceylanın boynuz uzunluğunu nasıl ölçebiliyorlar. Dürbünlü tüfeklerin bir de ölçüm yapanları mı var?

4-) 'Av sporu' adı altında uygulanan tür kırımının insanlara uygulanan soykırımla arasındaki fark(sızlık) kaç maddede açıklanabilir?

yanın her yerinde milyonlarca vejetaryen, bunun bir zorunluluk olduğu iddiasını giderek daha az ikna edici hale getiriyor. 'Spor' amaçlı avcılıkta, kürk sanayinde, eğlence sektöründe (sirk gibi) ise hayvanlara acı çektirmek için herhangi bir gerekçe göstermeye bile gerek duyulmuyor. Sürekli ahlâk, adalet ve eşitlik gibi kavramlardan söz ediyor, ama sıra hayvanlara gelince birdenbire apayrı bir ahlâk anlayışına geçiyoruz. Bu anlayışın özeti şu: Güçlü olan haklıdır ve kendisini savunacak gücü olmayan bir varlığa canımızın istediği gibi davranabiliriz."

Yeni çıkan yasamıza ne kadar uyuyor değil mi? Hayvanlardan sonra çocukların deneylerde kullanılmasıyla sıra sanırım sokak çocuklarının itlafına gelecek. Başboş hayvanları öldürenler, sokak çocuklarında da aynı yöntemi gözlerini kırpmadan deneyebilirler. Çünkü onlar da güçsüz ve öteki...

Tarihin bazı anlarında fiziksel dünya, dengemizi bozacak kadar bizi rahatsız ettiğinde, herhangi bir durum bir anda tersine döner. Bana çok umut veren yaşanmış bir öykü var. Pavlov'un laboratuvarındaki köpekler, belirli uyaranlara tepki verecek şekilde koşullandırılmıştı. Ayrıca tamamen eğitilip evcilleştirilmişlerdi. Ama köpeklerin yaşadığı bodrum katını su basınca, göz açıp kapayana kadar öğrendikleri her şeyi unutmuşlardı.

"Sistemi devirme çağrısının saçma görüldüğünü biliyorum, ama aklıma gelen ve üstelik çok daha saçma olan tek şey de sistemin olduğu gibi sürmesine izin vermektir" John Zerzan.

Hayat hikayem

1931. 6 Aralık. Doğmuşum, iyi mi etmişim?

1937. İlkokul siyah önlük, beyaz yaka, toplumda ilk fiyaka.

1941. Orta mektepte soluk beniz, kısa saç ve umutlardan kıskaç.

1945. Lise, pembe hayaller, yeşil filizler, yorulmayan dizler.

1950. Akademi renk dünyasında renksiz yelkenli.

1952. Film, plak, dik bir boyun ve alın ak.

1954. Sahne, çile, para, çile. Artık ne dilersen dile.

1962. En büyük aşkım.

1962. En deli gönlüm.

1962. En neyse.

Bin dokuz yüz bilmem kaç veda kara dünyaya.

Mesut Bahtiyar

kimsesizlerin kimsesiziyim, kimsesizim;

yalnızların yalnızıyım, yalnızım;

dertlilerin dertlisiyim, dertliyim;

aşıkların aşkıyım, aşıkım...

ismim mesut göbek adım bahtiyar,

yıllarca hep böyle bildiniz siz,

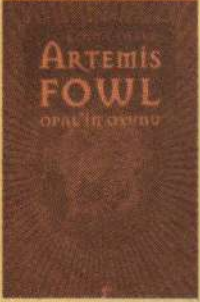
mesut bahtiyar'dan şarkılar dinlediniz

.....
ZEKİ MÜREN

Artemis Fowl Opal'in Oyunu / Eoin Colfer Artemis Yayınları

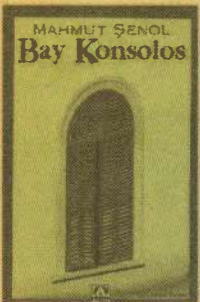
Artemis Yayınları, dünyanın bugüne kadar gördüğü en büyük suç dehalarından biri olan Artemis Fowl'un yeni macerası Opal'in Oyunu'nu okurla buluşturuyor. Artemis Fowl, 2001'de yayımlanan ilk romanla en iyi satanlar arasına girdi. Kitap, dünyanın her bir yanından muazzam bir ilgi gördü ve her yaştan insanı kendine hayran bıraktı. Artemis Fowl, Fowl aile imparatorluğunun, uluslararası yeraltı dünyasının karşıt kahramanlarını bir asır yaşındaki eski bir klanın varisidir. Bütün Fowl'ların en kötüsü olduğu konuşulur. Ayrıca da on iki yaşındadır. J.R.R. Tolkien, J.K. Rowling ve Philip Pullman hayranları için Artemis Fowl, perileri, leprechaun'ları ve bilgisayarları, akılcı ve heyecanlı bir hikâyede bir araya getiren yüksek teknoloji bir fantastik yapıt.

Bütün Fowl'ların en kötüsü olduğu konuşulur. Ayrıca da on iki yaşındadır. J.R.R. Tolkien, J.K. Rowling ve Philip Pullman hayranları için Artemis Fowl, perileri, leprechaun'ları ve bilgisayarları, akılcı ve heyecanlı bir hikâyede bir araya getiren yüksek teknoloji bir fantastik yapıt.

Bir Konsolosun Son Üç Günü Bay Konsolos Mahmut Şenol Altın Kitaplar

Gazeteci-yazar Mahmut Şenol ikinci kitabında, ülkesini yitirmesine karşılık bundan habersizce diplomatlık görevini sürdüren bir konsolosun yaşamının son üç gününü kaleme alıyor ve geri dönüşlerle anlatıyor. Adı, sanı açıkça yazılmamakla birlikte, Akdenizlilerin çok iyi bildiği bir ülkenin kıyısında ki küçük, sevimli ve tanıdık bir kasabada 40 yıl boyunca olmayan bir ülkenin elçiliğini yapan Bay Konsolos artık kasabalılardan tartışmaya gerek kalmayacak kadar benimsenmiştir. Onun kasabadaki varlığını ve tarih sahnesinden çekilmiş eski Tangerine Cumhuriyeti'nin oradaki elçiliğini kabullenelerin bu toplu "halüsülasyonuna" Bay Konsolos da, delice bir sevinçle katılır. Kasabada bir hayal perdesinde hep birlikte yaşanmıştır. Sonra bir gün gerçek anlaşılır, ama belki anlaşıldığını yazarın açıkladığı gerçek de bir düştür! Bunu hiçbir zaman bilemeyiz.

Bütün Fowl'ların en kötüsü olduğu konuşulur. Ayrıca da on iki yaşındadır. J.R.R. Tolkien, J.K. Rowling ve Philip Pullman hayranları için Artemis Fowl, perileri, leprechaun'ları ve bilgisayarları, akılcı ve heyecanlı bir hikâyede bir araya getiren yüksek teknoloji bir fantastik yapıt.

Edebiyat dünyasından haberler

Ünlü yönetmen Tim Burton, Roald Dahl'in en sevilen ve en çok okunan kitaplarından biri olan Çarlı'nın Çikolata Fabrikası'nı yeniden filme çekti. Başrollerinde Johnny Depp (Bay Willy Wonka) ve Freddie Highmore'un (Charlie Bucket) oynadığı film 12 Ağustos 2005'te vizyona girdi. Filmi izlemeden önce hemen kitabını okudum. Bu kitabı yıllar önce Sosyal Yayınları'ndan sevgili kitap dostu Zeynep Aytekin okumamı istemişti. Zeynep Aytekin bu kitap önerisinde haklı çıktı. **Çarlı'nın Çikolata Fabrikası** oldukça eğlenceli ve büyüleyici bir kitap. Roald Dahl'in çocuklar için yazdığı ikinci kitap olan Çarlı'nın Çikolata Fabrikası, İngiltere'de yayımlanmadan önce (1967) ilk olarak ABD'de (1964) yayımlandı. Atlantik'in her iki yakasında da önemli bir başarı elde etti. Kitap tüm dünyada olağanüstü bir başarı kazandı. Yalnızca Çin'de 2 milyon basıldı. 2000 yılının Mart ayında yapılan World Book Day 2000 anketi Roald Dahl'in İngiltere'de hâlâ çocuklar ve yetişkinler arasında en sevilen yazar olduğunu kanıtladı. Bizim ülkemizde de bu kitabın 9. baskısı **Can Çocuk Dizisi**'nden tekrar yapıldı.

Geçen ay Erzincan'ın Kemaliye (Eğin) 28. Geleneksel Kültür Festivaline katıldım. Fırat Nehri'nin geçtiği sarp kayalıklarla çevreli ilçe, tarihi eserleri ve güzel havasıyla sanatseverlerin ilgisini çekmeye devam ediyor. Festivalin ilk günü **Azer Bortaçına** ve **Lütfi Özgünaydın** kitaplarını imzaladı. Azer Bortaçına, Doğu Anadolu bölgesinin neredeyse her şeyini anlatan bir kitap yazmış. Bir yazar, bir foto muhabiri, bir şoför olarak böyle bir kitabı hazırlamak gerçekten kolay değil. Doğu Anadolu'da az bilinen köyler ve yöreler var bu kitapta.. Doğu Anadolu için böyle bir kitap, böyle bir rehber bugüne kadar hiç yazılmadı. Bir öykü, bir anı kitabı tadında bir rehber kitap bu. Türkiye gezi edebiyatının çok önemli bir örneği. Bu güzel coğrafyaya, bu güzel insanlara büyük merak duyacaksınız. Kitap, Doğu Anadolu'nun herhangi bir yerine gittiğinizde de size rehberlik edecek. Bu kitabı, gezi edebiyatı bölümüne de yerleştirebiliriz. Erzurum, Kars, Ağrı, Bitlis, Van, Elazığ, Malatya, Hakkari, Muş, Tunceli illeri kapsamlı bir şekilde incelenmiş. Azer Bortaçına: "Malatya ve Darende'de gizli cennetlere, Ocakköy 'de Alevi Kültürüne, Kemaliye ve köylerinde doğa ve özgün mimariye, Erzincan'da ısıtılı şelaleye, Erzurum'da tarihi eserlere, Kars'ta bir müzeyi andıran kent yapısına, Ani Harabelerine, Sarıkamış'ta çam ormanlarına, Kağızman'da kaya resimlerine, Doğu Beyazıt'da İshak Paşa Sarayı'na, Van'da "çalkantılı deniz" ile görkemli iki kayaya, Hakkari'de unutulmaz Barçelan Yaylaları'na, Adilcevaz'da büyümlü doğaya, Ahlatda Selçuklu mirasına, Tatvan'da Nemrut krater göllerine, Bitlis'te saklı vadideki kale ve dini yapılara, Elazığ'da Harput'a, Sivrice Gölü'ne, Ağın İlçesine, Tunceli'de ceylanların koştuğu Munzur Vadisi'ne ve Çemişgezek'de İn mağaralarına hayran kalmış. Lütfi Özgünaydın ise Azer Bortaçına ve beni Kemaliye'de Taş Yolu'nda gezdirdi. Lütfi Özgünaydın'ın Taş Yolu "Eğin Öyküleri" adında bir öykü kitabı da var. Kitabı Arkeoloji ve Sanat yayınları Mozaik dizinden çıkarmış... Kitabın adının Taş Yolu olmasının nedeni, yüz yılda biten bir yolun öyküsünün konu edildiği uzun öyküden geliyor...

Nedim Gürsel Le Soir'da! Belçika'nın en büyük gazetesi **Le Soir**, Nedim Gürsel'e tam sayfa ayırdı. Gürsel'in Doğan Kitap'tan çıkan son yapıtı İzler ve Gölgele'nin birinci bölümü Büyük Ayna Otel'i adıyla gazetede yayımlandı. Charles Baudelaire'in Brüksel'deki son günlerini anlatan bölüm gazete okurları tarafından ilgiyle izlendi. Nedim Gürsel'in İzler ve Gölgele isimli kitabı 2006 yılında Fransa'da Le Seuil Yayınevi tarafından Esther Heboyan çevirisi ile yayımlanacak.

Tarih Pınarı

Türk tarihinin ilk jigolo çetesi

ESER BAYKUŞ

İstanbul, bugünkü zina tartışmalarından çok daha derin bir zina korkusunu 16. yüzyılda II.Selim zamanında yaşadı. 1577 yılında yani bundan dört asır önce Kuklacı Mustafa kurduğu jigolo teşkilatıyla İstanbul'u sallamıştı.

Kuklacı Mustafa çeşitli semtlerden topladığı yüzü temiz, parlak dokuz delikanlıyı bir hana kapatarak kimse'nin aklına gelmeyecek bir teşkilat kurdu. Dokuz delikanlının bıyıkları kesildi, saçları traş edildi, yanaklarına allıklar sürüldü, gözlerine sürmeler çekildi. Başlarına da birer ferace atarak zengin konaklarına terzi, falcı, bohçacı olarak gönderilmeye başlandı.

Planı başarılı olunca Kuklacı Mustafa kısa zamanda mükellef bir servet elde etti. Elindeki delikanlı sayısı da neredeyse yirmiye vardı. Ama bir gün Sokullu Mehmet Paşa'nın bu konudaki sıkı önlemlerinden ötürü bu konaklardan biri basıldı. Ya-

kalan delikanlı hemen aynı sokakta falakaya yatırıldı. Bir yandan falaka bir yandan Cellat Kara Ali'nin belinde şingirdayan kerpetenleri delikanlının dilinin çözülmesine yardımcı oldu.

Kısa sürede Kuklacı

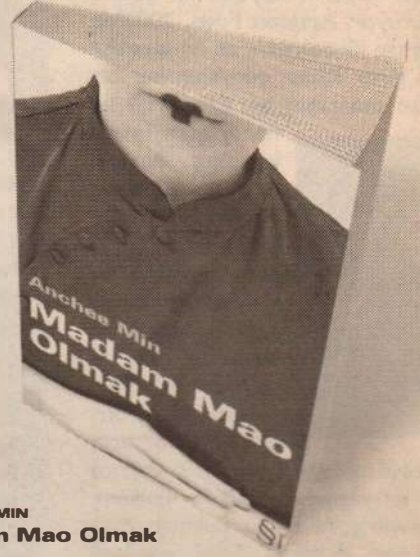
Mustafa'nın emrindeki delikanlılarıyla kaldığı konak basıldı ve günlerdir Osmanlı payitahtını sarsan fuhuş çetesi yakalandı. Mustafa'nın tüm servetine devlet tarafından el konuldu. Aynı gün Kuklacı Mustafa Atmeydanı'nda asıldı ve diğer delikanlılar ülkenin dört bir yanına sürüldüler.

Kuklacı Mustafa ve çetesi bertaraf edilmiş olmasına rağmen Osmanlı Payitahtında sular durulmamıştı. İstanbul'daki zengin konak sahiplerini bir evhandır aldı. Birçok kadın hakkında dedikodular aldı yürüdü. Tüm erkeklerin içine bu süslü delikanlıların kendi konaklarını ziyaret edip etmedikleri şüphesi girdi. Fısıltılar çoğaldıkça sınırları bu duruma dayanamayan gururlu erkekler birer birer karılarını boşamaya başladılar. Şehir bir anda gözü yaşlı dullarla doluverdi. Kendilerini bir anda sokakta bulan kadınların kimisi baba ocağına dönerken kimisi ise kendilerinde öteden beri gözü olan mahallenin kasabı, hamalı, manavı ile evlenmek zorunda kaldı.

Birçok suçsuz kadın da aynı kaderi paylaşmış olmasına rağmen İstanbul'un bazı esnaf taifesi bakımlı eşlere, zengin konak beyefendileri içleri rahat deliksiz uykuya kavuşmuşlar, Kuklacı Mustafa'yı yakalayan Subaşı ise Sokullu tarafından mükellef bir ödüle sahip olmuştu. Böylece Osmanlı tarihinin bu ilk jigolo çetesi çökertilmiş ama efsanesi yeni nesillere ilham kaynağı olmaya devam etmişti. **h**

Hırs ve tutku: Madam Mao

ANCHEE MIN
Madam Mao Olmak

Madam Mao... Dünyanın tarihini değiştiren liderlerden Mao Zedong'un karısı. **Madam Mao Olmak**, Kültür Devrimi'nde de önemli bir rol oynamış olan ve "beyaz kemikli iklis" diye tanınan Madam Mao'nun gerçek yaşam öyküsü.

Şehirli kadının halleri

JANICE EIDUS
Şehir Işıltısı

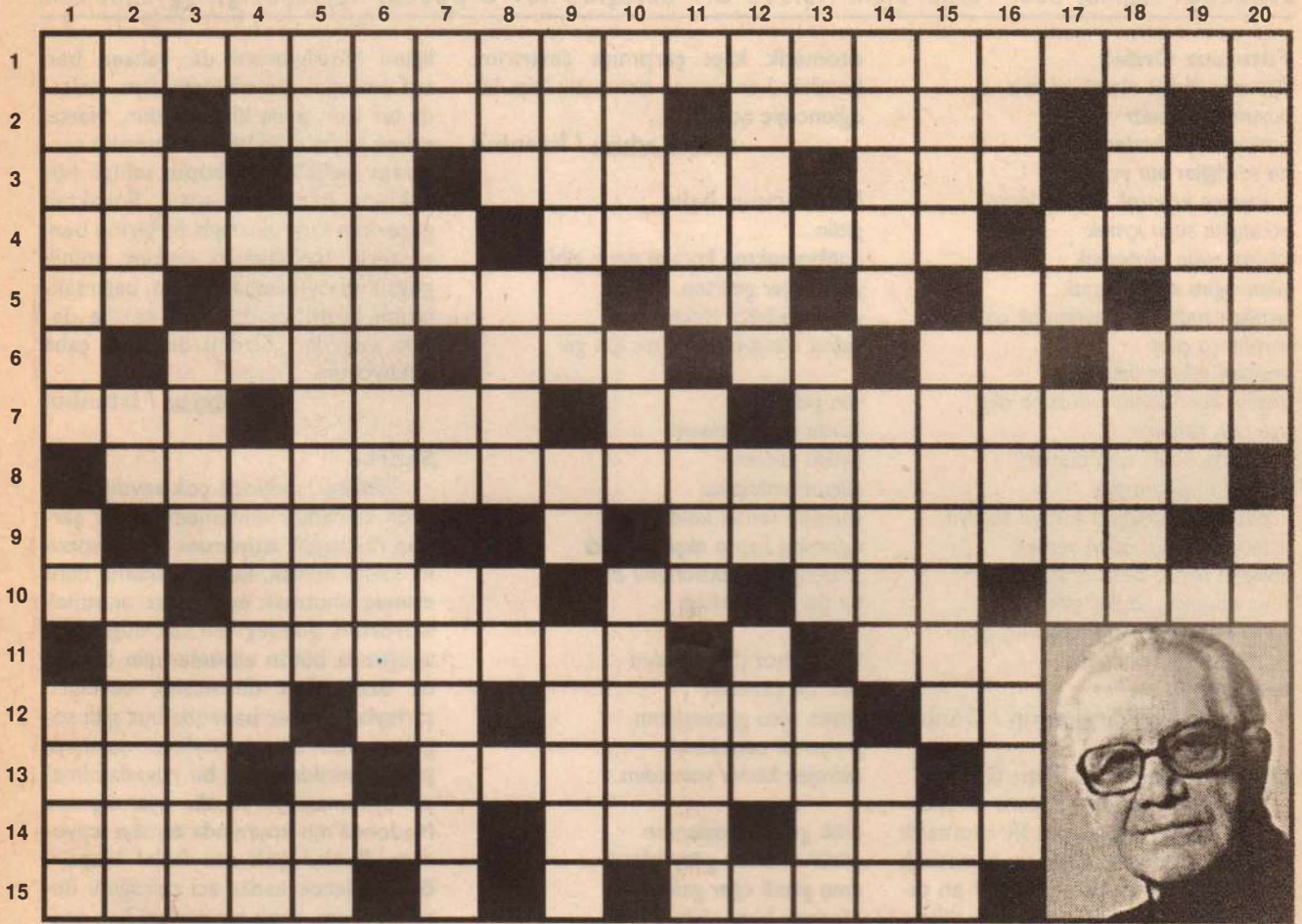
İki kez O. Henry Ödülü kazanan Janice Eidus, **Şehir Işıltısı**'nda, New Yorklu bir sanatçının tiyatro dünyası içinde geçen öyküsünü anlatıyor. Zeki bir gözlemcinin kıvrak kaleminden, güçlü bir mizahla yazılmış, bir şehir romanı.

EVEREST

Ticaretane Sokak, No: 53 34410 Çeşme/İSTANBUL
Tel: 0(212) 513 34 20-21 Faks: 0(212) 512 33 78
E-posta: everest@alfakitap.com www.everest yayinlari.com

Bulmaca Buldurmaca Paldır Kültür Doldurmaca

SOLDAN SAĞA

1) "..... Ekmek İstiyoruz" (1 Nisan 1937- 9 Eylül 1984) Ülkemiz sinemasını uluslararası platformlara taşıyan Yılmaz Güney'in bir romanı. 2) Bir renk / Cartland soyadlı romancı / Kanka, yakın arkadaş anlamında da kullanılan bir at yarışı terimi. 3) Afrika'da bir ülke / Bataryanın kısa yazılışı / Yayman, yayıncı / İnce siva / Güler soyadlı fotoğraf sanatçımız. 4) Pişmiş topraktan, cüruf ve beton karışımından yapılan delikli tuğla / Eskiden kullanılan on para değerindeki sikke / Şeref, haysiyet. 5) Kabaca evet / "..... Dans Üçlüsü" zamanında Erol Köse'nin de elemanı olduğu grup / Anlamlı işaret / Meşhur fitbolcu Pele'nin memleketinin plakası / Onamak, evet demek. 6) Kimi bitkilerin çekirdekli küçük meyvesi / Yere bakan kısım / Ulanan parça / Bir şart edatı / Ailesini geçindiren kimse. 7) Vücut ifrazatı / Şayet / Aynı zamanda Amerikanyumun da simgesi / Kişide tepki yokluğu, acıya da sevince de ilgisizlik. 8) (1913 - 21 Eylül 1975) "Çatal karam, çingenem" diyen şair ve ressamımız. 9) Bazı top oyunlarında sonu kırmızı karta kadar giden hatalı hareket / Fahri Erdinç'in bir romanı. 10) Bilinmeyen tarihi anlatan bir sözcük / Sporcu mesaisi / S. Spielberg'in bir filmi / Tapınılan taş, toprak ya da ağaçtan yapılmış yontu / Döl verme yetkinliğine ulaşmış. 11) Kömüre verilen başka bir isim / Donuk renkli. 12) Mühür, damga / G.Afrika'nın plaka işareti / Pasta ustasının kullandığı bir tür siva / Jameica plakası. 13) Eski dilde bağırsaklar / Bağırsakları tutan karın içi zarı. 14) Karadeniz halkının yerel çalgısı / Hitler'in hastası olduğu ırk modeli / Dünya, âlem 15) Basit bilgisayar / Tavla oyununda elde bekleyen pul.

YUKARIDAN AŞAĞI

1) Mehmet Akif Ersoy'un şiirlerinin toplandığı eser / Trabzon'un bulmacalara soru olan ilçesi / Keyifli olma durumu, keyfin yerinde olması. 2) İhtimal dahilinde / Bir yerde oturma, eğleşme. 3) Samaryum elementinin simgesi / Briç oyununda bir terim / Merhale. 4) Hayat suyu / "Neka ekmek köfte" (halk sözü) / Apartman katı / Bütün ihtiyaçları?! devlet tarafından karşılanan rütbesiz asker 5) (12 Temmuz 1904 - 23 Eylül 1973) Şilili şair / Kars'ta antik bir kent. 6) (1929 - 21 Eylül 1989) "Arabesk", "Hababam Sınıfı" gibi eserler vermiş yönetmenimiz. 7) Niyobyumun simgesi / Soru sözcüğü / Erken / Belirti, ipucu. 8) Huy çıkar o çıkmaz / Kabilyle birlikte tartılan nesnenin kabının ağırlığı / Nemanın ünsüzleri. 9) Dul kadınlar / Kısaca hektometre / Kelime vurgusu. 10) Titreme, titreyiş / Eksiksiz, tüm / Kafayı bin beş yüz yapan ot. 11) Dürtü / Kullanma süresi / Şu anki Galatasaray teknik direktörünün adının Türkçede'ki okunuşu. 12) Başkasınca verilen zararlı ödeme / Ecdadın ilk hecesi / Bir tembih sözü. 13) Beyaz / 1982 yılında "Yol" filmiyle Cannes film festivalinde büyük ödülü paylaşan Costa Gavras filmi / Gelir, irat. 14) Eski dilde mareşal / Koyun veya keçi derisinden yapılan koruyucu kap / Yakıcı tat 15) İşgal edilen komşu ülkemiz / Bu komşu ülkemizde işgal güçlerine karşı düzenlenen bir eylem biçimi / Bu ülkeyi işgal eden ülkelerden birinin simgesi 16) Çok mühim şahıs anlamında yabancı terim / 17. yüzyıl Avrupasında müzikte devrim oluşturan bir akım / Veba hastalığı 17) Müstahkem mevki / Akanyıldız 18) İnanç, itikat / Akarsularını aynı göle ya da denize gönderen bölge 19) (1912- 20 Eylül 1985) Fotoğraftaki müzik adamımız 20) Tutumlu / İntikam.

Geçen sayının bulmacasını doğru çözülüp gönderen arkadaşların kitapları, adreslerine postalandı bile. Yeni bulmaca da kitap hediyeli...

hayvanARTbahçesi

Mektup: İstiklal Cad. Turhol Han. No:373 D:7 Beyoğlu / İST e-posta: hayvandergisi@yahoo.com

Fütursuz Ördek

fütursuz ördek olmak isterim
doyuncaya kadar
patlayıncaya kadar
en sevdiğim otu yemek
susayınca koşarak suya atlamak
atladığım suyu içmek
içtiğim suda yıkanmak
yıkandığım suya sıçmak
sıçtığım suda oyun oynamak isterim
yorulunca çıkıp
yediğim otların üstüne
başımı kanatlarımın arasına alıp
uyumak isterim
uyanınca, sanki tüm bunları
hiç yapmamışım gibi
koca beyaz popomu sallaya sallaya
üstüne yattığım otları yemek
yediğim otlara basa basa
suya atlamak ve her gün
sanki birbirinin aynısı değilmiş gibi
ilk defa yapıyormuş gibi
suya dalmak isterim

Derya Karakoyun / Denizli

Dikkat! Otomatik Kapı Çarpar!

Bu yazıyı günde 15 kere okuyunca; çocukken doğal olarak otomatik kapıdan korkarız. Dikkat etmezsek otomatik kapı çarpar, yani her an tetikte, korku içinde bir yolculuk. "İlerleyelim" ya otomatik kapı çarparsa, ben şuradan şuraya ilerlemem. Hem yalan, arakalar da boş değil! İnince büyük bir oh ile atlattık olurum. Böyle tehlikeli şeyleri niye otobüse koyarlar ki? Tek kafa taşı eksik, çarpmış kapı otomatik olarak ve kafa taşı eğilmiş bir resim... O kadar çok, otomatik kapıdan korkardım ki; rüyalarım girerdi, yüzlerce otomatik kapı ve ben ortalarında yürüyorum. Düşünün ya her an çarpma korkusuyla yaşamak. Ve bir gün gerçekten otomatik kapı çarptı, ne olduğunu anlamadan arasına sıkıştım. "İmdaaat, ezilerek ölmek istemiyorum!" diyen, ağzında salyalarla cama yapışmış bağırان bir çocuk. Ama büyüklerim sayesinde ölmedim ve anladım ki o kadar korkulacak bir şey değilmiş. Bırakın çarpsın lan, kim korkar artık otomatik kapıdan, ki birkaç kere daha çarptı. Her açıldığında "aha da tekrar açılıyor annee!" diyen çocuklar için o not şöyle değişmeli: Otomatik kapıdır çarpar ama bir bok yapmaz! (ata sözü: uslu dur yoksa otomatik kapı çarpar, dost sözü: seni

otomatik kapı çarpmışa çeviririm, benden: her çarpan otomatik kapı bir eğlenceye açılır)

Can Çadırcı / İstanbul

Kimyacının Aşkı

gittin...
bağlanmaktan korkan neon gibi gittin
şimdi eğer gelersen,
ellerinde birer elektron çifti
yalnız bana bağlanmak için gel

sen gidince
durdur tepkimelerim
üşüdü ellerim
ellerim entalpisiz
yüreğim sensiz kaldı
ağzımda hep o ekşi asit tadı
gözlerimde elektronunu arayan
bir florun zavallılığı

sen gidince çok ağladım
sulu bir çözeltiye
çözen oldu gözyaşlarım
periyodik cetveldeki
hidrojen kadar yalnızdım...

artık gel, gözyaşlarıma
çözünen olsun gözyaşların
ama şimdi eğer gelersen
ellerinde birer elektron çifti
yalnız bana bağlanmak için gel...

Ezgi Sözen / İzmir

Fason Öğütler Kitabı 4

Diş çıkana kadar süte talim: Beslenme...

Meme demişken, anneyi deforme etmeye adeta ant içmişsiniz. Önünüzden alan mı var yavrum, biraz yavaş... Bu zırlayarak her istediğinizi elde etme avantajını sonuna kadar kullanın. Tek bir hareketle meme dudaklarınızı ucuna kadar geliyor, daha ne? Yirmi sene sonra bunlardan bir çifti için ne maymunluklar yapacaksınız. Bu arada süt anne kisvesi altında ağzınıza uzatılacak ikramları sakın kabul etmeyin. Gelen bir punduna getirip sütyenini açıyor canım! Oldu ki çok acıktınız, dayanamıyorsunuz, meme ucunu çakmakla iyice ısıtın. Sonra emmeye başlayın. Sağlık her şeyden önemli, değil mi?

Sıçmak bir bebeğe yakışıyor mu?: Biraz dikkat...

lyisiniz hoşsunuz da bir insan evladı günde altı kez bu kabahati yapar mı? Sütü hiç bahane etmeyin, bebek-

liğimi hatırlıyorum da; şahsen ben sırf anacığım yorulmasın diye, haftada bir işer, ayda bir sıçardım. Hatta, erken yaşta edindiğim bu tuvalet terbiyem mahalledeki bütün sahipli köpeklere örnek olmuştu. Sokaktan geçerken kuyruklarıyla birbirine beni gösterip havlayan o enikler, minik göğsümü öyle kabartırdı ki, bağırsaklarımı büzmeye daha bir şevkle devam ederdim. Sizden de biraz çaba bekliyorum...

Severyus / İstanbul

Sadece

Sadece, radyoda çok sevdiğim ve uzun zamandır dinlemediğim bir şarkıya rastlamak istiyorum, sesini sonuna kadar açmak, kendi kendime dans etmek, unutmak evet biraz unutmak istiyorum, gömleğimin tek düğmesini açtığımda bütün elbiselerimin bir anda üzerimden düşmesini, sevdiğim şarkıyla beraber banyoda buz gibi soğuk suyun altında öylece durmayı, şarkıyı mırıldanmayı, bir rüyada olmayı, uyanmamayı ya da uyandığımda Madonna'nın koynunda olmayı istiyorum. Bunlar çok mu fazla? Hepsini ödeyebilecek kadar acı çektiğimi düşünüyorum, artık bir şeyleri hak ettiğimi, fakat elbette burada işler böyle yürümüyor.

Kimsenin hatırlamadığı bir ismim var ve kimsenin hayallerini süslemeyen bir işim. Annem geçen yıl öldü, babamı hatırlamak bile istemiyorum. Bir köpeğim ya da bir sevgilim yok. Şiir yazamam, araba kullanamam, çocukluğumdan beri nefret ederim dondurmadan. Sesim berbatır, 2 odalı bir evde yaşıyorum, buzdolabım ya da çamaşır makinem yok. Akşam çok geç sayılmayacak saatlerde çıkarım işten, bir yol kenarındaki meyhanede oturur gelen geçen insanları izler onlar hakkında masallar uydurur, sonra sarhoş olup bütün masalları unuturum. Tamamıyla herhangi biriyim tanıdığım ya da tanımadığım herkes için, kimsenin hayatında özel bir yerim yok. Her gün gel-meme rağmen meyhanenin garsonları bile benden hoşlanmıyor. Biramı verirken ya da hesabı alırken yüzüme bile bakmıyorlar. Bütün bu anlattıklarım dinlemesi bile sıkıcı ve baktan-ken bir de bunun benim hayatım ol-

duğunu düşünün, dedem hayatın bir mucize olduğunu söylerdi. Onu boşa harcamam gerektiğini, benden ve oğlundan daha beter bir alkolikti, sirozdan öldü, hayatın bir mucize olduğunu çözmüştü boşa harcamaması gerektiğini de anlamıştı ama başka ne yapması gerektiğini de bilmiyordu. Ben de onunla aynı yerde takılmıştım belki. Bilmiyorum. Bilmediğim çok fazla şey var, fazla merak da etmiyorum. İlginç biri değilim, anlatacak fazla bir şeyim yok. Bunları okurken bir şeyler beklediğinizi biliyorum. Ama beklemeyin. Burada da bir şey yok baktığınız diğer yerlerde olduğu gibi...

Arkil Ş. / İstanbul

Mavi Yangın

ne büyük yangınlar yaralamış seni
ne çok diri diri ölü ele geçirilmişsin
acılarınla onardığın evlerin restorasyonu
bir başka yüzyıllarda bekletiliyor artık
her ölüm senin için geç ölüm artık

sözleşmelerinin iptalini
veremezsin ki hayatla
acıların ele verecek
yığından arda kalanları
kaza sonucu çıkan
büyük çaplı bir yangından
yüreğindeki yanıklarla kurtarılrken
soramazsın kimdi kibriti
duman kalbine çakan

Ali Bozdemir / Antalya

SAP Komando

Abi ben, Ankara'dan Sertan Ali Parlak (SAP), makina mühendisliği öğrencisiyim. Başından beri Penguin'ciyim, son bir senedir hayvan'a da takılıyorum süper bir dergi, sonuna kadar yanınızdayım. Boyutları falattım. Allah razı olsun, koca dergi taşınmıyordu elde. Saygılar, sevgiler...

Sertan Ali Parlak / Ankara

Ansiklopedide Yerli Üretim Mesleksizler Fasikülü ("Mütayid" Lahikasına ek)

Sektör: Harbi İstihsal, İş alanı: Yerli çiftlikte domuz üretimi, Kaynak alanı: Kışladan atık yemek mütayitliği
Sektör: Mevsimlik hizmet, İş alanı: Yazlıklara lağım çukuru vidanjörü, Kaynak alanı: Kışladan atık makina mütayitliği
Sektör: Rutin tufeyli, İş alanı: Terör uzmanı, Kaynak alanı: Kışladan bilgi çöpü mütayitliği.

H. Büyük / İzmir

Kırglangıçlar Çırpınmadan Ölmez

- 1- Denize uzanan kirpiğinde bir adam yüzer Hint Okyanusunu.
- 2- Yol insanlarının kamyon kasalarında kalabalıklaştığı gecelerde, susulan acı son hızla ölüme doğru gidiyor.
- 3- Uykunun en derin zamanında uyanırılan bir insanın, korkusuydu yüzü.
- 4- Hayata soru soran adamların gökyüzünü insanlık için çaldığı zamanlarda sevdim mutluluğu.
- 5- Ağlamayan insanlar topluluğunda, berberlik yapan bir adamın salıncağıydı ustura.
- 6- Adamın yalnızlığında kadın duvarlara sürtünerek geceyi kovalıyordu mutluluk için.
- 7- Uçurumlar ve o yanıltıcı yüzler, beni kentin sahtekarlığına çekiyor. Bitmiyor duvarların ağlayan yüzlere bıraktığı hüznün. Ve bitmiyor, kemirgen hastalıkların bağırtısı.
- 8- İyi günler. Herkesi Batman'daki la rosa lokantasında kelle paça yemeye davet ediyorum.
- 9- Zamanla boğuşan adamların, silahlarını oyuncak yaptığı zamanlardan geliyorum elimde karanfillerle.
- 10- Rollerin birbirine karıştığı akşamlarda halal albenisini gösterir bahçe-lerinden.
- 11- Makası ikiye ayırıp, bıçaklar yaptığım da bütün katillik rollerini oynadım evlerde.
- 12- Isıklanan her hayatta, susmanın bir bedeli vardır.
- 13- Kaybolan sessizlikler vardır hiçkimsenin aramadığı.

14- Sessizliğin serçelerinde bir adam yalnızlığını gökyüzüne satıyorsa orada uçurtma uçurmak yasaklanmıştır.

15- Martıların sessizliğinde, denizi örten bir yorgan edasıyla konuşuyorum geceyle.

16- Kuşların geri gelmeyeceğini bile bile, özgürlüğü sattı katillere.

17- Zamanın duvarlara ağlayan çocuklarının yalnızlığıydı karmaşa.

İlker Gören / Mersin

İdeal

Irak'ta katledilen çocukları izledim, parçalanmış cesetleriyle. "Bana ne" dedim. Komploları hazırlıyordılar akıllarınca 'emperyalizm'e, yemedim. Kan kurundan siyasi rant fikrine uyanıp meydanlarda toplandılar. "Bravo" dedim, alkışladım. Kanmanın ve kandırılmanın orgazmını yaşadım. Sigaramdan keyiflenip, birkaç yudum aldım votkamdan. Rüzgâra misilleme osurdum. Şimdi anarşist diye ararlar kıçımı.

Ersin Kalaycı / Trabzon

Eylemlerim Devam Edecek

Beleş koltuk baldan tatlıdır. Benim iki tane soymam olmuştu Ankara'da, aynı senin usulü. Bir de tek kişilik koltuk. İyicine temizlemiştim ben onları, sonra kullanmıştık. Ne aptallık tanım... Sizininki de hayırlı ve uğurlu olsun diyerek sadede geliyorum: Yarın Mersin'e doğru gideceğiz yine, Şu bir hafta ne bok yiyeceğim pek belli değil, sana mail atamayabilirim, maillerini de geç alabilirim. Tatil planımız, şu elim bombalama olayları sonucu güme gitti. Antalya'ya gitmek istiyordum. Kemer'de ucuza pansiyon ayarlamıştım, Kaş'a da geçecektim. Manzarası çok güzelmiş hiç gitmemiştim Kaş'a. Eh yine gidemedik işte. Tırsıldım, TV seyredince de tatil yapmaya hakkım yokmuş gibi geldi. Garip bir ruh hâli içindeyken kimseye sormadan biletleri iade ettirdim. Pişman değilim, eylemlerim devam edecek...

Esra Çalışkan / İstanbul

Eylül 2005 • Aylık Yerel Süreli Yayın • İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni: Metin Üstündağ
Yazı İşleri Müdürü: Hatice Üstündağ • Haber Merkezi: Faruk Kaya, Yıldız Bilgin Bayazıt, Mehmet Duru, Seray Şahiner, Seyitali Aral, Mevlüt Gülveren • Ankara Temsilcisi: Emrah Serbes
Grafik Tasarım: Mustafa Devrim Özdiç • Lojistik Destek: Pınar Öztürk • İşletme Müdürü: Orhan Açar
Satış Müdürü: Cüneyt Aydın • Adres: İstiklal Cad. Turhol Han. No:373 Daire:7 Beyoğlu / İSTANBUL
Tel: 0212 293 32 77 - 78 • Faks: 0212 245 85 56 Yayın e-posta: hayvanderisi@yahoo.com
ISSN 1303 - 944X Baskı: İlicak Matbaası (0212 880 40 75) • Genel Dağıtım: DPP (0212 622 22 22)

Yurtiçi: 1 yıllık 35 Milyon / 6 aylık 20 Milyon • Avrupa: 1 yıllık 25 Euro / 6 aylık 15 Euro ABD ve Uzakdoğu: 1 yıllık 50 Dolar / 6 aylık 30 Dolar /
Abonelik için irtibat Tel: 0212 293 32 77 / 3 hat Ali Haydar Akkaya Hesap No: PAK BASIN YAYIN LTD.ŞTİ adına
TL: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 1101003-2 EURO Hesap: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi
Hesap No: 3006501-1 / DOLAR Hesap: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 3006502-9

Yılmaz Güney, sinemamızın büyük bir efsanesidir. Yılmaz Güney'in zaman zaman **Dostoyevski** romanlarındaki tipler gibi oluşu bir zenginliktir. Ayrıca bana göre Yılmaz Güney'i en güzel Dostoyevski anlatabilir. Sinemamıza gelince bir çeşit milattır Yılmaz Güney. Örnek; yönetmen olarak **Seyyit Han**'ı, oyuncu olarak **Kızılırmak-Karakoyun**'u bir düşünün güzel güzel. Kimseye aldırmadan, bildiğin gibi özgür yaşayacaksın, yaşayacaksın. Bizim insanımız tabanca da kullanır, kumar da oynar, dövüşür de. Hapse girmek hiçbir şeyi değiştirmez. Yılmaz Güney'in sinemamıza büyük katkısı bunlarla birliktedir, ayıramazsınız. **Yılmaz Pütün**, bir bütün.■

.....
ECE AYHAN

hayvan

Akşamsefası